

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Załącznik do Uchwały nr 20/207/14/IV
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 1 kwietnia 2014 r.

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

SPRAWOZDANIE

**z przebiegu i wyników konsultacji społecznych
projektu**

***Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa
Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020***

Olsztyn, 1 kwietnia 2014 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Formy oraz przebieg konsultacji społecznych	3
2.1 Formy konsultacji społecznych	3
a) Bezpośrednia forma konsultacji społecznych	3
b) Pośrednia forma konsultacji społecznych	4
2.2 Przebieg konsultacji społecznych.....	4
3. Zestawienie zgłaszanych uwag w podziale na sekcje	7
4. Zestawienie zgłaszanych uwag wraz z ich rozstrzygnięciem	8

1. Wprowadzenie.

W dniu 24 stycznia 2014 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą nr 5/46/14/IV przyjął projekt *Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020* (RPO WiM 2014-2020), który został skierowany do konsultacji społecznych zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 j.t. z późn. zm.), art. 19a pkt 1 i pkt 2. Obowiązek konsultacji służy realizacji zasady partnerstwa wyrażonej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE. L. 2013. 347.320 z późn. zm.) art. 5. Celem konsultacji było uzyskanie opinii i propozycji partnerów społecznych i gospodarczych na temat założeń i zapisów projektu RPO WiM 2014-2020.

Konsultacje społeczne projektu RPO WiM trwały 35 dni (od 28 stycznia do 2 marca 2014 r.). Do udziału w nich zaproszono szerokie grono osób i instytucji, a w szczególności przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, instytucji otoczenia biznesu, instytucji rynku pracy i polityki społecznej, organizacji pozarządowych oraz Lokalnych Grup Działania i Lokalnych Grup Rybackich.

2. Formy oraz przebieg konsultacji społecznych.

2.1. Formy konsultacji społecznych.

Zgodnie z uchwałą Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 20 stycznia 2014r. oraz przyjętym planem i harmonogramem, konsultacje społeczne projektu RPO WiM 2014-2020 odbywały się w dwóch formach: bezpośredniej (poprzez spotkania konsultacyjne) oraz pośredniej (za pośrednictwem formularza konsultacyjnego przesyłanego drogą elektroniczną).

a) Bezpośrednia forma konsultacji społecznych.

Zgodnie z harmonogramem konsultacji społecznych przeprowadzono subregionalne konferencje konsultacyjne w Olsztynie, Elblągu i Ełku oraz spotkania tematyczne poświęcone określonym obszarom wsparcia w Olsztynie, Elblągu, Ełku, Mrągowie oraz w Ostródzie (stolica województwa, stolice subregionów oraz miasta położone na głównym szlaku komunikacyjnym regionu – drogi krajowej nr 16).

Tabela 1. Harmonogram, lokalizacja oraz liczba uczestników bezpośrednich spotkań konsultacyjnych.

Lp.	Data	Lokalizacja	Rodzaj spotkania	Liczba uczestników
1.	28 stycznia	Olsztyn	Spotkanie konsultacyjne z Członkami Forum Partnerskiego Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020	56
2.	31 stycznia	Ełk	Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego z podregionu ełckiego	61
3.	31 stycznia	Ełk	Spotkanie konsultacyjne z przedsiębiorcami z podregionu ełckiego	43
4.	3 lutego	Elbląg	Spotkanie konsultacyjne z przedsiębiorcami z podregionu elbląskiego	89
5.	3 lutego	Elbląg	Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego z podregionu elbląskiego	62
6.	4 lutego	Olsztyn	Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego z podregionu olsztyńskiego	103
7.	10 lutego	Olsztyn	Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami instytucji otoczenia biznesu z województwa oraz przedsiębiorcami z podregionu olsztyńskiego	106
8.	12 lutego	Mrągowo	Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami instytucji rynku pracy i polityki społecznej	46
9.	14 lutego	Ostróda	Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami organizacji pozarządowych	111
10.	24 lutego	Olsztyn	Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami Lokalnych Grup Działania i Lokalnych Grup Rybackich z województwa	29
łącznie				706

b) Pośrednia forma konsultacji społecznych.

Poza ww. bezpośrednimi formami, konsultacje społeczne prowadzone były również z wykorzystaniem kanałów multimedialnych i Internetu.

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono w sposób syntetyczny przebieg konsultacji oraz zgłaszane w ich trakcie postulaty wraz z proponowanym sposobem ich rozstrzygnięcia.

2.2. Przebieg konsultacji społecznych.

W dniu 28 stycznia 2014 r. w prasie o zasięgu krajowym oraz regionalnym zamieszczono ogłoszenie o rozpoczęciu procesu konsultacji społecznych. Informacja ta wraz z formularzem

zgłoszeniowym do uczestnictwa w spotkaniach została jednocześnie rozpowszechniona za pośrednictwem Internetu poprzez zamieszczenie ogłoszenia na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego www.warmia.mazury.pl oraz www.rpo.warmia.mazury.pl. Za pomocą stron możliwe było zgłaszanie uwag on-line. Z takiej możliwości skorzystały 134 podmioty, instytucje i osoby prywatnych, które przekazały łącznie w wyznaczonym terminie 609 uwagi i spostrzeżeń do treści projektu RPO WiM na lata 2014-2020. Świadczy to o dużym zainteresowaniu regionalnej społeczności dyskusją na temat operacjonalizacji kierunków rozwoju województwa określonych w *Strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Informacje o projekcie RPO WiM 2014-2020 zostały również wyemitowane na antenie Radia Olsztyn.

Łącznie zorganizowano 10 spotkań konsultacyjnych, do udziału w których zaproszono szerokie grono 1367 osób i instytucji, a w szczególności przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, biznesu, instytucji otoczenia biznesu, instytucji rynku pracy i polityki społecznej, organizacji pozarządowych oraz Lokalnych Grup Działania i Lokalnych Grup Rybackich z terenu województwa warmińsko-mazurskiego.

W ramach konsultacji społecznych odbyły się następujące spotkania bezpośrednie:

- 28 stycznia 2014 r. w Olsztynie odbyło się spotkanie *Forum Partnerskiego Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020*, które jednocześnie zainauguowało proces konsultacji społecznych projektu *Programu* w regionie. Spotkanie rozpoczął Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego omawiając m.in. ramy prawne i warunki dla tworzenia RPO i dwufunduszowość RPO. Uczestniczyło w nim 56 osób z różnych środowisk społecznych i gospodarczych oraz przedstawiciele mediów. Zgłaszane postulaty dotyczyły głównie inteligentnych specjalizacji, kompleksowej termomodernizacji budynków i wachlarza beneficjentów.
- 31 stycznia 2014 r. w Ełku miały miejsce dwa spotkania konsultacyjne. Pierwsze z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego z podregionu ełckiego, w którym uczestniczyło 61 osób i drugie z przedsiębiorcami, w którym uczestniczyły 43 osoby. Poruszano m.in. takie kwestie jak: możliwości wsparcia infrastruktury sportowej, rekultywacji jezior, efektywności energetycznej, w tym OZE i modernizacji budynków, kształcenia zawodowego pracowników.
- 3 lutego 2014 r. w Elblągu odbyły się również dwa spotkania. Pierwsze poświęcone było przedsiębiorcom i wzięło w nim udział 89 osób. W drugim natomiast uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego – łącznie 62 osoby. Dyskutowano m.in. możliwość wsparcia dróg lokalnych czy infrastruktury ochrony zdrowia. W kontekście przedsiębiorczości poruszono zagadnienia programów kształcenia kadr, inteligentnych specjalizacji czy aspektów wdrożeniowych tj. kwalifikowalność VAT i procedur składania wniosków o dofinansowanie. Ponadto, przedstawicielka Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, omówiła zakres wsparcia przedsiębiorstw w ramach projektów programów krajowych planowanych do realizacji w latach 2014-2020.
- 4 lutego 2014 r. w Olsztynie odbyło się spotkanie z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego z podregionu olsztyńskiego. Zgłaszane postulaty dotyczyły głównie: możliwości zniwelowania deficytu energetycznego w ramach RPO, rozszerzenia

zapisów odnoszących się do obszarów Natura 2000, ryzyka powodziowego, realizacji inwestycji w ramach instrumentu ZIT, projektów ujętych w planach niskoemisyjnych i lokalnych programach rewitalizacji w kontekście możliwości ubiegania się o środki UE w ramach RPO. W spotkaniu uczestniczyły 103 osoby.

- 10 lutego 2014 r. w Olsztynie dyskutowano nad projektem RPO WiM 2014-2020 z przedstawicielami instytucji otoczenia biznesu z województwa oraz z przedsiębiorcami z podregionu olsztyńskiego. Dyskusja skoncentrowana była m.in. na możliwych typach inwestycji przedsiębiorców przewidzianych do wsparcia z funduszy UE w ramach RPO WiM na lata 2014-2020 oraz dotacjach versus instrumenty inżynierii finansowej. W spotkaniu wzięło udział 106 osób. Ponadto, przedstawiciel Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju omówił zakres wsparcia przedsiębiorstw w ramach projektów programów krajowych planowanych do realizacji w latach 2014-2020.
- 12 lutego 2014 r. w Mrągowie odbyło się spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami instytucji rynku pracy i polityki społecznej. Poruszano m.in. takie tematy jak możliwości zatrzymania mieszkańców w regionie poprzez oferty edukacyjne, zawodowe i wypoczynkowe, zakres wsparcia klubów integracji społecznej. W spotkaniu uczestniczyło 46 osób.
- 14 lutego 2014 r. w Ostródzie miało miejsce spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Dyskusja skoncentrowana była m.in. na możliwych typach projektów, które realizować będą mogły organizacje pozarządowe (m.in. w obszarze dziedzictwa kulturowego). Wzięło w nim udział 111 osób.
- 24 lutego 2014 r. w Olsztynie odbyło się spotkanie z przedstawicielami Lokalnych Grup Działania i Lokalnych Grup Rybackich. Uczestniczyło w nim 29 osób. Podczas dyskusji zgłaszano postulaty dotyczące wykorzystania instrumentu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) w RPO WiM.

Każde ze spotkań przebiegało według jednakowego scenariusza. Na wstępie przedstawiciele Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego omawiali otoczenie formalno-prawne i uwarunkowania programowania perspektywy 2014-2020 (Marszałek Województwa w Olsztynie (28.01.2014 r.), w Elblągu (3.02.2014 r.) oraz w Ostródzie (14.02.2014 r.), Wicemarszałek Województwa odpowiedzialny m.in. za koordynację i przygotowanie perspektywy finansowej UE 2014-2020 w Ełku (31.01.2014 r.), w Mrągowie (12.02.2014 r.) oraz w Olsztynie (24.02.2014 r.), a Wicemarszałek Województwa odpowiedzialny m.in. za sprawy z zakresu funduszy strukturalnych w Olsztynie (10.02.2014 r.)). Wskazywano jednocześnie, że ramy dla wszystkich programów operacyjnych wyznacza Umowa Partnerstwa i że mogą być one zatwierdzone dopiero po wynegocjowaniu treści tej Umowy i jej podpisaniu przez Komisję Europejską. Poruszano również kwestie zasadniczych zmian podejścia do wsparcia w perspektywie finansowej UE 2007-2013, a 2014-2020. Omówiono głównie z nich tj. m.in. dwufunduszowość programów, zwiększenie puli środków na wsparcie innowacyjności gospodarki, rozwój przedsiębiorczości oraz gospodarkę niskoemisyjną. Poinformowano również uczestników o zasadniczych zmianach filozofii wsparcia w nowej perspektywie finansowej UE tj. przeznaczenia niemal 60% funduszy strukturalnych (EFRR i EFS) regionom, a także zwiększenia roli zwrotnych mechanizmów finansowych, partnerstwa publiczno-prywatnego, regionalnych specjalizacji oraz polityki miejskiej (m.in. poprzez nowy instrument - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)).

W dalszej części Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego prezentowała zebranym projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020, skoncentrowany wokół 11 celów tematycznych, określonych w unijnych rozporządzeniach. Następnie dyskutowano na temat kierunków wsparcia rozwoju województwa, wynikających z tego dokumentu. Poruszono bardzo szerokie spektrum zagadnień, takich jak:

- możliwości rozszerzania katalogu beneficjentów w odpowiednich osiach i priorytetach;
- dotacje a instrumenty inżynierii finansowej;
- zakres wsparcia inteligentnych specjalizacji z punktu widzenia przedsiębiorstw, szkolnictwa zawodowego, programów szkolenia kadr, sektora nauki;
- możliwości wsparcia inwestycji infrastrukturalnych tj. m.in. infrastruktury ochrony zdrowia, dróg lokalnych, linii kolejowych, infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, przydomowych oczyszczalni ścieków, oświetlenia miejskiego;
- możliwości realizacji instrumentu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS);
- możliwości wsparcia osób wykluczonych społecznie.

3. Zestawienie zgłaszanych uwag w podziale na sekcje.

Poniższa tabela obrazuje zestawienie zgłaszanych uwag w podziale na sekcje Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Tabela 2. Zestawienie zgłaszanych uwag w podziale na sekcje

Sekcja	Łączna ilość uwag	Uwaga uwzględniona	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga częściowo uwzględniona
Sekcja 1	25	8	14	3
Sekcja 2	1	-	1	-
sekcja 2.1	65	3	55	7
sekcja 2.2	26	20	5	1
Sekcja 2.3	31	10	17	4
Sekcja 2.4	118	54	53	11
Sekcja 2.5	105	16	77	12
Sekcja 2.6	48	5	41	2
Sekcja 2.7	27	8	12	7
Sekcja 2.8	43	10	29	4
Sekcja 2.9	15	6	6	3
Sekcja 2.10	26	18	7	1
Sekcja 3	1	-	1	-
Sekcja 4	49	14	32	3
Sekcja 5	2	-	2	-
Sekcja 7	15	-	15	-
Inne uwagi	12	3	9	-
Razem	609	175	376	58

4. Zestawienie zgłaszanych uwag wraz z ich rozstrzygnięciem

Zestawienie wszystkich zgłoszonych uwag wraz z ich rozstrzygnięciem zawiera poniższa tabela.

Tabela 3. Zestawienie zgłaszanych uwag wraz z ich rozstrzygnięciem

Opinie i uwagi do projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020						
L.p.	Część dokumentu do której odnosi się uwaga (sekcja/strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zapis	Uzasadnienie uwagi	instytucja/osoba fizyczna	Rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem
Sekcja 1– Wkład programu w realizację strategii Europa 2020 oraz w osiągnięcie spójności gospodarczo-społecznej i terytorialnej						
Sekcja - 1.1. Wkład programu w realizację strategii Europa 2020 oraz w osiągnięcie spójności gospodarczo-społecznej i terytorialnej						
Sekcja - 1.1.2 Uzasadnienie wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych						
1.	s. 6 Tabela Przegląd uzasadnienia wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych	Kolumna 3: Zgodnie z celami Strategii Europa 2020, Strategii Rozwoju Kraju do 2020, Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, projektu Umowy Partnerstwa 2014-2020, a także Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 roku: - kontynuowanie procesu udostępniania zasobów publicznych w postaci treści cyfrowych, - zwiększenie zakresu, jakości i dostępności usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną, - upowszechnienie	Kolumna 3: Zgodnie z celami Strategii Europa 2020, Strategii Rozwoju Kraju do 2020, Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, projektu Umowy Partnerstwa 2014-2020, a także Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 roku: - kontynuowanie rozwoju gospodarki elektronicznej, - rozwój produktów i usług opartych na TIK wdrażanych przez przedsiębiorców, - rozwój handlu elektronicznego i internacjonalizacja oferty produktowej i usługowej przedsiębiorstw poprzez wdrażanie usług i narzędzi cyfrowych, - modernizacja i zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw poprzez wykorzystanie TIK.	Podane dotychczas uzasadnienie odnosi się wyłącznie do rozwoju produktów i usług publicznych i nie może mieć zastosowania do usług świadczonych przez podmioty prywatne, wdrażanych na rzecz rozwoju gospodarki elektronicznej.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departament Społeczeństwa Informacyjnego	Uwaga uwzględniona Zmieniono zapisy w tabeli celem dostosowania treści RPO WiM do wzoru programu operacyjnego zgodnego z wymaganiami Komisji Europejskiej.

		funkcjonowania cyfrowych urzędów, - zapewnienie interoperacyjności systemów informatycznych rejestrów publicznych.				
2.	s.11-12 Tabela Przegląd uzasadnienia wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych	Brak odniesienia do PI: Priorytet inwestycyjny 6.5: Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu	Proponujemy uzupełnić zapis.	W naszej ocenie założenia wsparcia w nowej perspektywie unijnej należy uzupełnić o możliwości wspierania przedsięwzięć ogólnie wskazanych w ramach PI: 6.5. To niezwykle ważne działania dla rozwoju naszego regionu.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona Koncentracja tematyczna wymusza podział alokacji dostępnych środków na zdiagnozowane, najważniejsze potrzeby regionu.
3.	s. 13 Tabela Przegląd uzasadnienia wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych	Brak odniesienia do PI: Priorytet inwestycyjny 8.6 Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych	Należy dodać: " Priorytet inwestycyjny 8.6 Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych "	W naszej ocenie założenia wsparcia w nowej perspektywie unijnej należy uzupełnić o możliwości wspierania przedsięwzięć ogólnie wskazanych w ramach PI: 8.6. To niezwykle ważne, szczególnie dla obszarów, w których występują negatywne zjawiska społeczne.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z treścią Umowy Partnerstwa wsparcie osób młodych niepracujących, nieuczących się oraz nieszkolących się przewiduje się na szczeblu krajowym
Sekcja 1.2 Rozkład środków finansowych						
Sekcja 1.2.1 Uzasadnienie podziału środków między cele tematyczne i priorytety inwestycyjne						

4.	s. 20 Uzasadnienie jakościowe	Uzasadnienie jakościowe – do uzupełnienia w późniejszym terminie	--- / brak zapisu / ---	Niestety bez wskazania uzasadnienia nie jest możliwym rzetelna i obiektywna ocena podziału zaproponowanych przez Państwa środków. Nie można sprowadzać konsultacji społecznych jedynie do konsultowania zapisów Osi Priorytetowych. Jako mieszkańcy regionu chcielibyśmy mieć wpływ także na podział środków pomiędzy poszczególnymi priorytetami. Podział ten winien opierać się o rzetelną analizę i diagnozę, uzasadniającą w/w podział. Brak tego elementu de facto znacząco obniża poziom konsultacji i stawia pod znakiem zapytania ich kompleksowość.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga uwzględniona
Sekcja 1.2.2 Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu						
5.	s. 20 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Kolumna trzecia Wsparcie UE (EUR)	Wsparcie UE (mln EUR)	Podana jest błędna jednostka wsparcia UE	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Warszawa	Uwaga uwzględniona
6.	s. 20 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	(EUR)	(mln EUR)	Konieczność poprawy jednostki	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona
7.	s. 20 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Kolumna czwarta Udział łącznego wsparcia UE w całości środków programu (w podziale na fundusze)	Udział łącznego wsparcia UE w całości środków programu	Wszystkie wskaźniki udziału procentowego wsparcia zostały podane dla poszczególnych Priorytetów inwestycyjnych w odniesieniu do całości środków programu, czyli stanowiącej łączną sumę alokacji EFRR i EFS, tj. w kwocie 1.726,6 mln EUR, a nie w podziale na wyodrębnione w/w fundusze. Pozostawiając jednak ten zapis „(w podziale na fundusze)”. Należałoby skorygować „w dół” wszystkie procentowe wskaźniki w kolumnie czwartej, wyprowadzając je odpowiednio w odniesieniu do łącznego wsparcia z EFRR i odrębnie ze środków EFS.	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Warszawa	Uwaga uwzględniona
8.	s. 20 Tabela Matryca logiczna	Oś priorytetowa. 2. Priorytet inwestycyjny. 10.1	Powinno być: 40,75 mln EUR	Błąd rachunkowy - z <i>Planu finansowego programu</i> (patrz str. 140) wynika, że łączna kwota alokacji (z funduszu EFS), przewidziana na tę Oś wynosi 84,61	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Warszawa	Uwaga uwzględniona

	strategii inwestycyjnej programu	Wsparcie na ten priorytet określono w wysokości 20,75 mln EUR		mln EUR. Uczestniczą w tej osi dwa Priorytety Inwestycyjne: PI 10.1, 10.3. i 10.3. bis. Skoro dla PI 10.3 i 10.3. bis zarezerwowano kwotę 43,86 mln EUR, to dla PI 10.1 pozostaje różnica (84,61 - 43,86) = 40,75 mln EUR. Wysokość tej kwoty byłaby wtedy zgodna z podanym procentowym jej udziałem w całości środków programu, wynoszącym 2,36 % w stosunku do łącznej sumy 1.726,6 mln EUR.		
9.	s. 20-24 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Tabela - Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Zmiana podziału środków pomiędzy poszczególnymi celami i priorytetami	W obecnie podanym podziale środków 27,88% i 461,35 mln EUR (wyciszenie z tabeli) pochodzą z EFS, zaś reszta z EFRR. Zaś w Sekcji 3 dokumentu wskazano, że kwota EFS ma wynieść 481,50 mln EUR. Dlatego też wnosimy o dostosowanie w/w podziału do podziału wskazanego przez MIR (przesunięcia pomiędzy EFRR, a EFS). Ponadto w zakresie EFS, doświadczenia z obecnej perspektywy wskazują na potencjalne niewykorzystanie środków na tzw. Pomoc Techniczną. W związku z powyższym wnosimy o obniżenie środków przeznaczonych na Oś Priorytetową XI i przesunięcie w/w środków na działania związane z Osią Priorytetową II (przede wszystkim szkolnictwa zawodowego). Jednocześnie z prezentacji Pani Dyrektor Lidii Wójtowicz podczas konsultacji społecznych wynikało, że ok. 48% wszystkich środków ma zostać przeznaczonych na tzw. ring-fencing (tj. w ramach RPO W-M - Priorytety Inwestycyjne - 1, 3, 4, 9). Z tabeli wynika, że w ramach w/w Priorytetów 46,89% zostanie przeznaczonych na w/w ring-fencing, w tym aż 20% na I Oś Priorytetową. Wnosimy o wskazanie w RPO w tabeli, które z działań będą ukierunkowane na tzw. ring-fencing.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga częściowo uwzględniona Uzupełniono uzasadnienie dla podziału alokacji (w tym rozkład ring-fencingów). W zakresie pomocy technicznej alokacja została ustalona jako konkretna kwota indywidualnie przez MliR. Program napisany jest w oparciu o szablon KE i MliR. Z uwagi na konieczność przełożenia go do systemu SFC (celem przesłania do KE) i ograniczoną ilość znaków nie ma możliwości dodawania dodatkowych, powtarzających się informacji.
10.	s. 21 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej	(dotyczy alokacji na priorytet inwestycyjny 4.3)	Alokacja wynosząca 55,9 mln euro powinna być zwiększona, np. kosztem priorytetu inwestycyjnego 4.7	Zgodnie z nazwą priorytetu oraz celami umowy partnerstwa „obszarem priorytetowo wspieranym w ramach CT4, na który zostanie przeznaczonych największa ilość środków będzie efektywność energetyczna”	Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	Uwaga nieuwzględniona Na te chwile nie ma możliwości

	programu					zwiększenia alokacji.
11.	s. 21 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	(dotyczy alokacji na priorytet inwestycyjny 4.7)	Alokacja wynosząca 56 mln euro powinna być zmniejszona, a zaoszczędzone środki przesunięte na priorytet 4.3	W uzasadnieniu do priorytetu RPO przytacza treść dyrektywy sprzed 10 lat (2004/8/WE) przywołując „obecne”, niewystarczające wykorzystanie potencjału kogeneracji (s. 67). W świetle obecnych priorytetów KE, PL, oraz obecnych możliwości technicznych optymalizacji zużycia, alokacja dla kogeneracji przewyższająca alokację dla EE wydaje się być oczywistym błędem.	Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	Uwaga nieuwzględniona Zwracamy uwagę, że efektywność energetyczna to nie tylko jeden Priorytet Inwestycyjny a całą oś.
12.	s. 21 (s. 54 – 56) Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Kolumna: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu odpowiadające poszczególnym celom szczegółowym 3. Cyfrowy region 1.Odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputer z dostępem do Internetu 2.Odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną	Propozycja: 1.Odsetek przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z gospodarką elektroniczną 2.Liczba pobrań/odtworzeń z repozytoriów informacji sektora publicznego i zasobów cyfrowych	1.Wskaźnik ten nie może mieć zastosowania do RPO, w ramach którego wsparciem objęte będą wyłącznie usługi, nie zaś zapewnienie dostępu do Internetu. W WLWK brak wskaźnika, który mógłby zostać przyporządkowany. 2.Wskaźnik ujęty w punkcie drugim odnosi się wyłącznie do części projektów polegających na usługach świadczonych przez sektor publiczny dla przedsiębiorców. Takie ujęcie wskaźnika pomija rezultaty projektów podmiotów publicznych, z których korzystać będą mieszkańcy i inne podmioty publiczne. Proponowany wskaźnik jest jedynym wskaźnikiem rezultatu (oprócz usług na 3 i 4 poziomie zaawansowania, które powinny być ujęte na poziomie uszczegółowienia RPO) dostępnym w CI/WLWK. Wskaźnik jest na tyle ogólny, że może się odnosić do zróżnicowanych zasobów publicznych i obrazować zarazem poziom wykorzystania tych zasobów przez użytkowników końcowych (mieszkańców, przedsiębiorców, instytucje publiczne itp.), jak i odzwierciedlać zakres danych dostępnych za pomocą TIK oraz wskazywać, jakie podmioty dokonały cyfryzacji swoich zasobów.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departament Społeczeństwa Informacyjnego	1. Uwaga częściowo uwzględniona. Zgadamy się, iż zaproponowany wskaźnik „ <i>Odsetek gospodarstw domowych...</i> ” nie odpowiadał zaplanowanym w RPO WiM 2014-2020 działaniom. Dlatego dobrym wskaźnikiem rezultatu strategicznego obrazującym wykorzystanie TIK przez przedsiębiorstwa w naszej opinii jest wskaźnik pochodzący ze statystyki publicznej - „ <i>Udział przedsiębiorstw otrzymujących zamówienia poprzez sieci komputerowe</i> ”. Dostępność danych historycznych ułatwi oszacowanie wartości docelowej wskaźnika na

						<p>potrzeby RPO WiM 2014-2020.</p> <p>2. Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zaproponowany wskaźnik, z uwagi na brak dostępnych danych nt. tego wskaźnika będzie bardzo trudny do prawidłowego oszacowania jego wartości docelowej co jest kluczową kwestią w kontekście programowania perspektywy finansowej 2014-2020. Drugim wskaźnikiem rezultatu w tym przypadku musi być wskaźnik „<i>Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach</i>”. Jest to wskaźnik z opracowanej przez KE listy common indicators i nie unikniemy potrzeby monitorowania go na poziomie programu.</p>
13.	Tabela 1.2.2 Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu; s. 22	Oś priorytetowa. 6. Priorytet inwestycyjny 7.4 Wsparcie dla tego „kolejowego” priorytetu określono na kwotę 56,50 mln EUR.	Kwota tego wsparcia powinna być zwiększona, aby umożliwić realizację wszystkich działań przewidzianych w PI 7.4	W kwocie wsparcia przewidzianej na PI 7.4 partycypować będą nie tylko inwestycje w infrastrukturę kolejową (liniową i dworcową), lecz także np. zakup i modernizacja taboru kolejowego dla połączeń wojewódzkich oraz budowa, przebudowa centrów logistycznych i terminali przeładunkowych	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Warszawa	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Inwestycje kolejowe w województwie warmińsko-</p>

				<p>nie należących do sieci TEN-T. Należy zauważyć, że rekomendowany przez UM Województwa Warmińsko-Mazurskiego do realizacji w ramach RPO projekt rehabilitacji linii kolejowej nr 221 Gutkowo – Braniewo wymagać będzie zaangażowania środków w wysokości minimum ok. 219,7 mln zł (tj. w przeliczeniu na EUR ok. 53 mln EUR, w tym dofinansowania unijnego w kwocie minimum ok. 45 mln EUR). Jest to kwota angażująca niemalże 80 % alokacji przewidzianej dla PI 7.4.</p> <p>Obecna wersja projektu RPO nie podaje alokacji środków na poszczególne działania (typy przedsięwzięć) w ramach tego Priorytetu. Czy pozostała kwota (ok. 11 mln EUR) wystarczy na wsparcie dwóch jeszcze innych działań przewidzianych w tym Priorytecie?</p> <p>Za zwiększeniem puli środków dla tego priorytetu przemawia także fakt, iż podział środków finansowych w ramach Programów Operacyjnych 2014-2020 powinien być zgodny z Unijnymi założeniami wskazującymi, iż podział interwencji pomiędzy transportem drogowym i kolejowym powinien przyjąć wskaźnik 60/40 na korzyść kolei. W programowanej perspektywie 2014-2020, Komisja Europejska szczególne znaczenie upatruje w podnoszeniu roli transportu kolejowego i wskazuje na konieczność zrównoważenia proporcji zaangażowania inwestycyjnego pomiędzy gałęzią drogową i kolejową. Tymczasem planowana alokacja środków finansowych w ramach RPO WiM nie spełnia powyższych warunków, co więcej - wykazuje rażące dysproporcje w odniesieniu do alokacji środków na inwestycje drogowe – przewidziano dla nich wsparcie w wysokości 158,85 mln EUR i inwestycje kolejowe (w tym taborowe) – wyasygnowano dla nich tylko 56,50 mln EUR. Daje to wskaźnikowy wynik 77/23 na korzyść transportu drogowego.</p>		<p>mazurskim będą także realizowane w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Liczymy się również z możliwością przeniesienia części pieniędzy z priorytetów „drogowych”.</p>
14.	s. 21 Tabela Matryca logiczna strategii	Kolumna 3	-	<p>Proponujemy zmniejszyć wartości alokacji na Oś 4 do wartości minimalnych, które wynikają ring fencingu. Duża alokacja na wydatki lizbońskie może uniemożliwić efektywne wykorzystanie środków i</p>	<p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Aktualna alokacja na</p>

	inwestycyjnej programu			późniejsze ewentualne przesunięcia między osiami. Dotychczasowe doświadczenia wdrażania w ramach RPO WiM OZE, przy braku m.in. ustawy OZE oraz odmowy wsparcia przez banki, wskazują na duże ryzyko wydatkowania środków w podanej alokacji.	Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Oś 4 stanowi minimalny poziom ring-fencingu na CT 4 zgodny z rekomendacjami MIIR .
15.	s. 21 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Kolumna 3 – Wsparcie UE Priorytet inwestycyjny PI) 4.5 Poprawa zrównoważonej mobilności mieszkańców w miastach województwa i ich obszarach funkcjonalnych 25,00	Kolumna 3 – Wsparcie UE Priorytet inwestycyjny PI) 4.5 Poprawa zrównoważonej mobilności mieszkańców w miastach województwa i ich obszarach funkcjonalnych 0	Działanie to będzie realizowane w ramach: <ul style="list-style-type: none"> • PO PW (oś III PI 4.5 promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygacyjnych.), • PO IiS (oś III Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej – PI (4.5) promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.) <p>W ocenie WF nie ma więc uzasadnienia do powielania kategorii interwencji dla 3 subregionalnych ośrodków miejskich: Olsztyna, Elbląga i Ełku, które będą mogły skorzystać ze środków w ramach ww. Programów. Należy również nałożyć na te zapisy, kwestię ZIT i obecną propozycję braku możliwości ubiegania się o środki w ramach RPO dla zadań, które będą ujęte w ZIT, a do nich niewątpliwie należy transport.</p> <p>W przypadku pozostałych miast województwa, które mogłyby aplikować, należy zwrócić uwagę, że w przypadku transportu trzeba uwzględnić kwestię pomocy publicznej i ewentualnego wsparcia przedsiębiorców w ramach Osi I.</p> <p>Wniosek WF o usunięcie tego PI z RPO WiM i proponujemy przesunąć te środki na PI 4.2 i 4.3.</p>	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Według wiedzy o przygotowywanych projektach w województwie warmińsko-mazurskim nie usunięto PI 4.5. We wskazanych programach krajowych przewiduje się wsparcie wyłącznie w miastach Olsztyn, Elbląg i Ełk.

16.	s. 21 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Kolumna 4 Udział łącznego wsparcia UE w całości środków programu dla Priorytetu inwestycyjnego 6.2 – 1,33 %.	Udział łącznego wsparcia UE w całości środków programu dla Priorytetu inwestycyjnego 6.2 – 5 %.	Samorządy gminne posiadają bardzo duże potrzeby w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Poza budową nowych sieci kanalizacyjnych, konieczny jest do poniesienia ogrom wydatków związanych z unowocześnianiem istniejących oczyszczalni ścieków, wymianą starej infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, modernizacją istniejących lub budową nowych stacji uzdatniania wody, jak również modernizacją istniejących sieci deszczowych w celu wypełniania dyrektywy wodnej (urządzenia podczyszczające)	Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie	Uwaga nieuwzględniona Na te chwilę nie ma możliwości zwiększenia alokacji.
17.	s. 21 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Kolumna 3 Wsparcie UE – PI 6.1 Ochrona powierzchni ziemi 10,00	Kolumna 3 Wsparcie UE – PI 6.1 Ochrona powierzchni ziemi 20,00	W ocenie WF została zaproponowana zbyt mała ilość środków w tym priorytecie. Propozycja przesunięcia środków z PI 6.4.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Na te chwilę nie ma możliwości zwiększenia alokacji.
18.	s. 21 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Kolumna 3 Wsparcie UE – PI 6.2 Ochrona i poprawa stanu jednolitych części wód 23,00	Kolumna 3 Wsparcie UE – PI 6.2 Ochrona i poprawa stanu jednolitych części wód 39,10	W ocenie WF została zaproponowana zbyt mała ilość środków w tym priorytecie. Propozycja przesunięcia środków z PI 6.4.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Na te chwilę nie ma możliwości zwiększenia alokacji.
19.	s. 22 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Kolumna 3 Wsparcie UE – PI 6.4 Ochrona i efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych dla wzrostu konkurencyjności województwa 96,10	Kolumna 3 Wsparcie UE – PI 6.4 Ochrona i efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych dla wzrostu konkurencyjności województwa 50,00	W ocenie WF została zaproponowana zbyt duża ilość środków w tym priorytecie. Propozycja przesunięcia środków do PI 6.1, 6.2 i 5.2.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Według wiedzy o przygotowywanych w regionie projektach na te chwilę nie ma uzasadnienia do zaproponowanego przesunięcia środków.
20.	s. 22 Tabela Matryca logiczna strategii	Kolumna 3 Wsparcie UE – PI 5.2 Wzrost bezpieczeństwa regionu poprzez	Kolumna 3 Wsparcie UE – PI 5.2 Wzrost bezpieczeństwa regionu poprzez zapobieganie i zarządzanie ryzykiem wystąpienia klęsk żywiołowych i katastrof	W ocenie WF została zaproponowana zbyt mała ilość środków w tym priorytecie. Propozycja przesunięcia środków z PI 6.4.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i	Uwaga częściowo uwzględniona Zwiększono ilość

	inwestycyjnej programu	zapobieganie i zarządzanie ryzykiem wystąpienia klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych 10,00	ekologicznych 30,00		Gospodarki Wodnej w Olsztynie	środków dla wsparcia w ramach PI 5.2 z 10 mln euro do 17,6 mln euro.
21.	s. 22 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Oś 5 priorytet 6.4 96,10/5,57%	Oś 5 priorytet 6.4 96,10/5,57%	Pozostawienie na dotychczas zaplanowanym w projekcie dokumentu poziomie wysokość wsparcia UE (EUR) oraz udział łącznego wsparcia ze względu na istotną rolę przedsięwzięć w wykorzystaniu zasobów naturalnych i rozwój infrastruktury uzdrowiskowej.	Urząd Miasta i Gminy Frombork	Uwaga uwzględniona
22.	s. 24 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	Wsparcie UE (EUR) 58,10 Udział łącznego wsparcia UE w całości środków programu (w podziale na fundusze 3,36 %	Wsparcie UE (EUR) 60,43 Udział łącznego wsparcia UE w całości środków programu (w podziale na fundusze) 3,35%	Umowa partnerstwa pozwala na maksymalny udział pomocy technicznej w całości alokacji RPO w wysokości 3,5%.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga nieuwzględniona W zakresie pomocy technicznej alokacja została ustalona jako konkretna kwota indywidualnie przez MliR.
23.	s. 24 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	10. Włączenie społeczne PI 9.8 Rozwój gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych, wartość alokacji (w mln EURO), kol. 3 = 25,00	10. Włączenie społeczne PI 9.8 Rozwój gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych, wartość alokacji (w mln EURO), kol. 3 = 15,00	x	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona Nie uzasadniono propozycji zmiany zapisu.
24.	s. 24 Tabela Matryca logiczna strategii inwestycyjnej programu	10. Włączenie społeczne PI 9.4 Rozwój forma aktywnej integracji prowadzących do wejścia na rynek pracy, wartość alokacji (w mln EURO) kol. 3 = 76,32	10. Włączenie społeczne PI 9.4 Rozwój forma aktywnej integracji prowadzących do wejścia na rynek pracy, wartość alokacji (w mln EURO) kol. 3 = 86,32	x	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona Nie uzasadniono propozycji zmiany zapisu.
Sekcja 2 – Opis układu osi priorytetowych						
25.	uwaga do Sekcji 2	x	Wnosimy o uwzględnienie na poziomie regionalnym	Zgodnie z zapisami Komisji Europejskiej we	Gmina Miejska	Uwaga

			<p>w projekcie RPO i komponencie regionalnym EFS na lata 2014-2020 oddzielnych Osi Priorytetowych dla Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, umożliwiających realizację wielofunduszowych Lokalnych Strategii Rozwoju na terenie Warmii i Mazur.</p> <p>Dodanie OSI dla Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność aby doprowadzić do zwiększenia udziału społeczności lokalnej w programowaniu i zarządzaniu rozwojem danego obszaru. W ten sposób współpraca i wspólne definiowanie potrzeb i problemów oraz propozycji ich rozwiązań prowadzi do spójnego i zrównoważonego rozwoju danego obszaru i powoduje wzrost aktywności lokalnej społeczności oraz przyczynia się do budowania kapitału społecznego.</p>	<p>"Wspólnych Ramach Strategicznych" w RPO należałoby uwzględnić rozwój obszarów wiejskich i małych miast.</p> <p>STANOWISKO RADY MIASTA GÓROWO IŁAWECKIE Z DNIA 29 LISTOPADA 2013 ROKU W SPRAWIE NIEZBĘDNOŚCI UWZGLĘDNIENIA W REGIONALNYM PROGRAMIE OPERACYJNYM WARMIA I MAZURY NA LATA 2014-2020 ORAZ REGIONALNYM KOMPONENCIE EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO NA LATA 2014-2020 ODRĘBNYCH OSI PRIORYTETOWYCH DLA ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANEGO PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ</p> <p>Wnosimy o uwzględnienie na poziomie regionalnym w projekcie RPO i komponencie regionalnym EFS na lata 2014-2020 oddzielnych Osi Priorytetowych dla Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, umożliwiających realizację wielofunduszowych Lokalnych Strategii Rozwoju na terenie Warmii i Mazur.</p> <p>UZASADNIENIE</p> <p>Komisja Europejska w okresie programowania 2014-2020 w strategicznym dokumencie pn. „Wspólne Ramy Strategiczne”, szczególną uwagę zwróciła na rozwój obszarów wiejskich i małych miast (art. 28-31 projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności (FS), Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) objętych zakresem Wspólnych Ram Strategicznych (WRS).</p> <p>Podobnie według założeń Umowy Partnerstwa z 15 stycznia 2013r., zastosowanie finansowego instrumentu terytorialnego jakim jest Rozwój Lokalny</p>	<p>Górowo Iławeckie</p>	<p>nieuwzględniona</p> <p>Rozwój lokalny kierowany przez społeczność znajdzie wsparcie w ramach PROW i PO RYBY. Wymiar terytorialny RPO WiM 2014-2020 jest rozległy i niesie spore ryzyko, a doświadczenia z perspektywy 2007-2013 nie są najlepszy przy wdrażaniu tego instrumentu.</p>
--	--	--	---	---	-------------------------	--

				<p>Kierowany przez Społeczność (RLKS) ma doprowadzić do „zwiększenia udziału społeczności lokalnej w programowaniu i zarządzaniu rozwojem danego obszaru. W ten sposób współpraca i wspólne definiowanie potrzeb i problemów oraz propozycji ich rozwiązań prowadzi do spójnego i zrównoważonego rozwoju danego obszaru i powoduje wzrost aktywności lokalnej społeczności oraz przyczynia się do budowania kapitału społecznego”.</p> <p>Realizacja RLKS opartej na czterech funduszach tj. EFFROW, EFMR, EFRR i EFS i stworzenie osobnej osi priorytetowej prowadzi do uzyskania wymiernych korzyści:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zgodnie z art. 110 pkt. 5 „Wspólnych Ram Strategicznych” maksymalna stopa współfinansowania zostaje powiększana o 10% w przypadku gdy całość osi priorytetowej jest realizowana przez RLKS” – oznacza to, że Oś Priorytetowa RLKS i realizowane w ramach niej działania w 95% finansowane będą ze środków unijnych, a jedynie 5% ze środków krajowych. 2. Osobna Oś Priorytetowa RLKS umożliwi Instytucji Wdrażającej łatwiejsze i bardziej uporządkowane zarządzanie środkami dedykowanymi temu instrumentowi, wykorzystując potencjał, wiedzę i zaangażowanie lokalnych społeczności i doświadczenie Lokalnych Grup Rybackich i Lokalnych Grup Działania. 3. Wspólne oddolne działania pozwolą na budowanie kapitału społecznego na poziomie lokalnym. Zastosowanie modelu partycypacyjnego pozwoli na wspólne wypracowywanie rozwiązań lokalnych problemów przez podmioty zaangażowane w proces przygotowania dokumentów na potrzeby perspektywy finansowej 2014-2020. 		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>4. Zastosowanie instrumentu RLKS w pełnym czterofunduszowym zakresie umożliwi Lokalnym Grupom Rybackim i Lokalnym Grupom Działania włączenie do swojej strategii obszarów miejskich, co pozwoli na realizację spójnych i kompleksowych przedsięwzięć na poziomie lokalnym.</p> <p>Projekt Umowy Partnerstwa dopuszcza alokację do 10% komponentu regionalnego EFS oraz do 5% alokacji EFRR w danym regionie, postulujemy utrzymanie tego poziomu w województwie Warmińsko-Mazurskim.</p> <p>Obok działań wymienionych w projekcie Umowy Partnerstwa z dnia 7 czerwca 2013r. jako szczególnie predestynowane do włączenia w ramy RLKS uważamy następujące zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez zintegrowaną rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich. 2. Wsparcie dla procesów rozwojowych i restrukturyzacyjnych wobec obszarów wiejskich, rybackich oraz miejskich. 3. Poprawa dostępu mieszkańców do podstawowych dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe. 4. Działania z zakresu rynku pracy oraz stymulacja wewnętrznego potencjału gospodarczego. 5. Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. 6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego na rzecz lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego. 7. Wspieranie rozwijania połączeń na linii miasto-wieś. 		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>Postulujemy uwzględnienie w ramach Osi Priorytetowych RLKS na Warmii i Mazurach zgodnych z Priorytetami Inwestycyjnymi działań (instrumentów interwencji inwestycyjnej) takich jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Promocja i rozwój lokalnej przedsiębiorczości. 2. Zachowanie i promocja dziedzictwa kulturowego (e-kultura, digitalizacja tradycji kulturowych) oraz rozwój i promocja turystyki (e-turystyka). 3. Aktywizacja społeczno-gospodarcza społeczności lokalnych poprzez wsparcie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej. 4. Lokalne inicjatywy edukacyjne wspierające uczenie się przez całe życie i kształcenie poza formalne. 5. Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez zintegrowaną rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów wiejskich i rybackich oraz poprzez nawiązywanie relacji miasto-wieś. <p>Chcemy podkreślić, że Lokalne Grupy Działania Warmii i Mazur są najbardziej doświadczonymi i trwałymi lokalnymi partnerstwami łączącymi współpracę trzech sektorów, posiadają bogate doświadczenie w realizacji działań na zasadach, które obowiązywać będą w ramach RLKS. Wiele z pośród Partnerstw wykorzystując istniejące lub współtworząc nowe struktury aplikowały z dużymi sukcesami o środki, w tym w ramach innych funduszy. Są tym samym przygotowane do opracowania i zarządzania strategiami wdrażanymi dzięki środkom z różnych funduszy.</p> <p>To doświadczenie i efekty w prowadzeniu oddolnych przedsięwzięć rozwojowych dają pewność, że Partnerstwa Warmii i Mazur poradzą sobie z wyzwaniem zaplanowania i skutecznego</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>wykorzystania środków finansowych zaplanowanych w RPO i EFS jako osobna Oś Priorytetowa – Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS).</p> <p>Uważamy, że Województwo Warmińsko-Mazurskie wpisując w komponent regionalny EFS i RPO odrębną oś RLKS, znacznie lepiej wpisze się w Strategię Rozwoju Kraju 2020, której celem strategicznym realizowanym do 2020 roku jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. W tym dokumencie czytamy też o celu rozwojowym jakim jest poprawa spójności społecznej i terytorialnej. Cel ten zrealizowany może zostać właśnie poprzez działania w ramach RLKS.</p> <p>Mamy nadzieję, że zgodnie z intencją Komisji Europejskiej instrument RLKS zastosowany zostanie w pełnym dopuszczalnym zakresie na Warmii i Mazurach i przyczyni się do zwiększenia udziału społeczności lokalnej w programowaniu i zarządzaniu rozwojem swoich „małych ojczyzn” oraz budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.</p>		
Sekcja 2.1 – Oś Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur						
26.	s. 26-28 Działanie 1.1 Nauka dla gospodarki	<p>Cel szczegółowy: Zwiększenie wykorzystania wyników działalności B+R w gospodarce</p> <p>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - Tworzenie nowoczesnej infrastruktury badawczej strategicznej dla regionu z punktu widzenia regionalnych inteligentnych specjalizacji (uzgodnionej w trakcie negocjacji</p>	Wnosimy o wykreślenie zapisu: (uzgodnionej w trakcie negocjacji Kontraktu Terytorialnego)	<p>B+R w gospodarce wykazują Centra Badawczo-Rozwojowe. Potwierdzają to przeprowadzone w ostatnich latach badania, analizy oraz przede wszystkim wstępne badania ex-ante Programów z okresu 2007-2013.</p> <p>Zapis w projekcie RPO "(uzgodnionej w trakcie negocjacji Kontraktu Terytorialnego)" znacząco zawęża listę potencjalnych Beneficjentów. Analizując powyższą informację wraz z danymi w tabeli podziału środków unijnych oraz Projektem Mandatu Negocjacyjnego z listopada 2013r. można stwierdzić, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach Działania 1.1 dostępnych będzie jedynie 43 mln EUR, - w przedstawionym Projekcie Mandatu Negocjacyjnego proponowane projekty związane z 	Elbląska Rada Kłastrów	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Konieczność negocjowania projektów do realizacji w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 1.1 na poziomie regionalnym jest wymogiem krajowym. Rola Kontraktów Terytorialnych w tym zakresie została</p>

		Kontraktu Terytorialnego)		<p>w/w Działaniem praktycznie konsumują całą dostępną alokację.</p> <p>W związku z powyższym można stwierdzić, że powyższym zapisem zamknięto całkowicie drogę innym podmiotom, starającym się o stworzenie warunków do działalności badawczo-rozwojowej w specjalizacjach województwa (czyli najważniejszych dziedzinach gospodarki dla naszego regionu na co najmniej kilka najbliższych lat).</p> <p>Należy podkreślić, że w proponowanych projektach w Projekcie Mandatu z listopada 2013r. nie ma żadnych przedsięwzięć w zakresie tworzenia nowoczesnej infrastruktury badawczej strategicznej dla regionu z punktu widzenia regionalnej inteligentnej specjalizacji - drewno i meblarstwo.</p> <p>Z informacji uzyskanych podczas konsultacji społecznych Projektu RPO W-M wynika, że powodem powyższego jest brak zgłoszeń w tym zakresie. Jednakże rolą samorządu na szczeblu lokalnym i regionalnym jest przede wszystkim tworzenie warunków do takiego rozwoju. Dlatego też wnosimy o wykreślenie wskazanego zapisu.</p> <p>Jednocześnie chcielibyśmy podkreślić, że podczas konsultacji społecznych Pani Dyrektor Lidia Wójtowicz wskazała, że Mandat Negocjacyjny (Kontrakt) może być co 2-3 lata negocjonowany ponownie. Jednakże brak środków praktycznej zamyka drogę i ponowne negocjacje nie mają już większego znaczenia.</p> <p>Ponadto należy podkreślić, że nie zrozumiałam jest ograniczenie działania tylko do terenu miasta Olsztyn, szczególnie w kontekście terytorialnego obszaru wsparcia – pozostawienie zapisu powoduje sprzeczność zapisów</p>		<p>wskazana w Umowie Partnerstwa przyjętej przez Radę Ministrów 8 stycznia 2014 r.</p> <p>Na etapie konsultacji projektu Mandatu Negocjacyjnego do Kontraktu Terytorialnego nie wpłynęło więcej projektów dotyczących infrastruktury jednostek naukowych niż zostało ostatecznie ujęte w projekcie Mandatu.</p> <p>W odniesieniu do OSI: działania mogą być realizowane na całym obszarze województwa, jedynie z preferencjami dla dwóch obszarów strategicznej interwencji.</p>
27.	s. 28 Działanie 1.1 Nauka dla gospodarki	Typy beneficjentów: - uczelnie wyższe - jednostki naukowo-badawcze - centra badawczo-rozwojowe	Typy beneficjentów: - uczelnie wyższe - jednostki naukowo-badawcze - centra badawczo-rozwojowe3 - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, prowadzące działania badawczo-rozwojowe na podstawie statutu jednostki	Dostępność podmiotów realizujących działania badawczo-rozwojowe, niebędących jednostkami naukowymi czy centrami badawczo-rozwojowymi, wpłynie na zwiększenie poziomu nakładów na B+R oraz transferu technologii do przedsiębiorstw, poprzez poszerzenie zakresu oferty oraz możliwość wykorzystania potencjału badawczego istniejących	Zakład Utylizacji Odpadów sp. z o.o.	Uwaga nieuwzględniona W ramach Priorytetu Inwestycyjnego 1.1 realizowane będą wyłącznie projekty

				laboratoriów badawczych, wybudowanych i wyposażonych w ramach poprzedniej perspektywy finansowej 2007-2013.		infrastruktury jednostek naukowych wynegocjowane w ramach Kontraktu Terytorialnego, do którego podczas konsultacji nie został zgłoszony żaden tego typu projekt przez JST. W przypadku np. parków naukowo-technologicznych utworzonych przez jst – ich rozbudowa i kontynuacja projektów rozpoczętych w latach 2007-2013 będzie możliwa do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia. Stąd też dla zachowania demarkacji pomiędzy programami wsparcie tych podmiotów nie zostało przewidziane w RPO WiM.
28.	s. 28 Działanie 1.1 Nauka dla gospodarki	- uczelnie wyższe - jednostki naukowo-badawcze - centra badawczo-rozwojowe	- uczelnie wyższe - jednostki naukowo-badawcze - centra badawczo-rozwojowe - przedsiębiorstwa	Przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość ubiegania się w trybie konkursowym w działaniu 1.1	Robert Szaj reprezentujący : Stowarzyszenie „Instytut Ekoprussia”, Fundację Nicolaus Copernicus, Polską Fundację	Uwaga niezasadna Priorytet Inwestycyjny 1.1 nie dotyczy działalności B+R przedsiębiorstw, gdyż ten rodzaj wsparcia realizowany będzie w ramach

					Paraolimpijską, Polski Komitet Paraolimpijski, własną jednoosobową działalność gospodarczą	Priorytetu Inwestycyjnego 1.2
29.	s. 28 Działanie 1.1 Nauka dla gospodarki	Typy beneficjentów: - uczelnie wyższe - jednostki naukowo-badawcze - centra badawczo-rozwojowe	Typy beneficjentów: - uczelnie wyższe - jednostki naukowo-badawcze - centra badawczo-rozwojowe - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, prowadzące działania badawczo-rozwojowe na podstawie statutu jednostki	Dostępność podmiotów realizujących działania badawczo-rozwojowe, niebędących jednostkami naukowymi czy centrami badawczo-rozwojowymi, wpłynie na zwiększenie poziomu nakładów na B+R oraz transferu technologii do przedsiębiorstw, poprzez poszerzenie zakresu oferty oraz możliwość wykorzystania potencjału badawczego istniejących laboratoriów badawczych, wybudowanych i wyposażonych w ramach poprzedniej perspektywy finansowej 2007-2013.	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga nieuwzględniona W ramach Priorytetu Inwestycyjnego 1.1 realizowane będą wyłącznie projekty infrastruktury jednostek naukowych wynegocjowane w ramach Kontraktu Terytorialnego, do którego podczas konsultacji nie został zgłoszony żaden tego typu projekt przez JST. W przypadku np. parków naukowo-technologicznych utworzonych przez jst – ich rozbudowa i kontynuacja projektów rozpoczętych w latach 2007-2013 będzie możliwa do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia. Stąd też dla zachowania demarkacji pomiędzy programami

						wsparcie tych podmiotów nie zostało przewidziane w RPO WiM.
30.	s. 28 Działanie 1.1 Nauka dla gospodarki	Typy beneficjentów: - uczelnie wyższe - jednostki naukowo-badawcze - centra badawczo-rozwojowe ³	Typy beneficjentów: - uczelnie wyższe - jednostki naukowo-badawcze - centra badawczo-rozwojowe ³ - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, prowadzące działania badawczo-rozwojowe na podstawie statutu jednostki	Dostępność podmiotów realizujących działania badawczo-rozwojowe, niebędących jednostkami naukowymi czy centrami badawczo-rozwojowymi, wpłynie na zwiększenie poziomu nakładów na B+R oraz transferu technologii do przedsiębiorstw, poprzez poszerzenie zakresu oferty oraz możliwość wykorzystania potencjału badawczego istniejących laboratoriów badawczych, wybudowanych i wyposażonych w ramach poprzedniej perspektywy finansowej 2007-2013.	Elbląski Park Technologiczny; Elbląg	Uwaga nieuwzględniona W ramach Priorytetu Inwestycyjnego 1.1 realizowane będą wyłącznie projekty infrastruktury jednostek naukowych wynegocjowane w ramach Kontraktu Terytorialnego, do którego podczas konsultacji nie został zgłoszony żaden tego typu projekt przez JST. W przypadku np. parków naukowo-technologicznych utworzonych przez jst – ich rozbudowa i kontynuacja projektów rozpoczętych w latach 2007-2013 będzie możliwa do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia. Stąd też dla zachowania demarkacji pomiędzy programami wsparcie tych podmiotów nie zostało przewidziane

						w RPO WiM.
31.	s. 28 Działanie 1.1 Nauka dla gospodarki	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: (uzgodnionej w trakcie negocjacji Kontraktu Terytorialnego)	Proponuje się wykreślenie zapisu: (uzgodnionej w trakcie negocjacji Kontraktu Terytorialnego)	Ograniczenie typów projektów do zatwierdzonych w kontrakcie terytorialnym wyłącza z ubiegania się o środki Centrum Badawczo-Rozwojowe przy firmie OPEGIEKA. Istnieje duże ryzyko niekorzystania kwoty 180 mln zł przez trzy Olsztyńskie podmioty. Nie zrozumiałym jest ograniczania działania tylko do terenu miasta Olsztyn , szczególnie w kontekście terytorialnego obszaru wsparcia – pozostawienie zapisu powoduje sprzeczność zapisów	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga nieuwzględniona Konieczność negocjowania projektów do realizacji w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 1.1 na poziomie regionalnym jest wymogiem krajowym. Rola Kontraktów Terytorialnych w tym zakresie została wskazana w Umowie Partnerstwa przyjętej przez Radę Ministrów 8 stycznia 2014 r. Ponadto inwestycje w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw będą wspierane w ramach Priorytetu inwestycyjnego 1.2.
32.	s. 28 Działanie 1.1 Nauka dla gospodarki	(uzgodnionej w trakcie negocjacji Kontraktu Terytorialnego)	Proponuje się wykreślenie zapisu: (uzgodnionej w trakcie negocjacji Kontraktu Terytorialnego)	Ograniczenie typów projektów do zatwierdzonych w kontrakcie terytorialnym wyłącza z ubiegania się o środki Centrum Badawczo-Rozwojowe przy firmie OPEGIEKA. Istnieje duże ryzyko niekorzystania kwoty 180 mln zł przez trzy Olsztyńskie podmioty. Nie zrozumiałym jest ograniczania działania tylko do terenu miasta Olsztyn , szczególnie w kontekście terytorialnego obszaru wsparcia – pozostawienie zapisu powoduje sprzeczność zapisów	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga nieuwzględniona Konieczność negocjowania projektów do realizacji w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 1.1 na poziomie regionalnym jest wymogiem krajowym. Rola

						Kontraktów Terytorialnych w tym zakresie została wskazana w Umowie Partnerstwa przyjętej przez Radę Ministrów 8 stycznia 2014 r.
33.	s. 28 Działanie 1.1 Nauka dla gospodarki	x	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne	Park naukowo – technologiczny w Ełku, jest jednostką budżetową JST i nie posiada osobowości prawnej, czyli nie może podpisać umowy o dofinansowanie, umowę podpisuje JST – Gmina Miasto Ełk. PNT w Ełku tworzy infrastrukturę badawczą w ośrodku subregionalnym.	Gmina Miasto Ełk	Uwaga nieuwzględniona W ramach Priorytetu Inwestycyjnego 1.1 realizowane będą wyłącznie projekty infrastruktury jednostek naukowych wynegocjowane w ramach Kontraktu Terytorialnego. W przypadku parków naukowo-technologicznych utworzonych przez jst – ich rozbudowa i kontynuacja projektów rozpoczętych w latach 2007-2013 będzie możliwa do realizacji w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 1.2 w Programie Operacyjnym Polska Wschodnia. Stąd też dla zachowania demarkacji pomiędzy programami

						wsparcie tych podmiotów nie zostało przewidziane w RPO WiM.
34.	s. 31 Działanie 1.2 Innowacyjne firmy	Przykładowe działania - dotacje na tworzenie nowych firm w oparciu o innowacyjne pomysły wraz ze wsparciem doradczym, mentorskim i szkoleniowym jako element przygotowania do funkcjonowania na rynku	Skorygować zapisy	W projekcie linii demarkacyjnej przekazanej przez MIR w lutym 2014 r. nie jest przewidziane wsparcie doradcze jako typ projektu.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga nieuwzględniona Projekt linii demarkacyjnej przesłany w lutym 2014 r. nie został przyjęty przez kierownictwo MliR, stąd nie może być traktowany jako obowiązujący.
35.	s. 32 Działanie 1.2 Innowacyjne firmy	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni	Wnosimy o rozszerzenie zapisu "instytucji otoczenia biznesu" poprzez dopisanie np. Parki Naukowo-Technologiczne, Parki Technologiczne oraz dodanie wśród typów beneficjentów Jednostek Samorządu Terytorialnego	Sugeruje się określenie poprzez definicję lub stosowne wyjaśnienie pojęcia "instytucji otoczenia biznesu". W obecnym okresie programowania powyższa nieścisłość znacząco utrudniała realizację Programu. Obecnie parki technologiczne w województwie są jednostkami budżetowymi bez osobowości prawnej. W przypadku wpisania jedynie parków technologicznych bez JST wyeliminuje te podmioty z kręgu beneficjentów a tym samym spowoduje zagrożenie nie wykorzystania środków z tego działania.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona Definicja IOB zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac i uwzględnić będzie również parki naukowo-technologiczne utworzone przez jst. Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych
36.	s. 32 Działanie 1.2 Innowacyjne firmy	Przykładowe działania - wsparcie kapitałowe rozwoju firm opartych	Skorygować zapisy	W projekcie linii demarkacyjnej przekazanej przez MIR w lutym 2014 r. nie jest przewidziane wsparcie kapitałowe jako typ projektu.	Urząd Marszałkowski Województwa	Uwaga nieuwzględniona

		o innowacyjne pomysły (venture capital)			Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Projekt linii demarkacyjnej przesłany w lutym 2014 r. nie został przyjęty przez kierownictwo MliR, stąd nie może być traktowany jako obowiązujący.
37.	s. 32 Działanie 1.2 Innowacyjne firmy	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa, – grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry), – instytucje otoczenia biznesu, – Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni.	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa, – grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry), – instytucje otoczenia biznesu, – Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni, – izby rolnicze.	Uwzględnienie Izby jako potencjonalnego beneficjenta powinno znacznie poprawić możliwości realizacji celów statutowych Izby oraz wpłynąć na wzmocnienie kapitału gospodarczego obszarów wiejskich Warmii i Mazur.	Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Priorytet inwestycyjny 1.2 dedykowany jest przedsiębiorstwom, natomiast działalność statutowa izb rolniczych wpisuje się w zakres interwencji funduszy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej a nie funduszy Polityki Spójności.
38.	s. 32 Działanie 1.2 Innowacyjne firmy	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu (w tym izby gospodarcze) - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni	Co do zasady Izba gospodarcza jest zaliczana do Instytucji otoczenia biznesu, jednakże nie zawsze jest to jednoznaczne. w niektórych punktach rpo wpisane są np. instytucje otoczenia biznesu, a poniżej izby gospodarcze. Należy zatem przy instytucjach otoczenia biznesu wpisać izby gospodarcze, gdyż pełnią one zgodnie z ustawą z dnia 30 maja 1989 roku właśnie taką rolę. Izba może w ramach niniejszego działania wspomagać nowe podmioty w zakresie doradczym, mentorskim i szkoleniowym, jako iż zrzesza przedsiębiorców z różnych branż, współpracuje z jednostkami naukowymi i instytucjami badawczo – rozwojowymi, organizacjami technicznymi, ma szerokie doświadczenie w różnych dziedzinach i może zawiązywać konsorcja w celu wspólnego aplikowania o środki.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Definicja IOB zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac.
39.	s. 32	x	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów:	Park naukowo – technologiczny w Ełku, jest	Gmina Miasto	Uwaga

	Działanie 1.2 Innowacyjne firmy		– jednostki samorządu terytorialnego oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne	jednostką budżetową JST i nie posiada osobowości prawnej, czyli nie może podpisać umowy o dofinansowanie, umowę podpisuje JST – Gmina Miasto Ełk. PNT w Ełku świadczy usługi IOB	Ełk	nieuwzględniona Park naukowo-technologiczny wpisuje się grupę beneficjentów „instytucje otoczenia biznesu”. Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych.
40.	s. 33 Działanie 1.2 Innowacyjne firmy	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, prowadzące działania wspierające przedsiębiorczość na podstawie statutu jednostki (np. inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, jednostki prowadzące działalność B+R)	Zwiększenie ilości podmiotów pełniących funkcje z zakresu wspierania przedsiębiorczości i promocji współpracy nauki z biznesem pozytywnie zwiększenie szans wprowadzenia prac badawczo-rozwojowych do biznesu, poprzez wykorzystanie narzędzi komunikacji i współpracy oraz badawczego zaplecza infrastrukturalnego i kadrowego jednostek samorządowych odpowiedzialnych za podejmowanie działań na rzecz rozwoju, w zakresie wdrażania innowacji	Zakład Utylizacji Odpadów sp. z o.o.	Uwaga nieuwzględniona Wymienione podmioty, tj inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, jednostki prowadzące działalność B+R, wpisują się w definicję instytucji otoczenia biznesu, która zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac.
41.	s. 33 Działanie 1.2 Innowacyjne firmy	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry)	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni	Dostępność podmiotów niespełniających wymogów dla IOB, ale pełniących podobne funkcje z zakresu wspierania przedsiębiorczości i promocji współpracy nauki z biznesem pozytywnie wpłynie na zidentyfikowany niski wskaźnik transferu prac badawczo-rozwojowych do biznesu, poprzez wykorzystanie narzędzi komunikacji i współpracy,	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga nieuwzględniona Wymienione podmioty, tj inkubatory przedsiębiorczości,

		<ul style="list-style-type: none"> - instytucje otoczenia biznesu - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni 	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, prowadzące działania wspierające przedsiębiorczość na podstawie statutu jednostki (np. inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, jednostki prowadzące działalność B+R) 	<p>oraz badawczego zaplecza infrastrukturalnego i kadrowego jednostek samorządowych do podejmowania działań na rzecz rozwoju, w zakresie wdrażania innowacji czy nowych technologii.</p>		<p>parki technologiczne, jednostki prowadzące działalność B+R, są instytucjami.</p> <p>Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych.</p>
42.	s. 33 Działanie 1.2 Innowacyjne firmy	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, prowadzące działania wspierające przedsiębiorczość na podstawie statutu jednostki (np. inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, jednostki prowadzące działalność B+R) 	<p>Dostępność podmiotów niespełniających wymogów dla IOB, ale pełniących podobne funkcje z zakresu wspierania przedsiębiorczości i promocji współpracy nauki z biznesem pozytywnie wpłynie na zidentyfikowany niski wskaźnik transferu prac badawczo-rozwojowych do biznesu, poprzez wykorzystanie narzędzi komunikacji i współpracy, oraz badawczego zaplecza infrastrukturalnego i kadrowego jednostek samorządowych do podejmowania działań na rzecz rozwoju, w zakresie wdrażania innowacji czy nowych technologii.</p>	Elbląski Park Technologiczny; Elbląg	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wymienione podmioty, tj inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, jednostki prowadzące działalność B+R, są instytucjami otoczenia biznesu.</p> <p>Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych.</p>
43.	s. 34 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	<p>Przykładowe działania</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie inwestycyjne dla nowopowstałych firm wraz ze wsparciem doradczym, mentorskim i 	x	<p>Należy pamiętać o doprecyzowaniu zapisów w Szczegółowym opisie osi priorytetowej (SzOOP) przez jaki okres funkcjonowania firmy, mówimy, że jest nowopowstała – 3 miesiące ? 6 miesięcy? 1 rok?</p>	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego	<p>W szczegółowym opisie osi priorytetowej zdefiniowane zostanie pojęcie</p>

		szkoleniowym jako element przygotowania do funkcjonowania na rynku				'nowopowstałej firmy" z pomocą Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego.
44.	s. 34 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Nie dotyczy	Należy uzupełnić uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji o następującą treść: Samorządy gminne dysponują terenami przeznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą (w tym również w sąsiedztwie kompleksów objętych granicami specjalnych stref ekonomicznych). Bariera, która uniemożliwia inwestowanie na tych terenach jest słaby stopień ich uzbrojenia.	Wprowadzenie wskazanej treści stanowi uzasadnienie do uwzględnionego w ramach przedmiotowego działania typu przedsięwzięć - uzbrojenie terenów inwestycyjnych w media, budowa lub modernizacja układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego. Tym samym określona zostanie jednoznaczna podstawa do kierowania wsparcia na wymieniony cel.	Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie	Uwaga nieuwzględniona wyłącznie ze względu na ograniczenie liczby znaków dla diagnozy potrzeb i uzasadnienia wyboru priorytetów. Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 nie zostanie przyjęty przez system SFC jeżeli przekroczy wymaganą liczbę znaków.
45.	s. 34-35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Przykładowe działania / typy przedsięwzięć - tworzenie nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego (w tym na obszarach powojсковych -nie pozostających w zasobach Agencji mienia wojskowego ani żadnej innej instytucji zarządzającej terenami wojskowymi, przemysłowych,	Przykładowe działania / typy przedsięwzięć - tworzenie nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego (w tym na obszarach powojсковych -nie pozostających w zasobach Agencji mienia wojskowego ani żadnej innej instytucji zarządzającej terenami wojskowymi, przemysłowych, pokolejowych i popegerowskich); uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, uzbrojenia terenów inwestycyjnych w media, budowa lub modernizacja układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego <u>wraz z przebudową odcinków dróg dojazdowych i odcinków dróg zniszczonych w trakcie budowy,</u> kampanie promocyjne	W ramach działania należałoby zakwalifikować do dofinansowania również drogi dojazdowe, które zapewniają sprawną obsługę komunikacyjną, w ramach powstających inwestycji. drogi dojazdowe są najbardziej narażone na zniszczenia wskutek ruchu ciężkich pojazdów związanych z budową. samorządy w ramach własnych środków nie są w stanie odtwarzać zniszczonych dróg, co wiąże się z koniecznością wprowadzania ograniczeń w komunikacji dojazdu (np. ograniczenia tonażu). taka sytuacja ma swoje konsekwencje przy pozyskiwaniu nowych inestorów, tworzeniu nowych terenów inwestycyjnych i rekreacyjnych jak również na ogólny wizerunek regionu.	Powiat Ostródzki z siedzibą w Ostródzie	Uwaga uwzględniona Propozycja mieści się w zaproponowanym w RPO WiM zapisie „budowa lub modernizacja układu komunikacyjnego”.

		pokolejowych i popegerowskich); uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, uzbrojenia terenów inwestycyjnych w media, budowa lub modernizacja układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego, kampanie promocyjne		Atutem naszego regionu jest „czyste środowisko” a zwiększająca się liczba inwestorów i turystów to potwierdza, więc dajmy im nie tylko tereny inwestycyjne, hotele, uzdrowiska ale także możliwość „dojazdu” do nich.		
46.	s. 35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: s. 35 wiersz ...poprzemysłowych, pokolejowych i popegeerowskich...	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: s. 35 wiersz 1: poprzemysłowych, pokolejowych i popegeerowskich... i pozostałości powojennej infrastruktury technicznej;	Mimo upływu tak wielu lat od zakończenia II wojny światowej, część infrastruktury technicznej i terenów jest nieuporządkowana i niezagospodarowana. Można ją wykorzystać na cele gospodarcze i turystyczne.	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga uwzględniona Zapis brzmi „w tym....” stąd możliwe jest objęcie tym typem przedsięwzięć również innych zdegradowanych terenów
47.	s. 35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Przykładowe działania -brak zapisu	- budowa systemów zintegrowanego zarządzania w gminach oraz miastach	Modernizacja zarządzania JST, rozwój usług i systemów wymiany danych	Urząd Gminy Kurzętnik	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie w ramach PI 3.1 ma służyć rozwijaniu przedsiębiorczości a nie poprawie funkcjonowania administracji samorządowej, której dedykowane są inne Priorytety Inwestycyjne (np. 2.3)
48.	s. 35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - instytucje otoczenia biznesu (w tym inkubatory	Wnosimy o rozszerzenie zapisu "przedsiębiorstwa" analogicznie do wskazanego przez Państwa zapisu w ramach Działania 1.2 "grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja,	W zakresie bardzo trafnego działania dot. tworzenia nowej i modernizacji istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego, ważnym beneficjentem środków mogą być grupy	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona Charakter wsparcia

		przedsiębiorczości i instytucje pokrewne) - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia	klastry)". Wnosimy także o rozszerzenie zapisu "instytucji otoczenia biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości i instytucje pokrewne)" poprzez dopisanie w nawiasie np. Parki Naukowo-Technologiczne, Parki Technologiczne	przedsiębiorstw, którym zdecydowanie łatwiej będzie zrealizować kompleksowo dane przedsięwzięcie. Obecnie parki technologiczne, często realizujące również funkcję inkubatorów przedsiębiorczości, nadzorują funkcjonowanie w/w inkubatorów.		przewidzianego w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3.1 nie daje możliwości realizacji wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw. Odnosnie definicji instytucji otoczenia biznesu – zostanie ona doprecyzowana na dalszym etapie prac
49.	s. 35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Typy beneficjentów - instytucje otoczenia biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości i instytucje pokrewne)	- instytucje otoczenia biznesu	Należy w SzOOP uwzględnić definicję IOB. Co oznacza typ beneficjenta „inkubatory przedsiębiorczości i instytucje pokrewne” – jakie to są instytucje? Konieczne jest określenie formy prawnej tych podmiotów.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Definicja instytucji otoczenia biznesu, zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac
50.	s. 35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Grupy docelowe osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą	x	Jako grupę docelową wskazano osoby fizyczne rozpoczynające działalność gospodarczą – czy w tym przypadku chodzi o osoby, które podjęły działania formalno-prawne mające na celu np. zarejestrowanie działalności gosp. czy też o osoby które zamierzają dopiero podjąć takie działania?	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Brak uwagi do RPO WiM.
51.	s. 35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość;	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: s. 35 wiersz 2 ... w celu nadania im nowych funkcji	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: s. 35 wiersz 2 ... w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych...i turystycznych,	Mimo upływu tak wielu lat od zakończenia II wojny światowej, część infrastruktury technicznej i terenów jest nieuporządkowana i niezagospodarowana. Można ją wykorzystać na cele gospodarcze i turystyczne.	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga nieuwzględniona Funkcje gospodarcze obejmują również

		gospodarczych...				działalność turystyczną pod warunkiem, iż jest to działalność komercyjna, a tylko taka może zostać wsparta w ramach PI 3.1
52.	s. 35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Typy beneficjentów	Dodanie: stowarzyszenia	Mimo upływu tak wielu lat od zakończenia II wojny światowej, część infrastruktury technicznej i terenów jest nieuporządkowana i niezagospodarowana. Można ją wykorzystać na cele gospodarcze i turystyczne.	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga nieuwzględniona W ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3.1 stowarzyszenia mogą aplikować jeśli są instytucjami otoczenia biznesu lub prowadzą działalność gospodarczą
53.	s. 35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa, – instytucje otoczenia biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości i instytucje pokrewne), – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa, – instytucje otoczenia biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości i instytucje pokrewne), – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – izby rolnicze.	Uwzględnienie Izby jako potencjonalnego beneficjenta powinno znacznie poprawić możliwości realizacji celów statutowych Izby oraz wpłynąć na wzmocnienie kapitału gospodarczego obszarów wiejskich Warmii i Mazur	Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Priorytet inwestycyjny 3.1 dedykowany jest przedsiębiorstwom, natomiast działalność statutowa izb rolniczych wpisuje się w zakres interwencji funduszy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej a nie funduszy Polityki Spójności.
54.	s. 35 Działanie 1.3 Przedsiębiorczość	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - instytucje otoczenia biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości i instytucje pokrewne) - jednostki samorządu	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - instytucje otoczenia biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości, izby gospodarcze i instytucje pokrewne) - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia	Co do zasady Izba gospodarcza jest zaliczana do Instytucji otoczenia biznesu, jednakże nie zawsze jest to jednoznaczne. w niektórych punktach RPO wpisane są np. instytucje otoczenia biznesu, a poniżej izby gospodarcze. Należy zatem przy instytucjach otoczenia biznesu wpisać izby gospodarcze, gdyż pełnią one zgodnie z ustawą z dnia 30 maja 1989	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga uwzględniona częściowo Kategoria beneficjentów brzmi „instytucje otoczenia biznesu”.

		terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia		roku właśnie taką rolę. Izba może w ramach niniejszego działania wspomagać nowe podmioty w zakresie doradczym, mentorskim i szkoleniowym, jako iż zrzesza przedsiębiorców z różnych branż, współpracuje z jednostkami naukowymi i instytutami badawczo – rozwojowymi, organizacjami technicznymi, ma szerokie doświadczenie w różnych dziedzinach i może zawiązywać konsorcja w celu wspólnego aplikowania o środki. Ponadto głównym celem działania izb gospodarczych jest wsparcie przedsiębiorstw więc winno to być działanie skierowane właśnie do izb.		Natomiast definicja IOB zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac
55.	s. 36 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	przemysłu czystych technologii (w tym przemysłu drzewnego i rolnictwa ekologicznego),	przemysłu czystych technologii (w tym przemysłu drzewnego, produkcji podłóg naturalnych i rolnictwa ekologicznego),	Zapis nie wymienia enumeratywnie poszczególnych działów przemysłu drzewnego. Zakładając, że podstawą RPO jest Strategia Rozwoju 2025 to w dziale 9.3 Drewno i Meblarstwo w schemacie 9 brakuje wyszczególnienia produkcji podłóg drewnianych. Jest to bardzo istotna gałąź dająca produkt w najwyższym stopniu przetworzenia stanowiąca ważny element eksportowy przemysłu drzewnego na Warmii i Mazurach.	PPWiH „Tamex” Sp. z o.o.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapis został skrócony do „przemysłu czystych technologii” bez podawania przykładowych sektorów.
56.	s. 37 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	Przykładowe działania Wsparcie działalności przedsiębiorstw nastawionych na wzrost eksportu i zdobywania nowych rynków zbytu – bon na usługi związane z internacjonalizacją MŚP, w tym: - pomoc w poszukiwaniu partnerów biznesowych na rynku europejskim i międzynarodowym; - dostarczanie informacji na temat dostępnych funduszy i instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców w zakresie eksportu (kredyty	Skorygować zapisy	Wskazane typy projektów/przykładowe działania dotyczą wsparcia doradczego, natomiast w projekcie linii demarkacyjnej przekazanej przez MIR w lutym 2014 r. wsparcie doradcze zostało wyłączone dla regionów objętych PO PW.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga nieuwzględniona Projekt linii demarkacyjnej przesłany w lutym 2014 r. nie został przyjęty przez kierownictwo MliR, stąd nie może być traktowany jako obowiązujący.

		i gwarancje rządowe, ubezpieczenia kredytów, programy na udział przedsiębiorców w targach i wystawach);				
57.	s. 37 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	Zwiększająca się rokrocznie liczba turystów krajowych i zagranicznych potwierdza jednak trafność wyborów strategicznych w tym obszarze w ramach RPO WiM 2007-2013. Dalsze zwiększenie zainteresowania regionem wymaga nie tylko nowych, pakietowych produktów turystycznych, ale także ciągłego pobudzania popytu na ofertę regionu.	Dalsze zwiększenie zainteresowania regionem wymaga nie tylko nowych, pakietowych produktów turystycznych, ale przede wszystkim zdecydowanego rozwoju podstawowych produktów turystycznych regionu. Powinna powstać: Oś priorytetowa Turystyka	Firma Rumszewicz Sailing od 20 lat prowadzi obozy żeglarskie dla dzieci i młodzieży. Stąd mogą sporo powiedzieć na temat sytuacji turystyki na Warmii i Mazurach. W projekcie RPO Warmia i Mazury 2014 - 2020 w osi priorytetowej 2.1 w Działaniu 1.5 Nowoczesne Firmy czytamy, że Warmia i Mazury zmieniają swój image przechodząc od starego tzw. 3S do nowego tzw. 3E. To prawda, tyle, że nie oznacza to, że grupa turystów spod znaku 3S przechodzi do nowego 3E. Ta grupa nadal realizuje swoją filozofię wakacyjną, tyle, że w ciepłych krajach np. Grecji czy Egipcie, ponieważ nasz region nie może im tego zapewnić i nie zapewni. Obecni turyści na Warmii i Mazurach to grupa 3E z dodatkiem 3S. Wywodzą się ze środowisk średniozamożnych i zamożnych. Wielu z nich to ludzie bardzo aktywni. Takimi również pozostają w ramach wakacji (3E). Obecny turysta jest doskonale zorientowany dokąd i po co przyjeżdża. O wyborze miejsca decydują przede wszystkim doświadczenia wcześniejszych pobytów lub wskazania ze strony znajomych, rodziny - czyli z polecenia. Potrzebują odpoczynku, relaksu, aktywności i edukacji. Dzieci i młodzież, które gościmy od lat są kopy swoich rodziców. Wakacje mają być wesołe, aktywne oraz co bardzo ważne edukacyjne. Czasy w których młody człowiek spędzał 2 tygodnie w zapyziałym ośrodku bez żadnego programu (przepraszam, był program, a w nim całodzienna wycieczka autokarowa dla taniego zapchania czasu) odeszły do lamusa. Młody człowiek jest żądny wrażeń, wiedzy i umiejętności w zakresie tego co nie jest dostępne w domu - od rozpalenia ogniska, strzelania z łuku po zaawansowaną technikę żeglowania. W programie naszych obozów jest wizyta w aquaparku w hotelu Warmia Park. Bazujemy nad tym samym jeziorem, młodzież żegluguje do aquaparku	Rumszewicz Sailing Sp.j.	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie pojedynczych podstawowych produktów turystycznych realizowane było w perspektywie finansowej 2007-2013. Obecnie nowoczesna turystyka oparta o model 3E wymaga przygotowania produktów spakietowanych, i na tego rodzaju ofercie skupiać się będzie interwencja w latach 2014-2020. Koncentracja wsparcia na ten typ produktów turystycznych jest także strategicznym wyborem Grupy roboczej ds. RPO WiM 2014-2020

				<p>- i tu ciekawostka: starsze grupy 14 - 19 lat w sezonie 2013 w całości zrezygnowały na własne życzenie z aquaparku argumentując to tym, że aquapark mają w domu. Wybrały dodatkowy blok żeglarski - bo tego nie mają w domu. Turysta nie przyjeżdża na Warmię i Mazury dla tego co jest dostępne w jego otoczeniu. Aquaparki owszem są potrzebne, ale dla mieszkańców regionu. Stąd powinny być lokalizowane w dużych aglomeracjach.</p> <p>Zastanawiająca jest świadomość młodego człowieka, będąca zapewne odbiciem rodzica. Natomiast dla nas płynie istotna informacja - róbmy to czego oczekuje turysta i do czego Warmia i Mazury są stworzone. Nie musimy wymyślać nowych produktów turystycznych, łączyć ich w pakiety (cokolwiek to znaczy), a następnie tworzyć z tego sieci (tu też znaczenie jest bliżej niejasne). Współczesny turysta potrzebuje dobrze zagospodarowanego ośrodka, wysokiej jakości sprzętu żeglarskiego, profesjonalizmu zawodowego i bardzo wysokiego stopnia edukacyjności. Jeżeli spełnimy te z pozoru proste warunki, to damy szansę kilku milionom turystów marzącym o wakacjach na W i M. Ale niestety nie potrafimy spełnić tych nawet najprostszych marzeń. Robią to za nas inni, czyli firmy spoza regionu, z Warszawy, Śląska, Krakowa, Poznania, Gdańska. Te firmy to "Skipper", "Róża Wiatrów", Kliwer", Błękitny Piotruś" i wiele, wiele innych. Firm z regionu jest mało, a działających profesjonalnie bardzo mało (wręcz jak na lekarstwo). Firmy spoza regionu przywożą tysiące turystów, swoich ludzi do pracy, a zarobione pieniądze i podatki wracają do miejsc prowadzenia firm. My wnosimy do tego interesu fantastyczne środowisko, świeże powietrze i bezrobocie. Dlaczego tak się dzieje, dlaczego my tu w regionie nie potrafimy tego robić? Odpowiedź jest prosta: region zawsze należał do biedniejszych i nie potrafił wygenerować środków dających podstawy do stworzenia takiej działalności. Do tego w ciągu ostatnich 25 lat nastąpiła likwidacja lub marginalizacja większości klubów sportowych. To</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>właśnie one stanowiły bazę szkoleniową budującą profesjonalizm zawodowy. Współczesny sport na etapie młodzieżowym wymaga zaangażowania finansowego rodziców. Z tym w regionie też jest słabo. Zatem tworzenie bazy profesjonalizmu zawodowego praktycznie nie istnieje. Wreszcie kolejny problem, jaki trapi region w turystyce, w tym żeglarskiej, to ciągłe istnienie dość dużej szarej strefy. To zjawisko ma charakter historyczny. Korzeniami sięga lat 60, 70, 80-tych, kiedy mieszkaniec Mazur klecił w stodole własnym sumptem jakieś "pływadło", a letnik z Warszawy wynajmował je - z ręki do ręki. Przetrwało to do dzisiaj. Obecny mieszkaniec (potomek tego z lat 60, 70, 80-tych) buduje zimą w garażu, stodole łódkę, jacht a latem wynajmuje je turystom (często potomkom tamtych letników) - nadal z ręki do ręki.</p> <p>Czym to skutkuje?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brakiem możliwości rozwojowych - trudno rozwijać biznes w oparciu o nielegalne dochody 2. Legalnie działające firmy są mniej konkurencyjne - na starcie o około 40%. 3. Właściciel takiego "biznesu" jest często zarejestrowany jako bezrobotny - pogarsza statystykę regionu <p>Błędne koło trwa kilkadziesiąt lat a turyści i tak pchają się na Mazury - to po prostu cud - w końcu Mazury cud natury i to prawda!</p> <p>Jakie są rozwiązania?</p> <p>Przynajmniej dwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Policyjno-skarbowe - uruchomi to protesty społeczne podobnie jak działo się w okolicach przejść granicznych z Rosją po zamknięciu granicy. 2. Korzystając z możliwości programów pomocowych stworzenie oferty dla nowych i rozwoju istniejących firm dla stworzenia ośrodków żeglarskich o dobrym standardzie socjalnym, wysokim standardzie sprzętowym opartych na profesjonalizmie zawodowym - turyści czekają na to zarówno w grupie dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych. <p>Korzyści płynące z tego rozwiązania:</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>1. Aby skorzystać z pomocy trzeba zarejestrować firmę - ubywa bezrobotnych</p> <p>2. Za otrzymane środki trzeba stworzyć bazę i kupić sprzęt pochodzący z legalnych źródeł, czyli w przypadku sprzętu żeglarskiego kupić go w stoczni</p> <p>3. Stocznia zwiększa swoje przychody, zatrudnia ludzi i płaci podatki.</p> <p>4. Turysta dostaje profesjonalny sprzęt, zapewniający pełne bezpieczeństwo, o wysokiej estetyce odpowiadający standardom światowym (polskie stocznie jachtowe produkują sprzęt najwyższej światowej klasy).</p> <p>Reasumując: ubywa bezrobotnych, zwiększa się zatrudnienie, wzrastają dochody - podatki, przybywa turystów, w tym również wyższej kategorii finansowej. Pozostaje jeszcze problem profesjonalizmu zawodowego. To też wymaga rozwiązania kompleksowego.</p> <p>Firma Rumszewicz Sailing zatrudnia pracowników do prowadzenia zajęć na obozach. W 90% pochodzą oni z poza regionu. Smutne, ale prawdziwe.</p> <p>Kilka słów na temat projektu RPO Warmia i Mazury oś 2.1. Inteligentna Gospodarka Warmii i Mazur:</p> <p>1. Dokument napisany jest w wysokim stopniu ogólnikowości – trudno zrozumieć treść.</p> <p>2. W wielu fragmentach tego dokumentu czytamy o istotnej roli nauki i instytucji otoczenia biznesu – można odnieść wrażenie, że większość środków „biznesowych” przeznaczona zostanie na te cele.</p> <p>3. W zakresie turystyki pojawiają się hasła „pakiety” i „sieci”. Brak informacji co oznaczają te hasła. Budzi to wątpliwości czy nie kryją się pod tym już zdefiniowani adresaci?</p> <p>Turystyka ma być inteligentna i proeksportowa – mocno karkołomne założenie.</p> <p>Wreszcie co z normalną turystyką dla której przyjeżdżają turyści?</p> <p>4. W Dziale 1.5 Nowoczesne Firmy spotykamy hasło „turystyka senioralna”. Jednocześnie w Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>Mazurskiego czytamy, że najmniejsza rozpoznawalność i najmniejsze zainteresowanie WiM jest wśród emerytów!?! Wytłumaczenie tego zjawiska wydaje się proste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ta grupa społeczna w swojej młodości miała małe możliwości spotkania z żeglarstwem i Mazurami. - należy do najuboższej części społeczeństwa i nie stać jej na wyjazdy turystyczne - perspektywy finansowe dla tej grupy społecznej w ocenie rządu (a rządowi trzeba wierzyć) wydają się jasno określone na najbliższe kilkadziesiąt lat. - dolegliwości zdrowotne pojawiające się z wiekiem jak np. dość powszechne choroby reumatyczne odstraszały od klimatu WiM. - z wiekiem zapał do kąpienia się w chłodnym jeziorze wyraźnie spada. <p>Dlaczego nie stawiamy również na dzieci i młodzież? Umiejętność żeglowania, piękno Warmii i Mazur, wspaniałe wspomnienia wakacyjne tworzą pasję na całe życie – oczywiście całe życie (turystyczne) na Warmii i Mazurach. Dajmy im i sobie szansę.</p>		
58.	s. 38 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	<ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa - samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia - instytucje otoczenia biznesu 	<ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa - samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia - instytucje otoczenia biznesu - organizacje pozarządowe 	<p>Organizacje pozarządowe prowadzą szereg działań w zakresie promocji gospodarczej i turystycznej regionu (przykład działania : organizacje składając niniejsze uwagi, działania w zakresie promocji gospodarczej regionu w Wielkiej Brytanii). Koszt działania organizacji pozarządowych w tym zakresie znacznie tańszy niż administracji, własne kanały dystrybucji informacji, zasoby i kompetencje, niekonwencjonalne metody działania.</p>	Robert Szaj reprezentujący : Stowarzyszenie „Instytut Ekoprussia”, Fundację Nicolaus Copernicus, Polską Fundację Paraolimpijską, Polski Komitet Paraolimpijski, własną jednoosobową działalność gospodarczą	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przedsięwzięcia w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3.2 dotyczące promocji gospodarczej realizowane będą wyłącznie w formie projektów sieciowych. W kategoriach beneficjentów wskazano zakładanych liderów projektów, ponieważ nie ma możliwości</p>

						zidentyfikowania wszystkich członków sieci, którzy mogliby współpracować w ramach przedsięwzięć. Pozostałe typy przedsięwzięć planowane w ramach priorytetu inwestycyjnego 3.2 nie dają możliwości wspólnej realizacji projektów.
59.	s. 38 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia - instytucje otoczenia biznesu	Wnosimy o rozszerzenie zapisu "przedsiębiorstwa" analogicznie do wskazanego przez Państwa zapisu w ramach Działania 1.2 "grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry)". Wnosimy także o rozszerzenie zapisu "instytucji otoczenia biznesu" poprzez dopisanie np. Parki Naukowo-Technologiczne, Parki Technologiczne oraz dodanie wśród typów beneficjentów Jednostek Samorządu Terytorialnego. Reasumując wnosimy o następujący zapis: Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu (w tym m.in. Parki Naukowo-Technologiczne, Parki Technologiczne) - samorząd województwa, \\\n- jst, ich związki i stowarzyszenia - sieci jst	W zakresie bardzo trafnego działania dot. np. promocji gospodarczej, ważnym beneficjentem środków mogą być grupy przedsiębiorstw, którym zdecydowanie łatwiej będzie zrealizować kompleksowo dane przedsięwzięcie - rozwiązujące promocję gospodarczą np. całej branży. Sugeruje się określenie poprzez definicję lub stosowne wyjaśnienie pojęcia "instytucji otoczenia biznesu". W obecnym okresie programowania powyższa nieścisłość znacząco utrudniała realizację Programu. Obecnie parki technologiczne w województwie są jednostkami budżetowymi bez osobowości prawnej. W przypadku wpisania jedynie parków technologicznych bez JST wyeliminuje te podmioty z kręgu beneficjentów a tym samym spowoduje zagrożenie nie wykorzystania środków z tego działania. Parki Technologiczne mogą być jednym z ważniejszych wnioskodawców sieciowych działań promocyjnych. Dlatego też powyższa zmiana jest wskazana.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona Odnosnie grup przedsiębiorstw: Przedsięwzięcia w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3.2 dotyczące promocji gospodarczej realizowane będą wyłącznie w formie projektów sieciowych. W kategoriach beneficjentów wskazano zakładanych liderów projektów, ponieważ nie ma możliwości zidentyfikowania wszystkich członków sieci, którzy mogliby współpracować w ramach przedsięwzięć.

						<p>Pozostałe typy przedsięwzięć planowane w ramach priorytetu inwestycyjnego 3.2 nie dają możliwości wspólnej realizacji projektów.</p> <p>Oдноśnie definicji instytucji otoczenia biznesu – zostanie ona doprecyzowana na dalszym etapie prac.</p> <p>Oдноśnie parków naukowo-technologicznych: Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych.</p>
60.	s. 38 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwa – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia – instytucje otoczenia biznesu 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorstwa (w tym porozumienia przedsiębiorców, konsorcja, klastry) – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia – instytucje otoczenia biznesu 	Dopuszczenie do działania grup przedsiębiorców pozwoli na pełniejsze i bardziej efektywne wykorzystanie przeznaczonych na działanie środków.	Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Marzenia”, Gołdap	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przedsięwzięcia w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3.2 dotyczące promocji gospodarczej realizowane będą wyłącznie w formie projektów sieciowych. W kategoriach beneficjentów</p>

						wskazano zakładanych liderów projektów, ponieważ nie ma możliwości zidentyfikowania wszystkich członków sieci, którzy mogliby współpracować w ramach przedsięwzięć. Pozostałe typy przedsięwzięć planowane w ramach priorytetu inwestycyjnego 3.2 nie dają możliwości wspólnej realizacji projektów.
61.	s. 38 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia – instytucje otoczenia biznesu	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa (w tym porozumienia przedsiębiorców, konsorcja, klastry) – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia – instytucje otoczenia biznesu	Dopuszczenie do działania grup przedsiębiorców pozwoli na pełniejsze i bardziej efektywne wykorzystanie przeznaczonych na działanie środków.	Starostwo Powiatowe w Gołdapi	Uwaga nieuwzględniona Przedsięwzięcia w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3.2 dotyczące promocji gospodarczej realizowane będą wyłącznie w formie projektów sieciowych. W kategoriach beneficjentów wskazano zakładanych liderów projektów, ponieważ nie ma możliwości zidentyfikowania wszystkich członków sieci, którzy mogliby współpracować w ramach

						przedsięwzięć. Pozostałe typy przedsięwzięć planowane w ramach priorytetu inwestycyjnego 3.2 nie dają możliwości wspólnej realizacji projektów.
62.	s. 38 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia – instytucje otoczenia biznesu	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa (w tym porozumienia przedsiębiorców, konsorcja, klastry) – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia – instytucje otoczenia biznesu	Dopuszczenie do działania grup przedsiębiorców pozwoli na pełniejsze i bardziej efektywne wykorzystanie przeznaczonych na działanie środków.	NZOZ Sanatorium Uzdrowskowie WITAL; Gołdap	Uwaga nieuwzględniona Przedsięwzięcia w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3.2 dotyczące promocji gospodarczej realizowane będą wyłącznie w formie projektów sieciowych. W kategoriach beneficjentów wskazano zakładanych liderów projektów, ponieważ nie ma możliwości zidentyfikowania wszystkich członków sieci, którzy mogliby współpracować w ramach przedsięwzięć. Pozostałe typy przedsięwzięć planowane w ramach priorytetu inwestycyjnego 3.2 nie dają możliwości wspólnej realizacji projektów.

63.	s. 38 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia – instytucje otoczenia biznesu	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa (w tym porozumienia przedsiębiorców, konsorcja, klastry) – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia – instytucje otoczenia biznesu	Dopuszczenie do działania grup przedsiębiorców pozwoli na pełniejsze i bardziej efektywne wykorzystanie przeznaczonych na działanie środków	FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap	Uwaga nieuwzględniona Przedsięwzięcia w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3.2 dotyczące promocji gospodarczej realizowane będą wyłącznie w formie projektów sieciowych. W kategoriach beneficjentów wskazano zakładanych liderów projektów, ponieważ nie ma możliwości zidentyfikowania wszystkich członków sieci, którzy mogliby współpracować w ramach przedsięwzięć. Pozostałe typy przedsięwzięć planowane w ramach priorytetu inwestycyjnego 3.2 nie dają możliwości wspólnej realizacji projektów.
64.	s. 38 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa, – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia, – instytucje otoczenia biznesu	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa, – samorząd województwa, sieci jst i ich związki i stowarzyszenia, – instytucje otoczenia biznesu, – działalność agroturystyczna;	Możliwość uczestniczenia działalności agroturystycznej w realizacji pakietów turystycznych stworzyłaby możliwość jej rozwoju i inwestowania w rozwój bazy turystycznej;	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga nieuwzględniona Beneficjentem nie może być „działalność agroturystyczna”, ponieważ jest to

						pojęcie bezpodmiotowe.
65.	s. 38 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa, – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia, – instytucje otoczenia biznesu	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa, – samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia, – instytucje otoczenia biznesu, – izby rolnicze	Uwzględnienie Izby jako potencjonalnego beneficjenta powinno znacznie poprawić możliwości realizacji celów statutowych Izby oraz wpłynąć na wzmocnienie kapitału gospodarczego obszarów wiejskich Warmii i Mazur	Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Priorytet inwestycyjny 3.2 dedykowany jest przedsiębiorstwom, natomiast działalność statutowa izb rolniczych wpisuje się w zakres interwencji funduszy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej a nie funduszy Polityki Spójności.
66.	s. 38 Działanie 1.4 Internacjonalizacja i ekspansja	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia - instytucje otoczenia biznesu	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - samorząd województwa, sieci jst, ich związki i stowarzyszenia - instytucje otoczenia biznesu (w tym izby gospodarcze)	Co do zasady Izba gospodarcza jest zaliczana do Instytucji otoczenia biznesu, jednakże nie zawsze jest to jednoznaczne. w niektórych punktach rpo wpisane są np. instytucje otoczenia biznesu, a poniżej izby gospodarcze. Należy zatem przy instytucjach otoczenia biznesu wpisać izby gospodarcze, gdyż pełnią one zgodnie z ustawą z dnia 30 maja 1989 roku właśnie taką rolę. Izba może w ramach niniejszego działania wspomagać nowe podmioty w zakresie doradczym, mentorskim i szkoleniowym, jako iż zrzesza przedsiębiorców z różnych branż, współpracuje z jednostkami naukowymi i instytucjami badawczo – rozwojowymi, organizacjami technicznymi, ma szerokie doświadczenie w różnych dziedzinach i może zawiązywać konsorcja w celu wspólnego aplikowania o środki. Przykładowe typy przedsięwzięć w ramach tego działania są spójne z działaniami izb gospodarczych wynikających z zapisów ustawy o izbach gospodarczych dlatego też izba gospodarcza powinna być jednym z beneficjentów tego działania.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Definicja instytucji otoczenia biznesu, zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac.
67.	s. 40 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa, – partnerstwa publiczno-	Typy beneficjentów: – przedsiębiorstwa, – partnerstwa publiczno-privatne,	Akcentuje się nowy model turystyki – 3e i potrzebę rozwoju turystyki senioralnej.	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga nieuwzględniona

		prywatne, – grupy przedsiębiorstw	– grupy przedsiębiorstw, w tym agroturystycznych			Agroturystyka to sfera interwencji funduszy Wspólnej Polityki Rolnej a nie funduszy Polityki Spójności
68.	s. 40 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	<p><u>Silna konkurencja innych regionów zarówno w kraju jak i zagranicą sprawiają, że turystyczna oferta województwa musi być szczególnie atrakcyjna.</u></p> <p>Warmia i Mazury od siedmiu lat, dzięki wsparciu RPO WiM 2007-2013 zmieniają swój image przechodząc od starego, tzw. 3 S („sun, sand, sea” – „słońce, piasek, morze”) do nowego, tzw. 3 E („education, excitement, entertainment” – „edukacja, emocje, rozrywka”) modelu turystyki, która w tym regionie stanowi poważny segment gospodarki.</p> <p><u>Zdecydowanie większe znaczenie dla nowoczesnego turysty (bardziej świadomego i wymagającego) od walorów środowiska przyrodniczego ma oferta produktowa</u></p>	<p>Dodać: Oś priorytetowa Turystyka</p> <p>Zapis ten może sugerować, że WiM są niepotrzebne – nie środowisko, a oferta produktowa jest najważniejsza.</p>	<p>Firma Rumszewicz Sailing od 20 lat prowadzi obozy żeglarskie dla dzieci i młodzieży. Stąd mogą sporo powiedzieć na temat sytuacji turystyki na Warmii i Mazurach.</p> <p>W projekcie RPO Warmia i Mazury 2014 - 2020 w osi priorytetowej 2.1 w Działaniu 1.5 Nowoczesne Firmy czytamy, że Warmia i Mazury zmieniają swój image przechodząc od starego tzw. 3S do nowego tzw. 3E. To prawda, tyle, że nie oznacza to, że grupa turystów spod znaku 3S przechodzi do nowego 3E. Ta grupa nadal realizuje swoją filozofię wakacyjną, tyle, że w ciepłych krajach np. Grecji czy Egipcie, ponieważ nasz region nie może im tego zapewnić i nie zapewni. Obecni turyści na Warmii i Mazurach to grupa 3E z dodatkiem 3S. Wywodzą się ze środowisk średniozamożnych i zamożnych. Wielu z nich to ludzie bardzo aktywni. Takimi również pozostają w ramach wakacji (3E).</p> <p>Obecny turysta jest doskonale zorientowany dokąd i po co przyjeżdża. O wyborze miejsca decydują przede wszystkim doświadczenia wcześniejszych pobytów lub wskazania ze strony znajomych, rodziny - czyli z polecenia. Potrzebują odpoczynku, relaksu, aktywności i edukacji.</p> <p>Dzieci i młodzież, które gościmy od lat są kopia swoich rodziców. Wakacje mają być wesołe, aktywne oraz co bardzo ważne edukacyjne. Czasy w których młody człowiek spędzał 2 tygodnie w zapyziałym ośrodku bez żadnego programu (przepraszam, był program, a w nim całodzienna wycieczka autokarowa dla taniego zapchania czasu) odeszły do lamusa.</p> <p>Młody człowiek jest żądny wrażeń, wiedzy i umiejętności w zakresie tego co nie jest dostępne w domu - od rozpalenia ogniska, strzelania z łuku po zaawansowaną technikę żeglowania. W programie</p>	Rumszewicz Sailing Sp.j.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wg przepisów unijnych osie priorytetowe winny odpowiadać celom tematycznym, natomiast nie ma celu tematycznego dedykowanego turystyce.</p> <p>W okresie programowania 2014-2020 turystyka nie może być wspierana jako odrębna dziedzina, natomiast wsparciem mogą zostać objęte poszczególne jej aspekty (np. działalność gospodarcza związana z branżą turystyczną, ochrona środowiska i dziedzictwa kulturowego) Interwencja w ramach RPO WiM została zaplanowana zgodnie z tą logiką w kilku osiach priorytetowych</p>

				<p>naszych obozów jest wizyta w aquaparku w hotelu Warmia Park. Bazujemy nad tym samym jeziorem, młodzież żegluję do aquaparku - i tu ciekawostka: starsze grupy 14 - 19 lat w sezonie 2013 w całości zrezygnowały na własne życzenie z aquaparku argumentując to tym, że aquapark mają w domu. Wybrały dodatkowy blok żeglarski - bo tego nie mają w domu. Turysta nie przyjeżdża na Warmię i Mazury dla tego co jest dostępne w jego otoczeniu. Aquaparki owszem są potrzebne, ale dla mieszkańców regionu. Stąd powinny być lokalizowane w dużych aglomeracjach. Zastanawiająca jest świadomość młodego człowieka, będąca zapewne odbiciem rodzica. Natomiast dla nas płynnie istotna informacja - róbmy to czego oczekuje turysta i do czego Warmia i Mazury są stworzone. Nie musimy wymyślać nowych produktów turystycznych, łączyć ich w pakiety (cokolwiek to znaczy), a następnie tworzyć z tego sieci (tu też znaczenie jest bliżej niejasne).</p> <p>Współczesny turysta potrzebuje dobrze zagospodarowanego ośrodka, wysokiej jakości sprzętu żeglarskiego, profesjonalizmu zawodowego i bardzo wysokiego stopnia edukacyjności. Jeżeli spełnimy te z pozoru proste warunki, to damy szansę kilku milionom turystów marzącym o wakacjach na W i M. Ale niestety nie potrafimy spełnić tych nawet najprostszyc marzeń. Robią to za nas inni, czyli firmy spoza regionu, z Warszawy, Śląska, Krakowa, Poznania, Gdańska. Te firmy to "Skipper", "Róża Wiatrów", Kliwer", Błękitny Piotruś" i wiele, wiele innych. Firm z regionu jest mało, a działających profesjonalnie bardzo mało (wręcz jak na lekarstwo). Firmy spoza regionu przywożą tysiące turystów, swoich ludzi do pracy, a zarobione pieniądze i podatki wracają do miejsc prowadzenia firm. My wnosimy do tego interesu fantastyczne środowisko, świeże powietrze i bezrobocie.</p> <p>Dlaczego tak się dzieje, dlaczego my tu w regionie nie potrafimy tego robić? Odpowiedź jest prosta: region zawsze należał do biedniejszych i nie potrafił</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>wygenerować środków dających podstawy do stworzenia takiej działalności. Do tego w ciągu ostatnich 25 lat nastąpiła likwidacja lub marginalizacja większości klubów sportowych. To właśnie one stanowiły bazę szkoleniową budującą profesjonalizm zawodowy. Współczesny sport na etapie młodzieżowym wymaga zaangażowania finansowego rodziców. Z tym w regionie też jest słabo. Zatem tworzenie bazy profesjonalizmu zawodowego praktycznie nie istnieje.</p> <p>Wreszcie kolejny problem, jaki trapi region w turystyce, w tym żeglarskiej, to ciągłe istnienie dość dużej szarej strefy. To zjawisko ma charakter historyczny. Korzeniami sięga lat 60, 70, 80-tych, kiedy mieszkaniec Mazur klecił w stodole własnym sumptem jakieś "pływadło", a letnik z Warszawy wynajmował je - z ręki do ręki. Przetrwało to do dzisiaj. Obecny mieszkaniec (potomek tego z lat 60, 70, 80-tych) buduje zimą w garażu, stodole łódkę, jacht a latem wynajmuje je turystom (często potomkom tamtych letników) - nadal z ręki do ręki. Czym to skutkuje?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brakiem możliwości rozwojowych - trudno rozwijać biznes w oparciu o nielegalne dochody 2. Legalnie działające firmy są mniej konkurencyjne - na starcie o około 40%. 3. Właściciel takiego "biznesu" jest często zarejestrowany jako bezrobotny - pogarsza statystykę regionu <p>Błędne koło trwa kilkadziesiąt lat a turyści i tak pchają się na Mazury - to po prostu cud - w końcu Mazury cud natury i to prawda!</p> <p>Jakie są rozwiązania?</p> <p>Przynajmniej dwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Policyjno-skarbowe - uruchomi to protesty społeczne podobnie jak działo się w okolicach przejść granicznych z Rosją po zamknięciu granicy. 2. Korzystając z możliwości programów pomocowych stworzenie oferty dla nowych i rozwoju istniejących firm dla stworzenia ośrodków żeglarskich o dobrym standardzie socjalnym, wysokim standardzie 	
--	--	--	--	---	--

				<p>sprzętowym opartych na profesjonalizmie zawodowym - turyści czekają na to zarówno w grupie dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych.</p> <p>Korzyści płynące z tego rozwiązania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aby skorzystać z pomocy trzeba zarejestrować firmę - ubywa bezrobotnych 2. Za otrzymane środki trzeba stworzyć bazę i kupić sprzęt pochodzący z legalnych źródeł, czyli w przypadku sprzętu żeglarskiego kupić go w stoczni 3. Stocznia zwiększa swoje przychody, zatrudnia ludzi i płaci podatki. 4. Turysta dostaje profesjonalny sprzęt, zapewniający pełne bezpieczeństwo, o wysokiej estetyce odpowiadający standardom światowym (polskie stocznie jachtowe produkują sprzęt najwyższej światowej klasy). <p>Reasumując: ubywa bezrobotnych, zwiększa się zatrudnienie, wzrastają dochody - podatki, przybywa turystów, w tym również wyższej kategorii finansowej. Pozostaje jeszcze problem profesjonalizmu zawodowego. To też wymaga rozwiązania kompleksowego.</p> <p>Firma Rumszewicz Sailing zatrudnia pracowników do prowadzenia zajęć na obozach. W 90% pochodzą oni z poza regionu. Smutne, ale prawdziwe.</p> <p>Kilka słów na temat projektu RPO Warmia i Mazury oś 2.1. Inteligentna Gospodarka Warmii i Mazur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokument napisany jest w wysokim stopniu ogólnikowości – trudno zrozumieć treść. 2. W wielu fragmentach tego dokumentu czytamy o istotnej roli nauki i instytucji otoczenia biznesu – można odnieść wrażenie, że większość środków „biznesowych” przeznaczona zostanie na te cele. 3. W zakresie turystyki pojawiają się hasła „pakiety” i „sieci”. Brak informacji co oznaczają te hasła. Budzi to wątpliwości czy nie kryją się pod tym już zdefiniowani adresaci? <p>Turystyka ma być inteligentna i proeksportowa – mocno karkołomne założenie.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>Wreszcie co z normalną turystyką dla której przyjeżdżają turyści?</p> <p>4. W Dziale 1.5 Nowoczesne Firmy spotykamy hasło „turystyka senioralna”. Jednocześnie w Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego czytamy, że najmniejsza rozpoznawalność i najmniejsze zainteresowanie WiM jest wśród emerytów!?! Wytlumaczenie tego zjawiska wydaje się proste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ta grupa społeczna w swojej młodości miała małe możliwości spotkania z żeglarstwem i Mazurami. - należy do najuboższej części społeczeństwa i nie stać jej na wyjazdy turystyczne - perspektywy finansowe dla tej grupy społecznej w ocenie rządu (a rządowi trzeba wierzyć) wydają się jasno określone na najbliższe kilkadziesiąt lat. - dolegliwości zdrowotne pojawiające się z wiekiem jak np. dość powszechne choroby reumatyczne odstraszały od klimatu WiM. - z wiekiem zapał do kąpania się w chłodnym jeziorze wyraźnie spada. <p>Dlaczego nie stawiamy również na dzieci i młodzież? Umiejętność żeglowania, piękno Warmii i Mazur, wspaniałe wspomnienia wakacyjne tworzą pasję na całe życie – oczywiście całe życie (turystyczne) na Warmii i Mazurach. Dajmy im i sobie szansę.</p>		
69.	s. 40 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	Wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług (w tym pakietów turystycznych) – preferencje dla wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw	Wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług (w tym pakietów turystycznych) oraz rozwój podstawowych produktów turystycznych regionu i preferencje dla wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw Powinna powstać: Oś priorytetowa Turystyka	<p>Firma Rumszewicz Sailing od 20 lat prowadzi obozy żeglarskie dla dzieci i młodzieży. Stąd mogę sporo powiedzieć na temat sytuacji turystyki na Warmii i Mazurach.</p> <p>W projekcie RPO Warmia i Mazury 2014 - 2020 w osi priorytetowej 2.1 w Działaniu 1.5 Nowoczesne Firmy czytamy, że Warmia i Mazury zmieniają swój image przechodząc od starego tzw. 3S do nowego tzw. 3E. To prawda, tyle, że nie oznacza to, że grupa turystów spod znaku 3S przechodzi do nowego 3E. Ta grupa nadal realizuje swoją filozofię wakacyjną, tyle, że w ciepłych krajach np. Grecji czy Egipcie, ponieważ nasz region nie może im tego zapewnić i nie zapewni. Obecni turyści na Warmii i Mazurach to grupa 3E z dodatkiem 3S. Wywodzą się ze środowisk</p>	Rumszewicz Sailing Sp.j.	<p>Pierwsza uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wsparcie pojedynczych podstawowych produktów turystycznych realizowane było w perspektywie finansowej 2007-2013. Obecnie nowoczesna turystyka oparta o model 3E wymaga</p>

				<p>średniozamożnych i zamożnych. Wielu z nich to ludzie bardzo aktywni. Takimi również pozostają w ramach wakacji (3E).</p> <p>Obecny turysta jest doskonale zorientowany dokąd i po co przyjeżdża. O wyborze miejsca decydują przede wszystkim doświadczenia wcześniejszych pobytów lub wskazania ze strony znajomych, rodziny - czyli z polecenia. Potrzebują odpoczynku, relaksu, aktywności i edukacji.</p> <p>Dzieci i młodzież, które gościmy od lat są kopia swoich rodziców. Wakacje mają być wesołe, aktywne oraz co bardzo ważne edukacyjne. Czasy w których młody człowiek spędzał 2 tygodnie w zapyziałym ośrodku bez żadnego programu (przepraszam, był program, a w nim całodzienna wycieczka autokarowa dla taniego zapchania czasu) odeszły do lamusa.</p> <p>Młody człowiek jest żądny wrażeń, wiedzy i umiejętności w zakresie tego co nie jest dostępne w domu - od rozpalenia ogniska, strzelania z łuku po zaawansowaną technikę żeglowania. W programie naszych obozów jest wizyta w aquaparku w hotelu Warmia Park. Bazujemy nad tym samym jeziorem, młodzież żegluguje do aquaparku - i tu ciekawostka: starsze grupy 14 - 19 lat w sezonie 2013 w całości zrezygnowały na własne życzenie z aquaparku argumentując to tym, że aquapark mają w domu. Wybrały dodatkowy blok żeglarski - bo tego nie mają w domu. Turysta nie przyjeżdża na Warmię i Mazury dla tego co jest dostępne w jego otoczeniu.</p> <p>Aquaparki owszem są potrzebne, ale dla mieszkańców regionu. Stąd powinny być lokalizowane w dużych aglomeracjach.</p> <p>Zastanawiająca jest świadomość młodego człowieka, będąca zapewne odbiciem rodzica. Natomiast dla nas płynnie istotna informacja - róbmy to czego oczekuje turysta i do czego Warmia i Mazury są stworzone. Nie musimy wymyślać nowych produktów turystycznych, łączyć ich w pakiety (cokolwiek to znaczy), a następnie tworzyć z tego sieci (tu też znaczenie jest bliżej niejasne).</p> <p>Współczesny turysta potrzebuje dobrze</p>	<p>przygotowania produktów spakietyzowanych, i na tego rodzaju ofercie skupiać się będzie interwencja w latach 2014-2020. Koncentracja wsparcia na ten typ produktów turystycznych jest także strategicznym wyborem Grupy roboczej ds. RPO WiM 2014-2020</p> <p>Druga uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wg przepisów unijnych osie priorytetowe winny odpowiadać celom tematycznym, natomiast nie ma celu tematycznego dedykowanego turystyce. W okresie programowania 2014-2020 turystyka nie może być wspierana jako odrębna dziedzina, natomiast wsparciem mogą zostać objęte poszczególne jej aspekty (np. działalność gospodarcza związana z branżą</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>zagospodarowanego ośrodka, wysokiej jakości sprzętu żeglarskiego, profesjonalizmu zawodowego i bardzo wysokiego stopnia edukacyjności. Jeżeli spełnimy te z pozoru proste warunki, to damy szansę kilku milionom turystów marzącym o wakacjach na W i M. Ale niestety nie potrafimy spełnić tych nawet najprostszych marzeń. Robią to za nas inni, czyli firmy spoza regionu, z Warszawy, Śląska, Krakowa, Poznania, Gdańska. Te firmy to "Skipper", "Róża Wiatrów", Kliwer", Błękitny Piotruś" i wiele, wiele innych. Firm z regionu jest mało, a działających profesjonalnie bardzo mało (wręcz jak na lekarstwo). Firmy spoza regionu przywożą tysiące turystów, swoich ludzi do pracy, a zarobione pieniądze i podatki wracają do miejsc prowadzenia firm. My wnosimy do tego interesu fantastyczne środowisko, świeże powietrze i bezrobocie.</p> <p>Dlaczego tak się dzieje, dlaczego my tu w regionie nie potrafimy tego zrobić? Odpowiedź jest prosta: region zawsze należał do biedniejszych i nie potrafił wygenerować środków dających podstawy do stworzenia takiej działalności. Do tego w ciągu ostatnich 25 lat nastąpiła likwidacja lub marginalizacja większości klubów sportowych. To właśnie one stanowiły bazę szkoleniową budującą profesjonalizm zawodowy. Współczesny sport na etapie młodzieżowym wymaga zaangażowania finansowego rodziców. Z tym w regionie też jest słabo. Zatem tworzenie bazy profesjonalizmu zawodowego praktycznie nie istnieje.</p> <p>Wreszcie kolejny problem, jaki trapi region w turystyce, w tym żeglarskiej, to ciągłe istnienie dość dużej szarej strefy. To zjawisko ma charakter historyczny. Korzeniami sięga lat 60, 70, 80-tych, kiedy mieszkaniec Mazur klecił w stodole własnym sumptem jakieś "pływadło", a letnik z Warszawy wynajmował je - z ręki do ręki. Przetrwało to do dzisiaj. Obecny mieszkaniec (potomek tego z lat 60, 70, 80-tych) buduje zimą w garażu, stodole łódkę, jacht a latem wynajmuje je turystom (często potomkom tamtych letników) - nadal z ręki do ręki.</p>	<p>turystyczną, ochrona środowiska i dziedzictwa kulturowego) Interwencja w ramach RPO WIM została zaplanowana zgodnie z tą logiką w kilku osiach priorytetowych</p>
--	--	--	--	---	--

				<p>Czym to skutkuje?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brakiem możliwości rozwojowych - trudno rozwijać biznes w oparciu o nielegalne dochody 2. Legalnie działające firmy są mniej konkurencyjne - na starcie o około 40%. 3. Właściciel takiego "biznesu" jest często zarejestrowany jako bezrobotny - pogarsza statystykę regionu <p>Błędne koło trwa kilkadziesiąt lat a turyści i tak pchają się na Mazury - to po prostu cud - w końcu Mazury cud natury i to prawda!</p> <p>Jakie są rozwiązania?</p> <p>Przynajmniej dwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Policyjno-skarbowe - uruchomi to protesty społeczne podobnie jak działo się w okolicach przejść granicznych z Rosją po zamknięciu granicy. 2. Korzystając z możliwości programów pomocowych stworzenie oferty dla nowych i rozwoju istniejących firm dla stworzenia ośrodków żeglarskich o dobrym standardzie socjalnym, wysokim standardzie sprzętowym opartych na profesjonalizmie zawodowym - turyści czekają na to zarówno w grupie dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych. <p>Korzyści płynące z tego rozwiązania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aby skorzystać z pomocy trzeba zarejestrować firmę - ubywa bezrobotnych 2. Za otrzymane środki trzeba stworzyć bazę i kupić sprzęt pochodzący z legalnych źródeł, czyli w przypadku sprzętu żeglarskiego kupić go w stoczni 3. Stocznia zwiększa swoje przychody, zatrudnia ludzi i płaci podatki. 4. Turysta dostaje profesjonalny sprzęt, zapewniający pełne bezpieczeństwo, o wysokiej estetyce odpowiadający standardom światowym (polskie stocznie jachtowe produkują sprzęt najwyższej światowej klasy). <p>Reasumując:</p> <p>ubywa bezrobotnych, zwiększa się zatrudnienie, wzrastają dochody - podatki, przybywa turystów, w tym również wyższej kategorii finansowej.</p> <p>Pozostaje jeszcze problem profesjonalizmu</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>zawodowego. To też wymaga rozwiązania kompleksowego.</p> <p>Firma Rumszewicz Sailing zatrudnia pracowników do prowadzenia zajęć na obozach. W 90% pochodzą oni z poza regionu. Smutne, ale prawdziwe.</p> <p>Kilka słów na temat projektu RPO Warmia i Mazury oś 2.1. Inteligentna Gospodarka Warmii i Mazur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokument napisany jest w wysokim stopniu ogólnikowości – trudno zrozumieć treść. 2. W wielu fragmentach tego dokumentu czytamy o istotnej roli nauki i instytucji otoczenia biznesu – można odnieść wrażenie, że większość środków „biznesowych” przeznaczona zostanie na te cele. 3. W zakresie turystyki pojawiają się hasła „pakiety” i „sieci”. Brak informacji co oznaczają te hasła. Budzi to wątpliwości czy nie kryją się pod tym już zdefiniowani adresaci? <p>Turystyka ma być inteligentna i proeksportowa – mocno karkołomne założenie.</p> <p>Wreszcie co z normalną turystyką dla której przyjeżdżają turyści?</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. W Dziale 1.5 Nowoczesne Firmy spotykamy hasło „turystyka senioralna”. Jednocześnie w Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego czytamy, że najmniejsza rozpoznawalność i najmniejsze zainteresowanie WiM jest wśród emerytów!?! Wytłumaczenie tego zjawiska wydaje się proste: <ul style="list-style-type: none"> - ta grupa społeczna w swojej młodości miała małe możliwości spotkania z żeglarstwem i Mazurami. - należy do najuboższej części społeczeństwa i nie stać jej na wyjazdy turystyczne - perspektywy finansowe dla tej grupy społecznej w ocenie rządu (a rządowi trzeba wierzyć) wydają się jasno określone na najbliższe kilkadziesiąt lat. - dolegliwości zdrowotne pojawiające się z wiekiem jak np. dość powszechne choroby reumatyczne odstraszały od klimatu WiM. - z wiekiem zapał do kąpania się w chłodnym jeziorze wyraźnie spada. 	
--	--	--	--	--	--

				Dlaczego nie stawiamy również na dzieci i młodzież? Umiejętność żeglowania, piękno Warmii i Mazur, wspaniałe wspomnienia wakacyjne tworzą pasję na całe życie – oczywiście całe życie (turystyczne) na Warmii i Mazurach. Dajmy im i sobie szansę.		
70.	s. 40 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	Silna konkurencja innych regionów zarówno w kraju jak i zagranicą sprawiają, że turystyczna oferta województwa musi być szczególnie atrakcyjna.	Powinna powstać: Oś priorytetowa Turystyka	Firma Rumszewicz Sailing od 20 lat prowadzi obozy żeglarskie dla dzieci i młodzieży. Stąd mogą sporo powiedzieć na temat sytuacji turystyki na Warmii i Mazurach. W projekcie RPO Warmia i Mazury 2014 - 2020 w osi priorytetowej 2.1 w Działaniu 1.5 Nowoczesne Firmy czytamy, że Warmia i Mazury zmieniają swój image przechodząc od starego tzw. 3S do nowego tzw. 3E. To prawda, tyle, że nie oznacza to, że grupa turystów spod znaku 3S przechodzi do nowego 3E. Ta grupa nadal realizuje swoją filozofię wakacyjną, tyle, że w ciepłych krajach np. Grecji czy Egipcie, ponieważ nasz region nie może im tego zapewnić i nie zapewni. Obecni turyści na Warmii i Mazurach to grupa 3E z dodatkiem 3S. Wywodzą się ze środowisk średniozamożnych i zamożnych. Wielu z nich to ludzie bardzo aktywni. Takimi również pozostają w ramach wakacji (3E). Obecny turysta jest doskonale zorientowany dokąd i po co przyjeżdża. O wyborze miejsca decydują przede wszystkim doświadczenia wcześniejszych pobytów lub wskazania ze strony znajomych, rodziny - czyli z polecenia. Potrzebują odpoczynku, relaksu, aktywności i edukacji. Dzieci i młodzież, które gościmy od lat są kopia swoich rodziców. Wakacje mają być wesołe, aktywne oraz co bardzo ważne edukacyjne. Czasy w których młody człowiek spędzał 2 tygodnie w zapyziałym ośrodku bez żadnego programu (przepraszam, był program, a w nim całodzienna wycieczka autokarowa dla taniego zapchania czasu) odeszły do lamusa. Młody człowiek jest żądny wrażeń, wiedzy i umiejętności w zakresie tego co nie jest dostępne w domu - od rozpalenia ogniska, strzelania z łuku po zaawansowaną technikę żeglowania. W programie naszych obozów jest wizyta w aquaparku w hotelu	Rumszewicz Sailing Sp.j.	Uwaga nieuwzględniona Wg przepisów unijnych osie priorytetowe winny odpowiadać celom tematycznym, natomiast nie ma celu tematycznego dedykowanego turystyce. W okresie programowania 2014-2020 turystyka nie może być wspierana jako odrębna dziedzina, natomiast wsparciem mogą zostać objęte poszczególne jej aspekty (np. działalność gospodarcza związana z branżą turystyczną, ochrona środowiska i dziedzictwa kulturowego) Interwencja w ramach RPO WIM została zaplanowana zgodnie z tą logiką w kilku osiach priorytetowych

				<p>Warmia Park. Bazujemy nad tym samym jeziorem, młodzież żegluję do aquaparku - i tu ciekawostka: starsze grupy 14 - 19 lat w sezonie 2013 w całości zrezygnowały na własne życzenie z aquaparku argumentując to tym, że aquapark mają w domu. Wybrały dodatkowy blok żeglarski - bo tego nie mają w domu. Turysta nie przyjeżdża na Warmię i Mazury dla tego co jest dostępne w jego otoczeniu. Aquaparki owszem są potrzebne, ale dla mieszkańców regionu. Stąd powinny być lokalizowane w dużych aglomeracjach. Zastanawiająca jest świadomość młodego człowieka, będąca zapewne odbiciem rodzica. Natomiast dla nas płynnie istotna informacja - róbmy to czego oczekuje turysta i do czego Warmia i Mazury są stworzone. Nie musimy wymyślać nowych produktów turystycznych, łączyć ich w pakiety (cokolwiek to znaczy), a następnie tworzyć z tego sieci (tu też znaczenie jest bliżej niejasne).</p> <p>Współczesny turysta potrzebuje dobrze zagospodarowanego ośrodka, wysokiej jakości sprzętu żeglarskiego, profesjonalizmu zawodowego i bardzo wysokiego stopnia edukacyjności. Jeżeli spełnimy te z pozoru proste warunki, to damy szansę kilku milionom turystów marzącym o wakacjach na W i M. Ale niestety nie potrafimy spełnić tych nawet najprostszych marzeń. Robią to za nas inni, czyli firmy spoza regionu, z Warszawy, Śląska, Krakowa, Poznania, Gdańska. Te firmy to "Skipper", "Róża Wiatrów", Kliwer", Błękitny Piotruś" i wiele, wiele innych. Firm z regionu jest mało, a działających profesjonalnie bardzo mało (wręcz jak na lekarstwo). Firmy spoza regionu przywożą tysiące turystów, swoich ludzi do pracy, a zarobione pieniądze i podatki wracają do miejsc prowadzenia firm. My wnosimy do tego interesu fantastyczne środowisko, świeże powietrze i bezrobocie.</p> <p>Dlaczego tak się dzieje, dlaczego my tu w regionie nie potrafimy tego robić? Odpowiedź jest prosta: region zawsze należał do biedniejszych i nie potrafił wygenerować środków dających podstawy do</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>stworzenia takiej działalności. Do tego w ciągu ostatnich 25 lat nastąpiła likwidacja lub marginalizacja większości klubów sportowych. To właśnie one stanowiły bazę szkoleniową budującą profesjonalizm zawodowy. Współczesny sport na etapie młodzieżowym wymaga zaangażowania finansowego rodziców. Z tym w regionie też jest słabo. Zatem tworzenie bazy profesjonalizmu zawodowego praktycznie nie istnieje.</p> <p>Wreszcie kolejny problem, jaki trapi region w turystyce, w tym żeglarskiej, to ciągłe istnienie dość dużej szarej strefy. To zjawisko ma charakter historyczny. Korzeniami sięga lat 60, 70, 80-tych, kiedy mieszkaniec Mazur klecił w stodole własnym sumptem jakieś "pływadło", a letnik z Warszawy wynajmował je - z ręki do ręki. Przetrwało to do dzisiaj. Obecny mieszkaniec (potomek tego z lat 60, 70, 80-tych) buduje zimą w garażu, stodole łódkę, jacht a latem wynajmuje je turystom (często potomkom tamtych letników) - nadal z ręki do ręki. Czym to skutkuje?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brakiem możliwości rozwojowych - trudno rozwijać biznes w oparciu o nielegalne dochody 2. Legalnie działające firmy są mniej konkurencyjne - na starcie o około 40%. 3. Właściciel takiego "biznesu" jest często zarejestrowany jako bezrobotny - pogarsza statystykę regionu <p>Błędne koło trwa kilkadziesiąt lat a turyści i tak pchają się na Mazury - to po prostu cud - w końcu Mazury cud natury i to prawda!</p> <p>Jakie są rozwiązania?</p> <p>Przynajmniej dwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Policyjno-skarbowe - uruchomi to protesty społeczne podobnie jak działo się w okolicach przejść granicznych z Rosją po zamknięciu granicy. 2. Korzystając z możliwości programów pomocowych stworzenie oferty dla nowych i rozwoju istniejących firm dla stworzenia ośrodków żeglarskich o dobrym standardzie socjalnym, wysokim standardzie sprzętowym opartych na profesjonalizmie 	
--	--	--	--	--	--

				<p>zawodowym - turyści czekają na to zarówno w grupie dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych.</p> <p>Korzyści płynące z tego rozwiązania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aby skorzystać z pomocy trzeba zarejestrować firmę - ubywa bezrobotnych 2. Za otrzymane środki trzeba stworzyć bazę i kupić sprzęt pochodzący z legalnych źródeł, czyli w przypadku sprzętu żeglarskiego kupić go w stoczni 3. Stocznia zwiększa swoje przychody, zatrudnia ludzi i płaci podatki. 4. Turysta dostaje profesjonalny sprzęt, zapewniający pełne bezpieczeństwo, o wysokiej estetyce odpowiadający standardom światowym (polskie stocznie jachtowe produkują sprzęt najwyższej światowej klasy). <p>Reasumując: ubywa bezrobotnych, zwiększa się zatrudnienie, wzrastają dochody - podatki, przybywa turystów, w tym również wyższej kategorii finansowej. Pozostaje jeszcze problem profesjonalizmu zawodowego. To też wymaga rozwiązania kompleksowego.</p> <p>Firma Rumszewicz Sailing zatrudnia pracowników do prowadzenia zajęć na obozach. W 90% pochodzą oni z poza regionu. Smutne, ale prawdziwe.</p> <p>Kilka słów na temat projektu RPO Warmia i Mazury oś 2.1. Inteligentna Gospodarka Warmii i Mazur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokument napisany jest w wysokim stopniu ogólnikowości – trudno zrozumieć treść. 2. W wielu fragmentach tego dokumentu czytamy o istotnej roli nauki i instytucji otoczenia biznesu – można odnieść wrażenie, że większość środków „biznesowych” przeznaczona zostanie na te cele. 3. W zakresie turystyki pojawiają się hasła „pakiety” i „sieci”. Brak informacji co oznaczają te hasła. Budzi to wątpliwości czy nie kryją się pod tym już zdefiniowani adresaci? <p>Turystyka ma być inteligentna i proeksportowa – mocno karkołomne założenie. Wreszcie co z normalną turystyką dla której</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>przyjeżdżają turyści?</p> <p>4. W Dziale 1.5 Nowoczesne Firmy spotykamy hasło „turystyka senioralna”. Jednocześnie w Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego czytamy, że najmniejsza rozpoznawalność i najmniejsze zainteresowanie WiM jest wśród emerytów!? Wytłumaczenie tego zjawiska wydaje się proste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ta grupa społeczna w swojej młodości miała małe możliwości spotkania z żeglarstwem i Mazurami. - należy do najuboższej części społeczeństwa i nie stać jej na wyjazdy turystyczne - perspektywy finansowe dla tej grupy społecznej w ocenie rządu (a rządowi trzeba wierzyć) wydają się jasno określone na najbliższe kilkadziesiąt lat. - dolegliwości zdrowotne pojawiające się z wiekiem jak np. dość powszechne choroby reumatyczne odstraszały od klimatu WiM. - z wiekiem zapał do kąpania się w chłodnym jeziorze wyraźnie spada. <p>Dlaczego nie stawiamy również na dzieci i młodzież? Umiejętność żeglowania, piękno Warmii i Mazur, wspaniałe wspomnienia wakacyjne tworzą pasję na całe życie – oczywiście całe życie (turystyczne) na Warmii i Mazurach. Dajmy im i sobie szansę.</p>		
71.	s. 40 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	Przykładowe działania - wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług (w tym pakietów turystycznych) – preferencje dla wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw	- wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług (w tym pakietów turystycznych i rekreacyjno-sportowych) – preferencje dla wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw.	inwestycje, których efektem jest powstanie obiektów o charakterze rekreacyjno-sportowym wymagają dużych nakładów finansowych, stąd uzasadnione jest uwzględnienie niniejszego zapisu i umożliwienie realizacji przedsięwzięć w ppp	Urząd Gminy Kurzętnik	Uwaga nieuwzględniona W ramach polityki spójności w latach 2014-2020 nie przewiduje się w Polsce wsparcia tego typu przedsięwzięć.
72.	s. 40 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	Przykładowe działania - Inwestycje w nowoczesne maszyny i sprzęt produkcyjny, ewentualnie wraz z niezbędną	Rozważyć uzupełnienie katalogu przedsięwzięć możliwych do realizacji.	W projekcie linii demarkacyjnej przekazanej przez MIR w lutym 2014 r. przewidziany jest szerszy katalog typów projektów dla PI 3.3, w tym m.in. wsparcie dostępu przedsiębiorstw do kapitału z zewnętrznego poprzez rozwój IF w zakresie funduszy pożyczkowych i poręczeniowych.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego Departamentu	Uwaga nieuwzględniona Projekt linii demarkacyjnej przesłany w lutym

		infrastrukturą - Wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług (w tym pakietów turystycznych) – preferencje dla wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw - Innowacje produktowe i procesowe			Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	2014 r. nie został przyjęty przez kierownictwo MliR, stąd nie może być traktowany jako obowiązujący. Ponadto instrumenty finansowe stanowiąc będą narzędzie realizacji zaplanowanych typów przedsięwzięć nie zaś przedsięwzięcie samo w sobie.
73.	s. 40 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	Przykładowe działania Wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług (w tym pakietów turystycznych) – preferencje dla wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw	x	Należy w SzOOP uwzględnić definicję produktu i usługi turystycznej.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Definicje przygotowane zostaną na dalszym etapie prac.
74.	s. 40 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	Typy Beneficjentów - partnerstwa publiczno-prywatne (jednostek samorządu terytorialnego i przedsiębiorstw)	jednostki samorządu terytorialnego, jednostki organizacyjne jst. Ewentualnie do rozważenia jednostki sektor finansów publicznych posiadające osobowość prawną	Art. 63 ust 1 określa że Beneficjentem w rozumieniu art. 2 pkt 10 jest podmiot prawa publicznego lub podmiot regulowany prawem prywatnym. Beneficjentem nie może być partnerstwo, bo jeden z podmiotów musi być skazany jako odpowiedzialny za realizację, rozliczenie inwestycji.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona
75.	s. 40 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć:	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - Inwestycje w nowoczesne maszyny i sprzęt produkcyjny, wraz z niezbędną	Jeśli chodzi o przykładowe typy przedsięwzięć to nie można wpisać ewentualnie wraz z niezbędną infrastrukturą. infrastruktura często jest niezbędnym	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział	Uwaga częściowo uwzględniona

		<p>- Inwestycje w nowoczesne maszyny i sprzęt produkcyjny, ewentualnie wraz z niezbędną infrastrukturą</p> <p>- Wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług (w tym pakietów turystycznych) – preferencje dla wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw</p> <p>- Innowacje produktowe i procesowe</p> <p>Grupy docelowe: mieszkańcy, turyści</p>	<p>infrastrukturą</p> <p>- Wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług (w tym pakietów turystycznych) – preferencje dla wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw</p> <p>- Innowacje produktowe i procesowe</p> <p>Grupy docelowe: przedsiębiorcy, mieszkańcy, turyści</p>	<p>elementem projektu. Większość przedsiębiorców chętnie zakupi nowoczesne maszyny i urządzenia będące elementem przyszłego rozwoju firmy, czy wdrożenia nowoczesnych technologii jednakże z uwagi na ograniczenia powierzchni nie mają fizycznej możliwości ich posadowienia i w tym celu zmuszeni są do budowy np. hali. Można zastanowić się nad proporcjami, iż np. roboty budowlane nie mogą przekroczyć 50% kosztów kwalifikowalnych projektu tak jak to obecnie funkcjonuje w programach krajowych np. innowacyjna gospodarka, tak aby budowa nie przeważała w kosztach całkowitych projektu bo przecież z założenia chodzi o rozwój technologii, a budowa jest tylko jednym z jej elementów, Jednakże bardzo często niezbędnym. Jeśli chodzi o grupy docelowe: skoro działanie skierowane jest do przedsiębiorców to przedsiębiorcy również powinni należeć do tej grupy. Wskazuje się iż planowane jest wykorzystanie instrumentów finansowych, a jeśli chodzi o pakiety produktów turystycznych wsparcie bezzwrotne. Dlaczego dyskryminuje się inne branże, a preferuje tylko turystykę, gdzie będzie można będzie otrzymać dotację bezzwrotną. w działaniu wszystkie branże powinny mieć ten sam dostęp do wsparcia bezzwrotnego. ponieważ otrzymanie instrumentu zwrotnego (np. pożyczki) dla firm, które np. będą musiały kogoś zatrudnić i utrzymać te stanowiska przez okres trwałości projektu (aby spełnić wskaźniki) nie będzie to stanowiło absolutnie efektu zachęty aby realizować inwestycję.</p>	<p>Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg</p>	<p>Odnosnie infrastruktury: zaproponowany w RPO WIM zapis uwzględnia sytuację opisaną w uzasadnieniu do uwagi – kiedy rozbudowa infrastruktury jest niezbędna dla realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Odnosnie grup docelowych: zapis o grupach docelowych został usunięty.</p>
76.	s. 41 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	<p>Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: na podstawie oceny ex-ante wykorzystanie instrumentów finansowych oraz w odniesieniu do pakietowych produktów turystycznych wsparcie</p>	<p>Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: na podstawie oceny ex-ante wykorzystanie instrumentów finansowych oraz bezzwrotnych</p>	<p>Pomimo faktu iż turystyka jest jedną z kluczowych specjalizacji w regionie nie można jej aż tak wyróżniać. skoro jednym ze wskaźników tego działania jest wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach w przypadku zastosowania instrumentów zwrotnych nie będzie tzw. efektu zachęty. Jeśli bowiem przedsiębiorca ubiegający się o dotację będzie musiał zobowiązać się do stworzenia i utrzymania stanowiska pracy przez jakiś okres czasu np. 3 lata i jeszcze nie otrzyma bezzwrotnego</p>	<p>Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Co do zasady w latach 2014-2020 nie będzie już możliwości wspierania przedsięwzięć objętych tym Priorytetem</p>

		bezwrotne.		<p>wsparcia wówczas nie wystąpi efekt zachęty ponieważ z punktu widzenia ekonomicznego będzie to zwyczajnie nieopłacalne. nie będzie zainteresowania wśród przedsiębiorców sięganiem po instrumenty zwrotne jeśli mają alternatywę w postaci kredytów bankowych w stosunku do których nie muszą zatrudniać osób lub pożyczek z Funduszy Pożyczkowych. Dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie np. kredytów częściowo zwracanych (refundowanych), tak jak ma to obecnie miejsce w kredycie technologicznym. Zgodnie z mapą pomocy, która zacznie obowiązywać od 1 lipca 2014 r. nasze województwo może otrzymać 70% dofinansowania i np. w przypadku większych inwestycji połączonych z budową hal czy obiektów można zastosować mechanizm działający podobnie jak kredyt technologiczny, który jest refundowany np. w przypadku osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia. natomiast w przypadku polegającym wyłącznie na zakupie maszyn bez elementów budowy można zastosować wyłącznie bezzwrotne formy tak jak to było obecnie na poziomie 50%.</p>	<p>Inwestycyjnym w formie bezzwrotnej. Już w okresie programowania 2007-2013 podczas reprogramowania RPO WIM Komisja Europejska nie wyraziła zgody na przeznaczenie środków na dotacje dla przedsiębiorstw. W wyniku przeprowadzonej analizy ex ante instrumentów finansowych w RPO WIM na lata 2014-2020 zaproponowano kilka różnych instrumentów odpowiadających m.in. luce finansowej w dostępie przedsiębiorstw do kapitału.</p> <p>Należy jednak mieć na uwadze, iż w regionie niezbędna jest wykreowanie nowego modelu turystyki (tzw. 3E) i wykorzystanie wspartej w ostatnich siedmiu latach infrastruktury turystycznej w sposób efektywny poprzez zapewnienie</p>
--	--	------------	--	---	---

						turystom nowoczesnych spakietyzowanych produktów turystycznych. Forma wsparcia bezzwrotnego ma stanowić zachętę do tworzenia tego typu oferty a jednocześnie zmniejszyć ryzyko biznesowe jakim przedsięwzięcia te będą obciążone.
77.	s. 41 Działanie 1.5 Nowoczesne firmy	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: na podstawie oceny ex-ante wykorzystanie instrumentów finansowych oraz w odniesieniu do pakietowych produktów turystycznych wsparcie bezzwrotne.	W odniesieniu do pakietowych produktów turystycznych oraz rozwoju podstawowych produktów turystycznych wsparcie bezzwrotne.	Firma Rumszewicz Sailing od 20 lat prowadzi obozy żeglarskie dla dzieci i młodzieży. Stąd mogą sporo powiedzieć na temat sytuacji turystyki na Warmii i Mazurach. W projekcie RPO Warmia i Mazury 2014 - 2020 w osi priorytetowej 2.1 w Działaniu 1.5 Nowoczesne Firmy czytamy, że Warmia i Mazury zmieniają swój image przechodząc od starego tzw. 3S do nowego tzw. 3E. To prawda, tyle, że nie oznacza to, że grupa turystów spod znaku 3S przechodzi do nowego 3E. Ta grupa nadal realizuje swoją filozofię wakacyjną, tyle, że w ciepłych krajach np. Grecji czy Egipcie, ponieważ nasz region nie może im tego zapewnić i nie zapewni. Obecni turyści na Warmii i Mazurach to grupa 3E z dodatkiem 3S. Wywodzą się ze środowisk średniozamożnych i zamożnych. Wielu z nich to ludzie bardzo aktywni. Takimi również pozostają w ramach wakacji (3E). Obecny turysta jest doskonale zorientowany dokąd i po co przyjeżdża. O wyborze miejsca decydują przede wszystkim doświadczenia wcześniejszych pobytów lub wskazania ze strony znajomych, rodziny - czyli z polecenia. Potrzebują odpoczynku, relaksu, aktywności i edukacji. Dzieci i młodzież, które gościmy od lat są kopia swoich rodziców. Wakacje mają być wesole, aktywne oraz co bardzo ważne edukacyjne. Czasy w których	Rumszewicz Sailing Sp.j.	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie pojedynczych podstawowych produktów turystycznych realizowane było w perspektywie finansowej 2007-2013. Obecnie nowoczesna turystyka oparta o model 3E wymaga przygotowania produktów spakietyzowanych, i na tego rodzaju ofercie skupiać się będzie interwencja w latach 2014-2020. Koncentracja wsparcia na ten typ produktów turystycznych jest także strategicznym

				<p>młody człowiek spędzał 2 tygodnie w zapyziałym ośrodku bez żadnego programu (przepraszam, był program, a w nim całodzienna wycieczka autokarowa dla taniego zapchania czasu) odeszły do lamusa.</p> <p>Młody człowiek jest żądny wrażeń, wiedzy i umiejętności w zakresie tego co nie jest dostępne w domu - od rozpalenia ogniska, strzelania z łuku po zaawansowaną technikę żeglowania. W programie naszych obozów jest wizyta w aquaparku w hotelu Warmia Park. Bazujemy nad tym samym jeziorem, młodzież żegluguje do aquaparku - i tu ciekawostka: starsze grupy 14 - 19 lat w sezonie 2013 w całości zrezygnowały na własne życzenie z aquaparku argumentując to tym, że aquapark mają w domu. Wybrały dodatkowy blok żeglarski - bo tego nie mają w domu. Turysta nie przyjeżdża na Warmię i Mazury dla tego co jest dostępne w jego otoczeniu.</p> <p>Aquaparki owszem są potrzebne, ale dla mieszkańców regionu. Stąd powinny być lokalizowane w dużych aglomeracjach.</p> <p>Zastanawiająca jest świadomość młodego człowieka, będąca zapewne odbiciem rodzica. Natomiast dla nas płynie istotna informacja - róbmy to czego oczekuje turysta i do czego Warmia i Mazury są stworzone. Nie musimy wymyślać nowych produktów turystycznych, łączyć ich w pakiety (cokolwiek to znaczy), a następnie tworzyć z tego sieci (tu też znaczenie jest bliżej niejasne).</p> <p>Współczesny turysta potrzebuje dobrze zagospodarowanego ośrodka, wysokiej jakości sprzętu żeglarskiego, profesjonalizmu zawodowego i bardzo wysokiego stopnia edukacyjności. Jeżeli spełnimy te z pozoru proste warunki, to damy szansę kilku milionom turystów marzącym o wakacjach na W i M. Ale niestety nie potrafimy spełnić tych nawet najprostszycy marzeń. Robią to za nas inni, czyli firmy spoza regionu, z Warszawy, Śląska, Krakowa, Poznania, Gdańska. Te firmy to "Skipper", "Róża Wiatrów", Kliwer", Błękitny Piotruś" i wiele, wiele innych. Firm z regionu jest mało, a działających profesjonalnie bardzo mało (wręcz jak na lekarstwo).</p>	<p>wyborem Grupy roboczej ds. RPO WiM 2014-2020</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>Firmy spoza regionu przywożą tysiące turystów, swoich ludzi do pracy, a zarobione pieniądze i podatki wracają do miejsc prowadzenia firm. My wnosimy do tego interesu fantastyczne środowisko, świeże powietrze i bezrobocie.</p> <p>Dlaczego tak się dzieje, dlaczego my tu w regionie nie potrafimy tego robić? Odpowiedź jest prosta: region zawsze należał do biedniejszych i nie potrafił wygenerować środków dających podstawy do stworzenia takiej działalności. Do tego w ciągu ostatnich 25 lat nastąpiła likwidacja lub marginalizacja większości klubów sportowych. To właśnie one stanowiły bazę szkoleniową budującą profesjonalizm zawodowy. Współczesny sport na etapie młodzieżowym wymaga zaangażowania finansowego rodziców. Z tym w regionie też jest słabo. Zatem tworzenie bazy profesjonalizmu zawodowego praktycznie nie istnieje.</p> <p>Wreszcie kolejny problem, jaki trapi region w turystyce, w tym żeglarskiej, to ciągłe istnienie dość dużej szarej strefy. To zjawisko ma charakter historyczny. Korzeniami sięga lat 60, 70, 80-tych, kiedy mieszkaniec Mazur klecił w stodole własnym sumptem jakieś "pływadło", a letnik z Warszawy wynajmował je - z ręki do ręki. Przetrwalo to do dzisiaj. Obecny mieszkaniec (potomek tego z lat 60, 70, 80-tych) buduje zimą w garażu, stodole łódkę, jacht a latem wynajmuje je turystom (często potomkom tamtych letników) - nadal z ręki do ręki.</p> <p>Czym to skutkuje?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brakiem możliwości rozwojowych - trudno rozwijać biznes w oparciu o nielegalne dochody 2. Legalnie działające firmy są mniej konkurencyjne - na starcie o około 40%. 3. Właściciel takiego "biznesu" jest często zarejestrowany jako bezrobotny - pogarsza statystykę regionu <p>Błędne koło trwa kilkadziesiąt lat a turyści i tak pchają się na Mazury - to po prostu cud - w końcu Mazury cud natury i to prawda!</p> <p>Jakie są rozwiązania?</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>Przynajmniej dwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Policyjno-skarbowe - uruchomi to protesty społeczne podobnie jak działo się w okolicach przejść granicznych z Rosją po zamknięciu granicy. 2. Korzystając z możliwości programów pomocowych stworzenie oferty dla nowych i rozwoju istniejących firm dla stworzenia ośrodków żeglarskich o dobrym standardzie socjalnym, wysokim standardzie sprzętowym opartych na profesjonalizmie zawodowym - turyści czekają na to zarówno w grupie dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych. <p>Korzyści płynące z tego rozwiązania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aby skorzystać z pomocy trzeba zarejestrować firmę - ubywa bezrobotnych 2. Za otrzymane środki trzeba stworzyć bazę i kupić sprzęt pochodzący z legalnych źródeł, czyli w przypadku sprzętu żeglarskiego kupić go w stoczni 3. Stocznia zwiększa swoje przychody, zatrudnia ludzi i płaci podatki. 4. Turysta dostaje profesjonalny sprzęt, zapewniający pełne bezpieczeństwo, o wysokiej estetyce odpowiadający standardom światowym (polskie stocznie jachtowe produkują sprzęt najwyższej światowej klasy). <p>Reasumując: ubywa bezrobotnych, zwiększa się zatrudnienie, wzrastają dochody - podatki, przybywa turystów, w tym również wyższej kategorii finansowej. Pozostaje jeszcze problem profesjonalizmu zawodowego. To też wymaga rozwiązania kompleksowego.</p> <p>Firma Rumszewicz Sailing zatrudnia pracowników do prowadzenia zajęć na obozach. W 90% pochodzą oni z poza regionu. Smutne, ale prawdziwe.</p> <p>Kilka słów na temat projektu RPO Warmia i Mazury oś 2.1. Inteligentna Gospodarka Warmii i Mazur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokument napisany jest w wysokim stopniu ogólnikowości – trudno zrozumieć treść. 2. W wielu fragmentach tego dokumentu czytamy o istotnej roli nauki i instytucji otoczenia biznesu – 		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>można odnieść wrażenie, że większość środków „biznesowych” przeznaczona zostanie na te cele.</p> <p>3. W zakresie turystyki pojawiają się hasła „pakiety” i „sieci”. Brak informacji co oznaczają te hasła. Budzi to wątpliwości czy nie kryją się pod tym już zdefiniowani adresaci?</p> <p>Turystyka ma być inteligentna i proeksportowa – mocno karkołomne założenie.</p> <p>Wreszcie co z normalną turystyką dla której przyjeżdżają turyści?</p> <p>4. W Dziale 1.5 Nowoczesne Firmy spotykamy hasło „turystyka senioralna”. Jednocześnie w Strategii Rozwoju Turystyki Województwa Warmińsko-Mazurskiego czytamy, że najmniejsza rozpoznawalność i najmniejsze zainteresowanie WiM jest wśród emerytów!?! Wytłumaczenie tego zjawiska wydaje się proste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ta grupa społeczna w swojej młodości miała małe możliwości spotkania z żeglarstwem i Mazurami. - należy do najuboższej części społeczeństwa i nie stać jej na wyjazdy turystyczne - perspektywy finansowe dla tej grupy społecznej w ocenie rządu (a rządowi trzeba wierzyć) wydają się jasno określone na najbliższe kilkadziesiąt lat. - dolegliwości zdrowotne pojawiające się z wiekiem jak np. dość powszechne choroby reumatyczne odstraszały od klimatu WiM. - z wiekiem zapał do kąpania się w chłodnym jeziorze wyraźnie spada. <p>Dlaczego nie stawiamy również na dzieci i młodzież? Umiejętność żeglowania, piękno Warmii i Mazur, wspaniałe wspomnienia wakacyjne tworzą pasję na całe życie – oczywiście całe życie (turystyczne) na Warmii i Mazurach. Dajmy im i sobie szansę.</p>		
78.	s. 42 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	Jak wynika z badań doświadczenia przedsiębiorców w korzystaniu z usług IOB przy podejmowaniu działalności innowacyjnej są nikłe.	Czy jest sens finansowania działalności o której nikt nic nie wie i z której nikt nie korzysta i nie ma potrzeb korzystania? Zwłaszcza, że w RPO 2007-2013 wyasygnowano już na te działania znaczne środki.	brak	PPWiH „Tamex” Sp. z o.o.	Tak, jest sens. Brak propozycji zapisu do RPO WIM

		<p>W ciągu ostatnich dwóch lat ze wsparcia IOB korzystało jedynie 3,2% aktywnych innowacyjnie firm z terenu województwa. Zdecydowana większość badanych wskazała jako przyczynę brak potrzeb w tym zakresie, jednakże część (co czwarta firma) nie znała oferty instytucji a 11,6% w ogóle nie wie, że takie instytucje istnieją. Ponadto 65% firm nigdy nie otrzymało żadnej oferty ze strony IOB15.</p>				
79.	s.43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	<p>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: ??wsparcie doradcze i szkoleniowe podmiotów wspierających przedsiębiorczość, w tym zarządzających parkami przemysłowymi, naukowo-technologicznymi, inkubatorami przedsiębiorczości, ośrodków innowacji (w oparciu o zidentyfikowane potrzeby instytucji)</p>	<p>W tym miejscu proponowane jest wspieranie firm wspierających firmy, które wspierają firmy.</p> <p>Wydaje się, że to działanie jest mało celowe – uzasadnienie w punkcie 78.</p>	brak	PPWiH „Tamex” Sp. z o.o.	Jak w uwadze 78.
80.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	<p>Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - instytucje otoczenia biznesu</p>	<p>Wnosimy o rozszerzenie zapisu "instytucji otoczenia biznesu" poprzez dopisanie np. Centra Transferu Technologii, Parki Naukowo-Technologiczne, Parki Technologiczne oraz dodanie wśród typów beneficjentów Jednostek Samorządu Terytorialnego</p>	<p>Sugeruje się określenie poprzez definicję lub stosowne wyjaśnienie pojęcia "instytucji otoczenia biznesu". W obecnym okresie programowania powyższa nieścisłość znacząco utrudniała realizację Programu.</p> <p>Obecnie parki technologiczne w województwie są jednostkami budżetowymi bez osobowości prawnej. W przypadku wpisania jedynie parków</p>	Elbląska Rada Klasterów	Definicja instytucji otoczenia biznesu, zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac.

				technologicznych bez JST wyeliminuje te podmioty z kręgu beneficjentów a tym samym spowoduje zagrożenie nie wykorzystania środków z tego działania.		
81.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu;	Typy beneficjentów: -przedsiębiorstwa, -instytucje otoczenia biznesu	Typy beneficjentów: -przedsiębiorstwa, - instytucje otoczenia biznesu, - izby rolnicze	Uwzględnienie Izby jako potencjonalnego beneficjenta powinno znacznie poprawić możliwości realizacji celów statutowych Izby oraz wpłynąć na wzmocnienie kapitału gospodarczego obszarów wiejskich Warmii i Mazur	Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Priorytet inwestycyjny 3.4 dedykowany jest przedsiębiorstwom, natomiast działalność statutowa izb rolniczych wpisuje się w zakres interwencji funduszy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej a nie funduszy Polityki Spójności.
82.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	Przykładowe działania - wsparcie doradcze i szkoleniowe podmiotów wspierających przedsiębiorczość, w tym zarządzających parkami przemysłowymi, naukowo-technologicznymi, inkubatorami przedsiębiorczości, ośrodków innowacji (w oparciu o zidentyfikowane potrzeby instytucji) - bon na usługi doradcze i szkoleniowe zwiększające zdolność MŚP do budowania oraz wzrostu przewagi konkurencyjnej na rynku (szeroki, otwarty	Skorygować zapisy	W projekcie linii demarkacyjnej przekazanej przez MliR w lutym 2014 r. przewidziano jedynie wspólne projekty i przedsięwzięcia IOB.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga nieuwzględniona Projekt linii demarkacyjnej przesłany w lutym 2014 r. nie został przyjęty przez kierownictwo MliR, stąd nie może być traktowany jako obowiązujący.

		katalog możliwych usług dla biznesu, możliwość realizacji usługi na terenie całego kraju).				
83.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	Typy beneficjentów Instytucje otoczenia biznesu	Proponuje się uszczegółowienie instytucji otoczenia biznesu poprzez wpisanie np. Parki Naukowo-Technologiczne, Parki Technologiczne oraz dodanie jednostek samorządu terytorialnego	Obecnie parki technologiczne w województwie są jednostkami budżetowymi bez osobowości prawnej. W przypadku wpisanie jedynie parków technologicznych bez JST wyeliminuje te podmioty z kręgu beneficjentów a tym samym spowoduje zagrożenie nie wykorzystania środków z tego działania	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Definicja instytucji otoczenia biznesu, zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac.. Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych
84.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	x	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne	Park naukowo – technologiczny w Elku, jest jednostką budżetową JST i nie posiada osobowości prawnej, czyli nie może podpisać umowy o dofinansowanie, umowę podpisuje JST – Gmina Miasto Elk. PNT w Elku świadczy usługi IOB	Gmina Miasto Elk	Uwaga nieuwzględniona Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych
85.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	Typ beneficjenta: przedsiębiorcy i Instytucje otoczenia biznesu	Proponujemy dodać jako typ beneficjenta: organizacje pozarządowe	Niedoprecyzowane pojęcie instytucji otoczenia biznesu. Występuje wątpliwość czy fundacja prowadząca działalność m.in. dotyczącą szkoleń i doradztwa mogłaby się ubiegać o środki w ramach działania?	Fundacja Wspólnego Rozwoju; Kętrzyn	Definicja instytucji otoczenia biznesu, zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac..
86.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - instytucje otoczenia biznesu	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu	Dostępność podmiotów niespełniających wymogów dla IOB, ale pełniących podobne funkcje z zakresu wspierania przedsiębiorczości, wpłynie na zwiększenie zakresu oferty, promocji i łatwiejszy dostęp do usług wspierających rozwój	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga nieuwzględniona Część zaproponowanych

			<ul style="list-style-type: none"> - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, prowadzące działania wspierające przedsiębiorczość na podstawie statutu jednostki (np. inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne) 	<p>przedsiębiorczości innowacyjnej, świadczone przez inkubatory, parki technologiczne i inne podmioty działające w ramach jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych. Powyższe pozytywnie oddziaływać będzie na wzrost liczby nowych przedsiębiorstw oraz tych korzystających ze wsparcia co pozytywnie wpłynie na zwiększenie zatrudnienia w regionie.</p>		<p>typów beneficjentów (grupy przedsiębiorstw, konsorcja) nie odpowiadają typom przedsięwzięć zaplanowanych w tym priorytecie inwestycyjnym.</p> <p>Inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, jednostki prowadzące działalność B+R, są instytucjami otoczenia biznesu</p> <p>Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych.</p>
87.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa - instytucje otoczenia biznesu 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa - grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry) - instytucje otoczenia biznesu - Konsorcja: przedsiębiorstw IOB, jednostek naukowych, uczelni - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, prowadzące działania wspierające przedsiębiorczość na podstawie statutu jednostki (np. inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne) 	<p>Dostępność podmiotów niespełniających wymogów dla IOB, ale pełniących podobne funkcje z zakresu wspierania przedsiębiorczości, wpłynie na zwiększenie zakresu oferty, promocji i łatwiejszy dostęp do usług wspierających rozwój przedsiębiorczości innowacyjnej, świadczone przez inkubatory, parki technologiczne i inne podmioty działające w ramach jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych. Powyższe pozytywnie oddziaływać będzie na wzrost liczby nowych przedsiębiorstw oraz tych korzystających ze wsparcia co pozytywnie wpłynie na zwiększenie zatrudnienia w regionie.</p>	Elbląski Park Technologiczny; Elbląg	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Część zaproponowanych typów beneficjentów (grupy przedsiębiorstw, konsorcja) nie odpowiadają typom przedsięwzięć zaplanowanych w tym priorytecie inwestycyjnym.</p>

						<p>Inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, jednostki prowadzące działalność B+R, są instytucjami otoczenia biznesu</p> <p>Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych</p>
88.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	Instytucje otoczenia biznesu	Proponuje się uszczegółowienie instytucji otoczenia biznesu poprzez wpisanie np. Parki Naukowo-Technologiczne, Parki Technologiczne oraz dodanie jednostek samorządu terytorialnego	Obecnie wszystkie parki technologiczne w województwie są jednostkami budżetowymi bez osobowości prawnej. W przypadku wpisanie jedynie parków technologicznych bez JST wyeliminuje te podmioty z kręgu beneficjentów a tym samym spowoduje zagrożenie nie wykorzystania środków z tego działania	Gmina Miasto Elbląg	Definicja instytucji otoczenia biznesu, zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac.
89.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - wsparcie doradcze i szkoleniowe podmiotów wspierających przedsiębiorczość, w tym zarządzających parkami przemysłowymi, naukowo-technologicznymi, inkubatorami przedsiębiorczości, ośrodków innowacji (w oparciu o zidentyfikowane potrzeby instytucji)	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - wsparcie doradcze i szkoleniowe podmiotów wspierających przedsiębiorczość, w tym zarządzających parkami przemysłowymi, naukowo-technologicznymi, inkubatorami przedsiębiorczości, izbami gospodarczymi, ośrodków innowacji (w oparciu o zidentyfikowane potrzeby instytucji)	Działanie skierowane jest głównie do IOB. w celu ujednoczenia nazewnictwa powinno się dopisać izby gospodarcze. Co do zasady Izba gospodarcza jest zaliczana do Instytucji otoczenia biznesu, jednakże nie zawsze jest to jednoznaczne. w niektórych punktach RPO wpisane są np. instytucje otoczenia biznesu, a poniżej izby gospodarcze. Należy zatem przy instytucjach otoczenia biznesu wpisać izby gospodarcze, gdyż pełnią one zgodnie z ustawą z dnia 30 maja 1989 roku właśnie taką rolę. Izba może w ramach niniejszego działania wspomagać nowe podmioty w zakresie doradczym, mentorskim i szkoleniowym, jako iż zrzesza przedsiębiorców z różnych branż, współpracuje z jednostkami naukowymi i instytutami badawczo – rozwojowymi, organizacjami technicznymi, ma szerokie	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Definicja instytucji otoczenia biznesu, zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac.

				doświadczenie w różnych dziedzinach i może zawiązywać konsorcja w celu wspólnego aplikowania o środki. Przykładowe typy przedsięwzięć w ramach tego działania są spójne z działaniami izb gospodarczych wynikających z zapisów ustawy o izbach gospodarczych dlatego też izba gospodarcza powinna być jednym z beneficjentów tego działania.		
90.	s. 43 Działanie 1.6 Usługi dla biznesu	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - instytucje otoczenia biznesu	Typy beneficjentów: - przedsiębiorstwa - instytucje otoczenia biznesu (w tym izby gospodarcze)	Co do zasady Izba gospodarcza jest zaliczana do Instytucji otoczenia biznesu, jednakże nie zawsze jest to jednoznaczne. w niektórych punktach RPO wpisane są np. instytucje otoczenia biznesu, a poniżej izby gospodarcze. Należy zatem przy instytucjach otoczenia biznesu wpisać izby gospodarcze, gdyż pełnią one zgodnie z ustawą z dnia 30 maja 1989 roku właśnie taką rolę. Izba może w ramach niniejszego działania wspomagać nowe podmioty w zakresie doradczym, mentorskim i szkoleniowym, jako iż zrzesza przedsiębiorców z różnych branż, współpracuje z jednostkami naukowymi i instytutami badawczo – rozwojowymi, organizacjami technicznymi, ma szerokie doświadczenie w różnych dziedzinach i może zawiązywać konsorcja w celu wspólnego aplikowania o środki. Przykładowe typy przedsięwzięć w ramach tego działania są spójne z działaniami izb gospodarczych wynikających z zapisów ustawy o izbach gospodarczych dlatego też izba gospodarcza powinna być jednym z beneficjentów tego działania..	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Definicja instytucji otoczenia biznesu, zostanie uszczegółowiona na dalszym etapie prac.
Sekcja 2.2 – Oś Kadry dla gospodarki						
91.	s. 46 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Wzrost odsetka uczniów osiągających najgorsze wyniki przy jednoczesnym braku wzrostu odsetka uczniów osiągających najlepsze jest przesłanką do skupienia uwagi na uczniach najbardziej uzdolnionych i rozbudowy oferty edukacyjnej szkół o działania dostosowane ich potrzeb.	Wzrost odsetka uczniów osiągających najgorsze wyniki przy jednoczesnym braku wzrostu odsetka uczniów osiągających najlepsze jest przesłanką do wzmożenia systematycznych skoordynowanych działań w szkołach województwa prowadzących kształcenie ogólne, zwłaszcza na terenach defaworyzowanych, głównie w zakresie kluczowych kompetencji przyrodniczo-technicznych, najistotniejszych dla rozwoju kapitału ludzkiego oraz inteligentnej gospodarki województwa. Działania w tym kierunku wino być prowadzone w ramach projektów (dużych) poza konkursowych aby zalew-	Na tej samej stronie projektu RPO zapisano, że czynnikiem decydującym dla rozwoju kapitału ludzkiego jest skuteczne wykorzystanie i kontynuacja jakości edukacji w kolejnych etapach kształcenia. Zarazem podano, że szkoły – pomimo wielu pozytywnych zmian w tym zakresie - nadal nie przeszły w pełni transformacji metod kształcenia i nie rozwijają umiejętności kluczowych dla współczesnego rynku pracy. Ocenę efektów dotychczasowych działań w zakresie edukacji, przyczyny i zalecenia na przyszłość zawiera <u>Informacja z warsztatów dot. efektów wdrażania</u>	EDUKA-FRSK Sp. z o.o.; Lesznowola	Uwaga nieuwzględniona Sposób realizacji projektów określony zostanie w szczegółowym opisie osi priorytetowej

			<p>nić duży zakres i i wysoką skuteczność oddziaływania na jak największą część populacji uczniów.</p>	<p><u>POKL, prowadzonych (w dniach 18 i 25.07.2012) przez Dep. Zarządzania EFS MRR, która poza osiągnięciami w zakresie edukacji przedszkolnej i na kierunkach zamawianych, wymienia szereg porażek, m.in. brak trwałości projektów po ich zakończeniu, brak innowacyjności projektów, często już na etapie tworzenia i nieefektywne wykorzystywanie c-f (POKL 2,75 a w EFRR 0,4 %).</u></p> <p>Projekty konkursowe, głównie sprowadzały się do dodatkowych zajęć wyrównawczych i pozalekcyjnych, i nie zmieniły systemu edukacji. <u>Badania Polska PISA, dowodzą poważnych zaniedbań w nauczaniu przedmiotów przyrodniczych, uwarunkowanych zewnątrznie (za mało godzin, brak, lub słabe wyposażenie pracowni), i sposobem nauczania (postrzeganie przez nauczycieli celów kształcenia, rozumienie roli i stosowanie aktywizujących metod nauczania). Część nauczycieli nie rozumie znaczenia eksperymentu i wręcz nie odróżnia go od pokazu, stosowanego do ilustracji określonego zdarzenia.</u></p> <p>Wyniki tych badań korelują z zaleceniami Dep. Zarz. EFS MRR (ww. notatka) określającymi jako zasadnicze wyzwania na przyszłość, konieczność dalszego edukowania w obszarze kompetencji kluczowych (mat – przyrodniczych) i standaryzację jakości kształcenia.</p> <p>Ponieważ należy sądzić, że nauczyciele w ramach projektów konkursowych nie chcą lub nie są w stanie wprowadzić transformacji metod kształcenia, celowe jest skoordynowane działanie z ramienia władz wojewódzkich, które pozwoli na wprowadzenie innowacji znanej z (real. przez m. Elbląg) PI <u>Eksperyment edukacją przyszłości</u>, zapewniającej zmianę dotychczasowych metod, innowacyjnym nauczaniem <u>metodą eksperymentu uczniowskiego, wykonywanego w pracowni wyposażonej w nowoczesne, zestawy eksperymentalne, podczas planowych zajęć szkolnych.</u></p> <p>Aby to zapewnić, konieczne jest – w ramach</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>regionalnego projektu – wyposażenie uczestniczących w nim szkół w sprzęt TIK oraz uzupełniające narzędzia w formie pracowni przedmiotowych do przedmiotów przyrodniczych.</p> <p>Będzie to działanie w pełni zgodne z planowanymi na stronie 47 przykładowymi działaniami i typami przedsięwzięć, zarazem dające nadzieję na radykalną zmianę i transformację metod nauczania w znacznej skali. Tylko takie działanie może spowodować również poprawę poziomu nauczania i spadek odsetka uczniów uzyskujących najniższe oceny.</p>		
92.	s. 46 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	<p>Co więcej, w regionie występuje największy w kraju odsetek gospodarstw domowych (ponad połowa), które nie mają aspiracji, by dzieci w nich zamieszkujące ukończyły szkołę wyższą. Szanse na zatrudnienie osób słabo wykształconych są coraz mniejsze. W ostatnich latach w Europie różnice w poziomie bezrobocia między osobami słabo wykształconymi a dysponującymi wyższym poziomem wykształcenia znacznie się pogłębiły. Osoby z niższym wykształceniem, nawet jeśli pracują, zarabiają mniej, zwykle zatrudnione są na niepewnych warunkach i częściej uzależnione są od pomocy socjalnej.</p>	Wykreślenie zapisu i weryfikacja treści Programu w części dot. uzasadnienia OP	<p>Uzasadnienie operuje niekonkretnym językiem. Wskazano w nim bowiem np. na „osoby z niższym wykształceniem”, „osoby słabo wykształcone”, czy charakterystykę określającą, że osoby te „zwykle zatrudnione są na niepewnych warunkach i częściej uzależnione od pomocy socjalnej”. O osobach „z niższym wykształceniem” pisze się w opozycji do osób z wyższym wykształceniem charakteryzując w ten sposób wszystkie osoby, które tego poziomu wykształcenia nie posiadają. Takie błędne, niesprawiedliwe oraz nieprawdziwe ujęcie i faworyzowanie osób z wyższym wykształceniem nie jest uzasadnione. Tym bardziej, że dostępne analizy zapotrzebowania na kwalifikacje w Europie (np. CEDEFOP) jasno określają deficyty pracowników o specjalistycznych (niekoniecznie związanych z wyższym wykształceniem) kwalifikacja pracowników. O zapotrzebowaniu na kwalifikacje związane z zawodowym (lub technicznym) poziomem wykształcenia świadczą również analizy prowadzone przez WUP w Olsztynie (ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych), stąd upatrywanie negatywnego zjawiska w aspiracjach gospodarstw domowych z województwa warmińsko-mazurskiego jest nieporozumieniem. Jednocześnie należy pokreślić, że liczba osób z wyższym wykształceniem rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy jest jedną z najbardziej dynamicznie rosnących liczb charakteryzujących bezrobocie, czego autorzy Programu nie uwzględnili.</p>	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Opis dotyczący sytuacji osób słabiej wykształconych nie odnosi się do osób, które nie ukończyły szkoły wyższej, ale tych, które zakończyły edukację przedwcześnie. Pod pojęciem „wyższy poziom wykształcenia” rozumiemy takie wykształcenie, które daje podstawę do podjęcia pracy, przygotowuje do wykonywania zawodu - a więc także wykształcenie zawodowe, niekoniecznie wyższe.</p>

93.	s. 46 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Również poziome kształcenia zawodowego odbiega od wyzwań współczesnej gospodarki....	Usunięcie akapitu z treści uzasadnienia (ewentualne przeniesienie do Działania 2.2)	W treści uzasadnienia zawarto wnioski dotyczące edukacji na poziomie szkolnictwa zawodowego podczas gdy przykładowe typy operacji, a także ogólna idea Działania 2.1 w pełni nie odnoszą się do tego poziomu kształcenia.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona Obecnie zastosowany szablon RPO WiM i zastosowany układ opisów priorytetów inwestycyjnych eliminuje ten błąd
94.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	- przeciwdziałanie rozwarstwieniu społecznemu w dostępie do edukacji, w tym wsparcie placówek z terenów defaworyzowanych	Zweryfikowanie treści zapisu przykładowego działania podejmowanego w ramach Działania	W opisie przykładowego typu operacji wskazano na „tereny defaworyzowane”, przy czym w uzasadnieniu wyboru priorytetu nie wskazano na jakiegokolwiek przejawy defaworyzacji, a także nie podano przez jakie instytucje, podmioty lub warunki (?) dochodzi do tego zjawiska. Wykorzystywanie tego pojęcia do wskazania terytorium oddziaływania Programu nie powinno mieć miejsca, gdyż jest to termin niejednoznaczny i powszechnie nie używany w kontekście realizacji polityki edukacyjnej.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona W projekcie RPO WIM odnosimy się w wymiarze terytorialnym do obszarów strategicznej interwencji zidentyfikowanych i szczegółowo opisanych w <i>Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025</i> , OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
95.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	- kontynuacja wdrażania założeń rządowego programu „Cyfrowa szkoła”	Usunięcie typu operacji	W przedstawionym w Programie wprowadzeniu brak jest uzasadnienia dla realizacji tego typu projektów.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona Typ przedsięwzięcia został usunięty, Działania z tego zakresu będą elementem poprawy jakości kształcenia w szkołach (jako wsparcie rozwijania

						umiejętności kluczowych)
96.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Typy beneficjentów: organy prowadzące szkoły placówki oświatowe	Wnosimy o rozszerzenie typu beneficjentów o "podmioty prowadzące edukację przedszkolną oraz szkolną".	Wśród beneficjentów powinny znaleźć się także prywatne podmioty prowadzące i nadzorujące działalność przedszkoli oraz szkół na poziomie podstawowym i średnim.	Elbłaska Rada Kłastrów	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej
97.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	x	Uwzględnienie w działaniach z obszaru edukacji ogólnej i specjalnej zaangażowania i wsparcia rodzin w proces kształcenia dzieci i młodzieży.	W uzasadnieniu wskazuje się na potrzebę włączenia rodzin (rodziców/opiekunów) w proces edukacji, gdyż tylko w ten sposób możliwe będzie ograniczenie zjawiska przedwczesnego kończenia edukacji. Członkowie rodzin w znacznej mierze wpływają również na podejmowane przez uczniów decyzje edukacyjne i zawodowe, których czas podjęcia związany jest z przede wszystkim z edukacją ogólną (na poziomie gimnazjum oraz szkoły średniej ogólnokształcącej). Decyzje te związane są w konsekwencji z kształceniem zawodowym i możliwościami podjęcia pracy. Stąd niezwykle ważne jest by na tym etapie również umożliwić i upowszechnić orientację zawodową uczniów (ścieżki edukacyjne i zawodowe), przy czym niezbędne jest tutaj świadome oddziaływanie zarówno szkoły, doradców, jak i rodziców (w tym także doradców w odniesieniu do rodziców).	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona Element, do którego odnosi się uwaga będzie częścią kompleksowych projektów mających na celu poprawę jakości kształcenia
98.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Grupy docelowe: dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodzice/opiekunowie prawni, uczniowie szkół/placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne i specjalne, przedszkola/szkoły/placówki oświatowe oraz ich pracownicy i kadra wspierająca i organizująca proces nauczania, mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego	Grupy docelowe: dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodzice/opiekunowie prawni, uczniowie szkół/placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne i specjalne oraz ich rodzice/opiekunowie, przedszkola/szkoły/placówki oświatowe oraz ich pracownicy i kadra wspierająca i organizująca proces nauczania, mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego	Zgodnie z wyżej wskazaną argumentacją oraz zapisami uzasadnienia do priorytetu i działania konieczne jest objęcie wsparciem także rodzin poprzez zaangażowanie ich w proces kształcenia dzieci.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona

		wki oświatowe oraz ich pracownicy i kadra wspierająca i organizująca proces nauczania, mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego				
99.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Typ Beneficjentów: ...	Typ Beneficjentów: – Organizacje Pozarządowe z działalnością edukacyjną dzieci i młodzieży w statucie (tylko w formie partnerstwa z organami nadzorującymi szkoły)	Organizacje pozarządowe posiadające w swoim statucie działalność Edukacyjne jako partnerzy mogą zaproponować innowacyjne rozwiązania Edukacyjne nieznanym organom prowadzącym szkoły i wnoszą swoje bogate doświadczenia do szkoły	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Warmińsko-Mazurska; Olsztyn	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej
100.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Terytorialny obszar realizacji - OSI - Obszary peryferyzacji społeczno-gospodarczej - OSI- Obszary o słabym dostępie do usług publicznych	- OSI - Obszary peryferyzacji społeczno-gospodarczej - OSI - Obszary o słabym dostępie do usług publicznych -OSI - Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji.	Rewitalizacja miast ma dotyczyć działań w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Działania związane z przeciwdziałaniem rozwarstwieniu społecznemu w dostępie do edukacji, upowszechniania edukacji przedszkolnej są komplementarne z celem OSI obszary wymagające rewitalizacji.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona
101.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Typy beneficjentów: organy prowadzące szkoły placówki oświatowe	Typy beneficjentów: organy prowadzące szkoły placówki oświatowe, przedsiębiorcy	Dopisanie przedsiębiorców do typów beneficjentów umożliwi rozwój placówek edukacyjnych prywatnym przedsiębiorcom, co wpłynie na rozwój całego regionu. Samorządy często nie mają pieniędzy aby tworzyć placówki oświatowe, a wręcz przeciwnie raczej je zamykają z uwagi na brak środków, w to miejsce często bardzo chętnie mogły by być tworzone prywatne przedszkola lub powstające w konsorcjach z jednostkami. Ograniczenie się w typie beneficjentów tylko do placówek wynikających z zapisów ustawy może spowodować, że słabsze terytorialnie regiony w dalszym ciągu nie będą miały	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej

				wystarczającej liczby placówek, lub też z uwagi na ich przepełnienie, brak środków finansowych, nie osiągną zakładanych działaniem wskaźników np. w zakresie indywidualnego podejścia do ucznia (osoby niepełnosprawne, które wymagają dodatkowego nauczyciela).		
102.	s. 46/47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Zestawienie wspólnych wskaźników rezultatu EFS, dla których zostały ustalone wartości docelowe oraz wskaźników rezultatu EFS specyficznych dla programu, odnoszących się do celów szczegółowych, w podziale na priorytety inwestycyjne i kategorie regionów 1 Liczba nauczycieli prowadzących zajęcia z wykorzystaniem TIK dzięki EFS	Proponuję wprowadzenie następującego wskaźnika rezultatu <u>1/Liczba szkół wyposażonych we wspierane urządzeniami TIK ekspert-menttalne pracownie przedmiotowe, w rozbiciu na poziom nauczania (SP,G,PG) oraz przedmiot</u> <u>2/Liczba nauczycieli pro-wadzących zajęcia z wykorzystaniem TIK w rozbiciu na:</u> <u>- aktywne wykorzystanie środków TIK do realizacji eksperymentów z zakresu przedmiotów przyrodniczych z użyciem wyposażenia pracowni dostarczonych w projekcie do szkół</u> <u>- pasywne wykorzystanie środków TIK w nauczaniu in. przedmiotów</u>	Pojęcie TIK jest potocznie stosowane jako synonim do określenia nowoczesności systemu edukacji. <u>Technologia informacyjna i komunikacyjna (TIK)</u> to zespół środków (czyli urządzeń , np. komputery i ich urządzenia zewn. oraz sieci komputerowe) i narzędzi (czyli oprogramowanie), jak również inne technologie (telekomunikacja), do wszechstronnego posługiwania się informacją. W różnym zakresie i wymiarze jest stosowana w edukacji od kiedy powstały komputery osobiste, . które mimo używania w szkołach od wielu lat, nie są stosowane powszechnie i nie spowodowały dotychczas istotnych zmian w nauczaniu i działaniach szkoły. Jest to niejako powtórzenie stanu znanego z wprowadzania do dydaktyki klasycznych mediów jak magnetofon, TV, magnetowid, oraz środków multimedialnych wspieranych komputerami. <u>Powodem tego sta-nu jest traktowanie urządzeń TIK jako dodatku do procesu nauczania (patrz M. M. Sysło Techno-logia informacyjna w edukacji, Instytut Informatyki UW).</u> , a nie elementu całkowicie <u>zintegrowanego z dziedzina nauczania.</u> Brak globalnych badań efektów nauczania z wykorzystaniem TIK, są natomiast dostępne liczne badania – także w wymiarze całych krajów - dowodzące, że stosowanie TIK w dydaktyce nie poprawia poziomu nauczania, a wielu zakresach powoduje nawet regres (Man-fred Spitzer „Cyfrowa demencja”). Badania na potrzeby opracowania „ Benchmarking access and use of ICT in European Schools 2006 ” <u>wskazały jednoznacznie, że Polska - w porównaniu z innymi krajami UE - była jednym z najstabiliej rozwiniętych krajów pod wzgl.-dem wykorzystania narzędzi TIK w procesie edukacji.</u>	EDUKA-FRSK Sp. z o.o.; Lesznowola	Uwaga częściowo uwzględniona. Lista wskaźników programowych RPO WiM 2014-2020 została opracowana m.in. w oparciu o liste common indicators KE oraz o Wspólną Listę Wskaźników Kluczowych opracowaną przez MIIIR. W programie staraliśmy się umieścić optymalną ilość wskaźników przede wszystkim pochodzących z ww. list. Zaproponowany pierwszy wskaźnik tj. „liczba szkół wyposażonych ...” w naszej opinii nie jest wskaźnikiem rezultatu, a wskaźnikiem produktu, który nie powinien znaleźć się w programie. Zgodnie z typami przedsięwzięć planowanymi do wsparcia w ramach

				<p>Średnia liczba nauczycieli w krajach UE, którzy choć raz w ciągu roku użyli komputera do prowadzenia lekcji, oscylowała w granicach 75%. Wynik deklaracji polskich nauczycieli był o około 13% niższy. Zastosowania TIK w dydaktyce miały charakter pasywny (pozysk. informacji z Internetu, prezentacje, itp.), okazjonalny, upowszechniły się tylko nośniki z podr. elektronicznymi i słownikami, dostarczane przez MEN. <u>Późniejsze o siedem lat wnioski z części badawczej pilotażu Cyfrowej szkoły (2013)</u> potwierdzają te wyniki, a zalecenia wdrożenia sprawdzanej koncepcji zakupu sprzętu ICT, są powieleniem działań, występujących w tym zakresie w edukacji. <u>Zasadniczą korzyścią z pilotażu uznano poprawę wyposażenia w podstawowy sprzęt TIK, co byłoby niemożliwe w innej sytuacji. Aż 85% badanych nauczycieli wykorzystuje sprzęt TIK tylko do prezentacji multimedialnych, a 83 % wykorzystuje środki TIK nie częściej niż raz w tygodniu. Głównymi zainteresowanymi uatrakcyjnieniem zajęć z TIK są uczniowie i rodzice. Rodzaj sprzętu TIK - inaczej niż dla lobby informatycznego - był istotny dla ok. 9% bad. uczniów.</u></p> <p>Zasadniczą konkluzją z pilotażu jest stwierdzenie, że sprawdzona w nim koncepcja, może być rekomendowana do szerokiego wdrożenia w systemie edukacji. <u>Jednak nawet pod-stawowe wnioski z komponentu badawczego, wskazują szereg spostrzeżeń, poddających w wątpliwość, optymalność tej koncepcji dla rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania TIK</u></p> <p>Podstawowym błędem występującym w CS i praktyce szkolnej jest chaos dotyczący pojęcia środki dydaktyczne, mający zasadniczy wpływ na osiągnięte efekty. W CS szkoły nabywały, nazywane pomocami dydaktycznymi, sprzęt (19 pozycji, PC, peryferia, urz. dostępne, a nawet szafę do przechowywania PC także nazywaną pomocą dydaktyczną), bez żadnych narzędzi, co ewentualnie wystarcza do powielania ww. zast. pasywnych. Do nauczania prz. przyrodniczych, ze względu na</p>	<p>programu, interwencja będzie się skupiała nie tyle na samym wyposażeniu szkół, co na wsparciu uczniów/nauczycieli, którzy są głównymi odbiorcami wsparcia. Te grupy zostały wskazane we wskaźnikach produktu. Wskaźnik rezultatu pochodzi z WLWK i Państwo też wskazali go jako wskaźnik rezultatu. Ewentualna dezagregacja tego wskaźnika na aktywne i pasywne wykorzystanie środków TIK, może mieć miejsce, ale w naszej opinii na poziomie uszczegółowienia do programu. Zgodnie z przyjętą zasadą w samym programie powinny znaleźć się wskaźniki możliwie najbardziej ogólne, a ewentualne ich uszczegółowienie będzie miało miejsce na poziomie uszczegółowienia do programu.</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>eksperymentalny charakter, potrzeba pomocy dyd. współpracujących z urządzeniami TIK, zapewniających praktyczne wykonywanie eksperymentów.</p> <p><u>Dlatego należy stosować osobno kategorie: sprzęt TIK (jak w CS), oprogramowanie narzędziowe do prz. humanistycznych i pomoce dydaktyczne współpracujące z urządzeniami TIK do przed. przyrodniczych, co zapewni aktywność ucznia i aktywne wykorzystanie TIK w nauczaniu.</u></p> <p>Wyniki części badawczej pilotażu CS obalają panujące w lobby informatyków tendencje, że najważniejsze jest wyposażenie szkół w najnowszą techno-logię bez oglądania się na jej integrację z procesem nauczania. Wg lobbystów pozwoliłoby to szkołom na wykorzystywanie najnowszego sprzętu głównie do „produkcji w każdym miejscu i czasie wiedzy w postaci prezentacji, filmików, itp., nie-wiele jednak wnoszących do poprawy poziomu nauczania. Należy nadmienić, że w bieżącym okresie wsparcia MEN większość potrzeb dot. zasobów elektronicznych (Scholaris, E-Podręcznik, E-zasoby do prz. przyrodniczych, E-Podręcznik) już zrealizował. Po co powielać kolejne - z pewnością gorszej jakości i mniej istotne - byty elektroniczne, które znikną z sieci wraz z końcem finansowania unijnego?</p> <p>O ile specjalistyczne oprogramowanie wystarczy do nauczania prz. humanistycznych, to do aktywnego i efektywnego wyk. środków TIK do nauczania prz. przyrodniczych jak przyroda, fizyka, chemia i biologia – ze względu na ich eksperymentalny charakter – niezbędne są pomoce dydaktyczne, przystosowane do współpracy z urządzeniami TIK i przeznaczone do realizacji praktycznych eksperymentów z zakresu tych przedmiotów.</p> <p>Pojęcie środków dydaktycznych jest bardzo obszerne i <u>wśród kategorii środków automatyzujących są wymieniane także komputery</u>, jednak dla kolejnych <u>zamierzeń wskazane jest stosowanie osobnych pojęć i kategorii</u>, tj.:</p> <p>1/Sprzęt TIK jak wym. w projekcie CS w wykazie</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>zawierającym 19 pozycji, który można, nie nazywając - jak szafki do przechowywania sprzętu - pomocami dydaktycznymi, za-rekomendować do dalszych zakupów, nie poświęcając zbytniej uwagi rodzajom technologii i szybkości urz. dostępowych, gdyż z badań w projekcie wynika, że nie są one istotne dla uczesz. pilotażu.</p> <p>2/ Narzędzia i pomoce dydaktyczne w podziale na:</p> <p><u>a/ Narzędzia do prz. humanistycznych:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oprogramowanie i antywirusowe - oprogramowanie narzędziowe <p><u>b/ Pomoce dydaktyczne do prz. przyrodniczych, tradycyjne i przystosowane do współpracy z urządzeniami TIK</u></p> <p>Pomoce dydaktyczne (zamiennie nazywane środkami dydaktycznymi lub kształcenia) to wszelkiego rodzaju przedmioty oddziałujące na zmysły uczniów, których zadaniem jest ułatwienie poznawania rzeczywistości. Skracają i urozmaicają proces nauczania, wywołując wrażenia i spostrzeżenia, będące tworzywem pozwalającym opanować w krótszym czasie więcej wiadomości.</p> <p>Spośród wielu klasyfikacji środków dydaktycznych, na szczególną uwagę zasługuje podział na środki umożliwiające aktywny lub pasywny udział ucznia w proc. nauczania.</p> <p>Wyniki badań nad funkcjonowaniem ludzkiego mózgu i zachodzącymi w nim procesami uczenia się (neuro-dydaktyką) potwierdzają empiryczne doświadczenia dydaktyków, że najskuteczniejsze są środki dydaktyczne oddziałujące jednocześnie na kilka zmysłów.</p> <p>Często przytaczana w publikacjach, tzw. piramida zapamiętywania Dalea pokazuje, że <u>największą efektywność (zapamiętujemy na dłużej 90% tego co mówimy i robimy), zapewnia czynne zaangażowanie w proces nauczania.</u> Oddziaływanie np. na zmysł wzroku, podczas dominującej w szkole biernej percepcji, powodowanej podającym sposobem przekazu wiedzy, charakteryzuje się efektywnością nie większą niż 30%, a na zmysł słuchu nie większą</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>niż 20%. Proponowane uporządkowanie pojęć i uwzględnienie w przyszłych działaniach obu tych kategorii sprzętowych pozwoły wyeliminować z praktyki szkolnej, panujący w edukacji, ukierunkowany na zapamiętywanie, bierny sposób przekazu wiedzy teoretycznej.</p> <p>Umożliwi to wprowadzenie innowacji dydaktycznej znanej np. z Projektu Innowacyjnego UM Elbląga <u>Eksperymentacją przyszłości</u>, wskazującej efektywny sposób zmiany dotychczasowych metod, przez innowacyjne nauczanie <u>metoda</u> <u>eksperymentu i docieranie ucznia do wiedzy przez samodzielne Doświadczenia, realizowane w pracowniach wyposażonych w nowoczesne – wspierane TIK - zestawy eksperymentalne, w trakcie planowych zajęć odbywanych w godzinach popołudniowych, w stałych zespołach klasowych.</u></p> <p>Zarazem wyeliminuje propagowane przez niektórych przyrodników nauczanie z wyk. przedmiotów z otoczenia ucznia lub konstruowanych, prymitywnych po-mocy dydaktycznych, ponoć skuteczniejszych od profesjonalnych, co przypomina „wielki skok”, gdy każdy Chińczyk wytwarzał surówkę w prymitywnej dymarce.</p> <p>Cytowane powyżej wyniki badań „Polska PISA..” oraz Eksperyment edukacją przyszłości, wskazują na konieczność skoordynowanego, celowego, ogólnego kształtowania za-mierzeń w kwestii wprowadzenia proponowanej innowacji, gdyż poszczególne organy prowadzące, szkoły i nauczyciele nie są przygotowani, aby samodzielnie wprowadzić taką innowację. <u>Potwierdzenia tej sytuacji dostarcza nawet najogólniejsza analiza zakupów sprzętowych, realizowanych w ramach projektów z RPO i POKL w latach 2007-2012.</u></p> <p>W projekcie sprawozdania z pilotażu Cyfrowej szkoły, wielokrotnie pojawia się, życzenie uczestników projektu odnośnie standaryzacji interwencji i wcześniejszego opracowania oraz upowszechnienia, materiału dot. sposobów wyk. TIK, z określeniem wiążących się z tym wymagań dot. zaopatrzenia</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>(zwt.) w sprzęt i oprogramowanie. Zarazem w badaniach nauczycieli w ramach projektu Przewrót kopernikański, mającym na celu pracowanie i wdrożenie aktywnych metod nauczania przyrody, ok. 70% nauczycieli jako jedną z podstawowych potrzeb do poprawy nauczania przyrody wskazało poprawę wyposażenia pracowni przedmiotowej. Obecnie jest technicznie możliwe – <u>bez odkrywania na nowo – wprowadzenie do dydaktyki, zwłaszcza prz. przyrodniczych, dostępnych na rynku, kompleksowych</u> (jak w zaleceniach z badań elbląskich) zest. eksperymentalnych do pracowni przedmiotowych, zalewniających realizację – zależnie od przedmiotu - ponad 60-90% treści szkolnych programów nauczania, w formie praktycznych eksperymentów uczniowskich, także z wykorzystaniem TIK. Aby to zapewnić, konieczne jest – w ramach projektu – wyposażenie szkół uczestniczących w nim, w sprzęt TIK oraz uzupełniające narzędzia w formie <u>pracowni przedmiotowych prz. przyrodniczych.</u> Pracownia stanowi przemyślany, wzajemnie <u>dopasowany zestaw elementów umożliwiających w miarę pełną realizację programu nauczania danego przedmiotu</u> i może być wyposażona w środki dydaktyczne do: <u>1/Doświadczeń uczniowskich wykonywanych w grupach przez uczniów (najskuteczniej-sza w działaniu</u> 2/Doświadczeń demonstracyjnych wykonywanych przez nauczyciela <u>3/Doświadczeń wspieranych komputerowo, który może być samo-dzielnym zestawem wyposażenia pracowni lub uzupełnieniem do wersji wymienionych w punkcie 1 lub 2</u> <u>Aby sprawnie funkcjonować pracownia winna obejmować:</u> 1/ Pewne, łatwe w obsłudze pomoce dydaktyczne</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>dopasowane <u>do programu, poziomu nauczania i możliwości uczniów</u></p> <p>2/ Oprawę (literaturę) <u>metodyczną zapewniającą sprawną realizację doświadczeń</u></p> <p>3/ System przechowywania <u>zalewniający sprawne wydawanie zestawów do zajęć i ich zbieranie po</u></p> <p>Optymalne, praktyczne zastosowanie TIK w Dydaktyce przedmiotów przyrodniczych zapewniło by wyposażenie szkół w 6 – stanowiskowe pracownie, do wykonywania w grupach, praktycznych eksperymentów uczniowskich wspieranych urządzeniami (interfejsy), umożliwiającymi eks. wspomagane komputerowo i tradycyjne.</p> <p>Bez odgórnego sterowania realizacją proponowanego projektu, standaryzacji działań oraz postulowanego przez uczestników pilotażu materiału odnośnie standaryzacji interwencji i wcześniejszego opracowania i upowszechnienia, materiału dotyczącego sposobów wykorzystania TIK, z określeniem wiążących się z tym wymagań dot. zaopatrzenia w sprzęt i oprogramowanie, działania i czynności realizowane indywidualnie przez szkoły spowodują powtórkę Rezultatów – krytycznie ocenianych przez MIR – dot. działań w zakresie edukacji w RPO i POKL.</p> <p>Dodatkowym środkiem osiągnięcia znaczących efektów w tym względzie byłoby: Opracowanie standardów (wymaganych także w proj. Konkursowych):</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyposażenia poszczególnych pracowni przedmiotowych – zwłaszcza przyrodniczych – w pomoce dydaktyczne oraz współpracujących z nimi urządzeń TIK - opracowanie standardu pojęcia „wykorzystane TIK przez nauczyciela w procesie nauczania” - ujęcie we wskaźnikach produktu liczby szkół i 	
--	--	--	--	---	--

				<p>placówek wyposażonych w pracownie do przedmiotów przyrodniczych w rozbiciu na typ szkoły oraz rodzaj pracowni</p> <p>Proponowane rozwiązania w zakresie kompleksowego wyposażenia prac. prz. przyrodniczych na wszystkich stopniach kształcenia ogólnego wymagają kwoty około 30 % wartości środków będących do dyspozycji w RPO i POWER</p> <p>Przewidywane w ramach POWER i RPO, środki wsparcia unijnego na realizację zadań związanych z rozwojem systemu edukacji umożliwiają realizację niezbędnych zakupów sprzętowych, niezbędnych szkoleń nauczycieli a także innych – cieszących się dużym wzięciem - przedsięwzięć „miękkich” realizowanych w projektach konkursowych</p>		
103.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Typy beneficjentów Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe	<p>– Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe</p> <p>– Inne podmioty w partnerstwie z organami prowadzącymi szkoły i placówki oświatowe</p>	<p>Realizacji projektów mogą podjąć się nie tylko organy prowadzące, ale również inne podmioty posiadające doświadczenie w realizacji działań podobnego typu. W niektórych przypadkach takie projekty będą bardziej efektywne ponieważ będą realizowane przez doświadczone jednostki. Formalne partnerstwo zagwarantuje, że projekt będzie skierowany do konkretnej placówki.</p>	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej
104.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć - wsparcie nauczycieli w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego jako element wsparcia przedszkola/szkoły/placówki oświatowej (w tym kursy podnoszące kompetencje nauczycieli w zakresie nowych technik nauczania i	Brak wpisu	Realizacja w całym kraju projektów dot. wsparcia nauczycieli - działanie 3.5.	Starostwo Powiatowe w Piszcu	Uwaga niezrozumiała

		pobudzania kreatywności)				
105.	s. 47 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć - poprawa jakości kształcenia w szkołach/placówkach oświatowych prowadzących kształcenie ogólne i specjalne (w tym niezbędne doposażenie bazy dydaktycznej i naukowej)	- poprawa jakości kształcenia w szkołach/placówkach oświatowych prowadzących kształcenie ogólne, zawodowe i specjalne (w tym niezbędne doposażenie bazy dydaktycznej i naukowej)	Działania zmierzające do poprawy jakości kształcenia powinny być prowadzone we wszystkich szkołach i na wszystkich poziomach	Starostwo Powiatowe w Piszu	Uwaga uwzględniona Kształcenie zawodowe objęte jest wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego 10.3 bis
106.	s. 48 Działanie 2.1 Jakość i Dostępność edukacji	Tabela wskaźników Ten sam wskaźnik produktu został podany w wierszu 2 i 3	Postuluje się usunięcie jednego z nich lub zamianę na właściwy	Uwaga techniczna	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga uwzględniona
107.	s.49 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	Tymczasem badania wskazują, że dorady zawodowi często wykorzystują ograniczony katalog działań i narzędzi. Mają przy tym tendencję do wykorzystywania metod już sprawdzonych i wymagających relatywnie niewielkiego nakładu pracy.	Weryfikacja zapisu	Zachowanie doradców zawodowych przedstawiane jest jako negatywne. Należy jednak podkreślić, że opisywane zjawisko nie można postrzegać negatywnie, jeżeli tylko przyjmowane przez doradców działania sprawdzają się (a tak wynika z badań). Wybór zadań, które związane są z oszczędnością czasu nie dziwi ze względu na nadmiar obowiązków i niedobór doradców w stosunku do występujących potrzeb. W edukacji związane jest to również z łączeniem funkcji doradców z wykonywaniem zawodu nauczyciela lub pedagoga szkolnego. Wnioskuje się zatem o zweryfikowanie tego zapisu. W diagnozie brakuje natomiast opisu faktycznego stanu doradztwa zawodowego w szkołach, zakresu oddziaływania, ewentualnych niedoborów oraz roli doradców, jaką spełniają w kształtowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej uczniów.	Firma B- Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na ograniczenia liczby znaków w systemie SFC, projekt RPO WiM nie zawiera klasycznej diagnozy, stąd też nie wszystkie dane statystyczne zostają podane w opisie wyzwań i potrzeb.
108.	s.49 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	- rozwijanie umiejętności, wiedzy i kompetencji osób dorosłych (ze szczególnym uwzględnieniem osób o niskich kwalifikacjach) poprzez udział w edukacji	- rozwijanie umiejętności, wiedzy i kompetencji osób dorosłych (ze szczególnym uwzględnieniem osób o niskich kwalifikacjach) poprzez udział w edukacji formalnej i pozaformalnej (w tym kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych oraz innych kursach umożliwiających	Proponuje się usunięcie wsparcia dla procesów nauki nieformalnej, gdyż odnoszą się one do nauki własnej osób dorosłych, poza instytucjonalnymi i pozainstytucjonalnymi formami zdobywania i podnoszenia kwalifikacji. Stąd uwzględnienie takich działań jak praca własna (np. poprzez zapoznanie	Firma B- Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona Zaplanowane w priorytecie inwestycyjnym 10.3

		formalnej, nieformalnej i pozaformalnej (w tym kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych oraz innych kursach umożliwiających uzyskanie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych bądź zdobycie uprawnień zawodowych)...	uzyskanie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych bądź zdobycie uprawnień zawodowych)...	się z materiałami, publikacjami, zawartością stron internetowych) nie jest uzasadnione.		typy przedsięwzięć mają na celu propagowanie kształcenia ustawicznego całościowo, również w formach nieformalnych, natomiast nie planuje się dofinansowania projektów bezpośrednio skierowanych na udział w edukacji nieformalnej
109.	s.51 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	Typy beneficjentów Instytucje pozarządowe	Organizacje pozarządowe	Jest to bardziej adekwatne określenie zgodnie z nomenklaturą prawodawstwa polskiego	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej
110.	s. 51 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, - instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe - przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, - instytucje otoczenia biznesu, - Instytucje pozarządowe.	Wnosimy o rozszerzenie zapisu "przedsiębiorstwa" analogicznie do wskazanego przez Państwa zapisu w ramach Działania 1.2 "grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry)". Wnosimy także o rozszerzenie zapisu "instytucji otoczenia biznesu" poprzez dopisanie w nawiasie np. Parki Naukowo-Technologiczne, Parki Technologiczne.	W zakresie bardzo trafnego działania dot. doskonalenia kwalifikacji kadr, ważnym beneficjentem środków mogą być grupy przedsiębiorstw, którym zdecydowanie łatwiej będzie zrealizować kompleksowo dane przedsięwzięcie. Sugeruje się określenie poprzez definicję lub stosowne wyjaśnienie pojęcia "instytucji otoczenia biznesu". W obecnym okresie programowania powyższa nieścisłość znacząco utrudniała realizację Programu.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej
111.	s.51	Typy beneficjentów	Proponuje się dodać zapis:	Wprowadzenie tego typu zapisu pozwoli na udział	Starostwo	Uwaga uwzględniona

	Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr		organy prowadzące szkoły, placówki oświatowe	szkół i placówek oświatowych dla których organem prowadzącym są ministerstwa i inne organy administracji rządowej, inne osoby prawne oraz osoby fizyczne. W działaniu zaadresowanych m.in. do młodzieży uczącej się w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe, ważne jest aby ta oferta była jak najszersza.	Powiatowe w Elblągu	Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej
112.	s.51 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	- jednostki samorządu terytorialnego, - instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe, - przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, - instytucje otoczenia biznesu, - instytucje pozarządowe.	- jednostki samorządu terytorialnego, - instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe, - przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, - instytucje otoczenia biznesu, - Instytucje i organizacje pozarządowe.	Propozycje doprecyzowania zapisu, gdyż instytucje pozarządowe nie mają swojej definicji ustawowej. Organizacje pozarządowe prowadzą szereg działań w zakresie edukacji i szkolenia kadr.	Robert Szaj reprezentujący : Stowarzyszenie „Instytut Ekoprussia”, Fundację Nicolaus Copernicus, Polską Fundację Paraolimpijską, Polski Komitet Paraolimpijski, własną jednoosobową działalność gospodarczą	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej
113.	s.51 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, – instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe, – przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, – instytucje otoczenia biznesu, – Instytucje pozarządowe.	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, – instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe, – przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, – Instytucje pozarządowe, – izby rolnicze	Uwzględnienie Izby jako potencjonalnego beneficjenta powinno znacznie poprawić możliwości realizacji celów statutowych Izby oraz wpłynąć na wzmocnienie kapitału gospodarczego i społecznego obszarów wiejskich Warmii i Mazur	Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza w Olsztynie	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej. Nie oznacza to

						jednakże, że izby rolniczy będą mogły być beneficjentami w tym priorytecie inwestycyjnym. O tym zadecyduje ostateczna demarkacja pomiędzy Polityką Spójności a Wspólną Polityką Rolną.
114.	s.51 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, - instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe, - przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, - instytucje otoczenia biznesu, - Instytucje pozarządowe.	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, - instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe, - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne - przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, - instytucje otoczenia biznesu, - Instytucje pozarządowe.	Ujęcie w działaniu wskazanego zapisu pozwoli na zdobycie umiejętności i/lub podwyższenie kwalifikacji dodatkowej grupie beneficjentów. W konsekwencji w istotny sposób wpłynie na rozwój gospodarczy regionu poprzez wzrost bezpieczeństwa publicznego i komfortu zamieszkania oraz bezpośrednio zwiększenie uratowanego mienia w wyniku działania wykwalifikowanej, profesjonalnej służby. W województwie Warmińsko-Mazurskim mimo zdiagnozowanej potrzeby ciągłego dokształcania osób dorosłych, wciąż niewielka liczba pracowników publicznych podnosi swoje kwalifikacje. Szczególnie ważne w tym aspekcie jest aktualizowanie i podnoszenie kwalifikacji w zawodach związanych z szeroko pojętym interesem społecznym, bezpieczeństwem życia, zdrowia i mienia obywateli. Do tych profesji zaliczani są pracownicy min. Straży Pożarnej zatrudnieni w administracji rządowej oraz podległych jej jednostkach organizacyjnych. Zapis komplementarny z celami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 oraz innymi dokumentami strategicznymi wymienionymi w uzasadnieniu komponentu inwestycyjnego (str.18)	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej. Jednocześnie należy podkreślić, iż co do zasady wsparcie wszelkich służb typu państwowa straż pożarna, policja, służby więzienne, realizowane będzie a poziomie krajowym.
115.	s.51 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, - instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe,	Typy beneficjentów: -jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, -instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe, -przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia,	Jednostki organizacyjne JST prowadzą działania edukacyjne w ramach uczenia się przez całe życie, a także liczne działania związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych grup zawodowych. Zapewnienie jednostkom organizacyjnym JST	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie	Uwaga uwzględniona Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego

		<ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, - instytucje otoczenia biznesu, - Instytucje pozarządowe. 	<ul style="list-style-type: none"> -instytucje otoczenia biznesu, - Instytucje pozarządowe. 	<p>możliwości pozyskania dodatkowego finansowania działalności znacznie zwiększy ich potencjał i umożliwi podnoszenie kwalifikacji zawodowych ich pracowników.</p> <p>Jednocześnie jeżeli będą one mogły samodzielnie wnioskować o środki – koszty takich przedsięwzięć będą niższe, a ich logistyka będzie prostsza, bardziej przejrzysta i tańsza.</p>		<p>mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej.</p>
116.	s.51 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jst, -instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe, -przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, -instytucje pozarządowe 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jst, -instytucje edukacyjne, w tym szkoły wyższe, -przedsiębiorstwa, ich związki i stowarzyszenia, -instytucje pozarządowe, -państwowe jednostki budżetowe 	<p>Na terenie jednostek penitencjarnych (zakłady karne i areszty śledcze) funkcjonują centra kształcenia ustawicznego, które oferują kształcenie na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, szkoły zawodowe czy szkoły zawodowe dla dorosłych. W związku z powyższym również i te placówki powinny mieć szanse na rozwój i doposażenie bazy dydaktycznej, które pozwoliłyby na zdobycie kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i powrót do zatrudnienia.</p>	<p>Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Olsztynie</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Beneficjentami Priorytetu Inwestycyjnego mogą być obecnie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej</p> <p>Jednocześnie należy podkreślić, iż co do zasady wsparcie wszelkich służb typu państwowa straż pożarna, policja, służby więzienne, realizowane będzie a poziomie krajowym</p>
117.	s.51 Działanie 2.2 Doskonalenie kwalifikacji kadr	<p>Grupy docelowe:</p> <p>osoby dorosłe z własnej inicjatywy zainteresowane zdobywaniem umiejętności lub podwyższaniem kwalifikacji, młodzież ucząca się w szkołach i placówkach kształcenie zawodowe (...)</p>	<p>Grupy docelowe:</p> <p>osoby dorosłe z własnej inicjatywy zainteresowane zdobywaniem umiejętności lub podwyższaniem kwalifikacji, młodzież i osoby dorosłe uczące się w szkołach i placówkach kształcenie zawodowe (...)</p>	<p>Na terenie jednostek penitencjarnych (zakłady karne i areszty śledcze) funkcjonują centra kształcenia ustawicznego, które oferują kształcenie między innymi na poziomie szkoły zawodowej dla osób dorosłych . W związku z powyższym wsparcie powinno być skierowane także dla osób dorosłych , które powinny mieć szanse na rozwój, zdobycie w szkole umiejętności zawodowych.</p>	<p>Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Olsztynie</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zapis zaproponowany w projekcie RPO WiM „osoby dorosłe z własnej inicjatywy zainteresowane zdobywaniem umiejętności lub</p>

						podwyższaniem kwalifikacji” uwzględnia również omawianą grupę docelową.
Sekcja 2.3. – Oś Cyfrowy region						
118.	s. 53 Uwaga ogólna do Osi Cyfrowy Region	Brak cross-financingu na szkolenia i wdrożenia z EFS	Dotyczy obu działań: należy uwzględnić 10% cross-financingu z EFS na szkolenia kadr w stosunku do wszystkich projektów uwzględniających wdrożenie nowych systemów informatycznych, aplikacji i usług cyfrowych. jeżeli projekt będzie obejmował wdrożenie nowych TIK i przeszkolenie kadr z ich obsługi, można zastosować (na poziomie uszczegółowienia) wskaźnik z WLWK tzw. EFRR/EFS/CF output indicators (wskaźniki produktu) – LICZBA OSÓB OBJĘTYCH SZKOLENIAMI/DORADZTWEW W ZAKRESIE KOMPETENCJI CYFROWYCH [OSOBY]	Uwaga ogólna: uwzględnienie wsparcia zarówno na zakup i wdrożenie TIK, jak i szkolenie/doradztwo jest niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania TIK we wspartym podmiocie oraz osiągnięcie założeń poszczególnych projektów. Należy wziąć pod uwagę definicję tego wskaźnika: „(...)Wskaźnik ma agregować wszystkie osoby przeszkolone w zakresie TIK we wszystkich programach i projektach, także tych gdzie szkolenie dotyczy obsługi specyficznego systemu teleinformatycznego, którego wdrożenia dotyczy projekt. Taka sytuacja może wystąpić przy cross-financingu w projektach PO PC i RPO dotyczących e-usług publicznych,(...)”. Dopuszczenie finansowania w obu działaniach z EFS na szkolenia i wdrożenia kadr we wszystkich projektach, które są niezbędne do poprawnego działania e-usług i wykorzystania w pełni ich potencjału przez kadry beneficjentów. Informatyzacja wiąże się z głęboką zmianą sposobu funkcjonowania i organizacji instytucji publicznych, przemodelowania wymagają procedury, ale także przyzwyczajenia i sposób działania.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departament Społeczeństwa Informatycznego	Uwaga uwzględniona
119.	s. 54 Działanie 3.1. Handel i usługi oparte na TIK	Typy przedsięwzięć: - wsparcie głównie dla MŚP w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK	Typy przedsięwzięć: - wsparcie przedsiębiorstw w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK.	Zawężanie katalogu beneficjentów.	Przedsiębiorstw o Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie	Uwaga uwzględniona
120.	s. 54 Działanie 3.1. Handel i usługi oparte na TIK	Typy przedsięwzięć: - wsparcie głównie dla MŚP w zakresie rozwoju produktów i usług	Typy przedsięwzięć: - wsparcie przedsiębiorstw w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK	Zawężanie katalogu beneficjentów;	Gmina Olsztyn	Uwaga uwzględniona

		opartych na TIK				
121.	s. 54 Działanie 3.1. Handel i usługi oparte na TIK	Przykładowe działania - wsparcie głównie MŚP (...)	- wsparcie przedsiębiorstw (...)	Jako beneficjentów wskazano przedsiębiorstwa i grupy przedsiębiorstw, czyli wsparcie jest dostępne wyłącznie dla przedsiębiorców.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona
122.	s. 54 Działanie 3.1. Handel i usługi oparte na TIK	Typy beneficjentów: przedsiębiorstwa, grupy przedsiębiorstw	Typy beneficjentów: przedsiębiorstwa, grupy przedsiębiorstw, klastry, izby gospodarcze, spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty	Wpisanie zaznaczonych typów beneficjentów jest w pełni uzasadnione gdyż rozwój usług opartych o TIK w XXI wieku jest niezbędny nie tylko w przedsiębiorstwach ale też w innych instytucjach, które z definicji należą do grupy przedsiębiorcy. Jednakże w celu nie ograniczania niektórych form działalności zasadne jest ich dopisanie szczególnie w odniesieniu do przedsięwzięcia wymienionego jako wsparcie rozwoju współpracy między przedsiębiorstwami w oparciu o nowoczesne rozwiązania teleinformatyczne.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga częściowo uwzględniona Wsparcie w ramach PI 2.2 uwzględnia przedsiębiorstwa, grupy przedsiębiorstw. Ponadto, wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) będzie uwzględniane jako zasada horyzontalna przy wyborze projektów, co oznacza odpowiednio dobrane kryterium wyboru projektów promujące rozwiązania wykorzystujące te technologie.
123.	s. 54 Działanie 3.1.	Typy beneficjentów -	- jst, sieci jst, ich związków i stowarzyszeń	Wpłyne to korzystnie na rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego,	Urząd Gminy Kurzętnik	Uwaga nieuwzględniona

	Handel i usługi oparte na TIK			współpracę pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego oraz relację pomiędzy urzędami, przedsiębiorstwami oraz mieszkańcami i turystami przy wykorzystaniu TIK		Wsparcie w obszarze TIK dla JST możliwe jest w PI 2.3
124.	s. 54 Działanie 3.1. Handel i usługi oparte na TIK	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: przewidywane wsparcie bezzwrotne oraz na podstawie oceny ex-ante również wykorzystanie instrumentów finansowych.	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: przewidywane wykorzystanie instrumentów finansowych.	Dotychczasowe doświadczenia z wdrażania RPO WiM na lata 2007-2013 wskazują, że duża część projektów realizowanych w systemie pomocy bezzwrotnej na projekty informatyczne jest nie do zweryfikowania w zakresie kosztów projektów i często oznacza dofinansowanie projektów, które beneficjent byłby w stanie zrealizować sam, lub koszt projektu jest w rzeczywistości znacząco niższy.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga nieuwzględniona W obecnej wersji Programu doprecyzowano zapis dotyczący planowanego wykorzystanie instrumentów finansowych. Forma wsparcia wynika z rekomendacji zawartych w badaniu ewaluacyjnym pt. <i>Analiza ex ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 w województwie warmińsko – mazurskim.</i>
125.	s. 54 Działanie 3.1. Handel i usługi oparte na TIK	Tabela - Zestawienie specyficznych wskaźników rezultatu dla EFRR: Odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną	Udział przedsiębiorstw otrzymujących zamówienia poprzez sieci komputerowe	Wskazany wskaźnik rezultatu w tabeli - strona 54 dokumentu w nawiązaniu do typów projektów przypisanych do ww. Działania oraz typów beneficjentów mogących aplikować o środki w ramach powyższego Działania nie wpisuje się we wskazany obszar (nie odpowiada celowi interwencji. Zwiększenie wykorzystania i jakości nowoczesnych technologii informacyjno komunikacyjnych w gospodarce województwa).	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona
126.	s. 54-55 Działanie 3.1.	1.Zestawienie specyficznych dla	1.zmiana wskaźnika rezultatu EFRR specyficznego dla programu:	1. – Wskaźnik ten nie może mieć zastosowania	Urząd Marszałkowski	1.

	<p>Handel i usługi oparte na TIK</p>	<p>programu wskaźników rezultatu dla EFRR</p> <p>2. Grupy docelowe: przedsiębiorcy</p> <p>3. Zestawienie wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników dla EFRR i EFS: liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja [szt.] oraz liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4-transakcja [szt.]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Propozycja: odsetek przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z gospodarką elektroniczną – Liczba pobrań/odtworzeń z repozytoriów informacji sektora publicznego i zasobów cyfrowych <p>2. Grupy docelowe: przedsiębiorcy, mieszkańcy</p> <p>3. liczba usług udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 –dwustronna interakcja [szt.] oraz liczba usług udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4-transakcja [szt.]</p>	<p>do RPO, ramach którego wsparciem objęte będą wyłącznie usługi, nie zaś zapewnienie dostępu do Internetu. W WLWK brak wskaźnika, który mógłby zostać przyporządkowany.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wskaźnik ujęty w punkcie drugim odnosi się wyłącznie do części projektów polegających na usługach świadczonych przez sektor publiczny dla przedsiębiorców. takie ujęcie wskaźnika pomija rezultaty projektów podmiotów publicznych, z których korzystać będą mieszkańcy i inne podmioty publiczne. Proponowany wskaźnik jest jedynym wskaźnikiem rezultatu (oprócz usług na 3 i 4 poziomie zaawansowania, które powinny być ujęte na poziomie uszczegółowienia RPO) dostępnym w CI/WLWK. wskaźnik jest na tyle ogólny, że może się odnosić do zróżnicowanych zasobów publicznych i obrazować zarazem poziom wykorzystania tych zasobów przez użytkowników końcowych (mieszkańców, przedsiębiorców, instytucje publiczne itp.), jak i odzwierciedlać zakres danych dostępnych za pomocą TIK oraz wskazywać, jakie podmioty dokonały cyfryzacji swoich zasobów. <p>2. z rezultatów projektów realizowanych przez przedsiębiorców będą korzystać również mieszkańcy regionu – osoby prywatne (np. zakupy on-line).</p> <p>3. Jeżeli wskaźniki może być ujęty w uszczegółowieniu i monitorowany na poziomie projektu, to o ile to możliwe, należy usunąć słowo „publicznych”, gdyż przedsiębiorca nie świadczy usług publicznych, jego usługi mogą być w pewnym zakresie dostępne publicznie. Jeżeli zmiana nazwy wskaźnika nie jest jednak możliwa, należy go zastąpić</p>	<p>Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departament Społeczeństwa Informacyjnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Uwaga częściowo uwzględniona. <p>Zgadzamy się, iż zaproponowany wskaźnik „<i>Odsetek gospodarstw domowych...</i>” nie odpowiadał zaplanowanym w RPO WiM 2014-2020 działaniom. Dlatego w naszej opinii dobrym wskaźnikiem rezultatu strategicznego obrazującym wykorzystanie TIK przez przedsiębiorstwa jest wskaźnik pochodzący ze statystyki publicznej „<i>Udział przedsiębiorstw otrzymujących zamówienia poprzez sieci komputerowe</i>”. Dostępność danych historycznych ułatwi oszacowanie wartości docelowej wskaźnika na potrzeby RPO WiM 2014-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uwaga nie uwzględniona. <p>Zaproponowany wskaźnik, z uwagi na brak dostępnych</p>
--	--------------------------------------	---	---	--	--	---

				<p>jednym ze wskaźników mających zastosowanie do PI 2.2 z WLWK: liczba wprowadzonych innowacji produktowych[szt.] LUB liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.].</p>	<p>danych nt. tego wskaźnika będzie bardzo trudny do prawidłowego oszacowania jego wartości docelowej – co jest kluczową kwestią w kontekście programowania perspektywy finansowej 2014-2020. Drugim wskaźnikiem rezultatu w tym przypadku musi być wskaźnik „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach”. Jest to wskaźnik z opracowanej przez KE listy common indicators i nie unikniemy potrzeby monitorowania go na poziomie programu.</p> <p>2. Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Doprecyzowano, że grupą docelowa będą również klienci przedsiębiorstw.</p> <p>3. Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W przypadku</p>
--	--	--	--	---	---

						<p>wskaźników „liczba usług udostępnionych on-line...” zostały one usunięte z priorytetu 2.2 i pozostały przypisane tylko w PI 2.3.</p> <p>Ponadto, treść RPO WiM jest na bieżąco uzgadniania z Dep. Społeczeństwa Informatycznego tut. Urzędu.</p>
127.	s. 55 Działanie 3.1. Handel i usługi oparte na TIK;	Tabela -Zestawienie wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników produktu dla EFRR, EFS 1. Liczba przedsiębiorstw wspieranych w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (szt.) 2. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3- dwustronna interakcja (szt.) 3. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 4- transakcja (szt.)	Ad 1) np. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	Wskazane wskaźniki produktu w tabeli - strona 54 dokumentu w nawiązaniu do typów projektów przypisanych do ww. Działania oraz typów beneficjentów mogących aplikować o środki w ramach powyższego Działania wskaźniki: Ad1) zbyt szczegółowy Ad2 i Ad3) nie wpisują się w żaden sposób we wskazany obszar (nie odpowiada celowi interwencji. Zwiększenie wykorzystania i jakości nowoczesnych technologii informacyjno komunikacyjnych w gospodarce województwa).	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>W oparciu m.in. o wyniki wsparcia eksperckiego w zakresie wskaźników programowych RPO WiM 2014-2020, lista wskaźników programowych została zmodyfikowana.</p>
128.	uwaga ogólna Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	x	Propozycja ogólna do działania 3.2: w przypadku projektów realizowanych przez podmioty sektora publicznego uwzględnienie w kosztach kwalifikowalnych związanych z zarządzaniem projektem kosztów na wynagrodzenia zespołu beneficjenta zaangażowanego we wdrażanie	Dopuszczenie możliwości kwalifikowania kosztów wynagrodzeń zespołu w strukturze beneficjenta zaangażowanego w wdrażanie i realizację projektu w przypadku podmiotów publicznych pozwoli w znaczący sposób zoptymalizować koszty związane z zarządzaniem projektem (możliwość realizacji wielu	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie;	Uwaga nieuwzględniona, dotyczy sytemu wdrażania, a nie treści dokumentu programowego.

			projektu	zadań „własnym potencjałem kadrowym” a nie w ramach usług zewnętrznych, nie rzadko bardzo kosztowych, a nie zadowalających jakością). dociążenie podmiotów publicznych będzie stanowiło jedną z zachęt do podejmowania inwestycji, może w sposób znaczący podnieść jakość pracy i zaangażowanie pracowników w strukturach beneficjenta.	Departament Społeczeństwa Informacyjnego	
129.	Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych; s. 55-58	1.zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla EFRR 2.Typy beneficjentów: - instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ)	1.Zmiana wskaźnika zgodnie z propozycją <ul style="list-style-type: none"> – Propozycja: odsetek przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z gospodarką elektroniczną – Liczba pobrań/odtworzeń z repozytoriów informacji sektora publicznego i zasobów cyfrowych 2. Typy beneficjentów: - instytucje ochrony zdrowia działające w publicznym systemie ochrony zdrowia LUB Typy beneficjentów: - instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ) - przedsiębiorcy	1. <ul style="list-style-type: none"> – Wskaźnik ten nie może mieć zastosowania do RPO, ramach którego wsparciem objęte będą wyłącznie usługi, nie zaś zapewnienie dostępu do Internetu. W WLWK brak wskaźnika, który mógłby zostać przyporządkowany. – Wskaźnik ujęty w punkcie drugim odnosi się wyłącznie do części projektów polegających na usługach świadczonych przez sektor publiczny dla przedsiębiorców. takie ujęcie wskaźnika pomija rezultaty projektów podmiotów publicznych, z których korzystać będą mieszkańcy i inne podmioty publiczne. Proponowany wskaźnik jest jedynym wskaźnikiem rezultatu (oprócz usług na 3 i 4 poziomie zaawansowania, które powinny być ujęte na poziomie uszczegółowienia RPO) dostępnym w CI/WLWK. wskaźnik jest na tyle ogólny, że może się odnosić do zróżnicowanych zasobów publicznych i obrazować zarazem poziom wykorzystania tych zasobów przez użytkowników końcowych (mieszkańców, przedsiębiorców, instytucje publiczne itp.), jak i odzwierciedlać zakres danych dostępnych za pomocą TIK oraz wskazywać, jakie podmioty dokonały cyfryzacji swoich zasobów. 	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departament Społeczeństwa Informacyjnego	1. Uwaga częściowo uwzględniona Dobór wskaźnika rezultatu strategicznego zostanie wypracowany we współpracy m.in. z ekspertem działającym na zlecenie Zarządu Województwa w zakresie opracowania listy wskaźników programowych RPO WiM 2014-2020 i oszacowania ich wartości pośrednich i docelowych. 2. Uwaga uwzględniona

				<p>2. dotychczasowe ujęcie typów beneficjentów budzi wątpliwości interpretacyjne: z jednej strony dopuszcza się instytucje ochrony zdrowia (bez wskazania czy chodzi o sektor publiczny, bądź publiczny i prywatny), warunkiem jest kontrakt NFZ, z drugiej strony nie przewiduje się wsparcia dla przedsiębiorstw. Należy wziąć pod uwagę, że wiele prywatnych przychodni i praktyk lekarskich działa w oparciu o kontrakt z NFZ, ale ich status formalno-prawny jest związany z działalnością gospodarczą. Dlatego należy rozważyć czy dopuszcza się wsparcie zarówno dla sektora publicznego jak i prywatnego, lub wyłącznie publicznego.</p> <p>Ponadto przedsiębiorcy powinni mieć możliwość sięgnięcia po dofinansowanie (w formie instrumentu zwrotnego) na wdrożenie i świadczenie usług publicznych (nie tylko w przypadku placówek zdrowia i kontraktów z NFZ).</p>		
130.	s. 56 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	<p>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: Wzmocnienie zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych</p> <p>zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych szczebla regionalnego/ lokalnego poprzez realizację działań ukierunkowanych na: → rozwój e-usług, w tym m.in.: - e-administracja: np. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/zarządzania podmiotów świadczących usługi publiczne w województwie, tworzenie systemów zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej; - e-edukacja: np. budowa platform edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (w szczególności z małych miast i wsi) z utrudnionym dostępem do prorozwojowych zajęć pozaszkolnych; - e-zdrowie: zintegrowanie regionalnej sieci informacji medycznej, tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia; → rozwój systemów informacji przestrzennej: np.</p>	<p>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: Wzmocnienie zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych szczebla regionalnego/ lokalnego poprzez realizację działań ukierunkowanych na: → rozwój e-usług, w tym m.in.: - e-administracja: np. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/zarządzania podmiotów świadczących usługi publiczne w województwie, tworzenie systemów zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej; - e-edukacja: np. budowa platform edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (w szczególności z małych miast i wsi) z utrudnionym dostępem do prorozwojowych zajęć pozaszkolnych; - e-zdrowie: zintegrowanie regionalnej sieci informacji medycznej, tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia; → rozwój systemów informacji przestrzennej: np.</p>	<p>Tylko równoczesne działania (wprowadzanie e-usług i kreowanie popytu na nie -promocja wraz z edukacją) dadzą gwarancję skutecznego funkcjonowania i rozwoju informatyzacji mieszkańców Warmii i Mazur. Mimo rosnącej oferty – e-usług, korzysta z nich jedynie 48% obywateli, a w przypadku usług e-administracji jedynie 28% (źródło: Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa, MAiC 2013). Wynika to m.in. z braku wiedzy o możliwościach i korzyściach z ich stosowania oraz braku umiejętności. Działania promocyjne, informacyjne i szkoleniowe w tym zakresie wynikają z zapisów „Strategii informatyzacji województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2007–2015” Celu strategicznego 2.</p>	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Działania promocyjne mogą stanowić element projektów realizowanych w tym obszarze.</p>

		zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej; - e-edukacja: np. budowa platform edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (w szczególności z małych miast i wsi) z utrudnionym dostępem do prorozwojowych zajęć pozaszkolnych; - e-zdrowie: zintegrowanie regionalnej sieci informacji medycznej, tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia; → rozwój systemów informacji przestrzennej: np. rozwój i integracja istniejących platform GIS, digitalizacja, harmonizacja i uzupełnienie zasobów geodezyjno-kartograficznych, inteligentne przewodniki, mapy zagrożeń i ryzyk.	rozwój i integracja istniejących platform GIS, digitalizacja, harmonizacja i uzupełnienie zasobów geodezyjno-kartograficznych, inteligentne przewodniki, mapy zagrożeń i ryzyk. → promocja e-usług wśród mieszkańców województwa (kreująca popyt na e-usługi)			
131.	s. 56 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: Wzmocnienie zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: Wzmocnienie zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych szczebla regionalnego/ lokalnego poprzez realizację działań ukierunkowanych na: → rozwój e-usług, w tym m.in: - e-administracja: np. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/zarządzania	Usługi z zakresu e-kultury są wymienione w uzasadnieniu wyboru priorytetu i planowanym zakresie interwencji (s. 55) a zabrakło ich w przykładowych działaniach. Placówki kultury mogą wypracować rozwiązania usługowe, które wzmocnią ośrodki miejskie i wesprą ośrodki wiejskie. Są też rozproszone w całym województwie –	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Biorąc pod uwagę zdiagnozowane kluczowe dla województwa wyzwania oraz

		<p>szczebla regionalnego/ lokalnego poprzez realizację działań ukierunkowanych na:</p> <p>→ rozwój e-usług, w tym m.in:</p> <p>- e-administracja: np. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/zarządzania podmiotów świadczących usługi publiczne w województwie, tworzenie systemów zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej;</p> <p>- e-edukacja: np. budowa platform edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (w szczególności z małych miast i wsi) z utrudnionym dostępem do prorozwojowych zajęć pozaszkolnych;</p> <p>- e-zdrowie: zintegrowanie regionalnej sieci informacji medycznej, tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia;</p> <p>rozwój systemów informacji przestrzennej: np. rozwój i integracja istniejących platform GIS, digitalizacja, harmonizacja i uzupełnienie zasobów geodezyjno-</p>	<p>podmiotów świadczących usługi publiczne w województwie, tworzenie systemów zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej;</p> <p>- e-edukacja: np. budowa platform edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (w szczególności z małych miast i wsi) z utrudnionym dostępem do prorozwojowych zajęć pozaszkolnych;</p> <p>- e-zdrowie: zintegrowanie regionalnej sieci informacji medycznej, tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia;</p> <p><u>- e-kultura: np. zintegrowanie regionalnej sieci informacji kulturalnej, w tym bibliotecznej, tworzenie e-usług placówek kultury</u></p> <p>→ rozwój systemów informacji przestrzennej: np. rozwój i integracja istniejących platform GIS, digitalizacja, harmonizacja i uzupełnienie zasobów geodezyjno-kartograficznych, inteligentne przewodniki, mapy zagrożeń i ryzyk.</p>	<p>integracja ich działań będzie sprzyjała wzmocnieniu sprawdzonych innowacyjnych pomysłów i rozprzestrzenianiu ich również na inne sektory.</p>		<p>dostępą alokację w tym obszarze dokonano koncentracji tematycznej wsparcia. Zwracamy uwagę, że kultura znajduje wsparcie w RPO WiM np. digitalizacja.</p>
--	--	---	---	--	--	--

		kartograficznych, inteligentne przewodniki, mapy zagrożeń i ryzyk.				
132.	s. 56 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	<p>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: rozwój e-usług, w tym m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - e-administracja: np. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/zarządzania podmiotów świadczących usługi publiczne w województwie, tworzenie systemów zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej; - e-edukacja: np. budowa platform edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (w szczególności z małych miast i wsi) z utrudnionym dostępem do prorozwojowych zajęć pozaszkolnych; - e-zdrowie: zintegrowanie regionalnej sieci informacji medycznej, tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia; - rozwój systemów informacji przestrzennej: np. rozwój i integracja istniejących platform GIS, digitalizacja, harmonizacja i uzupełnienie zasobów geodezyjno-kartograficznych, inteligentne przewodniki, mapy zagrożeń i ryzyk; - budowa systemu dystrybucji informacji głosowej, tekstowej, wizualnej oraz alarmowania w jednostkach Policji woj. warmińsko-mazurskiego wraz z elementami wyposażenia centrów zarządzania siecią regionalną. 	<p>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: rozwój e-usług, w tym m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - e-administracja: np. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/zarządzania podmiotów świadczących usługi publiczne w województwie, tworzenie systemów zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej; - e-edukacja: np. budowa platform edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (w szczególności z małych miast i wsi) z utrudnionym dostępem do prorozwojowych zajęć pozaszkolnych; - e-zdrowie: zintegrowanie regionalnej sieci informacji medycznej, tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia; - rozwój systemów informacji przestrzennej: np. rozwój i integracja istniejących platform GIS, digitalizacja, harmonizacja i uzupełnienie zasobów geodezyjno-kartograficznych, inteligentne przewodniki, mapy zagrożeń i ryzyk; - budowa systemu dystrybucji informacji głosowej, tekstowej, wizualnej oraz alarmowania w jednostkach Policji woj. warmińsko-mazurskiego wraz z elementami wyposażenia centrów zarządzania siecią regionalną. 	<p>Realizacja takiego przedsięwzięcia pozwoli na poprawę efektywności zarządzania oraz upowszechnieniu komunikacji elektronicznej poprzez: -unowocześnienie infrastruktury teleinformatycznej Policji regionu warmińsko-mazurskiego, służącej realizacji działań publicznych; - usprawnienie pracy Policji poprzez zapewnienie dostępu do nowoczesnych rozwiązań teleinformatycznych, - poprawa jakości świadczonych usług publicznych przez Policję, - udostępnienie systemu jednostkom samorządu terytorialnego, - zwiększenie dostępu do informacji w postaci elektronicznej, - usprawnienie obiegu dokumentów w instytucji odpowiedzialnej za utrzymanie porządku i bezpieczeństwa obywateli, - rozbudowa platformy e-usług w administracji publicznej poprzez umożliwienie obywatelom sprawnego przesyłania informacji drogą elektroniczną.</p>	<p>Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Co do zasady wsparcie wszelkich służb typu: państwowa straż pożarna, policja, służby więzienne, realizowane będzie na poziomie krajowym.</p>

		kartograficznych, inteligentne przewodniki, mapy zagrożeń i ryzyk.				
133.	s. 56 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: e-administracja: np. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/ zarządzania podmiotów świadczących usługi publiczne w województwie, tworzenie systemów zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej.	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: e-administracja: np. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/ zarządzania podmiotów świadczących usługi publiczne w województwie, tworzenie systemów zarządzania zasobami ludzkimi, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej, tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi petenta	Administracja publiczna obsługuje różne typy petentów tj. wydziały komunikacji, budownictwa, geodezji i gospodarki nieruchomościami itp.	Starostwo Powiatowe w Ełku	Uwaga nieuwzględniona Nie ma konieczności uszczegółowienia zapisu. Propozycja zawiera się w wymienionych w Programie typach przedsięwzięć.
134.	s. 56 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: ... e-edukacja: np. budowa platform edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (w szczególności z małych miast i wsi) z utrudnionym dostępem do prorożwojowych zajęć pozaszkolnych.	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: ... e-edukacja: np. budowa platform edukacyjnych dla dzieci i młodzieży (w szczególności z małych miast i wsi) z utrudnionym dostępem do prorożwojowych zajęć. Pozaszkolnych (w tym m.in. z zakresu edukacji obywatelskiej)	Należy jasno określić czy pod pojęciem e-edukacji nie znajduje się tylko edukacja w rozumieniu programu obowiązkowego szkół powszechnych lecz również inne rodzaje edukacji w tym np. obywatelska (podana w nawiasie jako przykład)	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Warmińsko-Mazurska; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona Biorąc pod uwagę zdiagnozowane kluczowe dla województwa wyzwania oraz dostępną alokację w tym obszarze dokonano koncentracji tematycznej wsparcia.
135.	s. 56 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych;	x	W przykładowych działaniach/typach przedsięwzięć proponujemy dodać także e-turystykę (np. interaktywne przewodniki turystyczne na przenośne urządzenia takie jak tablet czy telefon, przewodniki do tras turystycznych i szlaków) i e-kultura (np. wirtualne muzeum/wystawa/zbiory)	Turystyka jest jedna z głównych dziedzin gospodarki w naszych województwie i powinna być także wspierana przez nowoczesne technologie. wykorzystanie nowoczesnych technologii przyczyni się do popularyzacji i zachowania dziedzictwa kulturowego szczególnie wśród młodych.	Gmina Gietrzwałd	Uwaga nieuwzględniona Turystyka jest gałęzią gospodarki. Wsparcie w tym obszarze zaplanowano w ramach

						przedsięwzięć osi 1 RPO WiM. Ponadto, wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) będzie uwzględniane jako zasada horyzontalna przy wyborze projektów, co oznacza odpowiednio dobrane kryterium wyboru projektów promujące rozwiązania wykorzystujące te technologie.
136.	s. 56 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Przykładowe działania/typy Przedsięwzięć ...” – e-zdrowie: zintegrowanie regionalnej sieci informacji medycznej, tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia; ...”	...” – e-zdrowie: tworzenie e-usług placówek ochrony zdrowia, cyfryzacja ich dokumentacji medycznej, wprowadzanie systemów udostępniania zasobów cyfrowych o zdarzeniach i rejestrów medycznych. ...”	Działania polegające na zintegrowaniu regionalnej sieci informacji medycznej, nie znajdują swego bezpośredniego uzasadnienia, ani w strategii rozwoju, ani też w uzasadnieniu wyboru priorytetów inwestycyjnych. Nie znajduje uzasadnienia tym bardziej, że integracja będzie następowała na poziomie krajowym, wskutek wdrożenia projektów P1 i P2.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departament Społeczeństwa Informacyjnego	Uwaga uwzględniona
137.	s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Typy beneficjentów: - jst i ich związki - związki i stowarzyszenia jst - organizacje pozarządowe - jednostki naukowo-badawcze - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy - instytucje ochrony	Typy beneficjentów: - jst i ich związki - związki i stowarzyszenia jst - organizacje pozarządowe - jednostki naukowo-badawcze - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy - instytucje ochrony zdrowia - uczelnie wyższe - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach zadań własnych jst)	Zwiększenie zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych. Również spółkach komunalnych JST.	Gmina Olsztyn	Uwaga uwzględniona Wsparcie dla przedsiębiorców w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK przewiduje PI 2.2 w Osi Cyfrowy region. Natomiast zgodnie z

		zdrowia - uczelnie wyższe				informacją ze strony http://www.bip.olsztyn.eu/bip/folder/3696/jednostki_wykaz/ spółki komunalne są również miejskimi jednostkami organizacyjnymi JST, dla których przewidziano wsparcie w tym PI.
138.	s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - organizacje pozarządowe; - jednostki naukowo-badawcze, - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, - instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), - uczelnie wyższe.	Wnosimy o dodanie typu beneficjentów: "inne podmioty świadczące usługi publiczne".	Wśród niewymienionych innych podmiotów świadczących usługi publiczne znajdują się np. spółki komunalne działające w obszarze wodociągów i kanalizacji oraz ciepłownictwa. To także ważne instytucje regionalne, która przyczyniają się do podniesienia standardu życia i prowadzenia działalności gospodarczej.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga uwzględniona Podstawą wsparcia w ramach Celu Tematyczne 2 <i>Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK</i> jest typ beneficjenta nie usługa czy produkt. Wsparcie dla przedsiębiorców w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK przewiduje PI 2.2 w Osi Cyfrowy region. PI 2.3 wspierał będzie projekty zarządzane przez jednostki administracji samorządowej.
139.	s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;	Jednym z przykładowych typów przedsięwzięcia w tej kategorii jest tworzenie narzędzi elektronicznej obsługi działalności gospodarczej (str. 56), izba jako instytucja otoczenia biznesu zraszająca przedsiębiorców z różnych branż ale również uczelnie	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej	Uwaga nieuwzględniona Proponowany typ beneficjenta nie

		<p>jednostek samorządu terytorialnego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacje pozarządowe; - jednostki naukowo-badawcze, - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, - instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), - uczelnie wyższe 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacje pozarządowe; - jednostki naukowo-badawcze, - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, - instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), - uczelnie wyższe - izby gospodarcze 	<p>wyższe, stowarzyszenia i fundacje jest z definicji potencjalnym beneficjentem w ramach ww. typu działania, stąd niezbędne jest jej dopisanie.</p>	<p>Pomorza; Elbląg</p>	<p>odpowiada planowanym do realizacji typom przedsięwzięć.</p>
140.	<p>s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych</p>	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - organizacje pozarządowe; - jednostki naukowo-badawcze, - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, - instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), - uczelnie wyższe 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - organizacje pozarządowe; - jednostki naukowo-badawcze, - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, - ~~instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ)~~, <u>podmioty lecznicze zgodnie z art. 4 ust. o działalności leczniczej (DZ.U. 2011 nr 112 poz. 654)</u> - uczelnie wyższe 	<p>określenie podmioty lecznicze zgodnie z ustawą pozwala na jednolite skatalogowanie beneficjentów z sektora ochrony zdrowia w celu uniknięcia faworyzowania niektórych podmiotów, tym samym zadośćuczynienie zasadzie konkurencyjności</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Gołdapi</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Katalog beneficjentów RPO WiM definiuje podmioty przede wszystkim w oparciu o zapisy i określenia Krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON.</p>
141.	<p>s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych</p>	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - organizacje pozarządowe; - jednostki naukowo-badawcze, - instytucje kultury, 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - organizacje pozarządowe; - jednostki naukowo-badawcze, - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, - ~~instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ)~~, <u>podmioty lecznicze zgodnie z art. 4 ust. o działalności leczniczej (DZ.U. 2011 nr 112 poz. 654)</u> - uczelnie wyższe 	<p>określenie podmioty lecznicze zgodnie z ustawą pozwala na jednolite skatalogowanie beneficjentów z sektora ochrony zdrowia w celu uniknięcia faworyzowania niektórych podmiotów, tym samym zadośćuczynienie zasadzie konkurencyjności</p>	<p>Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Marzenia”, Gołdap</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Katalog beneficjentów RPO WiM definiuje podmioty przede wszystkim w oparciu o zapisy i określenia Krajowego rejestru urzędowego podmiotów</p>

		<p>edukacyjne, rynku pracy, – instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), – uczelnie wyższe</p>				<p>gospodarki narodowej REGON.</p>
142.	<p>s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych</p>	<p>Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – organizacje pozarządowe; – jednostki naukowo-badawcze, – instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, – instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), – uczelnie wyższe</p>	<p>Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – organizacje pozarządowe; – jednostki naukowo-badawcze, – instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, – ~~instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ)~~, <u>podmioty lecznicze zgodnie z art. 4 ust. o działalności leczniczej (DZ.U. 2011 nr 112 poz. 654)</u> – uczelnie wyższe</p>	<p>określenie podmioty lecznicze zgodnie z ustawą pozwala na jednolite skatalogowanie beneficjentów z sektora ochrony zdrowia w celu uniknięcia faworyzowania niektórych podmiotów, tym samym zadośćuczynienie zasadzie konkurencyjności</p>	<p>NZOZ Sanatorium Uzdrowskie WITAL; Gołdap</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Katalog beneficjentów RPO WiM definiuje podmioty przede wszystkim w oparciu o zapisy i określenia Krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON.</p>
143.	<p>s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych</p>	<p>Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – organizacje pozarządowe; – jednostki naukowo-badawcze, – instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, – instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), – uczelnie wyższe</p>	<p>Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – organizacje pozarządowe; – jednostki naukowo-badawcze, – instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, – ~~instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ)~~, <u>podmioty lecznicze zgodnie z art. 4 ust. o działalności leczniczej (DZ.U. 2011 nr 112 poz. 654)</u> – uczelnie wyższe</p>	<p>określenie podmioty lecznicze zgodnie z ustawą pozwala na jednolite skatalogowanie beneficjentów z sektora ochrony zdrowia w celu uniknięcia faworyzowania niektórych podmiotów, tym samym zadośćuczynienie zasadzie konkurencyjności</p>	<p>FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Katalog beneficjentów RPO WiM definiuje podmioty przede wszystkim w oparciu o zapisy i określenia Krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON.</p>
144.	<p>s. 57 Działanie 3.2</p>	<p>Typy beneficjentów: – jst i ich związki;</p>	<p>Typy beneficjentów: – jst i ich związki;</p>	<p>Zwiększenie zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych</p>	<p>Przedsiębiorstw o Wodociągów i</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

	Rozwój e-usług publicznych	<ul style="list-style-type: none"> - związki i stowarzyszenia jst; - organizacje pozarządowe; - jednostki naukowo-badawcze; - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy; - instytucje ochrony zdrowia; - uczelnie wyższe 	<ul style="list-style-type: none"> - związki i stowarzyszenia jst; - organizacje pozarządowe; - jednostki naukowo-badawcze; - instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy; - instytucje ochrony zdrowia; - uczelnie wyższe; - <u>przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach zadań własnych jst)</u> 		Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie	Zgodnie z informacją ze strony; http://www.bip.olsztyn.eu/bip/folder/3696/jednostki_wykaz/ Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie jest miejską jednostką organizacyjną, dla której wsparcie w ramach tego priorytetu zostało zapisane w Programie.
145.	s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; -związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; -organizacje pozarządowe; -jednostki naukowo-badawcze, -instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, -instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), -uczelnie wyższe. 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; -związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne; -organizacje pozarządowe; -jednostki naukowo-badawcze, -instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, -instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), -uczelnie wyższe. 	KW PSP w Olsztynie, oraz podległe jej jednostki organizacyjne, jest jednostką administracji publicznej, świadcząca usługi z zakresu bezpieczeństwa publicznego. Wdrożenie w jednostce e-administracji poprzez min. zintegrowanie wewnętrznych systemów obsługi/zarządzania wpłynie na zachowanie interoperacyjności jednostek w skali całego regionu i zachowania kompatybilności z systemami na poziomie krajowym. Zapis komplementarny z celami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 oraz innymi dokumentami strategicznymi wymienionymi w uzasadnieniu komponentu inwestycyjnego (str.6)	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Co do zasady wsparcie wszelkich służb typu: państwowa straż pożarna, policja, służby więzienne, realizowane będzie na poziomie krajowym.</p>
146.	s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Typy beneficjentów	Proponujemy wskazać jako typ beneficjenta Administrację rządową	Jako przykładowe typy projektów wskazano e-administrację, WITD w Olsztynie byłby zainteresowany realizacją projektu, lecz jako typ beneficjenta nie występuje.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Olsztynie	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Co do zasady wsparcie administracji rządowej realizowane będzie</p>

						na poziomie krajowym.
147.	s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – organizacje pozarządowe; – jednostki naukowo-badawcze, – instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, – instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), – uczelnie wyższe.	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – organizacje pozarządowe; – jednostki naukowo-badawcze, – instytucje kultury, edukacyjne, rynku pracy, – instytucje ochrony zdrowia (posiadające kontrakt z NFZ), – uczelnie wyższe, – Policja	Wdrożenie e-usług publicznych we wszystkich instytucjach pełniących funkcje publiczne pozwoli również na zmniejszenie obciążeń administracyjnych i obniży wysokie koszty funkcjonowania urzędów, a także zapewni bezpieczeństwo danych, które są w posiadaniu instytucji publicznych w regionie.	Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Co do zasady wsparcie wszelkich służb typu: państwowa straż pożarna, policja, służby więzienne, realizowane będzie na poziomie krajowym.
148.	s. 57 Działanie 3.2 Rozwój e-usług publicznych	Typy beneficjentów	Dopisanie: podmioty sektora finansów publicznych	Nie przewiduje się możliwości ubiegania się o dofinansowanie przez podmioty z sektora publicznego, co ogranicza katalog beneficjentów.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) będzie uwzględniane jako zasada horyzontalna przy wyborze projektów, co oznacza odpowiednio dobrane kryterium wyboru projektów promujące rozwiązania wykorzystujące te technologie.

Sekcja 2.4. – Oś Efektywność energetyczna						
149.	Uwaga do Osi Efektywność energetyczna	x	<p>Propozycja dodania dwóch punktów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie inwestycji umożliwiających magazynowanie energii. - Zwiększenie świadomości oraz kształtowanie postaw mieszkańców w zakresie energetyki odnawialnej i prosumenckiej, racjonalizacji zużycia energii. 	<p>Dostęp do infrastruktury przesyłu energii elektrycznej jest ciągle niewystarczający i wymaga inwestycji w celu wyrównania jego poziomu, głównie w małych miastach i na obszarach wiejskich. Preferowane powinny być rozwiązania w zakresie wytwarzania energii w układzie skojarzonym oraz większe wykorzystanie źródeł energii odnawialnej. Inwestycje umożliwiające magazynowanie energii mają na celu zapewnienie wyższego poziomu usług dla lokalnej społeczności, przyciągnięcie inwestorów oraz podniesienie konkurencyjności i atrakcyjności regionu.</p> <p>Istotnym wyzwaniem dla sektora energetyki jest magazynowanie energii, dlatego rozwiązania mające to na celu, zwłaszcza jeśli byłoby to rozwiązanie innowacyjne, powinny być przedmiotem wsparcia w najbliższej perspektywie. Innowacje budują konkurencyjność gospodarki, zatem przedmiotem wsparcia powinno być tworzenie nowych procesów i technologii, w tym przyjaznych środowisku.</p>	ENERGA – OPERATOR SA, Gdańsk	<p>Uwaga uwzględniona częściowo</p> <p>Uwzględniono działania edukacyjne informacyjne promujące wykorzystanie OZE jako element uzupełniający projektów.</p> <p>Nie uwzględniono inwestycji umożliwiających magazynowanie energii ponieważ wsparcie tego typu przedsięwzięć możliwe jest tylko z poziomu krajowego w ramach PO IIŚ 2014-2020.</p>
150.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji: Województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się jednym z największych udziałów odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii elektrycznej (w 2012 r. energia produkowana z OZE stanowiła 74,4% ogółu energii elektrycznej)	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji: Województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się jednym z największych udziałów odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii elektrycznej (w 2012 r. energia produkowana z OZE stanowiła 74,4% ogółu energii elektrycznej produkowanej w regionie). Z drugiej strony stanowi to zaledwie 3,3% takiej energii wytwarzanej w kraju. Region zmuszony jest do importowania energii elektrycznej (prawie w całości zagrożony spadkami napięć), dlatego powinien dążyć do jak największej samowystarczalności w tym względzie. Powyższe założenia realizowane będą poprzez wsparcie	Brak wsparcia doprowadzi do upadku już istniejących małych elektrowni wodnych. Przepisy unijne zobowiązują do wyposażenia w przepławki wszystkie budowle piętrzące do 2018r. Jest to zbyt droga inwestycja na samodzielne wykonanie przez przedsiębiorców.	Zespół Małych Elektrowni Wodnych rzeki Dajna; Muławki; Kętrzyn	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Planowane jest wsparcie jednostek wytwarzających energię pochodzącą z wody.</p> <p>Kwestie kwalifikowalności poszczególnych rodzajów kosztów zostaną określone w</p>

		<p>produkowanej w regionie). Z drugiej strony stanowi to zaledwie 3,3% takiej energii wytwarzanej w kraju. Region zmuszony jest do importowania energii elektrycznej (prawie w całości zagrożony spadkami napięć), dlatego powinien dążyć do jak największej samowystarczalności w tym względzie. Powyższe założenia realizowane będą poprzez wsparcie jednostek o mniejszej mocy wytwarzania wykorzystujących energię pochodzącą z biomasy, biogazu, wiatru (małe pojedyncze wiatraki) i słońca oraz ciepło przy wykorzystaniu energii geotermalnej lub słonecznej, w oparciu o moc zainstalowaną elektrowni (jednostki), jak również budowy instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw. Przewiduje się również możliwość wsparcia zakładów produkujących urządzenia dla OZE <u>oraz małym elektrowniom wodnym na budowę przepławek umożliwiających migrację organizmów wodnych.</u></p>				<p>dokumentach uszczegółwiających Program.</p>
151.	<p>s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii</p>	<p>(małe pojedyncze wiatraki)</p>	<p>(małe pojedyncze wiatraki o mocy max 25 KW)</p>	<p>Konieczne jest zdefiniowane mocy małego wiatraka, tak by było to jednoznaczne. Definicja poprzez moc zainstalowana jest najlepszą formułą. Niewielka moc 25 KW jest wystarczająca do zasilenia małego i średniego gospodarstwa rolnego, niewielki wiatrak nie wywoła protestu.</p>	<p>Robert Szaj reprezentujący : Stowarzyszenie „Instytut Ekoprussia”, Fundację</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona W treści Programu doprecyzowano, iż w przypadku energii</p>

					Nicolaus Copernicus, Polską Fundację Paraolimpijską, Polski Komitet Paraolimpijski, własną jednoosobową działalność gospodarczą	uzyskanej z bazy wiatru dofinansowanie będą mogły otrzymać wyłącznie pojedyncze wiatraki, niskie, i nie naruszające walorów krajobrazowych otoczenia. Moc określa linia demarkacyjna i na obecną chwilę wynosi do 5 MWe.
152.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Brak preambuły, należy określić podstawowe pojęcia i źródła	<p>Prowadzenie realnych i skutecznych działań w zakresie tworzenia innowacyjnej gospodarki niskoemisyjnej wymaga działań systemowych opartych o przyjętą uprzednio/wcześniej strategię, Działania bowiem winny być realizacją strategii, a nie strategią tworzoną w wyniku realizacji różnorodnych działań. Szczególną rolę w strategii pełni zasada zasobooszczędności i ściśle związana z nią działanie poprawa efektywności energetycznej.</p> <p>Większa efektywność energetyczna oznacza zużywanie mniejszej ilości energii w celu uzyskania równoważnego poziomu działalności gospodarczej lub usługi. Działania na rzecz efektywności energetycznej oferują wciąż niewykorzystane możliwości ograniczenia zużycia energii, złagodzenia negatywnych skutków działalności człowieka oraz zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego. Poprawa EE ma charakter horyzontalny</p> <p>Zwiększanie EE jest najbardziej efektywnym kosztowo sposobem ograniczenia emisyjności gospodarki. Potencjał działań z zakresu efektywności energetycznej jest znaczący nie tylko dla obniżenia emisji CO₂, ale także zwiększenia konkurencyjności gospodarki, co ma odzwierciedlenie w podstawowych dokumentach strategicznych na poziomie krajowym BEIŚ. Innymi strategicznym</p>	Za: Projektem Umowy Partnerstwa z 8.01.2014, ustawą o EE z 15.04.2011, Dyrektywami 2006/32/WE, 2012/27/UE oraz za 1 CoM(2006) 545 final z dnia 19 października 2006 r. – Plan działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii: sposoby wykorzystania potencjału a także za: bip.mg.gov.pl/node/16479 , Strategia ma kluczową rolę wg Umowy Partnerstwa (X2013, s 62, i 17 przypis 14) dla Celów tematycznych 4, 5, 6	Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, projekt CEP No 4CE499P3, „Com binES”	Uwaga niezrozumiała

		<p>dokumentami są trzyletnie jest KPDEE, a ważnym aktem prawnym ustawa 15 kwietnia 2011 roku o efektywności energetycznej wprowadzająca system finansowania EE poprzez świadectwami efektywności energetycznej (Białe certyfikaty),</p> <p>Istotna poprawa efektywności energetycznej w regionie może odciążyć sieci, które nie są przystosowane do aktualnie występujących obciążeń i generują znaczne straty przesyłowe. Wzrostowi efektywności energetycznej nie stanie na przeszkodzie stan niektórych odcinków sieci, na których występuje brak możliwości przyłączenia do sieci urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, jednak wygenerowane oszczędności wyrażane w „Negawtgodzinach”, mogą być uznane za tożsame z MWh generowanymi przez OZE.</p> <p>Na Warmii i Mazurach występuje wątpliwość zainteresowanie EE co w praktyce potwierdza brak informacji na internetowych witrynach jednostek sektora publicznego informacji o stosowanych środkach poprawy EE oraz informacje z URE. Faktyczny poziom zainteresowania świadectwami efektywności energetycznej, mierzony ilością wystąpień o nie w roku 2013 jest znikomy. Tymczasem „Białe certyfikaty” mogłyby odegrać znaczącą rolę w rozwoju usług energetycznych i poprawie EE w regionie. Zgodnie z ustawą o efektywności energetycznej krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią to uzyskanie do 2016 r. oszczędności energii finalnej w ilości nie mniejszej niż 9% średniego krajowego zużycia z roku bazowego. Obecnie realizowany jest Drugi KPDEE - Krajowy Plan Działań dotyczący Efektywności Energetycznej, który stanowi, iż rozwój rynku usług energetycznych i wzorcowa rola budynków publicznych pozwala na realizację istotnych oszczędności energii.</p> <p>Podsumowując, należy stwierdzić, że region Warmii i Mazur posiada duży potencjał wymiernej poprawy</p>			
--	--	---	--	--	--

			efektywności energetycznej. Jego wykorzystanie zapewni promowanie działań służących poprawie EE (termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, energooszczędne urządzenia i instalacje wykorzystywane w procesach przemysłowych, odzysk energii w procesach przemysłowych oraz ograniczanie strat sieciowych), wykorzystanie OZE. EE zwiększa bezpieczeństwo energetyczne podobnie jak: wykorzystanie możliwości zagospodarowania odpadów na cele energetyczne, rozwój energetyki rozproszonej (zwłaszcza na terenach wiejskich), wprowadzanie rozwiązań wysokosprawnej kogeneracji oraz zasad zrównoważonego transportu			
153.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Region zmuszony jest do importowania energii elektrycznej	Region jest do importerem energii elektrycznej	Korekta stylistyczna, tym bardziej iż nie wskazano kto wymusza...	Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, projekt CEP No 4CE499P3,,Com binES”	Uwaga nieuwzględniona
154.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Cel szczegółowy Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym bilansie energetycznym regionu.	Wzrost produkcji energii z Odnawialnych Źródeł Energii	Zaproponowana zmiana celu szczegółowego wiąże się z możliwością jego realizacji i monitoringu. Obecnie brakuje wiarygodnych danych dot. udziału OZE w bilansie energetycznym województwa (łącznie energii elektrycznej i ciepłej oraz w transporcie).	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona W naszej opinii istnieje możliwość uzasadnienia realizacji celu szczegółowego odpowiednimi wskaźnikami.
155.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Cel szczegółowy Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym bilansie energetycznym regionu.	Wzrost produkcji energii ciepłej i elektrycznej z Odnawialnych Źródeł Energii	Zaproponowany zapis jest bardziej elastyczny i pozwala na szersze spojrzenie na cel, który ma być osiągnięty.	Miejskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona W naszej opinii istnieje możliwość uzasadnienia realizacji celu szczegółowego

						odpowiednimi wskaźnikami.
156.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Uzasadnienie Powyższe założenia realizowane będą poprzez wsparcie jednostek o mniejszej mocy wytwarzania wykorzystujących energię pochodzącą z biomasy, biogazu, wiatru (małe pojedyncze wiatraki) i słońca oraz ciepło przy wykorzystaniu energii geotermalnej lub słonecznej, w oparciu o moc zainstalowaną <u>instalacji</u> .	Powyższe założenia realizowane będą poprzez wsparcie <u>systemów</u> wytwarzania wykorzystujących energię pochodzącą z biomasy, biogazu, wiatru (małe pojedyncze wiatraki) i słońca oraz ciepło przy wykorzystaniu energii geotermalnej lub słonecznej, w oparciu o moc zainstalowaną <u>instalacji</u> .	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zamiana słowa „jednostek” na „systemów” wiąże się z szerszym zakresem możliwości realizacji inwestycji. Słowo „jednostek” może sugerować wsparcie wyłącznie urządzeń służących bezpośrednio wytwarzania energii, np. kotły a nie całych systemów z tym związanych, np. źródło-przesył-odbiór . 2. Zwrot „o mniejszej mocy” jest pojęciem nieprecyzyjnym, a o wielkości źródeł finansowanych z RPO będzie decydowała linia demarkacyjna. Nie ma więc potrzeby wprowadzania takiego sformułowania. 3. Zamiana słów „elektrowni (jednostki)” na „instalacji” wiąże się z wprowadzeniem pojęcia wynikającego z przepisów. 4. Budowa instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw powinna być wspierana w ramach Osi I. Wspieranie budowy takich instalacji w ramach Działania 4.1 nie przyczyni się bezpośrednio do osiągnięcia założonego celu oraz wskaźników. Zakładając, że można by uznać jako realizację celu efekt spalania wyprodukowanego paliwa, to pojawia się pytanie, w jakim odsetku zastępowanie konwencjonalnego paliwa nowym, ekologicznym, powinno dotyczyć (być ograniczonym programowo) do obszaru naszego województwa ? 	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga częściowo uwzględniona Obecne zapisy programu nie eliminują wsparcia dla systemów. Propozycja zostanie przeanalizowana na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM. Nazewnictwo instalacje/systemy stosuje się zamiennie również w dokumentach na szczeblu krajowym.
157.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Uzasadnienie Powyższe założenia realizowane będą poprzez wsparcie jednostek o mniejszej mocy wytwarzania wykorzystujących energię pochodzącą z biomasy, biogazu, wiatru (małe pojedyncze wiatraki) i słońca oraz ciepło przy	Powyższe założenia realizowane będą poprzez wsparcie jednostek <u>wytwórczych o mniejszej mocy lub systemów</u> wytwarzania wykorzystujących energię pochodzącą z biomasy, biogazu, wiatru (małe pojedyncze wiatraki) i słońca oraz ciepło przy wykorzystaniu <u>biomasy</u> , energii geotermalnej lub słonecznej, w oparciu o moc zainstalowaną <u>systemu</u> .	Pierwotny zapis jest nie precyzyjny. Jak określić zakres jednostek o mniejszej mocy. Lepiej jest ograniczyć obszar ewentualnych beneficjentów poprzez wysokość wsparcia. Ponad to, najbardziej naturalnym sposobem produkcji ciepła w naszym regionie jest biomasa.	Miejskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona Zakres jednostek o mniejszej mocy wynika z linii demarkacyjnej pomiędzy kraj i region i na tę chwilę proponowany podział wynosi:

		wykorzystaniu energii geotermalnej lub słonecznej, w oparciu o moc zainstalowaną elektrowni (jednostki), jak również budowy instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw.				- en. wodna (do 2 MWe), - en. wiatru (do 5 MWe), - en. słoneczna (do 1MWe), - en. geotermalna (do 2 MWth), - en. biogazu (do 1 MWe), - en. biomasy (do 5 MWth). Ponadto, nazewnictwo instalacje/systemy stosuje się zamiennie również w dokumentach na szczeblu krajowym.
158.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Uzasadnienie Przewiduje się również możliwość wsparcia zakładów produkujących urządzenia dla OZE.	Zdanie do usunięcia.	Budowa jakichkolwiek zakładów powinna być wspierana w ramach Osi I. Wspieranie budowy zakładów w ramach Działania 4.1 nie przyczyni się do osiągnięcia założonego celu oraz wskaźników. Wiąże się to bowiem z ograniczonym popytem na tego typu urządzenia w naszym województwie, a co za tym idzie koniecznością eksportu produktów. Jednocześnie wsparcie zakładów wiąże się ze wzrostem zużycia energii konwencjonalnej („czarnej”), tym samym zakładane wskaźniki w Działaniu będą ujemne.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona
159.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	...jednostek o mniejszej mocy wytwarzania wykorzystujących energię pochodzącą z biomasy, biogazu, wiatru (małe pojedyncze wiatraki) i słońca oraz ciepło przy wykorzystaniu energii geotermalnej lub słonecznej, w oparciu o moc zainstalowaną elektrowni (jednostki), jak również budowy instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw	...jednostek o mniejszej mocy wytwarzania wykorzystujących energię pochodzącą z biomasy, biogazu, <u>wody (małe elektrownie wodne)</u> , wiatru (małe pojedyncze wiatraki) i słońca oraz ciepło przy wykorzystaniu energii geotermalnej lub słonecznej, w oparciu o moc zainstalowaną elektrowni (jednostki), jak również budowy instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw	Region posiada jedno z najbogatszych zasobów energii zgromadzonej w wodzie. Wykorzystanie tego zasobu jest niezbędne dla zrównoważonego rozwoju oraz wykorzystania istniejącego potencjału. Energia zgromadzona w wodzie należy do największych energetycznych potencjałów regionu.	Robert Szaj reprezentujący : Stowarzyszenie „Instytut Ekoprussia”, Fundację Nicolaus Copernicus, Polską Fundację	Uwaga uwzględniona

		stonecznej, w oparciu o moc zainstalowaną elektrowni (jednostki), jak również budowy instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw...			Paraolimpijską, Polski Komitet Paraolimpijski, własną jednoosobową działalność gospodarczą	
160.	s. 59 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji ...Powyższe założenia realizowane będą poprzez wsparcie jednostek o mniejszej mocy wytwarzania wykorzystujących energię pochodzącą z biomasy, biogazu, wiatru (małe pojedyncze wiatraki) i słońca...	...Powyższe założenia realizowane będą poprzez wsparcie jednostek o mniejszej mocy wytwarzania wykorzystujących energię pochodzącą z biomasy, biogazu, wiatru (małe pojedyncze wiatraki), słońca i wody...	Małe elektrownie wodne (MEW) również są odnawialnym źródłem energii, nie bardziej kontrolersyjnym pod względem ekologii i przyjazności dla człowieka niż wiatraki, czy biomasa. Ponadto w naszym województwie nie wykorzystujemy dużej części potencjału rzek jak to miało miejsce w okresie przedwojennym w postaci młynów wodnych i elektrowni. MEW poza dostarczaniem ekologicznej energii, doskonale wpisują się w krajobraz, stanowią niejednokrotnie atrakcję turystyczną z bazą noclegową włącznie. Ponadto wpisują się zgodnie ze Strategia województwa w inteligentną specjalizację: Ekonomia wody.	Bronisław Ślęzak Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	Uwaga uwzględniona
161.	s. 60 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest zły (...)	Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak właściwej strategii oraz konsekwentnego planowania energetycznego, którego obowiązek wynika z art18-19 ustawy Prawo Energetyczne. Choć niemal połowa gmin WiM zgłasza wiedzę w tym zakresie to zaledwie kilka – kilkanaście procent gmin WiM posiada aktualne Plany lub chociażby Założenia do planów zaopatrzenia w ciepło energię elektryczną oraz paliwa gazowe. Jednym z efektem jest zły (...)	Ustawa Prawo Energetyczna oraz za » Gmina planuje i zarządza energią, stan obecny i perspektywy, w świetle wyników badań« Sławomir Pasierb, Szymon Liszka, Jakub Czajkowski, Małgorzata Kocoń, Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, Katowice www.fewe.pl	Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, projekt CEP No 4CE499P3„Com binES”	Uwaga nieuwzględniona Zapis powstał w oparciu o wykonaną w województwie diagnozę.
162.	s. 60 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Uzasadnienie Główną barierą dla uwolnienia potencjału w zakresie odnawialnych źródeł energii w regionie stanowią możliwości odbioru wytworzonej energii. Wyniki badania (...) pokazują, że operatorzy	Fragment do usunięcia lub do przerehabilitacji: Jedną z istotnych barier dla uwolnienia potencjału w zakresie Odnawialnych Źródeł Energii w regionie stanowią możliwości odbioru wytworzonej energii.	O ile należy się zgodzić z postawioną tezą o barierach rozwoju OZE, to nie można uznać za wiążące stanowiska operatorów, ponieważ: <ul style="list-style-type: none"> • odzwierciedla ono stan wiedzy na określony dzień, na podstawie wydanych warunków • warunki są określone w czasie i przypisane do konkretnej lokalizacji Obecny zapis jednoznacznie wyklucza możliwość	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona

		elektroenergetycznego systemu dystrybucyjnego na Warmii i Mazurach nie przewidują wydawania nowych warunków przyłączeń dla odnawialnych źródeł energii (aktualna i planowana łączna moc przyłączeniowa wynosi 0 MW).		inwestowania w OZE produkujące energię elektryczną, ponieważ podważa możliwość jej odbioru, co jest warunkiem sine qua non uzyskania dofinansowania.		
163.	s. 61 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Terytorialny obszar realizacji: w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zostaną wyznaczone strefy zakazu wykorzystania lub ograniczonego rozwoju różnych form energetyki	Wykreślić lub wskazać na planowane obszary wsparcia	Absurdalne rozwiązanie jak na system wsparcia...	Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, projekt CEP No 4CE499P3 „Com binES”	Uwaga uwzględniona
164.	s. 61 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Przykładowe działania - efektywna dystrybucja ciepła z OZE (m.in. fotowoltaika, geotermia, pompy ciepła, kotłownie)	- efektywna dystrybucja energii z OZE (m.in. rozbudowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych mająca na celu ograniczenie strat sieciowych i ograniczenie czasu trwania przerw w zasilaniu odbiorców)	Działania te powinny mieć na celu modernizację i rozbudowę sieci dystrybucji zarówno energii elektrycznej jak i ciepłej o największym potencjale obniżenia strat energii. Dodatkowo w zakresie sieci ciepłowniczych – wg opinii WF – powinny to być projekty, które umożliwiają likwidację źródeł niskiej emisji.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie dystrybucji energii z OZE zawiera się w przykładowym działaniu/typie przedsięwzięć: wytwarzanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej przesyłowej.
165.	s. 61 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Przykładowe działania - efektywna dystrybucja ciepła z OZE (m.in. fotowoltaika, geotermia, pompy ciepła, kotłownie)	- efektywna dystrybucja ciepła OZE (m.in. rozbudowa lub modernizacja ciepłowniczych sieci dystrybucyjnych mająca na celu ograniczenie strat sieciowych i ograniczenie czasu trwania przerw w zasilaniu odbiorców).	Działania te powinny mieć na celu modernizację i rozbudowę sieci dystrybucji ciepłej o największym potencjale obniżenia strat energii. Należy tu przede wszystkim uwzględnić takie inwestycje, które umożliwiają likwidację źródeł niskiej emisji. Poza tym zapis jest „martwy” ponieważ energia	Miejskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona Nie ma konieczności uszczegóławiania zapisu w RPO WiM.

				wytwarzana ze źródeł typu fotowoltaika, geotermia, pompy ciepła z zasady nie jest dystrybuowana tylko wykorzystywana bezpośrednio ze względu na bardzo niską sprawność wytwarzania. Zapis jest zasady wyłącznie dla dystrybucji ciepła i energii elektrycznej produkowanej w biomasowych jednostkach kotłowych.		Nastąpi to etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
166.	s. 61 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Przykładowe działania - budowa instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw, - budowa, modernizacja zakładów do produkcji urządzeń OZE	Do usunięcia typu działań.	Uzasadnienie powyżej – tego typu działania powinny być wspierane w ramach Osi I.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona
167.	s. 61 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Terytorialny obszar realizacji w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zostaną wyznaczone strefy zakazu wykorzystania lub ograniczonego rozwoju różnych form energetyki odnawialnej	Obszar całego województwa	W RPO WiM nie ma możliwości finansowania energetyki wiatrowej, do której odnosi się zapis. Może on uniemożliwić wykorzystanie środków przeznaczonych na OZE, ale odnoszących się do innych typów projektów. Należy też podkreślić, że jeżeli nie będzie zapisów w planie, nie będzie można realizować działania.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga częściowo uwzględniona Doprecyzowano terytorialny obszar realizacji
168.	s. 61 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Kolumna 2	Propozycja dopisania wskaźników: – Ilość wyprodukowanej energii elektrycznej z OZE [MWh/rok] – Ilość wyprodukowanej energii cieplnej z OZE [GJ/rok]	Konieczne jest uzupełnienie o podstawowe wskaźniki niezbędne do oceny skuteczności interwencji w ramach Działania.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. W naszej opinii wskaźniki wpisane w RPO WiM 2014-2020 tj. „ <i>Udział energii elektrycznej produkowanej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem</i> ” lub „ <i>Dodatkowa zdolność wytwarzania energii</i> ”

						<i>odnawialnej</i> są wskaźnikami umożliwiającymi ocenę skuteczności interwencji, więc nie ma potrzeby dopisywania dodatkowych wskaźników.
169.	s. 61 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Wskaźniki Kolumna 2	Propozycja dopisania wskaźników: - Ilość wyprodukowanej energii elektrycznej z OZE [MWh/rok] - Ilość wyprodukowanej energii cieplnej z OZE [GJ/rok]	Konieczne jest uzupełnienie o podstawowe wskaźniki niezbędne do oceny skuteczności interwencji w ramach Działania.	Miejskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona. W naszej opinii wskaźniki wpisane w RPO WiM 2014-2020 tj. „ <i>Udział energii elektrycznej produkowanej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem</i> ” lub „ <i>Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej</i> ” są wskaźnikami umożliwiającymi ocenę skuteczności interwencji, więc nie ma potrzeby dopisywania dodatkowych wskaźników.
170.	s. 61 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Typ beneficjentów inne podmioty posiadające osobowość prawną.	Usunąć ten typ Beneficjentów	Jest to jedyne działanie gdzie wskazano ten typ Beneficjenta. Jest on bardzo szeroki i dopuszcza realizację projektu przez właściwie większość podmiotów.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie;	Uwaga nieuwzględniona W ramach PI 4.1 planuje się wsparcie dla bardzo

					Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	szerokiego katalogu beneficjentów.
171.	s. 61 Działanie 4.1 Produkcja i dystrybucja odnawialnych źródeł energii	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć Budowa, modernizacja zakładów do produkcji urządzeń OZE	Proponuje się zapis: modernizacja bądź zakup wyposażenia zakładów do produkcji urządzeń OZE	Wsparcie produkcji konkretnego rodzaju produktów poprzez finansowanie budowy owych zakładów może zostać potraktowana przez Komisję Europejską jako zaburzenie zasady wolnej konkurencji	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga nieuwzględniona Proponowany zapis nie znajdzie się w treści dokumentu ze względów merytorycznych.
172.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Cel szczegółowy : Zwiększenie efektywności w przedsiębiorstwach poprzez ograniczenie strat i zużycia energii.	Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach.	Zaproponowana zmiana celu szczegółowego wiąże się z możliwością jego realizacji i monitoringu.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona
173.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Uzasadnienie : Zakłada się wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw podejmujących działania polegające na zastosowaniu energooszczędnych technologii, wprowadzaniu systemów zarządzania energią, jak i zmianie systemów wytwarzania i wykorzystywania energii, w tym pochodzącej ze źródeł odnawialnych.	Zakłada się wsparcie przedsiębiorstw podejmujących działania polegające na zastosowaniu energooszczędnych technologii, wprowadzaniu systemów zarządzania energią, jak i zmianie systemów wytwarzania i wykorzystywania energii, w tym pochodzącej ze źródeł odnawialnych.	WF wnioskuję o usunięcie zapisu o MŚP, ponieważ ogranicza on dostęp dla przedsiębiorstw komunalnych, które są „dużymi” podmiotami. Ponieważ zapisy linii demarkacyjnej nie definiują pojęcia MŚP, prosimy o rozważenie możliwości wprowadzenia na potrzeby tego PI w RPO WiM definicji MŚP obejmującej również sektor komunalny.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IiŚ 2014-2020.
174.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w	Uzasadnienie Zakłada się wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw podejmujących działania	Zakłada się wsparcie przedsiębiorstw podejmujących działania polegające na zastosowaniu energooszczędnych technologii, wprowadzaniu systemów zarządzania energią, jak i zmianie systemów wytwarzania i wykorzystywania energii, w	Wnioskujemy o usunięcie zapisu o MŚP, ponieważ ogranicza on dostęp do dotacji dla przedsiębiorstw komunalnych, które są „dużymi” podmiotami. Przedsiębiorstwa komunalne ze względu na kwalifikacje względem właściciela są traktowane jako	Miejskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym

	przedsiębiorstwach	polegające na zastosowaniu energooszczędnych technologii, wprowadzaniu systemów zarządzania energią, jak i zmianie systemów wytwarzania i wykorzystywania energii, w tym pochodzącej ze źródeł odnawialnych.	tym pochodzącej ze źródeł odnawialnych.	duże przedsiębiorstwa bez względu na rzeczywisty wymiar i zakres działalności. Tymczasem większość z tych firm jest na tyle mała, że ubieganie się o wsparcie w programach krajowych jest zupełnie niemożliwe. Ponieważ zapisy linii demarkacyjnej nie definiują pojęcia MŚP, prosimy o rozważenie możliwości wprowadzenia na potrzeby tego PI w RPO WiM definicji MŚP obejmującej również sektor komunalny.		przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IiŚ 2014-2020.
175.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Uzasadnienie: Dodatkowo zmniejszenie zużycia energii przez przedsiębiorstwa powinno przyczynić się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.	Zmniejszenie zużycia energii przez przedsiębiorstwa powinno przyczynić się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.	Nie można wskazywać, że główny cel działania, poprawa efektywności energetycznej, staje się drugoplanowy w stosunku do korzyści ekonomicznych, o których była mowa zdanie wcześniej w uzasadnieniu.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona W kontekście celu szczegółowego oba aspekty opisane w Opisie typów i przykłady przedsięwzięć są zasadne.
176.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Przykładowe działania - zwiększenie efektywności energetycznej MŚP, modernizacja instalacji / technologii w celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej, elektrycznej lub wody;	- zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw, modernizacja instalacji/technologii w celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej, elektrycznej lub wody – z wyłączeniem wymiany pojedynczych maszyn i urządzeń	W zakresie MŚP – uzasadnienie jak powyżej tj.: Ponieważ zapisy linii demarkacyjnej nie definiują pojęcia MŚP, prosimy o rozważenie możliwości wprowadzenia na potrzeby tego PI w RPO WiM definicji MŚP obejmującej również sektor komunalny WF wnioskuję również o uszczegółowienie zapisów w celu maksymalizacji zakładanych efektów i zwiększenia efektywności wydatkowanych środków.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IiŚ 2014-2020. Uwaga dotycząca wyłączenia wymiany pojedynczych maszyn i urządzeń dotyczy szczegółowych

						kwestii wdrożeniowych i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
177.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Przykładowe działania - zwiększenie efektywności energetycznej MŚP, modernizacja instalacji / technologii w celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej, elektrycznej lub wody;	- zwiększenie efektywności energetycznej <u>przedsiębiorstw</u> , modernizacja instalacji / technologii w celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej, elektrycznej lub wody	Wnoskujemy o usunięcie zapisu o MŚP, ponieważ ogranicza on dostęp dla przedsiębiorstw komunalnych, które są „dużymi” podmiotami. Przedsiębiorstwa komunalne ze względu na kwalifikacje względem właściciela są traktowane jako duże przedsiębiorstwa bez względu na rzeczywisty wymiar i zakres działalności. Tymczasem większość z tych firm jest na tyle mała że ubieganie się o wsparcie w programach krajowych jest zupełnie niemożliwe.	Miejskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IiŚ 2014-2020.
178.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Typy przedsięwzięć: - zwiększenie efektywności energetycznej MŚP, modernizacja instalacji/technologii w celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej, elektrycznej lub wody - audyty energetyczne MŚP (wyłącznie jako element kompleksowy projektów wymienionych powyżej)	Typy przedsięwzięć: - zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw, modernizacja instalacji/technologii w celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej, elektrycznej lub wody - audyty energetyczne (wyłącznie jako element kompleksowy projektów wymienionych powyżej)	Zawężanie katalogu beneficjentów; Duże przedsiębiorstwa również chcą ograniczać wykorzystanie energii – w tym spółki komunalne JST	Gmina Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IiŚ 2014-2020.
179.	s. 62 Działanie 4.2	Typy beneficjentów: MŚP	Typy beneficjentów: Przedsiębiorcy	Zawężanie katalogu beneficjentów; Duże przedsiębiorstwa również chcą ograniczać	Gmina Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona

	Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach			wykorzystanie energii– w tym spółki komunalne JST		Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IIŚ 2014-2020.
180.	s. 62-63 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Grupy docelowe / Typ beneficjentów MŚP	Przedsiębiorcy	Ponieważ zapisy linii demarkacyjnej nie definiują pojęcia MŚP, prosimy o rozważenie możliwości wprowadzenia na potrzeby tego PI w RPO WiM definicji MŚP obejmującej również sektor komunalny WF wnioskuje również o uszczegółowienie zapisów w celu maksymalizacji zakładanych efektów i zwiększenia efektywności wydatkowanych środków.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Definicja MŚP wynika z odrębnych przepisów prawa, w tym prawa unijnego.
181.	s. 62-63 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Grupy docelowe / Typ beneficjentów MŚP	Przedsiębiorcy	Wnoskujemy o usunięcie zapisu o MŚP, ponieważ ogranicza on dostęp dla przedsiębiorstw komunalnych, które są „dużymi” podmiotami. Przedsiębiorstwa komunalne ze względu na kwalifikacje względem właściciela są traktowane jako duże przedsiębiorstwa bez względu na rzeczywisty wymiar i zakres działalności. Tymczasem większość z tych firm jest na tyle mała że ubieganie się o wsparcie w programach krajowych jest zupełnie niemożliwe.	Miejskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IIŚ 2014-2020.
182.	s. 62 Działanie 4.2. Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Typy przedsięwzięć: - zwiększenie efektywności energetycznej MŚP, modernizacja instalacji/technologii w celu zmniejszenia zużycia	Typy przedsięwzięć: - zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw, modernizacja instalacji/technologii w celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej, elektrycznej lub wody - audyty energetyczne (wyłącznie jako element kompleksowy projektów wymienionych powyżej)	Zawężanie katalogu beneficjentów; Duże przedsiębiorstwa również chcą ograniczyć wykorzystanie energii	Przedsiębiorstw o Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem

		energii ciepłej, elektrycznej lub wody - audyty energetyczne MŚP (wyłącznie jako element kompleksowy projektów wymienionych powyżej)				interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IiŚ 2014-2020.
183.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Typy beneficjentów: MŚP	Typy beneficjentów: przedsiębiorcy	Zawężanie katalogu beneficjentów; Duże przedsiębiorstwa również chcą ograniczać wykorzystanie energii	Przedsiębiorstw o Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IiŚ 2014-2020.
184.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Wskazano jako typy projektów oraz Typ Beneficjenta MŚP	Proponujemy zapisy dotyczące wszystkich Przedsiębiorstw (wraz z dużymi)	Wyklucza się z możliwości ubiegania o dofinansowanie duże przedsiębiorstwa, które w ramach realizacji projektów uzyskają dużo większy efekt ekologiczny.	Fundacja Wspólnego Rozwoju; Ketrzyn	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IiŚ 2014-2020.
185.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i	Typy beneficjentów: MŚP	Typy beneficjentów: Przedsiębiorcy	W obecnej perspektywie 2007-2013 realizowaliśmy projekt w ramach 6 osi priorytetowej. W projekcie RPO na lata 2014-2020 Działanie 4.2. Odnosi się tylko do MŚP. Nie pozwoli na wnioskowanie o środki	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Biała Piska	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z

	wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach			przez przedsiębiorstwa komunalne z terenu województwa, które zaliczane są do dużych. Konieczna jest zmiana zapisu oraz linii demarkacyjnej		proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IIŚ 2014-2020.
186.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Typy beneficjentów: MŚP	Typy beneficjentów: Przedsiębiorcy	Ograniczenie tego działania jedynie do MŚP nie pozwoli na aplikowanie o środki przez przedsiębiorstwa komunalne z terenu województwa, gdyż klasyfikowane są one jako duże.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z proponowanym przez MliR podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, wsparcie dla dużych przedsiębiorstw w tym zakresie planowane jest w PO IIŚ 2014-2020.
187.	s. 62 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	brak	Dołączyć: -PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne	PGL LP zarządza infrastrukturą publiczną przeznaczoną do kompleksowej modernizacji energetycznej	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona PGL LP jako państwowa jednostka organizacyjna, nie będąca przedsiębiorstwem w rozumieniu prawa nie będzie mogła ubiegać się o wsparcie w ramach PI 4.2. Wsparcie kompleksowej modernizacji

						energetycznej budynków użyteczności publicznej zarządzanych przez organy władzy publicznej, w tym administrację rządową oraz podległe jej organy i jednostki organizacyjne przewidziane jest w PI 4.3 w PO liś.
188.	s. 63 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Wskaźniki Kolumna 2	Propozycja dopisania wskaźników: - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok] - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok]	Konieczne jest uzupełnienie o podstawowe wskaźniki niezbędne do oceny skuteczności interwencji w ramach Działania.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. W naszej opinii wskaźnik wpisany w RPO WiM 2014-2020 tj. „ <i>Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej</i> ” jest wskaźnikiem umożliwiającym ocenę skuteczności interwencji, więc nie ma potrzeby dopisywania dodatkowych wskaźników.
189.	s. 63 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna i wykorzystanie OZE w przedsiębiorstwach	Wskaźniki Kolumna 2	Propozycja dopisania wskaźników: - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok] - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok]	Konieczne jest uzupełnienie o podstawowe wskaźniki niezbędne do oceny skuteczności interwencji w ramach Działania.	Miejskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona. W naszej opinii wskaźnik wpisany w RPO WiM 2014-2020 tj. „ <i>Dodatkowa zdolność wytwarzania energii</i> ”

						<i>odnawialnej</i> ” jest wskaźnikiem umożliwiającym ocenę skuteczności interwencji, więc nie ma potrzeby dopisywania dodatkowych wskaźników.
190.	s.63 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Mając to na uwadze planuje się kompleksową modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych wraz z wymianą ich wyposażenia na energooszczędne.	Mając to na uwadze planuje się modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych wraz z wymianą ich wyposażenia na energooszczędne.	Konieczność realizacji projektów kompleksowych ograniczy możliwość korzystania ze wsparcia z uwagi na: - duża skalę projektów, duży wkład własny, - znaczna ilość budynków już częściowo zmodernizowanych, - konieczność realizacji działań o małej racjonalności pod względem ekonomicznym i technologicznym (rozszerzenie zakresu na siłę dla lepszej punktacji w konkursie).	Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie	Uwaga nieuwzględniona Wymóg ten wynika bezpośrednio z Umowy Partnerstwa, która jest dokumentem nadrzędnym dla RPO.
191.	s.63 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Cel szczegółowy: Zmniejszenie energochłonności sektora publicznego i prywatnego poprzez wzrost efektywności energetycznej budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej.	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.	Zaproponowana zmiana celu szczegółowego wiąże się z możliwością jego realizacji i monitoringu.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga częściowo uwzględniona Przeredagowano cel.
192.	s.64 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Uzasadnienie: W strukturze mieszkań (...) i termomodernizacji. (...) budynków mieszkaniowych	Do usunięcia zapisy dotyczące mieszkań.	W związku z propozycją WF zawężenia celu, tym samym zakresu działań do budynków użyteczności publicznej, wnosimy o usunięcie zapisów dot. mieszkań z uzasadnienia.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona
193.	s. 64 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i	W związku z tym, w ramach RPO WiM na lata 2014-2020 zostaną podjęte wszystkie	W związku z tym, w ramach RPO WiM na lata 2014-2020 wszelkie działania przyczyniające się do poprawy EE sektora publicznego i prywatnego, będą miały szansę na uzyskanie wsparcia, zwłaszcza	Marzenia, nierealne, wykreślić lub pozostawić w przykładowej formule. Za UP'2014 i rozp. Ogólnym 1303/2013/UE	Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania	Uwaga uwzględniona

	odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	możliwe działania przyczyniające się do zmniejszenia energochłonności sektora publicznego i prywatnego	realizowane jako „operacje ppp”		Energii, projekt CEP No 4CE499P3, „Com binES”	
194.	s. 64 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy Beneficjentów wymagań techniczno-budowlanych w zakresie ochrony przed utratą ciepła i Państwa członkowskie UE są zobowiązane do dopilnowania, aby sektor publiczny podejmował działania generujące największe oszczędności energii w najkrótszym	Państwa członkowskie UE są zobowiązane do promowania rynku usług energetycznych i jego wsparcia. Rozsądek nakazuje aby sektor publiczny podejmował działania generujące największe oszczędności energii w najkrótszym czasie	Marzenia, nierealne, wykreślić lub pozostawić w przykładowej formule. Dyrektywy efektywnościowe art 18-19- 2012/27/UE	Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, projekt CEP No 4CE499P3, „Com binES”	Uwaga uwzględniona
195.	s. 64 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Państwa członkowskie UE są zobowiązane do dopilnowania, aby sektor publiczny podejmował działania generujące największe oszczędności energii w najkrótszym czasie	Państwa członkowskie UE są zobowiązane do dopilnowania, aby sektor publiczny pełnił wzorcową rolę w zakresie efektywności energetycznej.	Niniejszy fragment RPO odwołuje się do założeń dyrektywy, która została uchylona dyrektywą 2012/27/UE.	Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	Uwaga częściowo uwzględniona Przeredagowano tekst.
196.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy Beneficjentów brak.... poszerzyć listę	Partnerzy prywatni w » operacjach PPP	Marzenia, nierealne, wykreślić lub pozostawić w przykładowej formule. za www.combines-ce.eu najlepsze działania zidentyfikowano w formule PPP/EPC z gwarancją	Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, projekt CEP No 4CE499P3, „Com binES”	Uwaga nieuwzględniona Partnerstwo publiczno-prywatne jest jedną z możliwych form realizacji projektu.

197.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	brak	Nie wyklucza się wsparcia inwestycji realizowanych w formule partnerstwa Publiczno Prywatnego	Marzenia, nierealne, wykreślić lub pozostawić w przykładowej formule. Za projektem POIiŚ, wzorcowe rozwiązania promowane przez MIR, MG	Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, projekt CEP No 4CE499P3, „Com binES”	Uwaga nieuwzględniona Partnerstwo publiczno-privatne jest jedną z możliwych form realizacji projektu.
198.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	„przykładowe działania/typy przedsięwzięć:”	„przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - rozwój i wsparcie budowy obiektów użyteczności publicznej w technologii wysoko energooszczędnej”	Dodanie do przykładowych typów działań w ramach priorytetu 4.3 możliwości dofinansowania obiektów wysoko energooszczędnych umożliwi pełniejszą realizację celu „zmniejszenie energochłonności sektora publicznego”. obecne zapisy pomijają nowo powstające budynki użyteczności publicznej – w których zastosowanie technologii poprawiającej efektywność energetyczną budynku dzięki obniżeniu kosztów eksploatacji wiąże się pełniejszym osiągnięciem celów działania „promowanie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”. dofinansowanie technologii wysoko energooszczędnych przy pracach budowlanych jest koniecznością z powodu znacznych kosztów i stanowi zabieg prewencyjny - pozwala na osiągnięcie długofalowych efektów. Wyniki efektywności energetycznej dla nowych obiektów pozwalają na znacznie większe ograniczenie emisji zanieczyszczeń przy mniejszych nakładach finansowych (stosunkowo tańsze i efektywniejsze energetycznie jest użycie nowoczesnych technologii w nowopowstających budynkach niż adaptując stare budynki. często nie jest możliwe osiągnięcie w modernizowanych budynkach wysokiej energooszczędności). działanie przyczyni się do wsparcia zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich zgodnie ze „Strategią Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Biskupcu	Uwaga nieuwzględniona. Co do zasady w perspektywie 2014-2020 nie przewiduje się wsparcia budowy nowych obiektów.
199.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła	W typach beneficjentów nie ujęto Wspólnot Mieszkaniowych	W typach beneficjentów wymienić Wspólnoty Mieszkaniowe	W programach z poprzednich lat termomodernizacja dotyczyła tylko budynków w wykonanych z płyt OWT. Teraz chcemy jednoznacznego określenia czy Wspólnoty mogą skorzystać z dofinansowania ocieplenia budynków wykonanych wg innych	Wspólnota Mieszkaniowa Paderewskiego 15 w Gołdapi	Uwaga uwzględniona

	energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym			technologii		
200.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów: - JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne	Wnosimy o dopisanie do typów beneficjentów: "spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe"	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków wydaje się być zagrożone. W obecnej sytuacji sektor mieszkaniowy jest głównie zarządzany przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga uwzględniona
201.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach	Przykładowe działania: - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej/części	- kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne (m.in. ocieplenie budynku, wymiana okien i drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą	W związku z propozycją WF zawężenia celu, tym samym zakresu działań do budynków użyteczności publicznej, wnosimy o usunięcie zapisów dot. mieszkań. Jednocześnie chcielibyśmy podkreślić, że na rynku są dostępne preferencyjne środki na poprawę efektywności energetycznej budynków	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w	Uwaga nieuwzględniona

	publicznych i sektorze mieszkaniowym	wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne (m.in. ocieplenie budynku, wymiana okien i drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacja OZE, instalacja systemów chłodzących, w tym również OZE);	i podłączeniem do źródła ciepła), przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacja OZE, instalacja systemów chłodzących, w tym również OZE);	mieszkalnych.	Olsztynie	
202.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Wskaźniki: Kolumna 2	Propozycja dopisania wskaźników: - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok] - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok]	Konieczne jest uzupełnienie o podstawowe wskaźniki niezbędne do oceny skuteczności interwencji w ramach Działania.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona W RPO WiM 2014-2020 znajdują się wskaźniki z listy KE common indicators tj „Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych” czy „szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych”, które w naszej opinii służyć będzie ocenie skuteczności interwencji w ramach działania. Nie ma więc potrzeby

						dopisywania kolejnych wskaźników.
203.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Wskaźniki: Kolumna 2 Wskaźnik 4 Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w budynkach [MWh/rok]	Konieczne uszczegółowienie wskaźnika.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Wskaźnik w takiej postaci wpisany jest na listę KE common indicators i w takiej postaci powinien być monitorowany
204.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy przedsięwzięć: - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej/części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne, przebudowa systemów grzewczych, przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacja OZE	Typy przedsięwzięć: - budowa nowych budynków lub kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej/części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne, przebudowa systemów grzewczych, przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacja OZE	Budowa nowego budynku spełniającego kryteria niskoemisyjne stanowi alternatywę dla modernizacji obiektów istniejących	Przedsiębiorstw o Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Co do zasady w perspektywie 2014-2020 nie przewiduje się wsparcia budowy nowych obiektów.
205.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów -	- wspólnoty mieszkaniowe	Umożliwienie również wspólnotom mieszkaniowym aplikowania o środki w niniejszym działaniu	Urząd Gminy Kurzętnik	Uwaga uwzględniona
206.	s. 65 Działanie 4.3	x	Typy beneficjentów: spółdzielnie mieszkaniowe	W ostatniej wersji RPO Warmia Mazury na lata 2014-2020 / wersja do konsultacji/ typy beneficjentów:	Spółdzielnia Mieszkaniowa	Uwaga uwzględniona

	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym			zabrakło zapisu spółdzielnie mieszkaniowe. We wcześniejszych materiałach taki zapis istniał. Spółdzielnia posiada 47 budynków do kompleksowej termomodernizacji mającej między innymi na celu zmniejszenie zużycia energii cieplnej podobne problemy mają inne spółdzielnie naszego województwa i wykluczenie ich jako beneficjentów uniemożliwi realizację zadania z własnych środków.	„Zakrzewo”; Elbląg	
207.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Brak w typach beneficjentów wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych	Dodać w typach beneficjentów wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe. Należałoby również wskazać jakiej wielkości wspólnoty (od np. min 4 mieszkań) i jaki typ budynków – czy tylko bloki czy także kamienice wielorodzinne przedwojenne, z lat powojennych?	W uzasadnieniu i opisie priorytetu jest wskazany problem przestarzałych technologii mieszkaniowych i niskiej ich efektywności energetycznej a budynki te w większości należą do wspólnot i spółdzielni. Istotnym problemem są w wielu miastach nieduże budynki/kamienice w centrach miast należące do małych wspólnot.	Urząd Miasta Braniewa	Uwaga uwzględniona częściowo. Dodano do typów beneficjentów spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe. Uwaga dotycząca szczegółowych kwestii wdrożeniowych i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
208.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów	Proponuje się dodać: spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów tego działania bez udziału spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, nie jest możliwe ponieważ większość lokali mieszkalnych znajduje się we władaniu tych podmiotów.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga uwzględniona
209.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i	Typ Beneficjentów/katalog beneficjentów	Dodać wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe	Zapotrzebowanie na projekty związane z efektywnością energetyczną w sektorze mieszkaniowym, szczególnie jest bardzo duże w mniejszych miastach.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-	Uwaga uwzględniona

	odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym				Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	
210.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typ beneficjentów - JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne,	x	Ogólna uwaga dotycząca nazewnictwa - w PO funkcjonują różne sposoby ujęcia JST, ich jednostek organizacyjnych i ich związków i stowarzyszeń	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona
211.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typ beneficjentów - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne	Usunąć	Beneficjent przewidziany w PO IIŚ.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona
212.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów: – JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, – organizacje pozarządowe, – szkoły wyższe, – jednostki naukowe, – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia,	Typy beneficjentów: – JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, – organizacje pozarządowe, – szkoły wyższe, – jednostki naukowe, – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia,	Grupą docelową są mieszkańcy, stąd zasadne jest wpisanie spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych. Ponadto skoro w skład grupy docelowej wchodzi użytkownicy korzystający ze wspartej infrastruktury to zasadnym jest wpisanie przedsiębiorców, którzy są w posiadaniu np., kamienic, czy lokali użytkowych, które często znajdują się w opłakanym stanie, a których infrastruktura mogłaby zostać odnowiona zgodnie z założeniami tego działania, co wpłynęłoby na poprawę wskaźników energetycznych regionu.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga uwzględniona częściowo Dodano do typów beneficjentów spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe.

		<p>finansów publicznych posiadające osobowość prawną,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków - własnych jednostek samorządu terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków - własnych jednostek samorządu terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne, - spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe - przedsiębiorcy 			
213.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - JST, ich związki i towarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - JST, ich związki i towarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego), 	<p>Wnioskuje o ujęcie wspólnot mieszkaniowych jako beneficjentów. Wspólnoty mieszkaniowe zarządzają z dobrym skutkiem budynkami mieszkalnymi. Jednak ich stan techniczny powoduje dużą energochłonność. Powodem tego jest to, że gminy sprzedawały mieszkania w złym stanie. Część tych budynków została wybudowana w przestarzałych technologiach, a część przed rokiem 1945 (w latach 1920-1940). Dlatego tutaj istnieje duże pole, jeżeli chodzi o energooszczędność. Właściciele tych budynków nie są w stanie sfinansować wysokich kosztów termomodernizacji.</p>	<p>Wspólnota mieszkaniowa Gołdap – Kazimierz Matan</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

		publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego), - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne.	- administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne, - wspólnoty mieszkaniowe.			
214.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	x	Typy beneficjentów: - JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Znaczna grupa beneficjentów zarządzająca potencjalnymi odbiorcami działania (sektor mieszkaniowy)	Starostwo Powiatowe w Gołdapi	Uwaga uwzględniona
215.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach	x	Typy beneficjentów: - JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe,	Znaczna grupa beneficjentów zarządzająca potencjalnymi odbiorcami działania (sektor mieszkaniowy)	Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Marzenia”, Gołdap	Uwaga uwzględniona

	publicznych i sektorze mieszkaniowym		<ul style="list-style-type: none"> - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe 			
216.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	x	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe 	Znaczna grupa beneficjentów zarządzająca potencjalnymi odbiorcami działania (sektor mieszkaniowy)	NZOZ Sanatorium Uzdrowskawe WITAL; Gołdap	Uwaga uwzględniona
217.	s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	x	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym 	Znaczna grupa beneficjentów zarządzająca potencjalnymi odbiorcami działania (sektor mieszkaniowy)	FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap	Uwaga uwzględniona

			<p>systemie ochrony zdrowia, – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, – przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego) – administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe</p>			
218.	<p>s. 65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym</p>	<p>Typy beneficjentów: – JST, ich związki i towarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne – organizacje pozarządowe, – szkoły wyższe, – jednostki naukowe, – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, – przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego), – administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne.</p>	<p>Typy beneficjentów: – JST, ich związki i towarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, – organizacje pozarządowe, – szkoły wyższe, – jednostki naukowe, – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, – przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego), – administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne, – spółdzielnie mieszkaniowe.</p>	<p>Wnioskuje o zapisanie jako beneficjenta spółdzielni mieszkaniowych. Uzasadnienie: 1. Większość budynków mieszkalnych wielorodzinnych jest zarządzana przez spółdzielnie mieszkaniowe. Budynki zostały wybudowane w latach 80 i na początku lat 90 w przestarzałej technologii, która jest bardzo energochłonna i wymaga termomodernizacji. 2. Dyrektywa unijna nakłada na spółdzielnie mieszkaniowe obowiązek opomiarowania zużycia energii cieplnej w mieszkaniach. Zaniechanie działań termomodernizacyjnych spowoduje nierówne traktowanie części mieszkańców, ponieważ część budynków jest po termomodernizacji a część nie. Mieszkańcy tych drugich będą ponosić dużo wyższe koszty ogrzewania. 3. Działania termomodernizacyjne spowodują wzrost miejsc pracy /niższe koszty utrzymania mieszkań przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców i zwiększenia napędu gospodarczego/. 4. Gołdap jest miejscowością uzdrowiskową. Działania termomodernizacyjne wpłyną znacząco na poprawę czystości powietrza w mieście, co ma znaczący wpływ na utrzymanie uzdrowiska w Gołdapi jako jedyne w regionie.</p>	<p>Spółdzielnia Mieszkaniowa w Gołdapi</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

219.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów: -jst (...), -organizacje pozarządowe, -szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zoz działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe (...), -administracja rządowa (...)	Typy beneficjentów: -jst (...), -organizacje pozarządowe, -szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zoz działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, -kościoty i związki wyznaniowe (...), -administracja rządowa (...) -państwowe jednostki budżetowe	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej oraz podległe jednostki (zakłady karne i areszty śledcze) nie posiadają `osobowości prawnej ale jako jednostki skarbu państwa mają zdolność do czynności prawnych i mogą zaciągać zobowiązania.	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie państwowych jednostek budżetowych w zakresie PI 4.3 planowane jest w krajowym Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.
220.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów: -jst (...), -organizacje pozarządowe, -szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zoz działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe (...), -administracja rządowa (...)	Typy beneficjentów: -jst (...), -organizacje pozarządowe, -szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zoz działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, -kościoty i związki wyznaniowe (...), -administracja rządowa (...) -państwowe jednostki budżetowe	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Białymstoku oraz Areszt Śledczy w Giżycku nie posiadają `osobowości prawnej, ale jako jednostki skarbu państwa mają zdolność do czynności prawnych i mogą zaciągać zobowiązania.	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Białymstoku	Uwaga nieuwzględniona Wsparcie państwowych jednostek budżetowych w zakresie PI 4.3 planowane jest w krajowym Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.
221.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła	Typy beneficjentów	Nie uwzględniono spółdzielni mieszkaniowych	Spółdzielnie mieszkaniowe w Elblągu administrują budynkami mieszkaniowymi, które powstawały m.in. w latach 1959-1995, są więc wybudowane w przestarzałych technologiach, wymagających rewitalizacji, w tym działań energooszczędnych, a	Elbląska Spółdzielnia Mieszkaniowa "Sielanka"; Elbląg	Uwaga uwzględniona

	energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym			nadto około 30% budynków mieszkalnych to budynki w zasobach spółdzielni mieszkaniowych, stąd modernizacja tych budynków poprzez przedsięwzięcia energooszczędne na tych obiektach może przynieść istotną redukcję kosztów bieżącego utrzymania i zmniejszenie zużycia energii.		
222.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	x	Przykładowe działania: proponuję oddzielić budynki użyteczności publicznej od sektora mieszkaniowego w typach projektów.	Proponuje się zapisać dwa typy projektów, jeden skierowany do budynków użyteczności publicznej, drugi do sektora mieszkaniowego. Przedsięwzięcia w zakresie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej planowane są jako ZIT w ośrodkach subregionalnych. Wyłączenia ZIT z trybu konkursowego RPO całego typu projektów mogą być krzywdzące dla sektora mieszkaniowego.	Gmina Miasto Ełk	Uwaga nieuwzględniona Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii wdrożeniowych i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
223.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	x	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Gmina Miasto Ełk	Uwaga uwzględniona
224.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	x	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Mała Spółdzielnia Mieszkaniowa „Jutrzenka”; Elbląg	Uwaga uwzględniona
225.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność	Typy beneficjentów	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Parkowa”;	Uwaga uwzględniona

	energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym			sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Elbląg	
226.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów: – JST, ich związki i towarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne – organizacje pozarządowe, – szkoły wyższe, – jednostki naukowe, – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, – przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego), – administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne.	Typy beneficjentów: – JST, ich związki i towarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, – organizacje pozarządowe, – szkoły wyższe, – jednostki naukowe, – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, – przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego), – administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne, – spółdzielnie mieszkaniowe.	Wnioskuje o zapisanie jako beneficjenta spółdzielni mieszkaniowych, uzasadnienie: 1.Zaniechanie działania termomodernizacyjnego na obecnym etapie powoduje nierówne traktowanie mieszkańców zasobów Spółdzielni, ponieważ część budynków jest już docieplona, a część nie. Mieszkańcy niedocieplonych budynków ponoszą wyższe koszty ogrzewania. 2. Znaczna większość naszych budynków została wybudowana w przestarzałej technologii wielkiej płyty, która jest bardzo energochłonna i wymaga prac termomodernizacyjnych. 3. Prace termomodernizacyjne w znacznym stopniu wpłyną na poprawę czystości powietrza w mieście. 4. Prace termomodernizacyjne powodują wzrost zatrudnienia. 5. Docieplenie budynków zmniejsza koszty utrzymania mieszkań, a co za tym idzie przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców.	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa „PIONIER” w Kętrzynie	Uwaga uwzględniona
227.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i	Typy beneficjentów: -JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu	Typy beneficjentów: - JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe,	Chcąc realizować cel szczegółowy działania 4.3 „Zmniejszenie energochłonności sektora publicznego i prywatnego poprzez wzrost efektywności energetycznej budynków mieszkalnych oraz	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zatoka” w Braniewie	Uwaga uwzględniona

	odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	<p>jednostki organizacyjne,</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, -jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe 	<p>użyteczności publicznej” nie powinno się zapomnieć o spółdzielniach i wspólnotach mieszkaniowych, które posiadają łącznie największe zasoby mieszkaniowe. Mając na uwadze komplementarność projektów z programem RPO WiM na lata 2007-2013 należy zatem dopisać do listy beneficjentów spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.</p>		
228.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i	Typy beneficjentów	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Elbląskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o, Elbląg	Uwaga uwzględniona

	sektorze mieszkaniowym					
229.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Spółdzielnia Mieszkaniowa Bidownictwa Wielorodzinnego "Usługa Dom"; Elbląg	Uwaga uwzględniona
230.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przyszłość” w Ełku	Uwaga uwzględniona
231.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Spółdzielnie Mieszkaniowa "Jedność" ; Ełk	Uwaga uwzględniona
232.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Zarząd Budynków Komunalnych; Elbląg	Uwaga uwzględniona
233.	s.65 Działanie 4.3	Typy beneficjentów	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie	Spółdzielnia Mieszkaniowa	Uwaga uwzględniona

	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym			dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	„Zrzeszeni”; Elbląg	
234.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów	Dopisać: -wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe z terenów popegeerowskich.	Zapomniane „blokowiska” mieszkalne z lat 1970-82	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Wiśniowie Etckim	Uwaga uwzględniona Przyjęty zapis nie wyklucza ze wsparcia spółdzielni mieszkaniowych z terenów popegeerowskich.
235.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”; Ełk	Uwaga uwzględniona
236.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	x	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Bernard Woźny; Zarządca Nieruchomości reprezentujący wskazane w wykazie (załącznik do formularza) Wspólnoty Mieszkaniowe z m. Elbląga	Uwaga uwzględniona
237.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła	Rodzaj beneficjentów	Dodatkowe dopisanie do typów beneficjentów spółdzielni mieszkaniowych oraz wspólnot mieszkaniowych	Aktualny zapis beneficjentów eliminuje wykorzystanie dostępnych środków na rzecz mieszkańców naszego regionu – sektor mieszkaniowy to w zdecydowanej większości spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Ełku	Uwaga uwzględniona

	energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym					
238.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	x	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe, ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nad Jarem”; Elbląg	Uwaga uwzględniona
239.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów: - JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu	Typy beneficjentów: - JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe, - szkoły wyższe, - jednostki naukowe, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, - przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne - Spółdzielnie/ wspólnoty mieszkaniowe - Komendy Straży pożarnej, Policji	brak wymienionej kategorii beneficjentów	Starostwo Powiatowe w Ełku	Uwaga uwzględniona częściowo Co do zasady wsparcie wszelkich służb typu państwowa straż pożarna, policja, służby więzienne, realizowane będzie a poziomie krajowym.

		terytorialnego) - administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne				
240.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej/części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne (m.in. ocieplenie budynku, wymiana okien i drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne), przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacja OZE, instalacja systemów chłodzących, w tym również OZE);	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej/części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, wymiana wyposażenia tych obiektów na energooszczędne (m.in. ocieplenie budynku, wymiana okien i drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne), przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacja OZE, modernizacja OZE, instalacja systemów chłodzących, w tym również OZE),	Niektóre budynki mogą wymagać jedynie ocieplenia bez wymiany oświetlenia – zapisać tak by umożliwić działania pojedyncze a nie wykluczyć wspólnych	Starostwo Powiatowe w Ełku	Uwaga nieuwzględniona Wymóg ten wynika bezpośrednio z Umowy Partnerstwa, która jest dokumentem nadrzędnym dla RPO WiM.
241.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła	Typy przedsięwzięć: - kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności	Typy przedsięwzięć: - budowa nowych budynków lub kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej/części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z wymianą	Budowa nowego budynku spełniającego kryteria niskoemisyjne stanowi alternatywę dla modernizacji obiektów istniejących	Gmina Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona Co do zasady w perspektywie 2014-

	energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	publicznej/części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne, przebudowa systemów grzewczych, przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacja OZE	wyposażenia tych obiektów na energooszczędne, przebudowa systemów grzewczych, przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacja OZE			2020 nie przewiduje się wsparcia budowy nowych obiektów.
242.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów: -JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, -organizacje pozarządowe, -szkoły wyższe, -jednostki naukowe, -jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, -zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, -kościół i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, -przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu	Typy beneficjentów: -JST, ich związki i stowarzyszenia oraz działające w ich imieniu jednostki organizacyjne, -organizacje pozarządowe, -szkoły wyższe, -jednostki naukowe, -jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, -zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, -kościół i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, -przedsiębiorcy (podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego) -administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne - wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe	Wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe nie powinny być wyłączone z możliwości wsparcia środkami unijnymi	Urząd Miejski w Gołdapi	Uwaga uwzględniona

		terytorialnego) -administracja rządowa oraz podległe jej jednostki organizacyjne				
243.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Typy beneficjentów: brak zapisu	Typy beneficjentów: wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe	Zgodnie z opisem typów działania wsparcie będzie udzielane na przedsięwzięcia polegające na m.in. Modernizacji części wspólnych budynków wielorodzinnych, natomiast w typach beneficjentów wspólnot oraz spółdzielni mieszkaniowych, które w większości administrują/posiadają budynki wielorodzinne	Gmina Olsztyn	Uwaga uwzględniona
244.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	x	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Osiągnięcie celów działania 4.3 bez spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz wykorzystanie dostępnych środków nie będzie możliwe ponieważ sektor mieszkaniowy to głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga uwzględniona
245.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	W przykładowych działaniach/typach przedsięwzięć: (...) przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła)	(...) przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła, w tym podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej)	Chodzi o zapewnienie takiej interpretacji zapisu, aby nie można było wykluczyć jako źródła ciepła także ciepła sieciowego	Elbląskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.; Elbląg	Uwaga nieuwzględniona Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii wdrożeniowych i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółowiających RPO WIM.
246.	s.65 Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w budynkach	W typach beneficjentów	Proponujemy dopisać: przedsiębiorstwa komunalne	Konsekwencja powyższej propozycji	Elbląskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.; Elbląg	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z Zarządzenie Nr 486 z 2013 r. Prezydenta

	publicznych i sektorze mieszkaniowym					Miasta Elbląg z 25 września 2013 Elbląskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. jest miejską jednostką organizacyjną. Zatem beneficjentów nie ogranicza wsparcia dla tego podmiotu.
247.	s. 66-69 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	x	Proponujemy dopisać za każdym razem przedsiębiorstwa stanowiące własność gminy lub zastosować inny zapis umożliwiający wykorzystanie środków przez te podmioty	Wśród typów beneficjentów są spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe a brakuje przedsiębiorstw komunalnych, które najczęściej zabezpieczają dostawę ciepła do mieszkańców	Elbląskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.; Elbląg	Uwaga uwzględniona
248.	s. 68 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, - przedsiębiorcy (MŚP)	W regionie występują przedsiębiorcy świadczący usługi dostarczania energii np. na terenach przemysłowych. Obecnie posiadają przestarzałe jednostki, które mogłyby być zastąpione OZE. Skoro grupą docelową są przedsiębiorcy, a istnieją w regionie małe i średnie firmy, które dostarczają energię na tereny przemysłowe, zasadnym wydaje się ich wpisanie, tym bardziej że jednostki samorządowe czy też spółdzielnie mieszkaniowe mogą nie dysponować wystarczającym wkładem własnym na tego typu inwestycje, które obecnie są traktowane jako drugorzędne.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga uwzględniona
249.	s. 68 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe; - <u>przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u> <u>- organizacje, o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z 24.04.2003 o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873)</u>	W interesie ogólnospołecznym jest umożliwienie wytwarzania i zaopatrywania społeczności w czystą energię przez podmioty niedziałające dla osiągnięcia zysku, a taki katalog mieści się w proponowanym zapisie	Starostwo Powiatowe w Gołdapi	Uwaga uwzględniona

250.	s. 68 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe; - <u>przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u> - <u>organizacje, o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z 24.04.2003 o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873)</u>	W interesie ogólnospołecznym jest umożliwienie wytwarzania i zaopatrywania społeczności w czystą energię przez podmioty nie działające dla osiągnięcia zysku, a taki katalog mieści się w proponowanym zapisie	Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Marzenia”, Gołdap	Uwaga uwzględniona
251.	s. 68 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe; - <u>przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u> - <u>organizacje, o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z 24.04.2003 o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873)</u>	W interesie ogólnospołecznym jest umożliwienie wytwarzania i zaopatrywania społeczności w czystą energię przez podmioty nie działające dla osiągnięcia zysku, a taki katalog mieści się w proponowanym zapisie	NZOZ Sanatorium Uzdrowskowe WITAL; Gołdap	Uwaga uwzględniona
252.	s. 68 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; – związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe; - <u>przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u> - <u>organizacje, o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z 24.04.2003 o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873)</u>	W interesie ogólnospołecznym jest umożliwienie wytwarzania i zaopatrywania społeczności w czystą energię przez podmioty nie działające dla osiągnięcia zysku, a taki katalog mieści się w proponowanym zapisie	FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap	Uwaga uwzględniona
253.	s. 68 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;	- <u>przedsiębiorstwa</u> - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;	Żadna z wymienionych pierwotnie grup beneficjentów nie posiada kompetencji w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji. Jedynymi podmiotami prowadzącymi działalność w tym zakresie są przedsiębiorstwa dlatego wykluczenie tego rodzaju beneficjentów wydaje się niezamierzonym błędem.	Robert Szaj reprezentujący: Stowarzyszenie „Instytut Ekoprusia”, Fundację Nicolaus Copernicus,	Uwaga uwzględniona

					Polską Fundację Paraolimpijską, Polski Komitet Paraolimpijski, własną jednoosobową działalność gospodarczą	
254.	s. 68 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	x	Proponuje się dopisanie do typów beneficjentów: – przedsiębiorstwa, zakłady ciepłownicze.	Rozbudową jednostek ciepłych oraz przyłączeniami do sieci ciepłowniczej zajmują się także zakłady ciepłownicze, które są spółkami miejskimi, oraz zakłady ciepłownicze, które są w posiadaniu spółdzielni.	Gmina Miasto Elk	Uwaga uwzględniona
255.	s. 68 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	Typ beneficjentów - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Propozycja usunięcia i dopisania: - przedsiębiorcy - zakłady opieki zdrowotnej	Konieczność wyłączenia grupy związanej z budownictwem mieszkaniowym oraz rozszerzenia katalogu beneficjentów o podmioty, którzy de facto będą stanowiły główną grupę odbiorców pomocy.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga częściowo uwzględniona Katalog beneficjentów RPO WiM definiuje podmioty przede wszystkim w oparciu o zapisy i określenia Krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON
256.	s. 68 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	Typ beneficjentów - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;	- spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe	Są różne typy spółdzielni.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga nieuwzględniona Spójnik „i” wskazuje, że planuje się wsparcie zarówno spółdzielni mieszkaniowych jak i wspólnot mieszkaniowych.
257.	s. 68	Typy beneficjentów:	Wnosimy o dopisanie do typów beneficjentów:	Założone cele działania 4.4 mogą być w pełni	Elbląska Rada	Uwaga uwzględniona

	Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;	"przedsiębiorcy"	realizowane przez sektor przedsiębiorców. Dlatego też wnosimy o dodanie w/w typu beneficjentów.	Klastrów	
258.	s. 69 Działanie 4.4 Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji	Wskaźniki Kolumna 2	Propozycja dopisania wskaźników: - Ilość wyprodukowanej energii elektrycznej [MWh/rok] - Ilość wyprodukowanej energii cieplnej [GJ/rok] - Ilość wyprodukowanej energii elektrycznej z OZE [MWh/rok] - Ilość wyprodukowanej energii cieplnej z OZE [GJ/rok]	Konieczne jest uzupełnienie o podstawowe wskaźniki niezbędne do oceny skuteczności interwencji w ramach Działania.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona W RPO WiM 2014-2020 powinna znaleźć się optymalna ilość wskaźników, dla których będzie można oszacować wartości pośrednie i docelowe. W naszej opinii wskaźnik z listy KE common indicators tj. „ <i>Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej</i> ” jako wskaźniki rezultatu służy do oceny skuteczności interwencji w tym działaniu.
259.	Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	x	x	Informujemy, że obecna wersja projektu RPO nie przewiduje wsparcia modernizacji sieci ciepłowniczych. Żadne z działań przewidzianych w ww. projekcie w osi priorytetowej 2.4. Efektywność energetyczna nie przewiduje rozbudowy i modernizacji systemów ciepłowniczych bez kontekstu OZE lub zagospodarowania ciepła, jako odpadu w produkcji energii elektrycznej	Elbląskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.; Elbląg	W tym miejscu zwracamy uwagę na treść PO IiŚ na lata 2014-2020.

				<p>(kogeneracja) – vide przykładowe typy przedsięwzięć w działaniach 4.1 i 4.4. Jako przedsiębiorstwo ciepłownicze widzimy ogromną potrzebę umożliwienia wykorzystania środków alokowanych w RPO na działania związane z poprawą jakości przesyłu i dystrybucji ciepła sieciowego (zdalacznego), które przyczyniają się do poprawy wskaźników efektywności energetycznej. Można ten cel uzyskać nie tylko poprzez stosowanie technologii rur preizolowanych, które zastępując tradycyjne układy kanałowe, czy też napowietrzne, znacząco zmniejszają straty ciepła, ale również poprzez optymalizację średnic przewodów ciepłowniczych, czyli dostosowanie ich do aktualnie występujących obciążeń hydraulicznych. Ponadto procesy produkcji ciepła w kotłowniach/elektrociepłowniach umożliwiają ich kontrolę pod względem jakości stosowanego paliwa, jak i składu i stężenia emitowanych zanieczyszczeń. Poprzez przyłączanie obiektów do miejskiej czy osiedlowej sieci ciepłowniczej likwidacji ulegają źródła niskiej rozproszonej emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w których często dochodzi do niedozwolonego spalania śmieci komunalnych czy poprodukcyjnych. Emisja ta - szczególnie w rejonach zurbanizowanych - rodzi negatywne skutki dla zdrowia mieszkającej na danym obszarze populacji. W związku z powyższym proponujemy w działaniu 4.5 „Gospodarka niskoemisyjna na obszarach miejskich” w przykładowych typach przedsięwzięć dodać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnego ogrzewania mieszkań, procesów przemysłowych i energetyki, w tym poprzez przyłączanie obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej,</i> - <i>rozbudowa i modernizacja systemów ciepłowniczych (sieci ciepłowniczych, węzłów).</i> <p>Natomiast w grupach beneficjentów proponujemy uwzględnić jednostki samorządu terytorialnego i ich</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>jednostki organizacyjne oraz przedsiębiorstwa, w tym komunalne. Uzasadnienie może stanowić wybrany fragment powyższego tekstu. Ponadto wymagałoby to również rozszerzenia terytorialnego obszaru realizacji z OSI (obszarów wymagających restrukturyzacji i rewitalizacji) na cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego. Ponadto – zwiększając zakres możliwości inwestycyjnych w działaniu 4.5 należałoby zwiększyć również na ten cel środki. Przypominamy, że nasza propozycja jest zgodna zarówno z zakresem opisanym w linii demarkacyjnej (priorytet 4.5), jak i stanowiskiem wyrażonym w naszym piśmie z dn. 08.10.2013r. (TE/4617/735/2013). Uważamy, że poważną wadą przedstawionej do konsultacji wersji RPO WiM 2014-2020 jest niedostrzeżenie potrzeb branży ciepłowniczej w zakresie modernizacji i rozbudowy lokalnych systemów ciepłowniczych, które służą mieszkańcom i środowisku naturalnemu naszego regionu.</p>		
260.	s. 69 Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	-	Działanie do usunięcia.	<p>W ocenie WF nie ma więc uzasadnienia do powielania kategorii interwencji dla 3 subregionalnych ośrodków miejskich: Olsztyna, Elbląga i Ełku, które będą mogły skorzystać ze środków w ramach ww. Programów. Należy również nałożyć na te zapisy, kwestię ZIT i obecną propozycję braku możliwości ubiegania się o środki w ramach RPO dla zadań, które będą ujęte w ZIT, a do nich niewątpliwie należy transport.</p> <p>W przypadku pozostałych miast województwa, które mogłyby aplikować, należy zwrócić uwagę, że w przypadku transportu trzeba uwzględnić kwestię pomocy publicznej i ewentualnego wsparcia przedsiębiorców w ramach Osi I.</p> <p>Wniosek WF o usunięcie tego Działania (PI) z RPO WiM.</p>	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Interwencja w tym zakresie wynika ze zdiagnozowanych potrzeb.
261.	s. 69 Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	Działanie 4.5 Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich	Dofinansowanie transportu miejskiego jest tylko jednym z działań w ramach priorytetu, którego nadrzędnym celem jest obniżenie niskiej emisji. Dlatego ponadto powinny być wspierane działania	Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	Uwaga uwzględniona

				informacyjno-promocyjne dotyczące np. oszczędności energii, kampanie promujące budownictwo zeroemisyjne, inwestycje w zakresie budownictwa pasywnego, czy wymiany indywidualnych palenisk, będących głównym źródłem niskiej emisji.		
262.	s. 70 Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	x	<p>Przed tabelą pn. „Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla EFRR” proponujemy umieścić zapis o treści: „Ważnym elementem w rozwoju zintegrowanego transportu publicznego jest trakcja tramwajowa, system transportu zawierający tramwaje jako środek transportu o dużej zdolności przewozowej, ekologicznie bezpieczny i ekonomiczny. Tramwaje nie powodują emisji szkodliwych substancji do środowiska. Są mało toksyczne, wykazują niski poziom dźwięków szkodliwych. Sprawiają, że miasto staje się przyjazne środowisku. Potrzebują również mniej miejsca niż transport samochodowy. Tramwaje poruszają się w wydzielonych pasach, nie blokują ruchu, nie stoją w korkach ulicznych. Systemy sterowania ruchem zapewniające priorytet dla tramwaju, pozwalają na wydłużenie czasu podróży. Stworzenie integracyjnych węzłów (przystanków, stacji z udziałem tramwaju usprawni komunikację w mieście, zapewni priorytet dla komunikacji transportu zbiorowego. Rozwój traktacji tramwajowej (modernizacja i budowa nowych odcinków trakcyjnych, zakup nowoczesnego, ekologicznego, bezpiecznego taboru), jako z jednej z form transportu, zapewni stworzenie bezpiecznego, niezawodnego, sprawnego przyjaznego systemu komunikacji zbiorowej, zachęci mieszkańców do zmiany środka transportu z indywidualnego na zbiorowy.</p> <p>Pod tabelą pn. „ Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla EFRR” zapis dotyczący Przykładowych działań/ typów przedsięwzięć proponujemy</p>	<p>W planach rozwojowych miasta Elbląg zakłada się, że publiczny transport zbiorowy powinien stać się głównym elementem miejskiego systemu transportowego, zapewniającym wysoki poziom usług swoim klientom i współtworzącym pozytywny wizerunek miasta przy jednoczesnym ograniczeniu uciążliwości dla środowiska. Głównym celem dla zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w Elblągu jest zwiększenie atrakcyjności oferty, by stawać się alternatywą dla komunikacji indywidualnej i nie dopuścić do paraliżu komunikacyjnego w rejonie Śródmieścia i na trasach do niego prowadzących , a także dążenie do zwiększenia udziału transportu zbiorowego w podróżach miejskich. Osiągnięcie głównego celu będzie możliwe poprzez inwestycje w podsystem komunikacji tramwajowej (wymiana i modernizacja taboru, budowa i modernizacja torowisk). Uzupełnienie działania 4.5 o zapisy dotyczące transportu szynowego (trakcji tramwajowej) umożliwią staranie się o środki finansowe w ramach Projektu na rozwój traktacji tramwajowej jako jednego z podsystemów komunikacji zbiorowej w Elblągu.</p>	Tramwaje Elbląskie Spółka z o.o.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Propozycja nazbyt szczegółowa, zapisy Programu w większości obejmują proponowany zakres wsparcia. Ponadto, należy zaznaczyć, że wsparcie w tym zakresie dla ośrodków wojewódzkich, regionalnych (w tym Elbląga) i subregionalnych zostało zaplanowane w krajowym Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.</p>

			<p>uzupełnić o treść:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja starych i budowa nowych odcinków trakcji tramwajowej; - zakup i modernizacja taboru szynowego - budowa i przebudowa obiektów zajezdni tramwajowych <p>W treści dotyczącej Przykładowych działań/ typów przedsięwzięć, proponujemy zdanie</p> <p>„wdrażanie systemów informacji i zarządzania ruchem (jako element projektów wskazanych powyżej)” zstąpić zdaniem: „wdrażanie systemów informacji i zarządzania ruchem z uwzględnieniem priorytetów dla publicznej komunikacji miejskiej (jako element projektów wskazanych powyżej)”</p>			
263.	s. 70 Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji	<p>przed tabelą pn. „zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla EFRR” proponuje się umieścić zapis o treści:</p> <p>„Ważnym elementem w rozwoju zintegrowanego transportu publicznego jest trakcja tramwajowa, system transportu zawierający tramwaje jako środek transportu o dużej zdolności przewozowej, ekologicznie bezpieczny i ekonomiczny. tramwaje nie powodują emisji szkodliwych substancji do środowiska. są mało toksyczne, wykazują niski poziom dźwięków szkodliwych. sprawiają, że miasto staje się przyjazne środowisku. potrzebują również mniej miejsca niż transport samochodowy. tramwaje poruszają się w wydzielonych pasach, nie blokują ruchu, nie stoją w korkach ulicznych. systemy sterowania ruchem zapewniające priorytet dla tramwaju, pozwalają na wydatne skrócenie czasu podróży. stworzenie integracyjnych węzłów (przystanków, stacji z udziałem tramwaju) usprawni</p>	<p>W planach rozwojowych miasta Elbląg zakłada się, że publiczny transport zbiorowy powinien stać się głównym elementem miejskiego systemu transportowego, zapewniającym wysoki poziom usług swoim klientom i współtworzącym pozytywny wizerunek miasta przy jednoczesnym ograniczeniu uciążliwości dla środowiska. głównym celem dla zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w Elblągu jest zwiększenie atrakcyjności oferty, by stawać się alternatywą dla komunikacji indywidualnej i nie dopuścić do paraliżu komunikacyjnego w rejonie śródmieścia i na trasach do niego prowadzących, a także dążenie do zwiększenia udziału transportu zbiorowego w podróżach miejskich. osiągnięcie głównego celu będzie możliwe poprzez inwestycje w podsystem komunikacji tramwajowej (wymiana i modernizacja taboru, budowa i modernizacja torowisk). uzupełnienie działania 4.5 o zapisy dot. transportu szynowego (trakcji tramwajowej) umożliwią staranie</p>	Gmina Miasto Elbląg	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Propozycja nazbyt szczegółowa, zapisy Programu w większości obejmują proponowany zakres wsparcia. Ponadto, należy zaznaczyć, że wsparcie w tym zakresie dla ośrodków wojewódzkich, regionalnych (w tym Elbląga) i subregionalnych zostało zaplanowane w krajowym Programie</p>

			<p>komunikację w mieście, zapewni priorytet dla komunikacji transportu zbiorowego. rozwój trakcji tramwajowej (modernizacja i budowa nowych odcinków trakcyjnych, zakup nowoczesnego ekologicznego, bezpiecznego taboru) jako jednej z form transportu, zapewni stworzenie bezpiecznego, niezawodnego, sprawnego, przyjaznego systemu komunikacji zbiorowej, zachęci mieszkańców do zmiany środka transportu z indywidualnego na zbiorowy.”</p> <p>Pod tabelą pn. „zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla efr” zapis dot. przykładowych działań/ typów przedsięwzięć proponuje się uzupełnić o treść: „- modernizacja starych i budowa nowych odcinków trakcji tramwajowej; - zakup i modernizacja taboru szynowego - budowa i przebudowa obiektów zajezdni tramwajowych”</p> <p>W treści dot. przykładowych działań/ typów przedsięwzięć proponuje się zdanie „wdrażanie systemów informacji i zarządzania ruchem (jako element projektów wskazanych powyżej)” zastąpić zdaniem: „wdrażanie systemów informacji i zarządzania ruchem z uwzględnieniem priorytetów dla publicznej komunikacji miejskiej (jako element projektów wskazanych powyżej)”.</p>	<p>się o środki finansowe w ramach projektu na rozwój trakcji tramwajowej jako jednego z podsystemów komunikacji zbiorowej w Elblągu.</p>		<p>Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.</p>
264.	s. 70 Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	Przykładowe działania / typy przedsięwzięć - budowa / przebudowa infrastruktury transportu publicznego (np. sygnalizacja wzbudzana, budowa buspasów oraz zintegrowanych przystanków	Działania / typy przedsięwzięć - budowa / przebudowa infrastruktury transportu publicznego (np. sygnalizacja wzbudzana, budowa buspasów oraz zintegrowanych przystanków przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami transportu, wraz z przebudową układu komunikacyjnego	realizacja tego działania ma pozytywnie wpłynąć na estetykę i klimat miejski, poprzez m.in. budowę buspasów oraz zakup i modernizację niskoemisyjnego taboru. Aby zmniejszyć emisję zanieczyszczeń nie należy również pomijać przebudowy ciągów komunikacyjnych, na których taki tabor miałby funkcjonować. zły stan techniczny ulic powoduje dyskomfort podróży, zagraża bezpieczeństwu	Powiat Ostródzki z siedzibą w Ostródzie	Uwaga nieuwzględniona Drogi i przebudowa układu komunikacyjnego będzie możliwa w priorytetach realizujących Cel

		przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami transportu);		komunikacyjnemu oraz powoduje zanieczyszczenia środowiska z powodu większej emisji spalin.		Tematyczny 7.
265.	s. 71 Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	x	Terytorialny obszar realizacji. Należałoby dopisać OSI – Ośrodki subregionalne	Transport publiczny obejmuje cały ośrodek subregionalny Ełk, czyli miasto Ełk, część gminy Ełk. przebudową infrastruktury transportu publicznego i zakupem taboru zajmuje się każdy samorząd z którym zostało zwarte porozumienie. OSI – obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji obejmuje jedynie miasto Ełk, co uniemożliwiłoby pozyskanie środków innym samorządom z którymi zawarte jest porozumienie o rozwoju transportu publicznego w ośrodku subregionalnym Ełk.	Gmina Miasto Ełk	Uwaga nieuwzględniona Należy zaznaczyć, że wsparcie w tym zakresie dla ośrodków wojewódzkich, regionalnych i subregionalnych (w tym Ełku) zostało zaplanowane w krajowym Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.
266.	s. 71 Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	Terytorialny obszar realizacji -	- cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego	Danie szansy beneficjentom z innych obszarów	Urząd Gminy Kurzętnik	Uwaga uwzględniona
267.	s. 71 Działanie 4.5 Zrównoważony transport miejski	Typy beneficjentów: Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne w porozumieniu z innymi podmiotami (np. PKP, PKS)	Typy beneficjentów: Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, również w porozumieniu z innymi podmiotami (np. PKP, PKS)	Obecny zapis wyklucza możliwość samodzielnego aplikowania o środki przez pojedynczą jednostkę samorządu terytorialnego	Gmina Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona Należy zaznaczyć, że wsparcie w tym zakresie dla ośrodków wojewódzkich (w tym Olsztyna), regionalnych i subregionalnych zostało zaplanowane w krajowym Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata

						2014-2020.
Sekcja 2.5 - Oś Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów						
268.	Propozycja działań przewidzianych do realizacji w ramach zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym i racjonalnym wykorzystaniem zasobów.	brak	Ocena jakości, racjonalne pozyskiwanie i przerób dziczyzny oraz przygotowanie na ich bazie produktów regionalnych np. pod wspólną etykietą „Dziczyzna z Warmii i Mazur”; „Dary z lasów i pól Warmii i Mazur”.	W pełni naturalny surowiec jakim jest dziczyzna, pozyskiwany od zwierząt bytujących w czystym środowisku naturalnym, cieszy się coraz większym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszego regionu jak również turystów zarówno krajowych jak i zagranicznych. Populacja dzikich kopytnych, których liczebność musi być stabilizowana ze względu na szkody i straty wyrządzane w gospodarce rolnej i lesnej, pozwalają na wykorzystanie dziczyzny, jako znakomitego produktu promującego nasz region. Do dnia dzisiejszego nie potrafiliśmy stworzyć z dziczyzny naszej marki rozpoznawalnej w całej Europie. To z całą pewnością dobry moment i okazja do promocji dziczyzny, jako produktu regionalnego, na rynku krajowym i poza granicami polski. Przy wykorzystaniu dorobku naukowego oraz wyników badań prowadzonych na UWM, można zintensyfikować działania informacyjne walorach dietetycznych dziczyzny oraz rozpocząć promocję potraw z dziczyzny serwowanych na Warmii i Mazurach. Należy również przeanalizować możliwości zwiększenia dostępności dziczyzny dla mieszkańców Warmii i Mazur.	Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona
269.	Propozycja działań przewidzianych do realizacji w ramach zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym i racjonalnym wykorzystaniem zasobów.	brak	Szkody i straty wyrządzane przez dzikie zwierzęta w środowisku naturalnym oraz metody przeciwdziałania im, a zwiększanie potencjalnych walorów różnorodności biologicznej środowiska.	Zmiany w środowisku życia dzikich zwierząt w ostatnich dekadach spowodowały, z jednej strony znaczący wzrost liczebności populacji dzikich przeżuwaczy oraz dzika, a z drugiej katastrofalny spadek zagęszczenia zwierząt polnych, takich jak zajęć szarak i kuropatwa. Krajobraz rolniczy został przekształcony przez człowieka na tyle, że populacje ptaków i ssaków zamieszkujących te tereny są wypierane z ich naturalnych środowisk, jakimi są agrocenozy. Sytuacja ta nie sprzyja rozwojowi różnorodności biologicznej. Do zatrzymania tego niekorzystnego procesu potrzebne jest wspólne działanie samorządu lokalnego, rolników i przedstawicieli służb i organizacji mających na celu ochronę przyrody. Tylko wspólne działania mogą spowodować ograniczenie konfliktów na tle	Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona

				szacowania szkód wyrządzanych zarówno przez zwierzęta łowne, jak i chronione.		
270.	Propozycja działań przewidzianych do realizacji w ramach zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym i racjonalnym wykorzystaniem zasobów.	brak	Monitoring – ocena liczebności i zagęszczenia dzikich zwierząt jako warunek trwałego zarządzania ich populacjami (m.in. wilka, rysia, bobra i gatunków zwierząt łownych).	Priorytetowym działaniem w tym zakresie jest rzetelny monitoring liczebności zwierząt dziko żyjących zarówno gatunków łownych jak i objętych ochroną gatunkową, gdyż tylko określenie faktycznej liczebności tych gatunków pozwoli na opracowanie właściwego gospodarowania populacjami zwierząt łownych oraz przedstawienie prawdziwych kosztów ponoszonych przez mieszkańców Warmii i Mazur w zakresie występowania zwierząt objętych ochroną gatunkową. Dlatego też zaproponowano działania mające na celu poprawienie tej sytuacji oraz na bazie kolejnych działań wykorzystania ich dla promocji regionu i budowania świadomości kształtowania postaw społecznych w zakresie aktywnych form ochrony.	Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy Olsztyn	Propozycja nazbyt szczegółowa. Zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
271.	Propozycja działań przewidzianych do realizacji w ramach zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym i racjonalnym wykorzystaniem zasobów.	brak	Tworzenie parków dzikich zwierząt oraz ośrodków ich chowu i re introdukcji i na ich bazie centrów edukacji ekologicznej, których zadaniem będzie propagowanie m.in. aktywnych form ochrony przyrody.	Bardzo atrakcyjną formą promocji regionu oraz doskonałym elementem edukacji przyrodniczej jest tworzenie Parków Dzikich Zwierząt. Możliwość obserwowania zwierząt w naturalnym środowisku na przestrzeni całego roku było by dla mieszkańców miast często jedyną okazją do poznania większości gatunków dzikich zwierząt żyjących na Warmii i Mazurach. Ośrodki te mogły by również prowadzić rehabilitację dzikich zwierząt, a w niektórych przypadkach być dożywotnim azylem dla tych osobników, dla których powrót do życia na wolności byłby niemożliwy. Takie działania wpisuje się w szeroko rozumianą ochronę przyrody, a jednocześnie poprzez zwiększenie możliwości poznawczych wspiera rozwój świadomości ekologicznej turystów oraz mieszkańców	Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy Olsztyn	Uwaga uwzględniona Działania tego typu możliwe będą do realizacji w ramach PI 6.4 np. jako typ projektu: -inwestowanie w niezbędną infrastrukturę związaną z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych); -tworzenie miejsc ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w

						oparciu o gatunki rodzime.
272.	Propozycja działań przewidzianych do realizacji w ramach zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym i racjonalnym wykorzystaniem zasobów.	brak	Tworzenie i wdrażanie projektów rewitalizacji agrocenoz dla właściwego funkcjonowania populacji dzikich zwierząt.	<p>Priorytetowym działaniem w tym zakresie jest rzetelny monitoring liczebności zwierząt dziko żyjących zarówno gatunków łownych jak i objętych ochroną gatunkową, gdyż tylko określenie faktycznej liczebności tych gatunków pozwoli na opracowanie właściwego gospodarowania populacjami zwierząt łownych oraz przedstawienie prawdziwych kosztów ponoszonych przez mieszkańców Warmii i Mazur w zakresie występowania zwierząt objętych ochroną gatunkową. Dlatego też zaproponowano działania mające na celu poprawienie tej sytuacji oraz na bazie kolejnych działań wykorzystania ich dla promocji regionu i budowania świadomości kształtowania postaw społecznych w zakresie aktywnych form ochrony.</p> <p>Bardzo atrakcyjną formą promocji regionu oraz doskonałym elementem edukacji przyrodniczej jest tworzenie Parków Dzikich Zwierząt. Możliwość obserwowania zwierząt w naturalnym środowisku na przestrzeni całego roku było by dla mieszkańców miast często jedyną okazją do poznania większości gatunków dzikich zwierząt żyjących na Warmii i Mazurach. Ośrodki te mogły by również prowadzić rehabilitację dzikich zwierząt, a w niektórych przypadkach być dożywotnim azylem dla tych osobników, dla których powrót do życia na wolności byłby niemożliwy. Takie działania wpisuje się w szeroko rozumianą ochronę przyrody, a jednocześnie poprzez zwiększenie możliwości poznawczych wspiera rozwój świadomości ekologicznej turystów oraz mieszkańców</p>	Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy Olsztyn	Uwaga uwzględniona Działania tego typu możliwe będą do realizacji w ramach PI 6.4 np. jako typ projektu: -inwestowanie w niezbędną infrastrukturę związaną z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych); -tworzenie miejsc ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime.
273.	s. 73	x	Dofinansowanie 85% na budowę, przebudowę , adaptację i modernizację schronisk dla zwierząt.	Pilne rozwiązanie naglących problemów bezpieczeństwa mieszkańców oraz ochrony zwierzyny dzikiej.	Urząd Gminy w Łukcie	Uwaga nieuwzględniona Proponowany tym przedsięwzięcia nie wchodzi w zakres przedmiotowy

						funduszy polityki spójności.
274.	s. 73	2.5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	2.5. Środowisko przyrodnicze i kulturowe oraz racjonalne wykorzystanie zasobów	Środowisko kulturowe stanowi obszar odrębny i wymaga wyodrębnienia w proponowanym zapisie	Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Elblągu Centrum Sztuki Galeria EL w Elblągu	Uwaga nieuwzględniona Środowisko kulturowe jest wyodrębnione w RPO WiM jako samodzielny priorytet inwestycyjne.
275.	s. 73	Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska przyrodniczego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami	Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami	Konsekwentnie, w stosunku do powyższego, proponujemy rozszerzenie zapisów o środowisko kulturowe	Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Elblągu Centrum Sztuki Galeria EL w Elblągu	Uwaga nieuwzględniona Cele tematyczne (w tym ich nazwy i zakres) wynikają bezpośrednio z regulacji europejskich w sprawie funduszy strukturalnych.
276.	s. 73 Działanie 5.1 Gospodarka odpadami	6.4. ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” oraz zieloną infrastrukturę	6.4. ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby i jezior oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” oraz zieloną infrastrukturę	Rekultywacja jezior na Warmii i Mazurach powinna być jednym z priorytetów wśród działań związanych z ochroną środowiska naturalnego. do tej pory nie było programów pomocowych finansujących rekultywację jezior	Urząd Miejski w Gołdapi	Uwaga częściowo uwzględniona Cele tematyczne (w tym ich nazwy i zakres) wynikają bezpośrednio z regulacji europejskich w sprawie funduszy strukturalnych. Niemniej jednak wsparcie rekultywacji jednolitych części wód jezior uwzględniono w ramach PI 6.4 RPO.
277.	s. 73	x	Należy dodać: unieszkodliwianie przyzm na	x	Urząd Miasta	Uwaga

	Działanie 5.1 Gospodarka odpadami		wysypiskach śmieci.		Braniewa	niewzględniona. Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii wdrożeniowych i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
278.	s. 73 Działanie 5.1 Gospodarka odpadami	Cel szczegółowy Ochrona powierzchni ziemi	Ochrona powierzchni ziemi poprzez gospodarcze wykorzystanie odpadów	Zaproponowana zmiana celu szczegółowego wiąże się z możliwością jego realizacji i monitoringu.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga częściowo Uwzględniona Zmieniono cel szczegółowy na „Poprawa gospodarki odpadami w województwie”
279.	s. 73 Działanie 5.1 Gospodarka odpadami	Uzasadnienie Na podstawie WPGO jednym z priorytetowych zadań na najbliższe lata będzie uzupełnienie istniejącego systemu gospodarki odpadami poprzez stworzenie systemu zbiórki oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych i problemowych.	Na podstawie WPGO jednym z priorytetowych zadań na najbliższe lata będzie uzupełnienie istniejącego systemu gospodarki odpadami poprzez stworzenie systemu zbiórki oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych i problemowych. Ważne będzie również zabezpieczenie środowiska przed negatywnym oddziaływaniem starych składowisk, poprzez ich zamykanie i rekultywację.	W ramach WPGO wskazano jako jedno z zadań do realizacji zamykanie i rekultywację składowisk. Duża część z nich negatywnie oddziałuje na środowisko, a część nadal stwarza możliwości nielegalnego składowania odpadów. Konieczne jest zatem wsparcie procesu zamykania i rekultywacji w celu poprawy stanu środowiska.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga niewzględniona. Zapis powstał w oparciu o materiał zaproponowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Dziwi zatem fakt zgłaszania uwag do własnych propozycji. Na rozszerzenie zakresu nie pozwalają środki finansowe.
280.	s. 73 Działanie 5.1	Przykładowe działania - kompleksowa poprawa	- poprawa gospodarki odpadami niebezpiecznymi	Proponujemy bezpieczniejszy zapis, który może przełożyć się na większą liczbę wniosków.	Wojewódzki Fundusz	Uwaga niewzględniona.

	Gospodarka odpadami	gospodarki odpadami niebezpiecznymi			Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Zapis powstał w oparciu o materiał zaproponowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Dziwi zatem fakt zgłaszania uwag do własnych propozycji. Na rozszerzenie zakresu nie pozwalają środki finansowe.
281.	s. 74 Działanie 5.1 Gospodarka odpadami	Przykładowe działania -	Propozycja dopisania: - rekultywacja składowisk	Proponujemy bezpieczniejszy zapis, który może przełożyć się na większą liczbę wniosków.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Zapis powstał w oparciu o materiał zaproponowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Dziwi zatem fakt zgłaszania uwag do własnych propozycji. Na rozszerzenie zakresu nie pozwalają środki finansowe.
282.	s. 73-75 Działanie 5.1 Gospodarka odpadami	Brak uwzględnienia zadania dotyczącego rekultywacji składowisk	Uwzględnić zadanie: „Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów”	Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (w tym w powiecie mrągowskim) pozostało kilka składowisk, które w latach 2014- 2020 powinny być zamknięte i zrehabilitowane. Trudno aby gminy które najczęściej są właścicielami tych składowisk pozostały bez możliwości wsparcia finansowego w zakresie rekultywacji. Zwłaszcza, że byłoby to poniekąd karą za	Otolia Siemieniec Burmistrz Miasta Mrągowo w imieniu Burmistrzów i	Uwaga nieuwzględniona Zapis powstał w oparciu o prace Grupy Roboczej ds. RPO WiM, której

				to, że wcześniej poniosły koszty związane z modernizacją i dostosowaniem obiektów do warunków unijnych i tym samym załatwiły problem zagospodarowania odpadów dla wielu gmin. Poprawa jakości ziemi i powietrza w tym uniknięcie zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych, które mogą być zanieczyszczone wodami ze złoża a także poprawa walorów krajobrazowych w naszym regionie powinna być jednym z ważniejszych zadań tak jak miało to miejsce z likwidacją mogielników.	Wójtów wskazanych samorządów (Miasto Mrągowo, Gmina Mrągowo, Gmina Piecki, Gmina Sorkwity, Gmina Mikołajki)	uczestnikiem jest Pani Otolia Siemieniec.
283.	s. 73-75 Działanie 5.1 Gospodarka odpadami	Brak uwzględniania zadania dotyczącego rekultywacji składowisk	Uwzględnić zadanie „zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów”	Na terenie województwa warmińsko - mazurskiego (w tym w gminie Ruciane-Nida) pozostało kilka składowisk, które w latach 2014 – 2020 powinny być zamknięte i zrehabilitowane. trudno aby gminy, które najczęściej są właścicielami tych składowisk pozostały bez możliwości wsparcia finansowego w zakresie rekultywacji. Zwłaszcza, że byłoby to poniekąd karą za to, że wcześniej poniosły koszty związane z modernizacją i dostosowaniem obiektów do warunków unijnych i tym samym załatwiły problem zagospodarowania odpadów dla wielu gmin. Poprawa jakości ziemi i powietrza w tym uniknięcie zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych , które mogą być zanieczyszczone wodami ze złoża a także poprawa walorów krajobrazowych w naszym regionie powinna być jednym z ważniejszych zadań tak jak miało to miejsce z likwidacją mogielników	Gmina Ruciane-Nida	Uwaga nieuwzględniona Koncentracja tematyczna wymusza podział alokacji dostępnych środków na zdiagnozowane, najważniejsze potrzeby regionu.
284.	s. 74 Działanie 5.1 Gospodarka Odpadami	Przykładowe działania / typy przedsięwzięć: – tworzenie przez gminy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz Punkty Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.	przez Gminy, przedsiębiorców (w tym spółki komunalne).	x	Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.; Bartoszyce	Uwaga uwzględniona Obecne zapisy nie ograniczają realizacji tego typu przedsięwzięć przez Gminy, przedsiębiorców (w tym spółki komunalne).
285.	s. 74	Przykładowe	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć:	Nowy okres finansowy dla Regionalnego Programu	Zakład	Uwaga

	Działanie 5.1 Gospodarka Odpadami	działania/typy przedsięwzięć: Dokończenie uporządkowania gospodarki odpadowej w województwie poprzez koncentrację na realizacji zadań związanych z odpadami problemowymi i sektorowymi, w tym m.in.: – kompleksowe projekty skierowane na poprawę gospodarki odpadami przez zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu i ostatecznego unieszkodliwiania odpadów, – kompleksowa poprawa gospodarki odpadami niebezpiecznymi, – tworzenie przez gminy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz Punkty Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.	Dokończenie uporządkowania gospodarki odpadowej w województwie poprzez koncentrację na realizacji zadań związanych z odpadami problemowymi i sektorowymi, w tym m.in.: – kompleksowe projekty skierowane na poprawę gospodarki odpadami przez zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu i ostatecznego unieszkodliwiania odpadów z selektywnej zbiórki po doczyszczeniu i posortowaniu na surowce do dalszego wykorzystania, b) budowa/rozbudowa instalacji dostosowującej kompost z odpadów zmieszanych do kryteriów rozporządzenia z dnia 8 stycznia 2013 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu które zacznie skutecznie obowiązywać od stycznia 2016 r. - kompleksowa poprawa gospodarki odpadami niebezpiecznymi, w szczególności: a) składowiska z przeznaczeniem na składowanie odpadów po procesach termicznego unieszkodliwiania odpadów. Istnieje potrzeba wybudowania instalacji, w której będzie możliwe składowanie popiołów po ich wcześniejszym zestaleniu. Dotyczy to rysującej się potrzeby zagospodarowania popiołów po spalaniu paliwa z odpadów w budowanej przez MPEC Olsztyn elektrociepłowni. b) budowy składowisk na odpady obojętne. - tworzenie przez gminy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz Punkty Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.	Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020 nie uwzględnia w swych założeniach wydatkowania środków z przeznaczeniem na rekultywację składowisk w chwili obecnej jeszcze funkcjonujących. W Regionie Centralnym funkcjonują dwa składowiska, w Polskiej Wsi/Mrągowa i w Wólce/Rucianego Nida. W pozostałych Regionach, z naszej wiedzy, funkcjonuje jeszcze dziesięć składowisk, które w styczniu 2016 r. powinny definitywnie zostać zredukowane. Na rekultywację tych składowisk RPO nie rezerwuje środków finansowych. Uważamy że, zabezpieczenie środków na dokończenie procesu zamykania starych kwater składowisk odpadów komunalnych, pozwoli na wypełnienie słusznych planów zamykania składowisk przyjętych w WPGO na lata 2011-2016. Zabezpieczenie środków finansowych będzie wyrazem równego traktowania podmiotów samorządowych niezależnie od daty zamknięcia składowiska. Brak w województwie składowiska odpadów niebezpiecznych poprocesowych.	Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie	niewzględniona Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii wdrożeniowych i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM. Ponadto, w odniesieniu do spalarni właściwym jest PO liś, nie RPO.
286.	s. 74 Działanie 5.1 Gospodarka Odpadami	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - kompleksowe projekty skierowane na poprawę gospodarki odpadami przez zapobieganie powstawaniu odpadów,	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - kompleksowe projekty skierowane na poprawę gospodarki odpadami przez zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu i ostatecznego unieszkodliwiania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów opakowaniowych	W ramach RPO WiM na lata 2007-2013 stworzono system gospodarowania odpadami poprzez budowę sieci RIPOK. W obecnej perspektywie wskazane jest uzupełnienie istniejących RIPOK o dodatkowe instalacje dot. przetwarzające odpady opakowaniowe na produkty lub komponenty do dalszej produkcji	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o.	Uwaga niewzględniona Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii wdrożeniowych i zostanie poddana

		promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu i ostatecznego unieszkodliwiania odpadów,				analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
287.	s. 74 Działanie 5.1 Gospodarka Odpadami	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - kompleksowe projekty skierowane na poprawę gospodarki odpadami przez zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu i ostatecznego unieszkodliwiania odpadów,	- „ze szczególnym uwzględnieniem odpadów opakowaniowych”	Konieczność uzupełnienia stworzonego systemu RIPOK o dodatkowe instalacje dot. przetwarzające odpady opakowaniowe na produkty i komponenty do dalszej produkcji oraz zagospodarowanie zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego	Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna”, Działdowo	Uwaga nieuwzględniona Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii wdrożeniowych i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
288.	s. 74 Działanie 5.1 Gospodarka Odpadami	Rozszerzenie zapisów w sekcji: przykładowe działania /typy przedsięwzięć	1.Likwidacja bomb ekologicznych i dzikich składowisk odpadów 2.Budowa kwater składowania odpadów przy RIPOK	W woj. warmińsko-mazurskim jest kilka miejsc, które stwarzają zagrożenie dla środowiska tj. bomby ekologiczne i dzikie składowiska. Likwidacja w/w zagrożeń może nastąpić tylko poprzez unieszkodliwienie tych odpadów w procesie składowania na kwaterach składowiskowych. Powyższe wymusza budowę nowych kwater składowiskowych przy RIPOK.	Zakład Unieszkodliwiania odpadów komunalnych RUDNO Sp. z o.o.; Ostróda	Uwaga nieuwzględniona Koncentracja tematyczna wymusza podział alokacji dostępnych środków na zdiagnozowane, najważniejsze potrzeby regionu.
289.	s. 74 Działanie 5.1 Gospodarka Odpadami	Przykładowe działania / typy przedsięwzięć: – kompleksowa poprawa gospodarki odpadami niebezpiecznymi.	w tym budowa kwatery na azbest.		x Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.; Bartoszyce	Uwaga nieuwzględniona Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii wdrożeniowych i

						zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
290.	s. 74 Działanie 5.1 Gospodarka Odpadami	brak	Dołączyć: -utylicacja odpadów niebezpiecznych (np. azbestopochodnych, śr. chemicznych)	Wymienione materiały są jeszcze obecne w LP i konieczne do utylizacji	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii wdrożeń i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
291.	s. 75 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Cel szczegółowy: Ochrona i poprawa stanu jednolitych części wód.	Cel szczegółowy: Ochrona wód	Pojęcie jednolitej części wód wprowadzono przy okazji implementacji Ramowej Dyrektywy Wodnej i stosowane jest w kontekście zarządzania wodami, w tym ich monitoringu środowiskowego. W naszej ocenie cel szczegółowy nie powinien odnosić się do JCW lecz do ochrony wód ogólnie.	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o.; Nidzica	Uwaga uwzględniona Przeredagowano cel.
292.	s. 75 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres inwestycji: „Pomimo intensywnej rozbudowy infrastruktury odprowadzania ...aglomeracji z województwa warmińsko- mazurskiego.” „W regionie znajduje się ..... przykładowych	Proponuje się zamienne zapisy: ➤ Na obszarach gmin znacząca część obszarów zurbanizowanych jest pozbawiona systemowych rozwiązań gospodarki ściekowej. ➤ Na obszarach o zabudowie zwartej poza aglomeracjami kontynuowane muszą być działania systematycznej rozbudowy zbiorczej kanalizacji wraz z modernizacją istniejących oczyszczalni zbiorczych, co w znaczący sposób poprawi stan środowiska. ➤ Na terenach o rozproszonej zabudowie, gdzie budowa systemów sieci kanalizacji sanitarnej jest	W części tekstowej brak odniesienia do obszarów gmin nieobjętych aglomeracjami o zabudowie zwartej, co może spowodować brak możliwości pozyskania środków z RPO w gminach nieobjętych aglomeracjami.	Warmińsko- Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Projekt RPO WiM nie zostanie przyjęty przez system SFC jeżeli przekroczy wymaganą liczbę znaków. Stąd ograniczenie do absolutnego minimum diagnostycznego.

		oczyszczalni ścieków.”	ekonomicznie lub technicznie nieuzasadniona szczególną rolę odgrywać będzie również wsparcie budowy przydomowych, bądź przyzakładowych czy osiedlowych oczyszczalni ścieków.			
293.	s. 75 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Cel szczegółowy Ochrona i poprawa stanu jednolitych części wód.	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej	Zaproponowana zmiana celu szczegółowego wiąże się z możliwością jego realizacji i monitoringu.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona. Przeredagowano cel na: <i>„Więcej oczyszczonych ścieków i lepsza jakość wody”</i>
294.	s. 76 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Uzasadnienie W dwóch gminach w województwie nadal nie ma kanalizacji sanitarnej, a w wielu skanalizowano tylko część.	Na dzień 31.12.2012r. wg danych GUS, we wszystkich gminach województwa funkcjonowała kanalizacja sanitarna, lecz w wielu skanalizowano tylko małą część gminy.	Prośba o aktualizację danych w związku z udostępnieniem danych przez GUS.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga częściowo uwzględniona. Przeredagowano zapis.
295.	s. 76 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Uzasadnienie Wsparciu podlegać będą inwestycje w obszarze aglomeracji do 10 000 tys. RLM (zrównoważona liczba mieszkańców), zgodnie z zapisami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.	Wsparciu podlegać będą inwestycje w obszarze aglomeracji poniżej 10 000 tys. RLM (równoważona liczba mieszkańców), zgodnie z zapisami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.	Konieczna korekta słowa „do” na „poniżej”. Zmiana zapisu wynika z aktualnej wersji linii demarkacyjnej. Konieczna również korekta wyjaśnienia skrótu RLM.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona
296.	s. 76 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Wsparciu podlegać będą inwestycje w obszarze aglomeracji do 10 000 tys. RLM (zrównoważona liczba mieszkańców), zgodnie z	Wsparciu podlegać będą inwestycje w obszarze aglomeracji do 15 000 tys. RLM (zrównoważona liczba mieszkańców), zgodnie z zapisami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.	Obniżenie progu wielkości aglomeracji podlegających wsparciu spowoduje konieczność konkurencji z dużymi projektami w ramach PO IiŚ, a tym samym zmniejszenie szans na uzyskanie dofinansowania.	Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie	Uwaga nieuwzględniona Warunek wynika bezpośrednio z Umowy Partnerstwa.

		zapisami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.				
297.	s. 76 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Uzasadnienie Według Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 1 lutego 2011r. (wg stanu na grudzień 2010r.) lista priorytetowa dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego obejmowała 61 aglomeracji z województwa warmińsko-mazurskiego.	Do usunięcia.	W związku z prowadzonymi pracami nad kolejną aktualizacją KPOŚ przez KZGW, ale również Urząd Marszałkowski i JST z całego województwa, proponujemy usunąć całe zdanie. W wyniku prac zmienia się zarówno ilość aglomeracji, ich wielkość, jak i granice, więc nie warto odwoływać się do danych historycznych, które są już nieaktualne.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany zapis obrazuje skalę problemu i jest niezbędny dla uzasadnienia planowanej interwencji.
298.	s. 76 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Wskaźniki -	Propozycja dopisania wskaźników: - długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej [km] - długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej [km] - liczba osób podłączonych do sieci kanalizacyjnej w wyniku realizacji projektu (tys. os.) - liczba osób podłączonych do sieci wodociągowej w wyniku realizacji projektu [tys./ os.] → liczba wybudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych oczyszczalni ścieków [szt.]	Konieczne jest uzupełnienie o podstawowe wskaźniki niezbędne do oceny skuteczności interwencji w ramach Działania.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona przy zastosowaniu nazw wskaźników zgodnych z listą common indicators (KE) i Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych (MIiR). W RPO WiM 2014-2020 znajdują się następujące wskaźniki z listy common indicators (KE) i ze Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (MIiR): • Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej • Długość

						<p>wybudowanej sieci wodociągowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej • Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego zaopatrzenia w wodę • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków <p>W naszej opinii, logika ich zastosowania pokrywa się ze zgłoszona uwagą.</p>
299.	s. 76 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	przykładowe działania - kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej(...), budowę oczyszczalni ścieków bądź poprawa parametrów już istniejących oczyszczalni, wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi	- kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej(...), budowę, rozbudowę, przebudowę oczyszczalni ścieków bądź poprawa parametrów już istniejących oczyszczalni, wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi	umożliwienie rozbudowy lub przebudowy istniejących już oczyszczalni, dodatkowo z uwagi na ogromne potrzeby w zakresie gospodarki wodno-ściekowej należy zwiększyć środki na niniejsze działanie	Urząd Gminy Kurzętnik	Uwaga nieuwzględniona Zapisy programu obejmują proponowany zakres wsparcia.
300.	s. 77 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Zasady wyboru projektów Możliwe projekty strategiczne – tryb pozakonkursowy.		Zapis do rozważenia. Z dotychczasowych doświadczeń WF, tryb pozakonkursowy nie gwarantuje determinacji beneficjentów uzyskania dofinansowania, a	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i	Uwaga nieuwzględniona Zapis jest otwarty i

				jednocześnie wiąże środki Programu.	Gospodarki Wodnej w Olsztynie	nie przesądza na tym etapie, czy będą realizowane projekty pozakonkursowe. Niemniej jednak doświadczenia obecnej perspektywy pokazały, że wg stanu na grudzień 2013 r. zostały zrealizowane przede wszystkim projekty pozakonkursowe.
301.	s. 77 Działanie 5.2 Gospodarka wodna	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: „...budowa i modernizacja linii wodociągowych (systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody).”	budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę (sieci wodociągowe – liniowe systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody).	Doprecyzowanie zapisów zgodnie z językiem technicznym dotyczącym infrastruktury technicznej.	Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie	Uwaga uwzględniona
302.	s. 78 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - organizacje pozarządowe; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych.	Wnosimy o dopisanie do typów beneficjentów: "samorząd województwa"	Wydaje się, że w zasobach samorządu województwa istnieją podmioty / obiekty o dużym znaczeniu dziedzictwa kulturowego. Dlatego też stosowna zmiana wydaje się być bardzo ważna.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona Samorząd województwa jest jednostką samorządu terytorialnego, nie ma potrzeby rozszerzania katalogu beneficjentów.
303.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Typy beneficjentów: Brak zapisu	Typy beneficjentów: Instytucje kultury	Całe działanie 5.3 skierowane jest na działania związane z rozwojem kultury, natomiast wymienione typy beneficjentów nie obejmują wszystkich podmiotów prowadzących działalność kulturową	Gmina Olsztyn	Uwaga uwzględniona

304.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	(...) Działania służące zachowaniu dziedzictwa kulturowego i rozwojowi zasobów kultury będą zorientowane na bardziej efektywne ich wykorzystanie z punktu widzenia rozwoju społeczno – gospodarczego, przede wszystkim poprzez przystosowanie obiektów do prowadzenia działalności kulturalnej oraz wzrost jakości i różnorodności oferty kulturalnej regionu i tym samym podniesienie jego oferty turystycznej.(...)	(...) Działania służące zachowaniu dziedzictwa kulturowego i rozwojowi zasobów kultury będą zorientowane na bardziej efektywne ich wykorzystanie z punktu widzenia rozwoju społeczno – gospodarczego, przede wszystkim poprzez przystosowanie obiektów do prowadzenia działalności kulturalnej oraz wzrost jakości i różnorodności oferty kulturalnej regionu i tym samym podniesienie jego oferty turystycznej. Oprócz bezpośredniego wsparcia inwestycji w zakresie infrastruktury społecznej utworzony zostanie instrument finansowy w ramach inicjatywy Jessica. W ramach tej inicjatywy aktywnie będą wspierane różnego rodzaju zamierzenia inwestycyjne.(...)	Zakres wsparcia w ramach Instrumentu finansowego -inicjatywy Jessica obejmuje kulturę.	Gmina Miasto Działdowo	Uwaga nieuwzględniona W celu zidentyfikowania zapotrzebowania na zwrotne instrumenty finansowe w regionie przeprowadzono badanie ewaluacyjne pt. <i>Analiza ex ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 w województwie warmińsko – mazurskim.</i> Zgodnie z rekomendacjami z badania nie przewiduje się w tym priorytecie zwrotnych instrumentów finansowych.
305.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: nie przewiduje się	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: przewidywane wykorzystanie instrumentów finansowych	Zakres wsparcia w ramach Instrumentu finansowego -inicjatywy Jessica obejmuje kulturę,	Gmina Miasto Działdowo	Uwaga nieuwzględniona W celu zidentyfikowania zapotrzebowania na zwrotne instrumenty finansowe w regionie przeprowadzono badanie ewaluacyjne pt. <i>Analiza ex ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014 –</i>

						2020 w województwie warmińsko – mazurskim. Zgodnie z rekomendacjami z badania nie przewiduje się w tym priorytecie zwrotnych instrumentów finansowych.
306.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Wskaźniki -	Propozycja dopisania wskaźników: - Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem [szt.] - Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem [os./rok]	Konieczne jest uzupełnienie o podstawowe wskaźniki niezbędne do oceny skuteczności interwencji w ramach Działania.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga częściowo uwzględniona Rozumiejąc potrzebę wpisania proponowanych wskaźników mając jednocześnie na uwadze stosowanie logiki interwencji, jako wskaźnik produktu dopisany został wskaźnik „Liczba instytucji kultury objętych wsparciem”, natomiast wskaźnik rezultatu bezpośredniego to „Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących trąckę turystyczne”. Tak dobrane wskaźniki w naszej opinii

						korespondują ze wskazanymi w uwadze wskaźnikami a jednocześnie są zgodne ze wskaźnikami zaproponowanymi w WLWK i CI.
307.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Typ beneficjentów -	Propozycja dopisania: - jednostki sektora finansów publicznych - przedsiębiorcy	Konieczność rozszerzenia katalogu beneficjentów o podmioty, które mogą stanowić liczną grupę odbiorców pomocy.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Brak uzasadnienia.
308.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	...przede wszystkim poprzez przystosowanie obiektów do prowadzenia działalności kulturalnej oraz wzrost jakości i różnorodności oferty kulturalnej regionu i tym samym podniesienie jego oferty turystycznej.	...przede wszystkim poprzez przystosowanie obiektów do prowadzenia działalności kulturalnej oraz wzrost jakości i różnorodności oferty kulturalnej regionu i tym samym podniesienie jego oferty turystycznej. Podejmowane również powinny być działania w zakresie popularyzacji regionu jako miejsca działalności i dziedzictwa Mikołaja Kopernika.	Mikołaj Kopernik znany jest na świecie powszechnie. Niestety, niewiele osób kojarzy go z Polską (zaledwie 12 %) i z Warmią i Mazurami (3%). Tak rozpoznawalna postać na całym globie powinna stać się głównym motywem działań w zakresie promocji dziedzictwa regionu oraz umacniania tradycji, kultury i tożsamości mieszkańców Warmii i Mazur.	Robert Szaj reprezentujący: Stowarzyszenie „Instytut Ekoprussia”, Fundację Nicolaus Copernicus, Polską Fundację Paraolimpijską, Polski Komitet Paraolimpijski, własną jednoosobową działalność gospodarczą	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany zapis wpisuje się w katalog wsparcia dedykowanego instytucjom kultury na rzecz wzmocnienia ich funkcji regionotwórczej.
309.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Typy beneficjentów: -jst (...), -jednostki organizacyjne jst, -administracja rządowa, -organizacje pozarządowe, -kościół i związki wyznaniowe (...),	Typy beneficjentów: -jst (...), -jednostki organizacyjne jst, -administracja rządowa, -organizacje pozarządowe, -kościół i związki wyznaniowe (...), -państwowe jednostki budżetowe.	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej oraz podległe jednostki (zakłady karne i areszty śledcze) nie posiadają `osobowości prawnej ale jako jednostki skarbu państwa mają zdolność do czynności prawnych i mogą zaciągać zobowiązania.	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona Zwracamy uwagę na cel szczegółowy priorytetu inwestycyjnego i planowany zakres wsparcia.

310.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; – administracja rządowa; – organizacje pozarządowe; – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych.	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; – administracja rządowa; – organizacje pozarządowe; – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, <u>– izby rolnicze.</u>	Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza jest właścicielem obiektu Zabytkowego. Wpisanie Izby pozwoli na ochronę i zabezpieczenie obiektu zabytkowego.	Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Typ beneficjenta nie odpowiada celowi szczegółowemu priorytetu inwestycyjnego i proponowanemu zakresowi wsparcia.
311.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Typy beneficjentów	Nie uwzględniono spółdzielni mieszkaniowych	Spółdzielnie w sposób szczególny predestynowane są do rozwoju usług społecznych. Spółdzielnie są zorganizowanymi wspólnotami o szczególnych więziach społecznych i ekonomicznych. Są dobrym przykładem samoorganizacji społeczności lokalnych i są przygotowane do organizowania różnego rodzaju usług społecznych. Spółdzielnie i ich działalność zawsze była skierowana dla osób słabszych ekonomicznie, również wykluczonych społecznie. Jest to środowisko wymagające pomocy i wsparcia. Spółdzielczość mieszkaniowa do dnia dzisiejszego uwzględnia w swych statutach prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej, co wiąże się z prowadzeniem domów kultury, świetlic osiedlowych. W ramach tej działalności tworzone są programy zajęć i oferty skierowane do różnych grup wiekowych: młodzieży, seniorów, dzieci. Dla działalności świetlic, domów kultury niezbędne jest wsparcie na organizowane wystawy, zajęcia grupowe, festyny itp. Spółdzielczość mieszkaniowa prowadzi szeroką działalność społeczno-wychowawczą dysponując do tego celu własną bazą niezbędną do realizacji w/w zadań, przykładowo: w świetlicy osiedlowej działa Klub Seniora, Klub młodzieżowy, Klub szachowy, klub sportowy tenisowa stołowego, klub Facetów nie do zdarcia.	Elbląska Spółdzielnia Mieszkaniowa "Sielanka"; Elbląg	Uwaga nieuwzględniona. Typ beneficjenta nie odpowiada celowi szczegółowemu priorytetu inwestycyjnego i proponowanemu zakresowi wsparcia. Proponowany zakres interwencji podejmowany jest w Osi 10 – Włączenie społeczne.

				Na terenie spółdzielczych osiedli organizowane są imprezy kulturalno- rozrywkowe oraz imprezy rekreacyjno-sportowe. W ramach zajęć świetlicowych corocznie w zajęciach uczestniczy wiele tysięcy osób. Wyłączenie spółdzielni mieszkaniowych jako beneficjentów powoduje dyskryminację i nierówność traktowania podmiotów.		
312.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: ...- zachowanie walorów architektoniczno-krajobrazowych i kulturowych miasteczek i wsi	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: ...- zachowanie walorów architektoniczno-krajobrazowych i kulturowych miasteczek i wsi oraz miejsc i terenów historycznych II wojny światowej	Istnieje potrzeba restauracji powyższych miejsc i terenów dla ich upamiętnienia oraz dla celów turystycznych	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma konieczności uszczegóławiania zapisu. Nie wyklucza się wsparcia jeśli wskazane miejsca i tereny historyczne wpisują się w zakres PI 6.3.
313.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	x	W przykładowych działaniach/typach przedsięwzięć proponujemy dodać: - projekty wykorzystujące regionalne lub lokalne zasoby kulturowe na cele turystyczne, tworzenie nowych/rozwijanie istniejących produktów turystycznych. Ponieważ w opisie przykładowych działań wspomina się o instytucjach kultury proponuje się uzupełnić listę potencjalnych beneficjentów o te instytucje.	Skoro turystyka jest ważniejszą gałęzią gospodarki w województwie, powinniśmy wspierać wykorzystanie potencjału kulturowego przede wszystkim na tworzenie produktów turystycznych ale nie tylko przez instytucje kultury. Samorządy też mają ku temu sposobność. Było <i>Mazury cud natury</i> , czas na hasło <i>Warmia cud kultury</i> . Na świecie jest 6 oficjalnie uznanych przez kościół miejsc objawień. Jedno z nich i tylko jedno jest w Polsce, w Gietrzwałdzie. We wszystkich pozostałych miejscach świetnie rozwija się turystyka pielgrzymkowa. Gietrzwałd postuluje o wspieranie rozwoju turystyki pielgrzymkowej ponieważ po pierwsze wyróżnia ona nasz region (jedyne takie miejsce w kraju) a po drugie bezpośrednio przekłada się na wzrost gospodarczy i nowe miejsca pracy.	Gmina Gietrzwałd	Uwaga częściowo uwzględniona. Ten typ przedsięwzięcia to domena osi 1. Uwzględniono w katalogu beneficjentów instytucje kultury.
314.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć - Ochrona, zachowanie i zabezpieczenie obiektów	Proponuje się zapis: Ochrona, zachowanie, zabezpieczenie oraz promocja obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych.	Uwzględnienie w ramach tego działania promocji obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych pozwoli na osiągnięcie zakładanych wskaźników.	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga nieuwzględniona. Promocja obiektów jest możliwa w

		dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych.				ramach realizacji projektu.
315.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: – ochrona, zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych; – inwestycje w instytucje kultury by dostosować je do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, starodruków itp.; – wsparcie instytucji kultury na rzecz włączenia ich w tworzenie produktów turystycznych i ofertę wypoczynkową, wzmocnienia ich funkcji regionotwórczej; – wsparcie rozwoju centrów informacji kulturalnej i promocji kultury (festiwale, wystawy, wydawnictwa, itp.); – zachowanie walorów architektoniczno-krajobrazowych i kulturowych miasteczek i wsi.	Proponowany zapis bez zmian. Uwagi w kolumnie obok	Prosimy o uwzględnienie w uszczegółowieniu programu możliwości rozbudowy instytucji kultury (w pojęciu „inwestycje w instytucje kultury”). W RPO 2007-2013 nie można było zwiększać kubatury rewitalizowanego obiektu. Takie obostrzenie zostało nam przekazane na zaawansowanym etapie przygotowywania inwestycji. Z tego powodu musieliśmy rozbić inwestycję (modernizacja i rozbudowa WBP w Olsztynie przy ul. 1 Maja 5) na różne oddzielne zadania. To zwiększyło koszty, czyli wzrosło obciążenie finansowe naszego organizatora – samorządu wojewódzkiego. Obecnie skończyliśmy modernizację istniejącego budynku. Z innych środków rozpoczęliśmy rozbudowę. Wybudowaliśmy stan surowy zamknięty dodatkowego skrzydła. Teraz ze środków nowego RPO chcielibyśmy wykończyć i wyposażać to dodatkowe skrzydło.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
316.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	x	Powinno się doprecyzować zapis o zabytkach, takich jak mury o obwarowania miejskie, których nie można określić we wskaźnikach produktów (liczba odwiedzających czy liczba instytucji kultury objętych wsparciem). Czy należy je zakwalifikować do	x	Urząd Miasta Braniewa	Uwaga niezrozumiała

			rewitalizacji?			
317.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: ... - wsparcie instytucji kultury na rzecz włączenia ich w tworzenie produktów turystycznych i ofertę wypoczynkową, wzmocnienia ich funkcji regionotwórczej.	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: ... - wsparcie instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych posiadających w działaniach statutowych turystykę na rzecz włączenia ich w tworzenie produktów turystycznych i ofertę wypoczynkową, wzmocnienia ich funkcji regionotwórczej.	Organizacje pozarządowe stanowią jeden z filarów rozwoju turystyki skierowanej do dzieci i młodzieży w regionie, organizują we współpracy z samorządami i instytucjami kultury m.in. Największą w regionie impresję turystyczną dla dzieci i młodzieży – zlot grunwaldzki, pozyskane wsparcie będzie przeznaczone m.in. na rozbudowę taniej i atrakcyjnej oferty skierowanej do tej grupy wiekowej – z naciskiem na współpracę z instytucjami kultury.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Warmińsko- Mazurska; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona. Turystyka to: hotele, gastronomia i touroperatorzy. Tworzenie produktów turystycznych to domena osi 1.
318.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: ... - wsparcie rozwoju centrów informacji kulturalnej i promocji kultury (festiwale, wystawy, wydawnictwa, itp.);	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: ... - wsparcie rozwoju centrów informacji kulturalnej i promocji kultury (festiwale, wystawy, wydawnictwa itp.) oraz społeczna opieka nad dziedzictwem kulturowym regionu;	Opieka nad dziedzictwem kulturowym (regionalnym i narodowym) to nie tylko opieka nad zabytkami. Wzmacnia tożsamość regionalną, przejawia się poprzez m.in. organizację akcji sprzątnięcia miejsc pamięci np. cmentarzy, działania na rzecz uczczenia wydarzeń o charakterze patriotycznym i rocznicowym (np. rok kopernikański, wybuch I wojny światowej itp.)	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Warmińsko- Mazurska; Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona. Jeśli opieka jest społeczna nie podlega finansowaniu.
319.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; – administracja rządowa; – organizacje pozarządowe; – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych.	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; – administracja rządowa; – organizacje pozarządowe i <u>ich porozumienia</u> – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościółów i innych związków wyznaniowych.	Pozwoli to na realizację wspólnych przedsięwzięć i unikanie ewentualnej „konkurencji” przy jednoczesnym wykorzystaniu możliwości łączenia wkładu własnego do realizacji projektu	Starostwo Powiatowe w Gołdapi	Uwaga nieuwzględniona. Program nie wyklucza projektów przygotowywanych w partnerstwie. Konkurencja natomiast sprzyja poprawie jakości projektów.
320.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego;	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; – administracja rządowa; – organizacje pozarządowe i <u>ich porozumienia</u>	Pozwoli to na realizację wspólnych przedsięwzięć i unikanie ewentualnej „konkurencji” przy jednoczesnym wykorzystaniu możliwości łączenia wkładu własnego do realizacji projektu	Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Marzenia”, Gołdap	Uwaga nieuwzględniona. Program nie wyklucza projektów przygotowywanych w partnerstwie.

		<ul style="list-style-type: none"> - administracja rządowa; - organizacje pozarządowe; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych. 			Konkurencja natomiast sprzyja poprawie jakości projektów.
321.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - organizacje pozarządowe; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych. 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - organizacje pozarządowe i <u>ich porozumienia</u> - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych. 	Pozwoli to na realizację wspólnych przedsięwzięć i unikanie ewentualnej „konkurencji” przy jednoczesnym wykorzystaniu możliwości łączenia wkładu własnego do realizacji projektu	NZOZ Sanatorium Uzdrowskie WITAL; Gołdap	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Program nie wyklucza projektów przygotowywanych w partnerstwie. Konkurencja natomiast sprzyja poprawie jakości projektów.</p>
322.	s. 79 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - organizacje pozarządowe; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych. 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - organizacje pozarządowe i <u>ich porozumienia</u> - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych. 	Pozwoli to na realizację wspólnych przedsięwzięć i unikanie ewentualnej „konkurencji” przy jednoczesnym wykorzystaniu możliwości łączenia wkładu własnego do realizacji projektu	FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Program nie wyklucza projektów przygotowywanych w partnerstwie. Konkurencja natomiast sprzyja poprawie jakości projektów.</p>
323.	s.81 Działanie 5.4 Środowisko	Rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury	Rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowskiej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające	Należy wesprzeć prywatne inwestycje związane z budową zakładów lecznictwa uzdrowskiego oraz hoteli i pensjonatów z urządzeniami lecznictwa	Urząd Miejski w Gołdapi	Uwaga nieuwzględniona.

	<p>przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów</p>	<p>uzdrowiskowej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi)</p>	<p>pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi), <u>zakładów lecznictwa uzdrowiskowego a także hoteli i pensjonatów z urządzeniami lecznictwa uzdrowiskowego</u></p>	<p>uzdrowiskowego</p>		<p>PI obejmuje jedynie publicznie dostępną, podstawową infrastrukturę uzdrowiskową. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia ewentualne wsparcie podmiotów leczniczych prowadzących działalność uzdrowiskową powinno zostać uwzględnione wyłącznie w działaniach dedykowanych przedsiębiorcom.</p>
--	--	---	---	-----------------------	--	---

324.	s.81 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - (...) – rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowiskowej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi);	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - (...) – rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowiskowej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie i rozwój urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, <u>zakłady przyrodolecznicze</u> , trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi);	Zapis pozwoli na zrównoważony rozwój wszystkich uzdrowisk województwa warmińsko – mazurskiego, pozwalając na równy dostęp do programu, bez wykluczania lub faworyzowania podmiotów funkcjonujących w poszczególnych uzdrowiskach	Starostwo Powiatowe w Gołdapi	Uwaga nieuwzględniona. PI obejmuje jedynie publicznie dostępną, podstawową infrastrukturę uzdrowiskową. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia ewentualne wsparcie podmiotów leczniczych prowadzących działalność uzdrowiskową powinno zostać uwzględnione wyłącznie w działaniach dedykowanych przedsiębiorcom.
325.	s.81 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - (...) – rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowiskowej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - (...) – rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowiskowej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie i rozwój urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie,	Zapis pozwoli na zrównoważony rozwój wszystkich uzdrowisk województwa warmińsko – mazurskiego, pozwalając na równy dostęp do programu, bez wykluczania lub faworyzowania podmiotów funkcjonujących w poszczególnych uzdrowiskach	Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Marzenia”, Gołdap	Uwaga nieuwzględniona. PI obejmuje jedynie publicznie dostępną, podstawową infrastrukturę uzdrowiskową. Zgodnie z wytycznymi

		w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi);	inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, <u>zakłady przyrodolecznicze</u> , trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi);			Ministerstwa Zdrowia ewentualne wsparcie podmiotów leczniczych prowadzących działalność uzdrowiskową powinno zostać uwzględnione wyłącznie w działaniach dedykowanych przedsiębiorcom.
326.	s.81 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - (...) – rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowiskowej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, <u>zakłady przyrodolecznicze</u> , trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi);	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - (...) – rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowiskowej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie i rozwój urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, <u>zakłady przyrodolecznicze</u> , trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi);	Zapis pozwoli na zrównoważony rozwój wszystkich uzdrowisk województwa warmińsko – mazurskiego, pozwalając na równy dostęp do programu, bez wykluczania lub faworyzowania podmiotów funkcjonujących w poszczególnych uzdrowiskach	NZOZ Sanatorium Uzdrowiskowe WITAL; Gołdap	Uwaga nieuwzględniona. PI obejmuje jedynie publicznie dostępną, podstawową infrastrukturę uzdrowiskową. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia ewentualne wsparcie podmiotów leczniczych prowadzących działalność uzdrowiskową powinno zostać uwzględnione wyłącznie w

		<p>pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi);</p>				<p>działaniach dedykowanych przedsiębiorcom.</p>
327.	<p>s.81 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów</p>	<p>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - (...) – rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowiskowej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie i rozwój urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, <u>zakłady przyrodolecznicze</u>, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi);</p>	<p>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - (...) – rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowiskowej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie i rozwój urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego typu pijalnie uzdrowiskowe, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowiskowe baseny kąpielowe, <u>zakłady przyrodolecznicze</u>, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowiskowe i parkingi);</p>	<p>Zapis pozwoli na zrównoważony rozwój wszystkich uzdrowisk województwa warmińsko – mazurskiego, pozwalając na równy dostęp do programu, bez wykluczania lub faworyzowania podmiotów funkcjonujących w poszczególnych uzdrowiskach</p>	<p>FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. PI obejmuje jedynie publicznie dostępną, podstawową infrastrukturę uzdrowiskową. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia ewentualne wsparcie podmiotów leczniczych prowadzących działalność uzdrowiskową powinno zostać uwzględnione wyłącznie w działaniach dedykowanych przedsiębiorcom.</p>

		i parkingi);				
328.	s.81 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	x	W typach przedsięwzięć dodać: udrożnienie szlaków rzecznych, oczyszczenie rzek, uporządkowanie brzegów – dostosowanie do potrzeb turystyki	Aby móc zagospodarować i wykorzystać zasoby, trzeba je również „odnowić”	Urząd Miasta Braniewa	Uwaga nieuwzględniona. Ten typ wsparcia został zaplanowany w PO liś 2014-2020.
329.	s.81 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Uzasadnienie Przykładem takiego działania będzie wykorzystanie specyficznych walorów środowiskowych do rozwoju funkcji uzdrowskiej w miejscowościach posiadających status uzdrowska lub znajdujących się na zaawansowanej ścieżce uzyskania takiego statusu.	Zdanie do usunięcia.	W ocenie WF, tego typu działania powinny zostać przeniesione do Osi 8 Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną. Da to możliwość kompleksowej budowy i rozbudowy infrastruktury uzdrowskiej, biorąc pod uwagę zarówno zakres rzeczowy, jak i kwestie ewentualnej pomocy publicznej.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Nie ma możliwości przeniesienia tego typu inwestycji do Osi 8 z uwagi na wytyczne Ministerstwa Zdrowia, które zakładają wsparcie dla podmiotów prowadzących lecznictwo uzdrowskie poza działaniami ukierunkowanymi w infrastrukturę zdrowia.
330.	s.81 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Wskaźniki -	Propozycja dopisania wskaźników: - Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony [ha] - Liczba gatunków objętych działaniami ochronnymi [szt.]	Konieczne jest uzupełnienie o podstawowe wskaźniki niezbędne do oceny skuteczności interwencji w ramach Działania.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona częściowo. W naszej opinii wpisanie do RPO WiM 2014-2020 wskaźnika „Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu” wystarczy do oceny skuteczności interwencji w tym

						działaniu. W przypadku wskaźnika „Liczba gatunków...” identyfikujemy problemy w możliwości oszacowania wartości docelowej takiego wskaźnika.
331.	s.81 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Przykładowe działania podniesienie standardu bazy technicznej i wyposażenia parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody (w tym położonych na obszarach NATURA 2000);	Podniesienie standardu bazy technicznej i wyposażenia parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody oraz centrów edukacji ekologicznej (w tym położonych na obszarach NATURA 2000);	Konieczność rozszerzenia katalogu odbiorców pomocy, wynika z obecnie prowadzonej działalności przez Centra Edukacji Ekologicznej.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
332.	Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów; s.81	Przykładowe działania -	Propozycja dopisania: - ochrona in-situ i ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych, w tym w ramach kompleksowych projektów	Obecne zapisy odnoszą się do wsparcia jedynie infrastruktury, służącej ochronie siedlisk i gatunków. Konieczne są również działania z innymi formami ochrony, np. restytucja gatunków.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Brak wyjaśnienia i uzasadnienia propozycji.
333.	s.81 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - projekty dotyczące działalności wykorzystującej lokalne zasoby przyrodnicze wraz z promocją, np. zagospodarowanie przestrzeni na cele turystyczne (stawy widokowe, tereny rekreacyjne, punkty i tarasy widokowe, ścieżki dydaktyczne, ścieżki rowerowe, zagospodarowanie terenów przybrzeżnych na cele turystyczne, <u>budowa przystani, stanic wodnych (żeglarskich/kajakowych)</u> , rozwój camperowisk, urządzenie i podnoszenie jakości kempingów, uporządkowanie bindug – nowe/odnowione	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - projekty dotyczące działalności wykorzystującej lokalne zasoby przyrodnicze wraz z promocją, np. zagospodarowanie przestrzeni na cele turystyczne (stawy widokowe, tereny rekreacyjne, punkty i tarasy widokowe, ścieżki dydaktyczne, ścieżki rowerowe, zagospodarowanie terenów przybrzeżnych na cele turystyczne, <u>budowa przystani, stanic wodnych (żeglarskich/kajakowych)</u> , rozwój camperowisk, urządzenie i podnoszenie jakości kempingów, uporządkowanie bindug – nowe/odnowione	Infrastruktura przystani, stanic wodnych i wodnych ośrodków sportu czerpie z lokalnych zasobów przyrodniczych – brak nowoczesnej małej infrastruktury wodnej na terenie Mazur	Starostwo Powiatowe w Ełku	Uwaga częściowo uwzględniona Zgodnie z UP nie ma możliwości finansowania infrastruktury sportowej w Polsce w okresie programowania 2014-2020.

		<p>rekreacyjne, punkty i tarasy widokowe, ścieżki dydaktyczne, ścieżki rowerowe, zagospodarowanie terenów przybrzeżnych na cele turystyczne, rozwój camperowisk, urządzenie i podnoszenie jakości kempingów, uporządkowanie bindug – nowe/odnowione pomosty oraz sezonowe programy sanitarne itp.);</p> <p>- rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowskiej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie urządzeń lecznictwa uzdrowskiego typu pijalnie uzdrowskie, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowskie baseny kąpielowe, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowskie i parkingi);</p>	<p>pomosty oraz sezonowe programy sanitarne itp.), <u>budowa lub modernizacja wodnych ośrodków sportu</u></p> <p>- rozwój publicznie dostępnej podstawowej infrastruktury uzdrowskiej (urządzenie terenów zielonych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pełnienie funkcji rekreacyjnych/leczniczych np. parki zdrojowe, ścieżki zdrowia, parki kinezyterapeutyczne, skwery; tworzenie urządzeń lecznictwa uzdrowskiego typu pijalnie uzdrowskie, tężnie, inhalatoria na otwartej przestrzeni, urządzenie odcinków plaży, uzdrowskie baseny kąpielowe, trasy leczenia spacerowego do terenoterapii, promenady uzdrowskie i parkingi);</p>			
334.	s.82	Typy beneficjentów:	Typy beneficjentów:	PWiK może pełnić rolę edukacyjną w zakresie	Przedsiębiorstw	Uwaga

	Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	<ul style="list-style-type: none"> - jst i ich związki - jednostki organizacyjne jst - administracja rządowa - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną - organizacje pozarządowe - szkoły wyższe - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne - kościoły i związki wyznaniowe 	<ul style="list-style-type: none"> - jst i ich związki - jednostki organizacyjne jst - administracja rządowa - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną - organizacje pozarządowe - szkoły wyższe - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne - kościoły i związki wyznaniowe, - przedsiębiorcy 	ochrony zasobów przyrody	o Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie	nieuwzględniona Typ beneficjenta nie odpowiada zaproponowanemu zakresowi wsparcia.
335.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; - organizacje pozarządowe; - szkoły wyższe; - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych; 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; - organizacje pozarządowe; - szkoły wyższe; - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych; - <u>partnerstwa publiczno - prywatne</u> - <u>przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u> - <u>organizacje , o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z 24.04.2003 o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873)</u> 	Uzupełnienie katalogu beneficjentów pozwoli na równy dostęp do programu podmioty dbające o racjonalne wykorzystanie zasobów województwa przy dobrze rozumianej konkurencyjności województwa	Starostwo Powiatowe w Gołdapi	<p>Uwaga nieuwzględniona, ponieważ jest bezzasadna.</p> <p>Partnerstwa publiczno-prywatne to nie jest typ beneficjenta a forma realizacji projektów.</p> <p>Wsparcie dla przedsiębiorców przewiduje Os 1 RPO WiM.</p> <p>Katalog beneficjentów obejmuje organizacje pozarządowe.</p>
336.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; 	Uzupełnienie katalogu beneficjentów pozwoli na równy dostęp do programu podmioty dbające o racjonalne wykorzystanie zasobów województwa	Centrum Rehabilitacji Dzieci i	Uwaga nieuwzględniona, ponieważ jest

	przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	<p>i stowarzyszenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; - organizacje pozarządowe; - szkoły wyższe; - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; - organizacje pozarządowe; - szkoły wyższe; - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych; - <u>partnerstwa publiczno - prywatne</u> - <u>przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u> - <u>organizacje , o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z 24.04.2003 o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873)</u> 	przy dobrze rozumianej konkurencyjności województwa	Młodzieży „Marzenia”, Gołdap	<p>bezzasadna.</p> <p>Partnerstwa publiczno-prywatne to nie jest typ beneficjenta a forma realizacji projektów.</p> <p>Wsparcie dla przedsiębiorców przewiduje Os 1 RPO WiM.</p> <p>Katalog beneficjentów obejmuje organizacje pozarządowe.</p>
337.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; - organizacje pozarządowe; - szkoły wyższe; - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych; 	<p>Typy beneficjentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; - organizacje pozarządowe; - szkoły wyższe; - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych; - <u>partnerstwa publiczno - prywatne</u> - <u>przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u> - <u>organizacje , o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z 24.04.2003 o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873)</u> 	Uzupełnienie katalogu beneficjentów pozwoli na równy dostęp do programu podmioty dbające o racjonalne wykorzystanie zasobów województwa przy dobrze rozumianej konkurencyjności województwa	NZOZ Sanatorium Uzdrowskowie WITAL; Gołdap	<p>Uwaga nieuwzględniona, ponieważ jest bezzasadna.</p> <p>Partnerstwa publiczno-prywatne to nie jest typ beneficjenta a forma realizacji projektów.</p> <p>Wsparcie dla przedsiębiorców przewiduje Os 1 RPO WiM.</p> <p>Katalog beneficjentów obejmuje organizacje pozarządowe.</p>

		związków wyznaniowych;				
338.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; – administracja rządowa; – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; – organizacje pozarządowe; – szkoły wyższe; – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych;	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; – administracja rządowa; – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; – organizacje pozarządowe; – szkoły wyższe; – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościół i innych związków wyznaniowych; - <u>partnerstwa publiczno - prywatne</u> - <u>przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców,</u> <u>klastry</u> - <u>organizacje , o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z</u> <u>24.04.2003 o działalności pożytku publicznego i</u> <u>wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873)</u>	Uzupełnienie katalogu beneficjentów pozwoli na równy dostęp do programu podmioty dbające o racjonalne wykorzystanie zasobów województwa przy dobrze rozumianej konkurencyjności województwa	FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap	Uwaga nieuwzględniona, ponieważ jest bezzasadna. Partnerstwa publiczno-prywatne to nie jest typ beneficjenta a forma realizacji projektów. Wsparcie dla przedsiębiorców przewiduje Os 1 RPO WiM. Katalog beneficjentów obejmuje organizacje pozarządowe.
339.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Typy beneficjentów: - jst i ich związki - jednostki organizacyjne jst - administracja rządowa - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną - organizacje pozarządowe - szkoły wyższe - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne - kościoły i związki wyznaniowe	Typy beneficjentów: - jst i ich związki - jednostki organizacyjne jst - administracja rządowa - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną - organizacje pozarządowe - szkoły wyższe - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne - kościoły i związki wyznaniowe - przedsiębiorcy	Wybrane Spółki komunalne JST mogą pełnić rolę edukacyjną w zakresie ochrony zasobów przyrody. Spółki świadczące usługi w zakresie wodociągów i kanalizacji, gospodarki odpadami komunalnymi.	Gmina Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona. Zapis powstał w oparciu o spotkania konsultacyjne przedmiotowego Programu, z których wynika, że nie ma potrzeby angażowania zbyt dużej alokacji RPO na ten cel, (a co za tym idzie określania nieskończonego

						<p>katalogu beneficjentów).</p> <p>Wsparcie dla przedsiębiorców przewiduje Os 1 RPO WiM.</p>
340.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Przykładowe działania - edukacja ekologiczna w celu zwiększenia świadomości w zakresie potrzeb i właściwych metod ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu wraz z adaptacją pomieszczeń na ten cel	- edukacja ekologiczna w celu zwiększenia świadomości w zakresie potrzeb i właściwych metod ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu wraz z <u>budową oraz modernizacją/adaptacją pomieszczeń na ten cel – (zadania z zakresu edukacji ekologicznej wyłącznie jako element kompleksowych zadań realizowanych w ramach Działania 5.4)</u>	Konieczność rozszerzenia zakresu działań do lokalnych potrzeb oraz wyłączenia projektów z zakresu edukacji ekologicznej jako samodzielnych projektów, których realizacji może wiązać się z dużym problemem oceny (skala projektu, jego koszty, obszar oddziaływania). Jednocześnie, na rynku są dostępne środki na edukację ekologiczną, które zaspakajają tego typu potrzeby w regionie.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma potrzeby uszczegóławiania. Zapis powstał w oparciu o spotkania konsultacyjne przedmiotowego Programu, z których wynika, że nie ma potrzeby angażowania zbyt dużej alokacji RPO na ten cel.
341.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	typ beneficjentów -	Propozycja dopisania: przedsiębiorcy	Konieczność rozszerzenia katalogu beneficjentów o przedsiębiorców, którzy mogą stanowić liczną grupę odbiorców pomocy.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Wsparcie dla przedsiębiorców przewiduje Os 1 RPO WiM.
342.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Zasady wyboru projektów Możliwe projekty strategiczne – tryb pozakonkursowy.		Zapis do rozważenia. Z dotychczasowych doświadczeń WF, tryb pozakonkursowy nie gwarantuje determinacji beneficjentów uzyskania dofinansowania, a jednocześnie wiąże środki Programu.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Zapis jest otwarty i nie przesądza na tym etapie, czy będą realizowane projekty pozakonkursowe. Niemniej jednak doświadczenia

						obecnej perspektywy pokazały, że wg stanu na grudzień 2013 r. zostały zrealizowane przede wszystkim projekty pozakonkursowe.
343.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	brak	Dołączyć: -przedsiębiorcy -osoby fizyczne (właściciele gruntów na terenach parków krajobrazowych, Natury2000, rezerwatów)	Dołączane typy beneficjentów mają kompetencje do realizacji tego typu inwestycji przewidzianych w planach ochrony tych form)	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Wsparcie dla przedsiębiorców przewiduje Os 1 RPO WiM. Program w części infrastrukturalnej nie wspiera osób fizycznych jako beneficjentów.
344.	s.82 Działanie 5.4 Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; - organizacje pozarządowe; - szkoły wyższe; - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego; - administracja rządowa; - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną; - organizacje pozarządowe; - szkoły wyższe; - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych; - przedsiębiorcy - projekty realizowane w partnerstwie publiczno – prawnym (np. organizacje samorządowe z przedsiębiorcami)	Z uwagi na brak udziału środków własnych do realizacji inwestycji podmioty takie jak organizacje pozarządowe mogą mieć problem ze zgromadzeniem środków pieniężnych dlatego w realizacji celu „zagospodarowanie terenów przybrzeżnych na cele turystyczne” mogą się odnaleźć przedsiębiorcy jak również podmioty realizujące projekty w partnerstwie.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga nieuwzględniona. Partnerstwa publiczno-prywatne to nie jest typ beneficjenta a forma realizacji projektów. Wsparcie dla przedsiębiorców przewiduje Os 1 RPO WiM.

		związków wyznaniowych;				
345.	s. 83 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Na przeważającym obszarze województwa warmińsko-mazurskiego nie notuje się w zasadzie dużego zagrożenia powodziowego. Najwrażliwszy pod tym względem jest teren Żuław Wiślanych, położony depresyjnie w ujściu Wisły. Zakres i częstotliwość występujących tu powodzi i powodowanych przez nie zniszczeń gospodarczych i przyrodniczych stanowi problem o zasięgu ponadlokalnym. Na rzece Łynie, Drwęcy i innych rzekach powódzie mają charakter lokalny.	Na przeważającym obszarze województwa warmińsko-mazurskiego nie istnieje duże zagrożenie przeciwpowodziowe, jednak zlokalizowane są obszary wrażliwe, wyróżnione na mapach Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, jako obszary wskazane we wstępnej analizie ryzyka powodziowego. Prócz terenu Żuław zagrożeniem powodziowym zostały objęte częściowo lub całkowicie m.in. rzeki Pasłęka, Łyna, Drwęca, Wel, Działdówka, Ełk. Lokalne podtopienia zagrażające życiu i mieniu mieszkańców występują także w obszarze oddziaływania rzek Sajna i Guber.	Przedstawiono bardziej szczegółowy, konkretny opis obszarów narażonych na wystąpienie powodzi i podtopień.	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Tekst zbyt szczegółowy, niemożliwy do zastosowania z uwagi na ograniczoną liczbę znaków przeznaczonych na diagnozę w programie. Jednakże bardzo dziękujemy za te informacje, zostaną wykorzystane podczas negocjacji Programu.
346.	s. 83 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji. Opis odnosi się tylko do zagadnień związanych z zarządzaniem ryzykiem wynikającym z wód.	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji. Opis należy rozbudować o zapisy dotyczące innych zagrożeń dotyczących wiatrów, skażeń powietrza, gleby, bezpieczeństwa publicznego.	Uzasadnienie wyboru priorytetu nie jest skorelowane z przykładowymi działaniami/typami przedsięwzięć, gdzie opisano m.in. rozwój systemów zintegrowanego monitoringu i ostrzegania, prognozowania zagrożeń i reagowania w sytuacjach nagłego wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii.	Gmina Olsztyn	Uwaga uwzględniona. Przeredagowano tekst.
347.	s. 83 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji Inwestycje wspierane w ramach Działania 5.5 przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa przed zagrożeniami, klęskami żywiołowymi, głównie powodziowymi, m.in. poprzez budowę i modernizację istniejących urządzeń zapobiegających powodzi oraz odbudowę koryt rzek	Inwestycje wspierane w ramach Działania 5.5 przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa przed zagrożeniami, klęskami żywiołowymi, głównie powodziowymi, m.in. poprzez budowę i modernizację istniejących urządzeń zapobiegających powodzi oraz odbudowę koryt rzek	Działania inwestycyjne w korytach rzek – odbudowa ubezpieczeń brzegowych, zabudowa wyryw, lokalne usuwanie zadrzewień, zakrzaczeń, roślinności wodnej, namulów są koniecznym warunkiem poprawy przepustowości koryt dla przeprowadzania wielkich wód; nie zawsze sprawne urządzenie (tylko urządzenie) gwarantuje bezpieczne przeprowadzanie wód	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Uwaga nieuwzględniona. Prawidłowe utrzymanie cieków wodnych(m.in. rzek); renaturalizacja cieków, przewidziane jest na poziomie krajowym w PO IIŚ 2014-2020.

		poprzez budowę i modernizację istniejących urządzeń zapobiegających powodzi				
348.	s. 83 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji Oznacza ona nie tylko retencjonowanie wód powierzchniowych za pomocą zbiorników wodnych, lecz również zabiegi agrotechniczne i fitomelioracyjne oraz zalesienia dla zwiększenia retencji gruntowej, regulację cieków polegającą na zmianie przekrojów poprzecznych koryt i ich spadków podłużnych oraz wykorzystanie naturalnych terenów zalewowych.	Oznacza ona nie tylko retencjonowanie wód powierzchniowych za pomocą zbiorników wodnych, lecz również zabiegi agrotechniczne i fitomelioracyjne oraz zalesienia dla zwiększenia retencji gruntowej oraz wykorzystanie naturalnych terenów zalewowych	Wykonanie regulacji cieku, ze zmianą przekrojów poprzecznych i podłużnych nie jest warunkiem poprawy retencji, a przyczynia się do poprawy przepustowości koryta i spływu wód.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Uwaga uwzględniona.
349.	s. 83 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Cel szczegółowy i w konsekwencji Uzasadnienie wyboru Wzrost bezpieczeństwa regionu poprzez zapobieganie i zarządzanie ryzykiem wystąpienia klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych.	Wzrost bezpieczeństwa regionu poprzez zapobieganie i zarządzanie ryzykiem zagrożenia ludzkiego życia związanego z użytkowaniem jezior i rzek, wystąpienia klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych. Analogicznie należałoby rozszerzyć Uzasadnienie wyboru priorytetu o kwestie budowy systemów wczesnego ostrzegania i ratownictwa wodnego i ekologicznego	Dla ochrony życia/zdrowia ludzkiego i mienia zarządza się ryzykiem klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych, zatem kwestia zapobiegania przed zagrożeniem życia ludzkiego winna być również zapisana wprost. Z uwagi na specyfikę naszego województwa należałoby, zgodnie z Priorytetem inwestycyjnym 5.2, przy wskazywaniu konkretnych zagrożeń zwrócić wyraźnie uwagę na ryzyka związane z szeroko pojętym użytkowaniem jezior, w szczególności pod względem bezpieczeństwa na wodzie i zanieczyszczeń ekologicznych, które występują zdecydowanie częściej niż zagrożenie powodzią, w większym stopniu dotyczącymi województwa południowe	Mazurska Służba Ratownicza	Uwaga nieuwzględniona. Dotychczasowe zapisy Programu obejmują tego typu interwencję. Nie ma potrzeby uszczegóławiania.
350.	s. 83 Działanie 5.5	Cel szczegółowy i w konsekwencji	...	zgodnie z <i>Ustawą o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych</i>	Mazurska Służba Ratownicza	Uwaga częściowo uwzględniona.

	Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Uzasadnienie wyboru ... WOPR ...	wodnego ...	uprawnionymi do wykonywania ratownictwa wodnego w oparciu o m.in. decyzję MSW jest kilka organizacji, w tym m.in. WOPR, MOPR, MSR.		Katalog beneficjentów uwzględnia już proponowane podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa na wodzie w województwie warmińsko-mazurskim pod hasłem organizacje pozarządowe.
351.	s.83-84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	(..)Oznacza ona nie tylko retencjonowanie wód powierzchniowych za pomocą zbiorników wodnych , lecz również zabiegi agrotechniczne i fitomelioracyjne oraz zalesienia dla zwiększenia retencji gruntowej, regulację cieków polegającą na zmianie przekrojów poprzecznych koryt i ich spadków podłużnych oraz wykorzystanie naturalnych terenów zalewowych (...)	(..)Oznacza ona nie tylko retencjonowanie wód powierzchniowych za pomocą zbiorników wodnych , lecz również zabiegi agrotechniczne i fitomelioracyjne oraz zalesienia dla zwiększenia retencji gruntowej, regulację cieków polegającą na zmianie przekrojów poprzecznych koryt i ich spadków podłużnych oraz wykorzystanie naturalnych terenów zalewowych, <u>jak również budowie sieci kanalizacji deszczowej w celu retencji wód opadowych (...)</u>	Sieci kanalizacji deszczowej są jednym z podstawowych rozwiązań retencji wód opadowych na terenach miejskich , dzięki czemu można uniknąć lokalnych podtopień i zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców.	Gmina Miasto Działdowo	Uwaga nieuwzględniona. Według obowiązującej linii demarkacyjnej wsparcie w tym zakresie nie jest możliwe na poziomie regionalnym.
352.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - rozwój infrastruktury, w tym budowa lub remont urządzeń służących retencjonowaniu wód (jazów, zastawek, zbiorników i stopni	Wnosimy o dodanie typu projektu: "przebudowa/budowa wałów przeciwpowodziowych; przebudowa/budowa linii brzegowych/ ścianek szczelnych, zakup rękawów przeciwpowodziowych"	Dopisanie powyższych typów projektów spowoduje bardziej kompleksowe rozwiązania w kwestii bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie

		wodnych), - wsparcie na rzecz bezpieczeństwa powodziowego i przeciwdziałania suszy poprzez naturalną retencję wód i terenów zalewowych, zalesienia dla zwiększenia retencji gruntowej, - rozwój systemów zintegrowanego monitoringu i ostrzegania, prognozowania zagrożeń i reagowania w sytuacjach nagłego wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii, - wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych.				poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
353.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - administracja rządowa, - organizacje pozarządowe, - przedsiębiorcy, - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. - WOPR - Ochotnicza Straż Pożarna	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - administracja rządowa, - organizacje pozarządowe, - przedsiębiorcy, - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. - <u>podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego</u> - Ochotnicza Straż Pożarna	Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. 2011 nr 208 poz. 1240) art. 12 ustęp 1: „Ratownictwo wodne może wykonywać Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe oraz inne podmioty, jeżeli uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zwane dalej „podmiotami uprawnionymi do wykonywania ratownictwa wodnego”. Zasadnym jest powiększenie grona beneficjentów o podmioty, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wykonywania ratownictwa wodnego.	Koordinator Terenowy Sp. z o.o.	Uwaga częściowo uwzględniona. Katalog beneficjentów uwzględnia już proponowane podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa na wodzie w województwie warmińsko-mazurskim pod hasłem organizacje pozarządowe.
354.	s. 84 Działanie 5.5	Przykładowe działania/typy	Proponuje się zapis: wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych oraz	Wzmocnienie służb zarządzania kryzysowego jest nieodzowne do minimalizowania zagrożeń	Starostwo Powiatowe w	Uwaga nieuwzględniona.

	Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	przedsięwzięć - wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych	zarządzania kryzysowego	związanych z klęskami żywiołowymi i ekologicznymi, które to są przedmiotem działania 5.5.	Elblągu	Propozycja interwencji obejmuje zakres wsparcia określony w Umowie Partnerstwa.
355.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - administracja rządowa, - organizacje pozarządowe, - przedsiębiorcy, - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. - WOPR - Ochotnicza Straż Pożarna	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - administracja rządowa, - organizacje pozarządowe (<u>w tym WOPR, OSP</u>), - przedsiębiorcy (<u>w tym podmioty lecznicze</u>), - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. ~~-WOPR~~ ~~-Ochotnicza Straż Pożarna~~	Pierwsza uwaga porządkuje systematykę, ponieważ WOPR i OSP są organizacjami pozarządowymi. Druga uwaga wskazuje na dopuszczenie do działania 5.5 beneficjentów, którzy powinni być przygotowani do reagowania na zjawiska katastrofalne lub poważne awarie.	Starostwo Powiatowe w Gołdapi	Uwaga uwzględniona Nie ma konieczności zmiany zapisu. Propozycja zawiera się w wymienionym w Programie katalogu beneficjentów.
356.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - administracja rządowa, - organizacje pozarządowe, - przedsiębiorcy, - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. - WOPR - Ochotnicza Straż Pożarna	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - administracja rządowa, - organizacje pozarządowe (<u>w tym WOPR, OSP</u>), - przedsiębiorcy (<u>w tym podmioty lecznicze</u>), - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. ~~-WOPR~~ ~~-Ochotnicza Straż Pożarna~~	Pierwsza uwaga porządkuje systematykę, ponieważ WOPR i OSP są organizacjami pozarządowymi. Druga uwaga wskazuje na dopuszczenie do działania 5.5 beneficjentów, którzy powinni być przygotowani do reagowania na zjawiska katastrofalne lub poważne awarie.	Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Marzenia”, Gołdap	Uwaga uwzględniona Nie ma konieczności zmiany zapisu. Propozycja zawiera się w wymienionym w Programie katalogu beneficjentów.
357.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,	Pierwsza uwaga porządkuje systematykę, ponieważ WOPR i OSP są organizacjami pozarządowymi. Druga uwaga wskazuje na dopuszczenie do działania	NZOZ Sanatorium Uzdrowiskowe	Uwaga uwzględniona

	zarządzanie ryzykiem	i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – administracja rządowa, – organizacje pozarządowe, – przedsiębiorcy, – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. – WOPR – Ochotnicza Straż Pożarna	– jednostki organizacyjne JST, – administracja rządowa, – organizacje pozarządowe (<u>w tym WOPR, OSP</u>), – przedsiębiorcy (<u>w tym podmioty lecznicze</u>), – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. ~~– WOPR~~ ~~– Ochotnicza Straż Pożarna~~	5.5 beneficjentów, którzy powinni być przygotowani do reagowania na zjawiska katastrofalne lub poważne awarie.	WITAL; Gołdap	Nie ma konieczności zmiany zapisu. Propozycja zawiera się w wymienionym w Programie katalogu beneficjentów.
358.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – administracja rządowa, – organizacje pozarządowe, – przedsiębiorcy, – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. – WOPR – Ochotnicza Straż Pożarna	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – administracja rządowa, – organizacje pozarządowe (<u>w tym WOPR, OSP</u>), – przedsiębiorcy (<u>w tym podmioty lecznicze</u>), – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne. ~~– WOPR~~ ~~– Ochotnicza Straż Pożarna~~	Pierwsza uwaga porządkuje systematykę, ponieważ WOPR i OSP są organizacjami pozarządowymi. Druga uwaga wskazuje na dopuszczenie do działania 5.5 beneficjentów, którzy powinni być przygotowani do reagowania na zjawiska katastrofalne lub poważne awarie.	FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap	Uwaga uwzględniona Nie ma konieczności zmiany zapisu. Propozycja zawiera się w wymienionym w Programie katalogu beneficjentów.
359.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla EFRR: Pojemność obiektów małej retencji wodnej	Zestawienie specyficznych dla programu wskaźników rezultatu dla EFRR: Pojemność obiektów małej retencji wodnej. Proponuję dopisać drugi wskaźnik: długość odbudowanych/przebudowanych koryt rzek (w km) lub ilość odbudowanych obiektów	Niezbędne jest wprowadzenie wskaźnika rezultatu dla działań technicznych z zakresu zabezpieczenia przed powodzią poprzez odbudowę koryt rzek lub urządzeń	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Uwaga częściowo uwzględniona. Dodano wskaźnik: Liczba ludności korzystającej ze środków ochrony przeciwpowodziowej
360.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Przykładowe działania - rozwój infrastruktury, w tym budowa lub remont urządzeń służących	- rozwój infrastruktury, w tym budowa lub remont urządzeń służących retencjonowaniu wód (<u>np.</u> jazów, zastawek, zbiorników i stopni wodnych), <u>w tym budowa lub modernizacja systemów</u>	1. Konieczność zachowania otwartego katalogu urządzeń – w obecnej formie zapisu, katalog ten jest zamknięty. 2. Budowa lub modernizacja systemów	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i	Uwaga częściowo uwzględniona. Wsparcie

		retencjonowaniu wód (jazów, zastawek, zbiorników i stopni wodnych), – wsparcie na rzecz bezpieczeństwa powodziowego i przeciwdziałania suszy poprzez naturalną retencję wód i terenów zalewowych, zalesienia dla zwiększenia retencji gruntowej, – rozwój systemów zintegrowanego monitoringu i ostrzegania, prognozowania zagrożeń i reagowania w sytuacjach nagłego wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii, – wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych.	<u>gospodarowania wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych</u> – wsparcie na rzecz bezpieczeństwa powodziowego i przeciwdziałania suszy poprzez naturalną retencję wód i terenów zalewowych, zalesienia dla zwiększenia retencji gruntowej, <u>– realizacja zadań służących osiągnięciu co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód jezior, np. określonych w Programie Ochrony Jezior Polski Północnej</u> – rozwój systemów zintegrowanego monitoringu i ostrzegania, prognozowania zagrożeń i reagowania w sytuacjach nagłego wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii, – wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych.	gospodarowania wodami opadowymi jest ważnym zadaniem na obszarze wielu miast naszego województwa. 3. Zgodnie ze stanowiskiem KE, priorytetem w tym PI powinno być podjęcie działań mających na celu zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi, które zapewniają dobry stan (ekologicznego, chemicznego i ilościowego) zasobów wodnych, a biorąc pod uwagę wskazaną specjalizację w Strategii Rozwoju Województwa, w ocenie WF powinno się skupić na działaniach związanych z wodami jezior, np. określonych w Programie Ochrony Jezior Polski Północnej.	Gospodarki Wodnej w Olsztynie	rekultywacji jednolitych części wód jezior uwzględniono w ramach PI 6.4 RPO. Pozostałe proponowane typy przedsięwzięć, według obowiązującej linii demarkacyjnej nie są możliwe do realizacji na poziomie regionalnym.
361.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Zasady wyboru projektów -	Propozycja dodania: Możliwe projekty strategiczne – tryb pozakonkursowy.	Proponujemy ująć w ramach projektu strategicznego wniosek WF złożony do Zarządu Województwa 20.11.2013r. i który dotyczył realizacji Programu Ochrony Jezior Polski Północnej w Województwie Warmińsko-Mazurskim.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona.
362.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Zasady wyboru Typy beneficjentów WOPR	- służby ratownictwa wodnego	Nazwa WOPR jest nazwą własną i ogranicza możliwość składania wniosków przez inne służby ratownictwa wodnego, określone ustawą.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga częściowo uwzględniona. Katalog beneficjentów uwzględnia już proponowane podmioty uprawnione do

						wykonywania ratownictwa na wodzie w województwie warmińsko-mazurskim pod hasłem organizacji pozarządowe.
363.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Zasady wyboru Typy beneficjentów -	Propozycja dopisania: - jednostki sektora finansów publicznych	Ze względu na zróżnicowane działania planowane w ramach tego Działania, proponujemy zapewnić możliwość ubiegania się o środki przez inne podmioty sektora finansów publicznych, podobnie jak w Działaniu 5.4.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. Brak uzasadnienia. Z uwagi na szczupłość środków rozszerzenie beneficjentów nie znajduje uzasadnienia.
364.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Typy przedsięwzięć	Proponuje się dopisać typ projektu: - --- przebudowa/budowa wałów przeciwpowodziowych; przebudowa/budowa linii brzegowych/ ścianek szczelnych, zakup rękawów przeciwpowodziowych	Dopisanie powyższych typów spowoduje bardziej kompleksowe podejście do kwestii przeciwpowodziowych	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga nieuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
365.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	(...) rozwój infrastruktury , w tym budowa lub remont urządzeń służących retencjonowaniu wód (jazów, zastawek, zbiorników i stopni wodnych(...))	(...) rozwój infrastruktury , w tym budowa lub remont urządzeń służących retencjonowaniu wód (jazów, zastawek, zbiorników, stopni wodnych oraz sieci kanalizacji deszczowej (...))	Sieci kanalizacji deszczowej są jednym z podstawowych rozwiązań retencji wód opadowych na terenach miejskich , dzięki czemu można uniknąć lokalnych podtopień i zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców.	Gmina Miasto Działdowo	Uwaga nieuwzględniona. Według obowiązującej linii demarkacyjnej wsparcie w tym zakresie nie jest możliwe na poziomie

						regionalnym.
366.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	x	Dodać: budowa wałów lub podobnych „murów” czy wzmocnień linii brzegowej np. rzek należałoby wskazać obszary preferencyjne i narażone najbardziej na powódzie – obszar Żuław, regionu braniewskiego i miasta Braniewa- wskazanego w krajowych dokumentach strategicznych.	W niektórych obszarach czy przypadkach nie jest możliwa budowa zbiorników przeciwpowodziowych itp. ale rozwiązaniem może być budowa czy wzmocnienie wałów czy opasek.	Urząd Miasta Braniewa	Uwaga nieuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
367.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – administracja rządowa, – organizacje pozarządowe, – przedsiębiorcy, – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, – WOPR, – Ochotnicza Straż Pożarna.	Typy beneficjentów: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – administracja rządowa, – organizacje pozarządowe, – przedsiębiorcy, – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, – WOPR, – Ochotnicza Straż Pożarna, – Policja	Jednostki Policji podejmują także działania związane z przeciwdziałaniem niszczenia środowiska naturalnego oraz rabunkiem zasobów naturalnych różnych ekosystemów – lądowych oraz wodnych. Zakup specjalistycznych środków transportu oraz specjalistycznego wyposażenia umożliwi działania na obszarach trudno dostępnych, pozwalając na dotarcie do zagrożonego rejonu oraz szybsze i skuteczniejsze reagowanie na negatywne zjawiska. Na terenie regionu również wykrywane są materiały wybuchowe i substancje niebezpieczne, które mogą stanowić zagrożenie dużej wagi. Policyjne służby prewencyjne oraz ruchu drogowego realizują zadania porządkowo-ochronne i zabezpieczające oraz czynności ratownicze, uczestnicząc m.in. w likwidacji skutków klęsk żywiołowych.	Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Co do zasady wsparcie wszelkich służb typu: państwowa straż pożarna, policja, służby więzienne, realizowane będzie a poziomie krajowym
368.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Przykładowe działania/ typy przedsięwzięć wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych	Proponuje się uzupełnienie zapisu w brzmieniu: oraz dla komórek zarządzania kryzysowego w jednostkach samorządu terytorialnego	Funkcja prewencyjna w zapewnieniu bezpieczeństwa ma bardzo istotny wymiar nie tylko na etapie uruchamiania sił i środków ale przede wszystkim zanim zagrożenie wystąpi. Jest to bardzo ważne choćby ze względu na doświadczenie powodzi, gdzie o sukcesie w akcji decyduje wszystko, co wykonano zanim do zdarzenia doszło. (bez konieczności przekazywania zakupionego sprzętu ratowniczego dla służb ratowniczych)	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja interwencji obejmuje zakres wsparcia określony w Umowie Partnerstwa.
369.	s. 84	Przykładowe	Uwzględnić dodatkowe punkty: - kształtowanie	Dla realizacji inwestycji melioracyjnej niezbędne jest	Zarząd	Uwaga

	Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	działania/typy przedsięwzięć (...).	przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryt cieków służące poprawie warunków korzystania z wód i ochronie przeciwpowodziowej; - opracowanie dokumentacji projektowej dla zadań planowanych do realizacji w ramach niniejszego działania; - realizowanie zadań z zakresu inwestycji melioracyjnych w formule „Zaprojektuj i wybuduj”.	dysponowanie kompletną dokumentacją projektową oraz wszelkimi uzgodnieniami i decyzjami.	Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Olsztynie	niewuwzględniona. Zakres interwencji nie jest możliwy do finansowania na poziomie regionalnym. Formuła „Zaprojektuj i wybuduj” jest kwestia wdrożeniową i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
370.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Typy beneficjentów(...) – jednostki organizacyjne JST	x	Uszczegółowić, czy jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej (taką jednostką jest Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Olsztynie) mogą być beneficjentem działania.	Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Olsztynie	Uwaga niewuwzględniona. Aby podmiot mógł aplikować o środki w ramach RPO WiM nie musi mieć osobowości prawnej. Wystarczy zdolność do tego rodzaju czynności prawnych
371.	s. 84 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Typy przedsięwzięć	Proponuje się dopisać typ projektu: przebudowa/budowa wałów przeciwpowodziowych; przebudowa/budowa linii brzegowych/ ścianek szczelnych, zakup rękawów przeciwpowodziowych	Dopisanie powyższych typów spowoduje bardziej kompleksowe podejście do kwestii przeciwpowodziowych	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga niewuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających

						RPO WiM.
372.	s. 85 Działanie 5.5 Zapobieganie i zarządzanie ryzykiem	Brak zapisu w tabeli: Zestawienie wspólnych i specyficznych dla programów wskaźników produktu dla EFRR, EFS	L.p. 4 długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej	Sieci kanalizacji deszczowej są jednym z podstawowych rozwiązań retencji wód opadowych na terenach miejskich, dzięki czemu można uniknąć lokalnych podtopień i zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców.	Gmina Miasto Działdowo	Uwaga nieuwzględniona. Według obowiązującej linii demarkacyjnej wsparcie w tym zakresie nie jest możliwe na poziomie regionalnym.
Sekcja 2.6 - Oś Infrastruktura transportowa						
373.	Uwaga do osi Infrastruktura transportowa	Kierunkowe zasady wyboru projektów Tryb konkursowy	Kierunkowe zasady wyboru projektów Tryb konkursowy .... Tryb prekonkursowy – wybór/preselekcja projektów – dodatkowe punkty uzyskują projekty wynikające z kompleksowych programów, strategii obejmujących swoim zasięgiem co najmniej powiat lub Projekty kluczowe (pozakonkursowe) jw.	Wprowadzenie zapisu dot. preferencji dla tych obszarów, które posiadają opracowane spójne i ponadgminne (co najmniej zasięg powiatowy) programy, strategie, uwzględniające kompleksowe rozwiązania komunikacyjne danego obszaru. pozwoli to na efektywniejsze i zgodne z celami strategicznymi RPO i wytycznymi UE realizowanie lepszej i nowoczesnej dostępności i spójności drogowej	Starostwo Powiatowe w Szczytnie, Urząd Miejski w Szczytnie	Uwaga uwzględniona.
374.	s. 86	Brak zapisu	Dofinansowanie 85% na budowę, przebudowę i modernizację dróg lokalnych.	Pilne rozwiązanie naglących problemów mieszkańców (bezpieczeństwo, mobilność zawodowa, zapobieganie wykluczeniu, warunki inwestycyjne).	Urząd Gminy w Łukcie	Uwaga nieuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
375.	s. 86 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji zapis brzmi: Najważniejsze korytarze transportowe	W nawiasie dopisać „... droga ekspresowa nr 22	Droga nr 22 stanowi połączenie województwa z Federacją Rosyjską – Kaliningradem i stanowi istotny korytarz transportowy dla rozwoju zachodniej części województwa	Urząd Miejski Elbląg	Uwaga nieuwzględniona. Projekt RPO WiM nie zostanie przyjęty przez system SFC

		Województwa (droga ekspresowa nr 7 i krajowa nr 16) są częścią.....				jeżeli przekroczy wymaganą liczbę znaków. Stąd ograniczenie do absolutnego minimum diagnostycznego, które wynika z opisu strategii województwa.
376.	s. 86-88 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - budowa, przebudowa ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z siecią TEN-T; - budowa, przebudowa dróg dojazdowych (w tym rowerowych) do miast powiatowych na obszarach o słabym dostępie do usług publicznych; - budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna, Elbląga i Ełku; - zakup sprzętu i środków transportu na rzecz ochrony głównych szlaków komunikacyjnych przed zagrożeniami i skutkami katastrof drogowych.	Wnosimy o dodanie typu projektu: "budowa / przebudowa dróg i węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych łączących się z korytarzami transportowymi województwa".	W uzasadnieniu do tego działania wskazuje się: "Najważniejsze korytarze transportowe województwa (droga ekspresowa nr 7 i droga krajowa nr 16) są częścią Transeuropejskich Sieci Transportowych. Gminy zlokalizowane wzdłuż nich należą do najbardziej konkurencyjnych w województwie. W celu umożliwienia rozprzestrzeniania impulsów rozwojowych generowanych <u>na tym obszarze istotne jest powiązanie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z tymi drogami.</u> " Dlatego też wskazanym jest rozszerzenie zakresu typów projektów.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona. Zakres wsparcia w infrastrukturę drogową stanowi wypełnienie celów strategii województwa i zachowanie ram wsparcia przyjętych w Umowie Partnerstwa.
377.	s. 87	Brak obiektów drogowych	W typach przedsięwzięć dodać: obiekty drogowe jak	Nie koniecznie trzeba budować kilometry dróg, żeby	Urząd Miasta	Uwaga

	Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	np. mosty, wiadukty itp.	np.: most, które na drogach lokalnych wspomagają i są alternatywą dla dróg krajowych i wojewódzkich . Należy wówczas dodać wskaźnik produktu: ilość obiektów drogowych wybudowanych/zmodernizowanych.	rozwiązać problem dostępności do usług społecznych, czasami wystarczy udrożnić wąskie gardła jak np. mosty. Takie rozwiązanie mogą być tańsze w realizacji.	Braniewa	nieuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
378.	s. 87 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	brak wskazania obszaru intensywnego wsparcia – obszarów przygranicznych	Dodać: budowa i przebudowa dróg w obszarach przygranicznych.	Skoro w opisie i uzasadnieniu zauważono gwałtowny wzrost natężenia ruchu kołowego obszarze graniczącym z Rosją i wielki napływ przyjezdnych niezbędne są pilne działania w tym obszarze w infrastrukturę drogową, która jest najgorsza w województwie. Trzeba wykorzystywać szansę jaką spowodował mały ruch graniczny. Kiedy powstawała strategia województwa mały ruch graniczny dopiero się rozpoczynał – teraz jest to najsilniejszy impuls do rozwoju północnej części województwa. W tym roku będzie budowa kolejnego pasa odpraw w Grzechotkach.	Urząd Miasta Braniewa	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja niezgodna z treścią Umowy Partnerstwa.
379.	s. 87 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	przykładowe działania - budowa, przebudowa dróg dojazdowych (w tym rowerowych) do miast powiatowych na obszarach o słabym dostępie do usług publicznych	- budowa, przebudowa, remont dróg dojazdowych (w tym rowerowych) oraz obiektów mostowych, wiaduktów i innych obiektów inżynierskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą do miast powiatowych na obszarach o słabym dostępie do usług publicznych	umożliwienie Szerszego zakresu prac, jest to jedyne działanie związane z drogami w nowej perspektywie finansowej, dlatego też ważny jest jego zakres umożliwiający nie tylko budowę, przebudowę dróg ale także mostów i innych urządzeń drogowych	Urząd Gminy Kurzętnik	Uwaga nieuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
380.	s. 87 Działanie 6.1. Infrastruktura	(...) – budowa, przebudowa ważnych dla województwa połączeń	(...) – budowa, przebudowa ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg	Istnieje uzasadniona potrzeba dostosowania infrastruktury drogowej do potrzeb dojazdów do pracy w miastach powiatowych i mieście	Gmina Miasto Działdowo	Uwaga nieuwzględniona.

	drogowa	drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z siecią TEN-T; - budowa, przebudowa dróg dojazdowych (w tym rowerowych) do miast powiatowych na obszarach o słabym dostępie do usług publicznych; - budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna, Elbląga i Ełku; - zakup sprzętu i środków transportu na rzecz ochrony głównych szlaków komunikacyjnych przed zagrożeniami i skutkami katastrof drogowych(...)	krajowych i z siecią TEN-T; - budowa, przebudowa dróg dojazdowych (w tym rowerowych) do miast powiatowych na obszarach o słabym dostępie do usług publicznych; - budowa i przebudowa dróg gminnych dojazdowych (w tym rowerowych) do dróg powiatowych i wojewódzkich(...); - budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna, Elbląga i Ełku; - zakup sprzętu i środków transportu na rzecz ochrony głównych szlaków komunikacyjnych przed zagrożeniami i skutkami katastrof drogowych(...)	wojewódzkim a co za tym idzie zwiększenie mobilności mieszkańców pracujących poza miejscem zamieszkania.		Zapis zbyt szczegółowy. Drogi dojazdowe to są również drogi gminne.
381.	s. 87 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć - budowa ,przebudowa dróg dojazdowych(W tym rowerowych)do miast powiatowych na obszarach o słabej dostępności do usług publicznych	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć - budowa ,przebudowa dróg dojazdowych(W tym rowerowych)do miast powiatowych i ośrodków gminnych na obszarach o słabej dostępności do usług publicznych i słabym zagęszczeniu dróg	Dostęp do usług publicznych zapewniają również gminny a jest on utrudniony w przypadku zbyt małej gęstości dróg na danym obszarze	Starostwo Powiatowe w Pisz	Uwaga nieuwzględniona. Zakres wsparcia w infrastrukturę drogową stanowi wypełnienie celów strategii województwa i zachowanie ram wsparcia przyjętych w Umowie Partnerstwa.
382.	s. 87 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć - Budowa ,przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna, Elbląga i Ełku	-	Zbyt mocne uprzywilejowanie tych obszarów	Starostwo Powiatowe w Pisz	Uwaga nieuwzględniona. Strategiczny charakter tych obszarów wynika bezpośrednio ze

						strategii rozwoju województwa (opis celu głównego).
383.	s. 87 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	przykładowe działania / typy przedsięwzięć - budowa, przebudowa ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z siecią TEN-T	przykładowe działania / typy przedsięwzięć - budowa, przebudowa ważnych dla województwa połączeń drogowych wiążących regionalny i lokalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z siecią TEN-T	W ramach działania należałoby zakwalifikować do dofinansowania również drogi dojazdowe, które zapewniają sprawną obsługę komunikacyjną, w ramach powstających inwestycji. drogi dojazdowe są najbardziej narażone na zniszczenia wskutek ruchu ciężkich pojazdów związanych z budową. samorzady w ramach własnych środków nie są w stanie odtwarzać zniszczonych dróg, co wiąże się z koniecznością wprowadzania ograniczeń w komunikacji dojazdu (np. ograniczenia tonażu). taka sytuacja ma swoje konsekwencje przy pozyskiwaniu nowych inwestorów, tworzeniu nowych terenów inwestycyjnych i rekreacyjnych jak również na ogólny wizerunek regionu. Atutem naszego regionu jest „czyste środowisko” a zwiększająca się liczba inwestorów i turystów to potwierdza, więc dajmy im nie tylko tereny inwestycyjne, hotele, uzdrowiska ale także możliwość „dojazdu” do nich.	Powiat Ostródzki z siedzibą w Ostródzie	Uwaga nieuwzględniona. Zakres wsparcia w infrastrukturę drogową stanowi wypełnienie celów strategii województwa i zachowanie ram wsparcia przyjętych w Umowie Partnerstwa.
384.	s. 87-88 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, - administracja rządowa (zakup sprzętu)	Typy beneficjentów: - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, - administracja rządowa, w tym Policja (zakup sprzętu)	Stała rozbudowa infrastruktury drogowej, w tym tras szybkiego ruchu i wzrost liczby użytkowników dróg rodzi ryzyko wystąpienia wypadków z dużą ilością pojazdów typu katastrofa drogowa, które mogą stanowić nowe wyzwania dla służb porządkowych w zakresie dotarcia na miejsce, udzielenia pomocy, zabezpieczenia ruchu i udrożnienia przejazdu. Obecnie Policja garnizonu warmińsko-mazurskiego nie dysponuje sprzętem do obsługi tego typu zdarzeń. Zakup specjalistycznych pojazdów oraz sprzętu pozwoli na zminimalizowanie tragicznych skutków wypadków, a tym samym usprawni pracę służb ruchu drogowego na miejscu wypadków drogowych oraz przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.	Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. W całym Programie katalog beneficjentów jest co do zasady uogólniany.
385.	s. 88 Działanie 6.1. Infrastruktura	typ beneficjentów - administracja rządowa (zakup sprzętu)	- administracja rządowa Propozycja dopisania: - <u>organizacje pozarządowe</u>	W typach beneficjentów w zakresie zakupów sprzętu, podana jest wyłącznie administracja rządowa , co ogranicza możliwość aplikowania o środki przez JST	Wojewódzki Fundusz Ochrony	Uwaga nieuwzględniona.

	drogowa			czy OSP.	Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Ochotnicze Straże Pożarne wspierane są w innej części Programu.
386.	s. 88 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	nie dotyczy	W określeniu terytorialnego obszaru realizacji należy dodać następującą treść: Dopuszcza się realizację na innych obszarach w celu zapewnienia spójności projektu.	Uzupełnienie wskazanego zapisu umożliwi realizację wspólnych projektów w zakresie budowy dróg rowerowych zlokalizowanych na wymienionych OSI oraz na terenie miast powiatowych (wyłącznie w celu zapewnienia ciągłości komunikacyjnej)	Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie	Uwaga niezrozumiała
387.	s. 88 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	(...) Terytorialny obszar realizacji: OSI – Tygrys warmiński – mazurski, OSI – Obszary o ekstremalnie niskiej dostępności komunikacyjnej, OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary o słabym dostępie do usług publicznych, OSI – Obszary przygraniczne, OSI – Obszary peryferyzacji społeczno – gospodarczej (...)	(...) Terytorialny obszar realizacji: OSI – Tygrys warmiński – mazurski, OSI – Obszary o ekstremalnie niskiej dostępności komunikacyjnej, OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary o słabym dostępie do usług publicznych, OSI – Obszary przygraniczne, OSI – Obszary peryferyzacji społeczno – gospodarczej (...) (...) - obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji (...)	Istnieje uzasadniona potrzeba dostosowania infrastruktury drogowej do potrzeb dojazdów do pracy w miastach powiatowych i mieście wojewódzkim a co za tym idzie zwiększenie mobilności mieszkańców pracujących poza miejscem zamieszkania również na obszarach wymagających restrukturyzacji i rewitalizacji	Gmina Miasto Działdowo	Uwaga nieuwzględniona Proponowane OSI znajdzie zastosowanie do osi Obszary wymagające rewitalizacji i będzie uzasadniało projekty drogowe realizowane w ramach tej osi.
388.	s. 88 Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	Zestawienie wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników produktu dla EFRR, EFS: Całkowita długość nowych dróg i Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	Proponowane dodanie wskaźników: liczba sprzętu zakupionego w ramach realizacji projektu i Liczba środków transportu zakupionych w ramach realizacji projektu	Jako Przykładowe działania/typy przedsięwzięć wskazano zakup sprzętu i środków transportu na rzecz ochrony głównych szlaków komunikacyjnych przed zagrożeniami i skutkami katastrof drogowych, lecz nie wskazano wskaźnika, który mógłby być realizowany w ramach projektów z tego zakresu. Ponadto inspekcja jest Transportu drogowego jest jednym z najważniejszych jak nie najważniejszym elementem ochrony szlaków komunikacyjnych.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona W RPO WiM 2014-2020, przy doborze wskaźników programowych kierujemy się zasadą wskazywania tych wskaźników, które najbardziej odzwierciedlają dany

						typ przedsięwzięcia, na które kierowane będą znaczne środki finansowe. Tak jest również w przypadku tych działań. Ewentualne monitorowanie wskaźników wskazujących liczbę zakupionego sprzętu czy też środków transportu mogą znaleźć się ewentualnie w uszczegółowieniu do programu, nie zaś w samym programie.
389.	s. 89-90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Uzasadnienie wyboru priorytetu: ....Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jako kluczowe w tym obszarze wskazuje m.in. modernizację szlaków wodnych i rozbudowę już istniejących ze szczególnym uwzględnieniem Wielkich Jezior Mazurskich oraz rozwój małych portów i przystani w całym regionie. ... s. 89 Typy przedsięwzięć: rozwój infrastruktury śródlądowych dróg wodnych i infrastruktury portowej... s. 90	Proponuje się dopisanie typu beneficjenta: - jachtkluby, - stowarzyszenia żeglarskie, - prywatni inwestorzy	Większa możliwość działania inwestorów zewnętrznych zajmujących się żeglarstwem, przeładunkiem towarów i prowadzeniem operatorstwa w portach i przystaniach	Urząd Miasta i Gminy w Tolkmicku	Uwaga nieuwzględniona. Proponowane rozszerzenie katalogu beneficjentów nie odpowiada zakresowi wsparcia.
390.	s. 89-90 Działanie 6.2.	Typy beneficjentów: - jednostki sektora	Wnosimy o dopisanie typu beneficjenta: "podmioty zarządzające portami i przystaniami morskimi".	Zgodnie z linią demarkacyjną do programów krajowych kwalifikują się porty będące w sieci TEN-T.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga częściowo uwzględniona.

	Komunikacja i transport wodny	<p>finansów publicznych posiadające osobowość prawną,</p> <ul style="list-style-type: none"> - administracja rządowa, - jednostki samorządu terytorialnego. <p>Uzasadnienie wyboru priorytetu i planowany zakres interwencji:</p> <p>"Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jako kluczowe w tym obszarze wskazuje m.in. modernizację szlaków wodnych i rozbudowę już istniejących ze szczególnym uwzględnieniem Wielkich Jezior Mazurskich oraz rozwój małych portów i przystani w całym regionie."</p>	<p>Wnosimy o zmianę zapisu we wskazanej części</p> <p>Uzasadnienia: "Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jako kluczowe w tym obszarze wskazuje m.in. modernizację szlaków wodnych, dróg śródlądowych i rozbudowę już istniejących ze szczególnym uwzględnieniem Wielkich Jezior Mazurskich, Kanału Elbląskiego i Zalewu Wiślanego oraz rozwój małych portów i przystani w całym regionie."</p>	<p>Elbląski port do tej sieci nie został zakwalifikowany. W perspektywie 2007-2013 przedsiębiorcy z elbląskiego portu zostali wyłączeni z możliwości aplikowania o środki unijne.</p> <p>Wskazywanie szczególnego znaczenia dla Wielkich Jezior Mazurskich pozostałe regiony województwa, w których woda również stanowi ważny element życia społeczno-gospodarczego.</p>		<p>Katalog beneficjentów został uzupełniony o zarządców portów. W ramach tego priorytetu inwestycyjnego nie będą finansowane przystanie.</p> <p>Zalew Wiślany należy do kategorii dróg morskich i nie może być wspierany z poziomu regionalnego w zakresie szlaku wodnego.</p>
391.	s. 89-90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	<p>Inwestycje w infrastrukturę śródlądowych dróg wodnych, w tym małych portów i przystani, są zatem istotnym czynnikiem rozwoju działalności skupionych wokół ww. inteligentnej specjalizacji województwa i zwiększania jego konkurencyjności. Ponadto stanowią ważny element poprawy bezpieczeństwa ruchu na szlakach wodnych Warmii i Mazur.</p>	<p>Związek zwraca się o rozszerzenie i uszczegółowienie zapisu dotyczącego modernizacji szlaków wodnych i rozbudowę już istniejących uwzględniając nie tylko wielkie jeziora mazurskie ale również tereny wzdłuż szlaku wodnego rzeki Pisy.</p>	<p>Na chwilę obecną brak jest infrastruktury turystycznej pozwalającej na swobodne poruszanie się szlakiem wodnym rzeki Pisy. Wybudowanie infrastruktury turystycznej i udrożnienie szlaku wodnego przyczyni się do wzrostu atrakcyjności turystycznej regionu oraz wpłynie na promocję produktu turystycznego Pisa - Narew . inwestycje wzdłuż szlaku wodnego rzeki pisy przyniosą korzyści dla regionu w postaci rozwoju turystyki wodnej i podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej gmin członkowskich Związku. Zaowocuje również pozyskaniem nowych inwestorów oraz zwiększeniem zatrudnienia w turystyce i branżach około turystycznych. Produkt turystyczny „Pisa –Narew ma charakter ponad regionalny w jego realizacji są zaangażowane samorządy woj. Warmińsko-mazurskiego,</p>	Związek Gmin „Pisa – Narew, Pisz	Uwaga uwzględniona.

		<p>Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jako kluczowe w tym obszarze wskazuje m.in. modernizację szlaków wodnych i rozbudowę już istniejących ze szczególnym uwzględnieniem Wielkich Jezior Mazurskich oraz rozwój małych portów i przystani w całym regionie. W przypadku Wielkich Jezior Mazurskich głównymi zadaniami inwestycyjnymi wymagającymi realizacji w najbliższym czasie są: remont śluzy Guzianka 1 oraz budowa Guzianki 2. Śluza Guzianka została wybudowana w latach 1903-1905. Jest bardzo ważnym węzłem komunikacyjnym na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich. Stanowi wodne połączenie miasta Ruciane-Nida oraz jeziora Nidzkiego z pozostałą częścią szlaku żeglownego. W sezonie każdego dnia przeprowia się w tym miejscu kilkaset jachtów, motorówek, kajaków i innych obiektów pływających. Korzystają z niej także statki białej floty. Odbudowy wymagają również</p>		<p>podlaskiego i mazowieckiego.</p>		
--	--	--	--	-------------------------------------	--	--

		<p>zabezpieczenia brzegowe kanałów żeglownych w systemie Wielkich Jezior Mazurskich. Zabezpieczenia kanałów w systemie Wielkich Jezior Mazurskich, wykonane zostały w latach 70 ubiegłego wieku i nie były dotąd remontowane. Zainwestowania wymagają już także nabrzeża w miastach –Mazurskich Perłach, w których są zlokalizowane porty żeglugi śródlądowej. Wykonanie robót poprawi warunki pływania i bezpieczeństwa uprawiających żeglugę turystyczną i sportową oraz rejsów statkami pasażerskimi na szlakach żeglownych systemu WJM. Inwestycje stanowią więc czynnik warunkujący dalszy rozwój przewozów pasażerskich na trasach od Pisz przez Mikołajki, Ruciane Nida, Ryn, Giżycko aż do leżącego na północy Węgorzewa</p>				
392.	s. 89 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	x	Kierunkowe zasady wyboru projektów. Dopisać – planowane projekty strategiczne	W obszarze funkcjonalnym Ełku planowane są do realizacji projekty strategiczne.	Gmina Miasto Ełk	Uwaga nieuwzględniona. Nie przeprowadzono jeszcze negocjacji z miastem Ełk.
393.	s. 89	W północno-zachodniej	W północno-zachodniej części województwa znajduje	Zapis w projekcie RPO, ograniczający się do jednego	Regionalny	Uwaga

	Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	części województwa znajduje się Zalew Wiślany wraz z Kanałem Elbląskim –śródlądową drogą wodną łączącą Zalew Wiślany z jeziorami: Drwęckim i Szelań Wielki oraz z najdłuższym polskim jeziorem Jeziorak	się Zalew Wiślany wraz z Kanałem Elbląskim – śródlądową drogą wodną łączącą Zalew Wiślany z jeziorami: Drwęckim i Szelań Wielki oraz z najdłuższym polskim jeziorem Jeziorak. Kanał Elbląski, istniejący od ponad 150 lat, jest zabytkiem sztuki hydrotechnicznej. W przeszłości był wykorzystywany handlowo, dla przewozu towarów, obecnie pełni funkcję turystyczną. Na mocy Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 stycznia 2011 r. ustanowiony został Pomnikiem Historii	akapitu nie podkreśla szczególnej roli, jaką odgrywa droga wodna Kanału Elbląskiego dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Jest to jeden z flagowych obiektów zabytkowych województwa, który wpływa bezapelacyjnie na konkurencyjność regionu, o czym świadczy ogromne zainteresowanie i turystyczne wykorzystanie Kanału	Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	niewzględniona. Projekt RPO WiM nie zostanie przyjęty przez system SFC jeżeli przekroczy wymaganą liczbę znaków. Stąd ograniczenie do absolutnego minimum diagnostycznego. Tym bardziej, że Kanał Elbląski jako pomnik historii nie może być wspierany z poziomu regionalnego.
394.	s. 89 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jako kluczowe w tym obszarze wskazuje m.in. modernizację szlaków wodnych i rozbudowę już istniejących ze szczególnym uwzględnieniem Wielkich Jezior Mazurskich oraz rozwój.....	Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jako kluczowe w tym obszarze wskazuje m.in. modernizację szlaków wodnych i rozbudowę już istniejących ze szczególnym uwzględnieniem Wielkich Jezior Mazurskich, Kanału Elbląskiego oraz rozwój.....	Nie ma uzasadnienia dla wyróżniania tylko Wielkich Jezior Mazurskich. Funkcja spełniana przez Kanał Elbląski, zarówno jako drogi wodnej jak i zabytku oraz obiektu o innych, cennych walorach, nie jest mniejsza niż WJM, w związku z czym te drogi wodne należy traktować w ten sam sposób. Brak odpowiedniego zapisu, będzie uniemożliwia realizację zadań na K. Elbląskim	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Uwaga niewzględniona. Projekt RPO WiM nie zostanie przyjęty przez system SFC jeżeli przekroczy wymaganą liczbę znaków. Stąd ograniczenie do absolutnego minimum diagnostycznego. Tym bardziej, że Kanał Elbląski jako pomnik historii nie może być wspierany z poziomu regionalnego.
395.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Typy przedsięwzięć Opis działania Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego	Proponuje się dopisać: w tym śródlądowych dróg Proponuje się dopisanie typu beneficjenta: spółki zarządzające portami i przystaniami morskimi	zgodnie z linią demarkacyjną do programów krajowych kwalifikują się porty będące w sieci TENT. Elbląski port do tej sieci nie został zakwalifikowany. W perspektywie 2007-2013 przedsiębiorcy z	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga częściowo uwzględniona. Katalog

		<p>województwa jako kluczowe w tym obszarze wskazuje m.in. modernizację szlaków wodnych i rozbudowę już istniejących ze szczególnym uwzględnieniem Wielkich Jezior Mazurskich oraz rozwój małych portów i przystani w całym regionie.</p> <p>rozwój infrastruktury śródlądowych dróg wodnych i infrastruktury portowej;</p>		<p>elbląskiego portu zostali wyłączeni z możliwości aplikowania o środki unijne. Preferencja wielkich jezior mazurskich dyskryminuje po raz kolejny zachodnią część województwa włączając w to port morski w Elblągu oraz Zalew Wiślany</p>		<p>beneficjentów został uzupełniony o zarządców portów. Priorytet inwestycyjny 7.3 w ramach RPO nie wspiera przystani morskich ani wodnych typu Zalew Wiślany.</p>
396.	s. 89 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	<p>W północno-zachodniej części województwa znajduje się Zalew Wiślany wraz z Kanałem Elbląskim – śródlądową drogą wodną łączącą Zalew Wiślany z jeziorami: Drwęckim i Szeląg Wielki oraz z najdłuższym polskim jeziorem Jeziorak. W chwili obecnej zarówno na Kanałe Elbląskim jak i Zalewie Wiślanym odbywa się regularny ruch turystyczny w sezonie letnim. Na trasie Kanału Elbląskiego zlokalizowany jest Port Morski w Elblągu, który stanowi węzeł dróg wodnych śródlądowych i morskiej. To także jeden z dwóch portów w obszarze</p>	<p>W północno-zachodniej części województwa znajduje się Zalew Wiślany, stanowiący wraz z Kanałem Elbląskim – śródlądową drogą wodną łączącą Zalew Wiślany Obwód Kaliningradzki z jeziorami: Drwęckim i Szeląg Wielki oraz z najdłuższym polskim jeziorem Jeziorak. W chwili obecnej zarówno na Kanałe Elbląskim jak i Zalewie Wiślanym odbywa się regularny ruch turystyczny w sezonie letnim. Na trasie Kanału Elbląskiego zlokalizowany jest Port Morski w Elblągu, który stanowi węzeł dróg wodnych śródlądowych i morskiej. To także jeden z dwóch portów w obszarze Zalewu Wiślanego, który posiada morskie przejście graniczne służące do odprawy statków (pasażerskich i towarowych) i jachtów udających się do Federacji Rosyjskiej.</p>	<p>Zgodnie z Załącznikiem I Dyrektywy Unijnej nr 2006/87/WE z dn. 12 grudnia 2006 roku opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej L 389 z dn. 30 grudnia 2006 (str. L389/17), Zalew Wiślany należy do kategorii śródlądowych dróg wodnych (rejon 2). Klasyfikacja ta jest potwierdzona rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dn. 10 lutego 2010 r (Dz. U. 32 poz. 172 z 2010). Oznacza to, że dotychczasowy zapis, który można interpretować w sposób traktujący Zalew Wiślany jako wody morskie, wymaga ujednoznacznienia poprzez określenie go wprost jako śródlądowej drogi wodnej.</p>	<p>Jan Popończyk; Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Projekt RPO WiM nie zostanie przyjęty przez system SFC jeżeli przekroczy wymaganą liczbę znaków. Stąd ograniczenie do absolutnego minimum diagnostycznego. Proponowany zapis nie wnosi wartości dodanej w odniesieniu do planowanej interwencji.</p>

		Zalewu Wiślanego, który posiada morskie przejście graniczne służące do odprawy statków (pasażerskich i towarowych) i jachtów udających się do Federacji Rosyjskiej.				
397.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Typy beneficjentów: – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – administracja rządowa, – jednostki samorządu terytorialnego.	Typy beneficjentów: – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – administracja rządowa, – jednostki samorządu terytorialnego. - <u>partnerstwa publiczno - prywatne</u> <u>- przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u>	uzupełnienie katalogu beneficjentów pozwoli na równy dostęp do programu podmioty dbające o rozwój komunikacji i transportu wodnego	Starostwo Powiatowe w Gołdapi	Uwaga nieuwzględniona. Partnerstwo publiczno-prywatne jest formą realizacji projektu, a nie typem beneficjenta. Nie przewidujemy sektora prywatnego w tej części.
398.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Typy beneficjentów: – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – administracja rządowa, – jednostki samorządu terytorialnego.	Typy beneficjentów: – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – administracja rządowa, – jednostki samorządu terytorialnego. - <u>partnerstwa publiczno - prywatne</u> <u>- przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u>	uzupełnienie katalogu beneficjentów pozwoli na równy dostęp do programu podmioty dbające o rozwój komunikacji i transportu wodnego	Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Marzenia”, Gołdap	Uwaga nieuwzględniona. Partnerstwo publiczno-prywatne jest formą realizacji projektu, a nie typem beneficjenta. Nie przewidujemy sektora prywatnego w tej części.
399.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Typy beneficjentów: – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – administracja rządowa, – jednostki samorządu terytorialnego.	Typy beneficjentów: – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – administracja rządowa, – jednostki samorządu terytorialnego. - <u>partnerstwa publiczno - prywatne</u> <u>- przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u>	uzupełnienie katalogu beneficjentów pozwoli na równy dostęp do programu podmioty dbające o rozwój komunikacji i transportu wodnego	NZOZ Sanatorium Uzdrowskowie WITAL; Gołdap	Uwaga nieuwzględniona. Partnerstwo publiczno-prywatne jest formą realizacji projektu, a nie typem beneficjenta. Nie przewidujemy sektora prywatnego w tej części.

400.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Typy beneficjentów: – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – administracja rządowa, – jednostki samorządu terytorialnego.	Typy beneficjentów: – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – administracja rządowa, – jednostki samorządu terytorialnego. - <u>partnerstwa publiczno - prywatne</u> <u>- przedsiębiorcy, porozumienia przedsiębiorców, klastry</u>	uzupełnienie katalogu beneficjentów pozwoli na równy dostęp do programu podmioty dbające o rozwój komunikacji i transportu wodnego	FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap	Uwaga nieuwzględniona. Partnerstwo publiczno-prywatne jest formą realizacji projektu, a nie typem beneficjenta. Nie przewidujemy sektora prywatnego w tej części.
401.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla systemu Wielkich Jezior Mazurskich.	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z <u>preferencjami dla uwzględnieniem systemu Wielkich Jezior Mazurskich i systemu komunikacji wodnej.</u>	Na tym etapie nie wiemy co oznacza określenie „preferencje dla”, dlatego bardziej neutralne jest określenie „uwzględnieniem”. Określenie system komunikacji wodnej wskazuje na spójne rozwiązania z dziedziny komunikacji wodnej.	Starostwo Powiatowe w Gołdapi	Uwaga nieuwzględniona. Planujący przyjęli jednolite podejście językowe. Zgodnie z logiką programu świadomie wskazano preferencje pozostawiając określenie ich rodzaju na etapie uszczegółowienia Programu.
402.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla systemu Wielkich Jezior Mazurskich.	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z <u>preferencjami dla uwzględnieniem systemu Wielkich Jezior Mazurskich i systemu komunikacji wodnej.</u>	Na tym etapie nie wiemy co oznacza określenie „preferencje dla”, dlatego bardziej neutralne jest określenie „uwzględnieniem”. Określenie system komunikacji wodnej wskazuje na spójne rozwiązania z dziedziny komunikacji wodnej.	Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Marzenia”, Gołdap	Uwaga nieuwzględniona. Planujący przyjęli jednolite podejście językowe. Zgodnie z logiką programu świadomie wskazano preferencje pozostawiając określenie ich rodzaju na etapie uszczegółowienia Programu.
403.	s. 90 Działanie 6.2.	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z	Na tym etapie nie wiemy co oznacza określenie „preferencje dla”, dlatego bardziej neutralne jest	NZOZ Sanatorium	Uwaga nieuwzględniona.

	Komunikacja i transport wodny	województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla systemu Wielkich Jezior Mazurskich.	~~preferencjami dla~~ <u>uwzględnieniem</u> systemu Wielkich Jezior Mazurskich i <u>systemu komunikacji wodnej</u> .	określenie „uwzględnieniem”. Określenie system komunikacji wodnej wskazuje na spójne rozwiązania z dziedziny komunikacji wodnej.	Uzdrowiskowe WITAL; Gołdap	Planujący przyjęli jednolite podejście językowe. Zgodnie z logiką programu świadomie wskazano preferencje pozostawiając określenie ich rodzaju na etapie uszczegółowienia Programu.
404.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla systemu Wielkich Jezior Mazurskich.	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z ~~preferencjami dla~~ <u>uwzględnieniem</u> systemu Wielkich Jezior Mazurskich i <u>systemu komunikacji wodnej</u> .	Na tym etapie nie wiemy co oznacza określenie „preferencje dla”, dlatego bardziej neutralne jest określenie „uwzględnieniem”. Określenie system komunikacji wodnej wskazuje na spójne rozwiązania z dziedziny komunikacji wodnej.	FUNDACJA PRO SANATIO; Gołdap	Uwaga nieuwzględniona. Planujący przyjęli jednolite podejście językowe. Zgodnie z logiką programu świadomie wskazano preferencje pozostawiając określenie ich rodzaju na etapie uszczegółowienia Programu.
405.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	x	Należałoby dodać także: zakup środków transportu zbiorowego na drogach śródlądowych np. statki wycieczkowe czy promy, tramwaje wodne (lub umieścić to w innej osi priorytetowej np. dot. transportu publicznego) do transportu po rzekach i/ lub jeziorach	jest to doskonały impuls do rozwoju turystyki wodnej i rozwijania nowych gałęzi transportu	Urząd Miasta Braniewa	Uwaga nieuwzględniona. Zwraca się uwagę, że jest to priorytet inwestycyjny transportu wodnego na śródlądowych drogach wodnych a nie turystyka wodna.
406.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Planowane duże projekty: nie przewiduje się.	Proponuje zapis: Planowane duże projekty: WJNM, KE	Projekty WJM oraz wnioskowany do dopisania w RPO Kanał Elbląski (KE) są dużymi projektami	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Uwaga nieuwzględniona. Wnioskowany Kanał Elbląski, jako pomnik historii, nie może być

						finansowany na poziomie regionalnym. Proponowane projekty WJM nie są dużymi projektami w rozumieniu przepisów europejskich.
407.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	przykładowe działania / typy przedsięwzięć - rozwój infrastruktury śródlądowych dróg wodnych i infrastruktury portowej	przykładowe działania / typy przedsięwzięć - rozwój infrastruktury śródlądowych dróg wodnych i infrastruktury portowej <u>wraz z przebudową dróg dojazdowych umożliwiających przejazd turystów oraz odcinków dróg dojazdowych zniszczonych w trakcie budowy</u>	W ramach działania należałoby zakwalifikować do dofinansowania również drogi dojazdowe, które zapewniają sprawną obsługę komunikacyjną, w ramach powstających inwestycji. drogi dojazdowe są najbardziej narażone na zniszczenia wskutek ruchu ciężkich pojazdów związanych z budową. samorzady w ramach własnych środków nie są w stanie odtwarzać zniszczonych dróg, co wiąże się z koniecznością wprowadzania ograniczeń w komunikacji dojazdu (np. ograniczenia tonażu). taka sytuacja ma swoje konsekwencje przy pozyskiwaniu nowych inwestorów, tworzeniu nowych terenów inwestycyjnych i rekreacyjnych jak również na ogólny wizerunek regionu. Atutem naszego regionu jest „czyste środowisko” a zwiększająca się liczba inwestorów i turystów to potwierdza, więc dajmy im nie tylko tereny inwestycyjne, hotele, uzdrowiska ale także możliwość „dojazdu” do nich.	Powiat Ostródzki z siedzibą w Ostródzie	Uwaga nieuwzględniona. Proponowany zapis nie jest zgodny z ramami wsparcia określonymi w Umowie Partnerstwa.
408.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Typy przedsięwzięć Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jako kluczowe w tym obszarze wskazuje m.in. modernizację szlaków wodnych i rozbudowę już istniejących ze szczególnym uwzględnieniem	Proponuje się dopisać: w tym śródlądowych dróg Proponuje się dopisanie typu beneficjenta: spółki zarządzające portami i przystaniami morskimi	zgodnie z linią demarkacyjną do programów krajowych kwalifikują się porty będące w sieci TENT. Elbląski port do tej sieci nie został zakwalifikowany. W perspektywie 2007-2013 przedsiębiorcy z elbląskiego portu zostali wyłączeni z możliwości aplikowania o środki unijne. Preferencja wielkich jezior mazurskich dyskryminuje po raz kolejny zachodnią część województwa włączając w to port morski w Elblągu oraz Zalew Wiślany	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga częściowo uwzględniona. Katalog beneficjentów został uzupełniony o zarządców portów. Priorytet inwestycyjny 7.3 w ramach RPO nie wspiera przystani morskich ani

		Wielkich Jezior Mazurskich oraz rozwój małych portów i przystani w całym regionie. rozwój infrastruktury śródlądowych dróg wodnych i infrastruktury portowej;				morskich dróg wodnych typu Zalew Wiślany.
409.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: -rozwój infrastruktury śródlądowych dróg wodnych i infrastruktury portowej; -wdrażanie rozwiązań i technik zarządzania, monitorowania ruchu na śródlądowych drogach wodnych (w tym małych portów).	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: -rozwój infrastruktury śródlądowych dróg wodnych, infrastruktury portowej, budowa przystani, stanic wodnych (żeglarskich/kajakowych), -wdrażanie rozwiązań i technik zarządzania, monitorowania ruchu na śródlądowych drogach wodnych (w tym małych portów).	Brak nowoczesnej małej infrastruktury wodnej na terenie Mazur	Starostwo Powiatowe w Elku	Uwaga uwzględniona, ale w innej części Programu. Priorytet inwestycyjny umożliwia finansowanie jedynie portów ponieważ dotyczy transportu wodnego, a nie turystyki. Małą infrastrukturę żeglarską uwzględniono w PI 6.4.
410.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Typy beneficjentów: - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - administracja rządowa, - jednostki samorządu terytorialnego	Typy beneficjentów: - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - administracja rządowa, - jednostki samorządu terytorialnego - przedsiębiorcy, - organizacja pozarządowe	W zakresie tworzenia infrastruktury portowej ważną rolę odgrywać mogą przedsiębiorcy lub organizacje pozarządowe np. w zakresie infrastruktury sportów wodnych dlatego ważne jest dopisanie tych dwóch grup beneficjentów. Mając na myśli 'ekonomię wody' jak wynika z zapisów na str. 89 wpisuje się w nią hotelarstwo, gastronomia, animacje, spa, uzdrowiska a to można tworzyć właśnie w zakresie infrastruktury portowej. Natomiast w ramach animacji istotną rolę mogą odgrywać sporty wodne organizowane przez różnego rodzaju stowarzyszenia sportowe czy inne organizacje pozarządowe.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga nieuwzględniona Priorytet inwestycyjny dotyczy transportu wodnego a nie infrastruktury sportów wodnych. Katalog beneficjentów jest odpowiedni do zakresu wsparcia.
411.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego.	Proponujemy wyrzucić zapis z preferencjami Wielkich Jezior Mazurskich tym bardziej że w opisie na str. 89 znajduje się Zalew Wiślany, Kanał Elbląski i port w	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział	Uwaga nieuwzględniona Zalew Wiślany oraz

	transport wodny	mazurskiego z preferencjami dla systemu Wielkich Jezior Mazurskich.		Elblągu. Tworzenie infrastruktury portowej w obrębie z preferencjami Wielkich Jezior Mazurskich spowoduje że na realizację inwestycji będą miały większe szanse inwestycje tam zlokalizowane. Nie zapominajmy że kraina Wielkich Jezior Mazurskich może otrzymywać wsparcie również z innych programów operacyjnych, dlatego proponujemy żeby nie preferować tego obszaru tylko dać równe szanse wszystkim regionom na terenie całego województwa warmińsko – mazurskiego. Kluczowe projekty dla regionu można przygotować w trybie pozakonkursowym skoro jest taka możliwość.	Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Kanał Elbląski nie mogą być wspierane w ramach RPO, a preferencje dla WJM wynikają z opisu celu głównego strategii rozwoju województwa. Tryb pozakonkursowy jest jednym z rodzajów preferencji.
412.	s. 90 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla systemu Wielkich Jezior Mazurskich.	Proponujemy wykreślić zapis dotyczący preferencji dla Wielkich Jezior Mazurskich.	Północno-zachodnia oraz zachodnia część województwa będzie wykluczona lub otrzyma mniejszą ilość punktów ze względu na preferowanie Wielkich Jezior Mazurskich.	Fundacja Wspólnego Rozwoju; Ketrzyn	Uwaga nieuwzględniona Zalew Wiślany oraz Kanał Elbląski nie mogą być wspierane w ramach RPO, a preferencje dla WJM wynikają z opisu celu głównego strategii rozwoju województwa. Tryb pozakonkursowy jest jednym z rodzajów preferencji.
413.	s. 90-91 Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny	Tabela „Zestawienie wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników produktu dla EFRR, EFS p. 3Całkowita długość ulepszonych lub utworzonych śródlądowych dróg wodnych	poz. 3 Liczba przebudowanych/odbudowanych obiektów hydrotechnicznych z miernikiem „sztuki”	Zapis poz. 3 stanowi praktycznie powielenie wskaźników z poz. 1 i 2, natomiast brak jest wskaźnika uwzględniającego inwestycje na obiektach/urządzeniach hydrotechnicznych, zlokalizowanych na drogach wodnych i związanych z ich funkcjonowaniem np. śluz, jazów, wrót itp. Powyższe będzie miało znaczenie, gdy na odcinku śródlądowej drogi wodnej będzie przebudowywane tylko urządzenie	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z zaleceniami MliiR ograniczono liczbę wskaźników. Wskaźnik ten będzie można ewentualnie umieścić w systemie monitorowania na poziomie uszczegółowienia do

						Programu.
414.	s. 91 Działanie 6.3. Infrastruktura kolejowa	„ <i>Atrakcyjny i nowoczesny tabor kolejowy podniesie konkurencyjność kolei na tle innych środków transportu, sprawi także, że presja jaką linia kolejowa wywiera na lokalne środowisko stanie się mniejsza</i> ”.	Wyboldowany fragment zdania jest niejasny i niezrozumiały. O jaką presję chodzi, której linii kolejowej, czy może jest mowa w ogóle o wszystkich liniach kolejowych i na jakie środowisko: naturalne, społeczno-gospodarcze, czy też jeszcze inne? Czy nie powinno być powiedziane o presji wywieranej przez transport kolejowy, a nie linie kolejowe?	Konieczna zmiana redakcji tej informacji na bardziej jednoznaczną. W przypadku, gdyby chodziło o presję wywieraną na środowisko naturalne, to raczej należałoby wskazać transport drogowy, a nie kolejowy. Ten ostatni uchodzi za zdecydowanie przyjazny temu środowisku.	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Warszawa	Uwaga uwzględniona
415.	s. 92 Działanie 6.3. Infrastruktura kolejowa	Co z Koleją Nadzalewową? Nie można ograniczać lokalnych inicjatyw samorządów czy stowarzyszeń do uruchamiania lokalnych linii kolejowych.	x	x	Urząd Miasta Braniewa	Brak uwagi. Priorytet dotyczy transportu kolejowego, a nie produktów turystycznych.
416.	s. 92 Działanie 6.3. Infrastruktura kolejowa	Typy przedsięwzięć: Brak zapisu	Typy przedsięwzięć: Przebudowa obiektów inżynierskich leżących w ciągach linii kolejowych	Uzupełnienie istniejących zapisów pozwoli na pełniejszą realizację rozwoju sieci kolejowych	Gmina Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
417.	s. 92 Działanie 6.3. Infrastruktura kolejowa	Przykładowe działania: - budowa, modernizacja, rehabilitacja/rewitalizacja regionalnej sieci kolejowej i infrastruktury dworcowej poza siecią TEN-T; - zakup i	dodać pozycję: - modernizacja lokalnych portów lotniczych oraz lądowisk	Wraz z planowaną modernizacją linii kolejowych, modernizacja lokalnych portów lotniczych stworzy warunki dla mobilności lokalnej i regionalnej;	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma możliwości finansowania portów lotniczych oraz lądowisk na poziomie

		modernizacja taboru kolejowego dla połączeń wojewódzkich; - budowa, przebudowa centrów logistycznych i terminali przeładunkowych nie należących do sieci TEN-T;				regionalnym.
418.	s. 92 Działanie 6.3. Infrastruktura kolejowa	Typy beneficjentów: zarządcy infrastruktury kolejowej, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki org.jst	Dodać: zarządcy infrastruktury lotniczej;	Wraz z planowaną modernizacją linii kolejowych , modernizacja lokalnych portów lotniczych stworzy warunki dla mobilności lokalnej i regionalnej;	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga nieuwzględniona. Proponowany typ beneficjenta jest nie adekwatny do planowanej interwencji.
419.	s. 92 Działanie 6.3. Infrastruktura kolejowa	Co z Dworcem w Braniewie – na linii TENT. Jest to dworzec lokalny związany z linią kolejową Braniewo - Gutkowo?	x	x	Urząd Miasta Braniewa	Brak uwagi. Proponujemy zadać to pytanie spółce kolejowej zarządzającej dworcami.
420.	s. 94 Działanie 6.3. Infrastruktura kolejowa	Zestawienie wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników produktu dla EFRR, EFS Wymienione zostały trzy wskaźniki produktu dla PI 7.4, co nie obejmuje pełnego zakresu działań (typu projektów) przewidzianych do realizacji w ramach tego priorytetu.	Propozycja uzupełnienia listy wskaźników o niżej wymienione dwa jeszcze inne wskaźniki: 4. Liczba wybudowanej, zmodernizowanej, zrehabilitowanej/ zrewitalizowanej infrastruktury dworcowej; 5. Liczba wybudowanych, przebudowanych centrów logistycznych i terminali przeładunkowych.	Na stronie 92 wymienione zostały n/w <i>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć:</i> <i>-budowa, modernizacja, rehabilitacja/rewitalizacja regionalnej sieci kolejowej i infrastruktury dworcowej poza siecią TEN-T;</i> <i>-zakup i modernizacja taboru kolejowego dla połączeń wojewódzkich;</i> <i>-budowa, przebudowa centrów logistycznych i terminali przeładunkowych nie należących do sieci TEN-T.</i> Sugeruje się rozszerzenie listy wskaźników, odpowiednio przyporządkowanych do wszystkich wyżej wymienionych typów przedsięwzięć.	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Warszawa	Uwaga nieuwzględniona. Lista wskaźników programowych RPO WiM 2014-2020 nie ma za zadanie obrazować pełnego zakresu działań przewidzianego w ramach PI, a wskazać logikę interwencji przewidzianej w ramach PI. Jako wskaźniki programowe wskazane zostały te wskaźniki, które w najlepszy sposób

						odzwierciedlają dany typ interwencji i jednocześnie wskazują ten typ interwencji, na którym skoncentrowane będą największe środki finansowe. Mając powyższe na uwadze uważamy, że w PI 7.4 zostały dobrane wskaźniki w sposób optymalny z wykorzystaniem listy common indicators KE oraz Wspólne Listy Wskaźników Kluczowych (MIIR). Ewentualne uszczegółowienie listy wskaźników może znaleźć miejsce na poziomie uszczegółowienia do programu.
Sekcja 2.7 - Oś Obszary wymagające rewitalizacji						
421.	s.94 i dalej	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć brak, należy dodać:	- wspieranie tworzenia i funkcjonowania partnerstw lokalnych zorientowanych na rewitalizację obszarów zdegradowanych - wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych na terenach objętych rewitalizacją	W procesach rewitalizacyjnych niezbędne jest porozumienie wielu podmiotów oraz osób (mieszkańców) w celu realizacji planu rewitalizacyjnego Rewitalizacja ma także wymiar społeczny, a nie tylko infrastrukturalny, dlatego należy do działań włączyć działania aktywizujące, przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu (Chyba, że uwzględnione są w innych osiach, co należy zaznaczyć w opisie)	Elbąskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona Partnerstwo to nie typ przedsięwzięcia a forma jego realizacji. Zapisy w Programie nie wykluczają projektów przygotowywanych w partnerstwie. Ponadto, doprecyzowano, że dodatkowym atutem przy wyborze do

						dofinansowania winna być realizacja przedsięwzięć w partnerstwie. Włączeniu społecznemu poświęcona jest cała oś 10 RPO WiM.
422.	s. 94	Uzasadnienie wyboru projektu „Wszystkie przedsięwzięcia powinny być ukierunkowane na aktywizację społeczno-gospodarczą oraz podniesienie jakości życia lokalnych społeczności”	„Wszystkie przedsięwzięcia powinny być ukierunkowane na aktywizację społeczno-gospodarczą oraz podniesienie jakości życia lokalnych społeczności, uwzględniając potrzeby osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym”	Działania podejmowane w ramach priorytetu inwestycyjnego 9.2 powinny odnosić się do diagnozy potrzeb osób wykluczonych społecznie i zgodnie z zasadą empowerment aktywizować je do wspólnego rozwiązywania lokalnych problemów. Pobudzenie rozwoju obszarów miejskich jest najbardziej efektywne w oparciu o aktywność mieszkańców.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Biskupcu	Uwaga nieuwzględniona W dalszej części Opisu typów i przykłady przedsięwzięć zapisano, że działania w ramach PI 9.2 EFRR zostaną podporządkowane działaniom EFS w ramach osi priorytetowych RPO WiM ukierunkowanych m.in. na samozatrudnienie, rozwój przedsiębiorczości społecznej, wsparcie edukacyjne, poprawę dostępu do usług publicznych.
423.	s. 94	Uzasadnienie wyboru projektu „Wszystkie przedsięwzięcia powinny być ukierunkowane na aktywizację społeczno-gospodarczą oraz podniesienie jakości życia lokalnych społeczności”	„Wszystkie przedsięwzięcia powinny być ukierunkowane na aktywizację społeczno-gospodarczą oraz podniesienie jakości życia lokalnych społeczności, uwzględniając zwłaszcza potrzeby osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym”	Działania podejmowane w ramach priorytetu inwestycyjnego 9.2 powinny odnosić się do diagnozy potrzeb osób wykluczonych społecznie i zgodnie z zasadą empowerment aktywizować je do wspólnego rozwiązywania lokalnych problemów. Pobudzenie rozwoju obszarów miejskich jest najbardziej efektywne w oparciu o aktywność mieszkańców.	Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa	Uwaga nieuwzględniona W dalszej części Opisu typów i przykłady przedsięwzięć zapisano, że działania w ramach PI 9.2 EFRR

						zostaną podporządkowane działaniom EFS w ramach osi priorytetowych RPO WiM ukierunkowanych m.in. na samozatrudnienie, rozwój przedsiębiorczości społecznej, wsparcie edukacyjne, poprawę dostępu do usług publicznych.
424.	s. 94	Wszystkie przedsięwzięcia powinny być ukierunkowane na aktywizację społeczno-gospodarczą oraz podniesienie jakości życia lokalnych społeczności.	Wszystkie przedsięwzięcia powinny być ukierunkowane na aktywizację społeczno-gospodarczą oraz podniesienie jakości życia lokalnych społeczności, a tym samym przyczynić się do likwidacji problemów społecznych i gospodarczych zdiagnozowanych na obszarach wyznaczonych do wsparcia w Lokalnych Programach Rewitalizacji. Wsparcie infrastruktury będzie uzasadnione osiągnięciem założonych w LPR rezultatów społecznych.	Rewitalizacja jest procesem wielowątkowym. Poza oczywistym wymiarem społecznym, na jaki należy ukierunkować działania w obecnej perspektywie, pominięcie rozwoju gospodarczego na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji może nie przynieść wymiernych efektów, mierzonych stopniem zniwelowania sytuacji kryzysowych na wyznaczonym obszarze. Wsparcie infrastruktury będzie uzasadnione osiągnięciem założonych w LPR rezultatów społecznych.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona W dalszej części Opisu typów i przykłady przedsięwzięć wyjaśniono relacje działań EFS/EFRR.
425.	s. 95	Przykładowe działania / typy przedsięwzięć - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim - rewaloryzacja /modernizacja/ adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków	Przykładowe działania / typy przedsięwzięć - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim wraz z przebudową układu komunikacyjnego w tym: - odcinków dróg dojazdowych - odcinków dróg zniszczonych w trakcie budowy - rewaloryzacja /modernizacja/ adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków wraz z przebudową układu komunikacyjnego w tym: - odcinków dróg dojazdowych - odcinków dróg zniszczonych w trakcie budowy	W ramach działania należałoby zakwalifikować do dofinansowania również drogi dojazdowe, które zapewniają sprawną obsługę komunikacyjną, w ramach powstających inwestycji. Drogi dojazdowe są najbardziej narażone na zniszczenia wskutek ruchu ciężkich pojazdów związanych z budową. Samorządy w ramach własnych środków nie są w stanie odtwarzać zniszczonych dróg, co wiąże się z koniecznością wprowadzania ograniczeń w komunikacji dojazdu (np. ograniczenia tonażu). taka sytuacja ma swoje konsekwencje przy pozyskiwaniu nowych inwestorów, tworzeniu nowych terenów inwestycyjnych i rekreacyjnych jak również na ogólny wizerunek regionu.	Powiat Ostródzki z siedzibą w Ostródzie	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma konieczności uszczegóławiania. Działa to przeciwko interesom województwa. Ponadto, zaznaczyć należy, że wskazane propozycje będą mogły być jedynie jako niezbędny element projektu.

				Atutem naszego regionu jest „czyste środowisko” a zwiększająca się liczba inwestorów i turystów to potwierdza, więc dajmy im nie tylko tereny inwestycyjne, hotele, uzdrowiska ale także możliwość „dojazdu” do nich.		
426.	s. 95	Uzasadnienie wyboru projektu „ponadto preferowane będą projekty komplementarne...”	„ponadto preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie publiczno –społecznym, uwzględniające innowacyjne podejście, komplementarne...”	Realizacja celów zakładanych dla priorytetu 9.2 będzie efektywniejsza jeśli zakładana poprawa jakości obszarów problemowych będzie realizowana w partnerstwie i przy wykorzystaniu innowacyjnych narzędzi. Sektor społeczny umożliwia pełniejsze włączenie społeczności lokalnej w pracę na rzecz trwałego rozwoju przestrzeni publicznej. Narzędzia naprawcze powinny mieć charakter innowacyjny dla danego obszaru lub społeczności – co zwiększy szansę na osiągnięcie zakładanych rezultatów	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Biskupcu	Uwaga uwzględniona częściowo Partnerstwo to nie typ przedsięwzięcia a forma jego realizacji. Zapisy w Programie nie wykluczają projektów przygotowywanych w partnerstwie. Ponadto, doprecyzowano, że dodatkowym atutem przy wyborze do dofinansowania winna być realizacja przedsięwzięć w partnerstwie. Nie ma potrzeby uszczegóławiania zapisów odnoszących się do narzędzi realizacji interwencji. Istotnym jest osiągnięcie rezultatów, a innowacyjność będzie wartością dodaną projektów.
427.	s.95	Przykładowe działania / typy beneficjentów „Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.:”	„Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.: - wspieranie rozwoju i budowy infrastruktury społecznej”	Dodanie przykładowego działania jakim jest wsparcie na rzecz infrastruktury społecznej umożliwi realizację przedsięwzięć pozwalających na wprowadzenie stałych, instytucjonalnych usług społecznych niezbędnych dla rozwoju mieszkańców „terenów problemowych”. Wspieranie rozwoju infrastruktury społecznej i poprawa dostępu do wysokiej jakości	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Biskupcu	Uwaga częściowo uwzględniona Co do zasady brak zgody KE na budowę nowych obiektów w tym obszarze.

				usług społecznych jest zgodne z celami „Strategii rozwoju kraju do 2020”, „Koncepcji przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, „Strategii rozwoju kapitału społecznego”. „Budowa” jednoznacznie określi możliwość rewitalizacji społecznej obszarów, które wymagają wsparcia, ale są pozbawione odpowiedniej infrastruktury społecznej, zdrowotnej, opiekuńczej i rehabilitacyjnej.		Wspieranie rozwoju istniejącej zabudowy zaplanowano w tej osi m.in. poprzez rewaloryzację/modernizację/adaptację istniejącej zabudowy. Ponadto wsparcie inwestycji w infrastrukturę społeczną (socjalną) przewiduje PI 9.1. w osi 8 RPO WiM.
428.	s. 95	Uzasadnienie wyboru projektu „ponadto preferowane będą projekty komplementarne...”	„ponadto preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z partnerami społecznymi, uwzględniające innowacyjne podejście, komplementarne...”	Realizacja celów zakładanych dla priorytetu 9.2 będzie efektywniejsza jeśli zakładana poprawa jakości obszarów problemowych będzie realizowana w partnerstwie i przy wykorzystaniu innowacyjnych narzędzi. sektor społeczny umożliwia pełniejsze włączenie społeczności lokalnej w pracę na rzecz trwałego rozwoju przestrzeni publicznej. Narzędzia naprawcze powinny mieć charakter innowacyjny dla danego obszaru lub społeczności – co zwiększy szansę na osiągnięcie zakładanych rezultatów	Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA	Uwaga uwzględniona częściowo Partnerstwo to nie typ przedsięwzięcia a forma jego realizacji. Zapisy w Programie nie wykluczają projektów przygotowywanych w partnerstwie. Ponadto, doprecyzowano, że dodatkowym atutem przy wyborze do dofinansowania winna być realizacja przedsięwzięć w partnerstwie. Nie ma potrzeby uszczegóławiania zapisów odnoszących się do narzędzi realizacji interwencji. Istotnym jest osiągnięcie rezultatów, a innowacyjność będzie wartością

429.	s. 95	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć „Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.:”	„Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.: - wspieranie rozwoju i budowy infrastruktury społecznej”	Dodanie przykładowego działania jakim jest wsparcie na rzecz infrastruktury społecznej umożliwi realizację przedsięwzięć pozwalających na wprowadzenie stałych, instytucjonalnych usług społecznych niezbędnych dla rozwoju mieszkańców „terenów problemowych”. Wspieranie rozwoju infrastruktury społecznej i poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych jest zgodne z celami „Strategii rozwoju kraju do 2020”, „Koncepcji przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, „Strategii rozwoju kapitału społecznego”. „Budowa” jednoznacznie określi możliwość rewitalizacji społecznej obszarów, które wymagają wsparcia, ale są pozbawione odpowiedniej infrastruktury społecznej, zdrowotnej, opiekuńczej i rehabilitacyjnej.	Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA	dodań projektów. Uwaga częściowo uwzględniona Co do zasady brak zgody KE na budowę nowych obiektów w tym obszarze. Wspieranie rozwoju istniejącej zabudowy zaplanowano w tej osi m.in. poprzez rewaloryzację/modernizację/adaptację istniejącej zabudowy. Ponadto wsparcie inwestycji w infrastrukturę społeczną (socjalną) przewiduje PI 9.1. w osi 8 RPO WiM.
430.	s. 95	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.: - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim (m.in. powojсковym, przemysłowym, pokolejowym, mieszkaniowym i usługowym); - rewaloryzacja/modernizacja/adaptacja istniejącej	Wnosimy o usunięcie zapisu "Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.". lub przesunięcie w/w wyrażenia na koniec zapisów dot. "Przykładowych działań/typów przedsięwzięć" w następujący sposób: Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim (m.in. powojсковym, przemysłowym, pokolejowym, mieszkaniowym i usługowym); - rewaloryzacja/modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków; - rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.	Obecny zapis wskazuje na obowiązkową realizację zintegrowanych przedsięwzięć. W przypadku przedsięwzięć, pomimo zachowania celu tego działania, nie będzie możliwym realizacja zintegrowanych przedsięwzięć. Mogą być one jedynie elementem tak zintegrowanych programów.	Elblaska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z wytycznymi MliR projekty z zakresu rewitalizacji muszą być realizowane jako zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru.

		zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków; - rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.	Preferowane będą zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, rozwiązujące problemy na danym obszarze.			
431.	s. 95	Przedsięwzięcia infrastrukturalne podporządkowane zostaną działaniami finansowanym przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowych Programu ukierunkowanych m.in. na rozbudzenie zaangażowania i aktywizację społeczności lokalnych do działania na rzecz własnego rozwoju, samo zatrudnienie, rozwój przedsiębiorczości społecznej, wsparcie edukacyjne, poprawę dostępu do usług publicznych.	Przedsięwzięcia infrastrukturalne podporządkowane zostaną i będą uzupełniać działania finansowane przy udziale Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PI, 8.5, 8.8, 8.10, 9.4, 9.7, 9.8 oraz 10.1	Proponowana zmiana ma na celu ułatwienia opracowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych (grup projektów w ramach LPR).	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga nieuwzględniona W część Opis typów i przykłady przedsięwzięć wyjaśniono relacje działań EFS/EFRR. Uwaga dotyczy szczegółowych kwestii wdrożeniowych i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM.
432.	s. 95	W ramach osi priorytetowej	W ramach osi priorytetowej dofinansowane będą projekty zlokalizowane na obszarach ujętych	Wyznaczając obszar do rewitalizacji na terenie miast bierze się pod uwagę specyficzne kryteria i wskaźniki	Urząd Marszałkowski	Uwaga nieuwzględniona

		dofinansowane będą projekty zlokalizowane na obszarach ujętych w lokalnych/ ponadlokalnych planach rewitalizacji.	w lokalnych programach rewitalizacji (LPR).	opisujące sytuacje problemowe. Sytuacje te mogą być inne w każdym z miast.	Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Planuje się, ze dodatkowym atutem przy wyborze do dofinansowania w ramach PI 9.2. winna być realizacja przedsięwzięć w partnerstwie. Z uwagi na to możliwe będą przedsięwzięcia ujęte w ponadlokalnych planach/programach rewitalizacji np. Cittaslow.
433.	s. 95	Przykładowe działanie/typy przedsięwzięć Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.: - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim (m.in. powojuskowym, przemysłowym, mieszkaniowym i usługowym); - rewaloryzacja modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków; - rozwój przestrzeni	Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.: - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych i gospodarczych zdegradowanym obszarom miejskim (m.in. powojuskowym, przemysłowym, mieszkaniowym i usługowym) - rewaloryzacja/ modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków m.in. na cele społeczne, gospodarcze, kulturalne, edukacyjne; - rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej i gospodarczej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.	Rewitalizacja jest procesem wielowątkowym. Poza oczywistym wymiarem społecznym, na jaki należy ukierunkować działania w obecnej perspektywie, pominięcie rozwoju gospodarczego na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji może nie przynieść wymiernych efektów, mierzonych stopniem zniwelowania sytuacji kryzysowych na wyznaczonym obszarze.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga częściowo uwzględniona Rewaloryzacja (...)m.in. na cele (..) - nie ma konieczności uszczegóławiania, wynika to z uzasadnienia

		publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.				
434.	s.95	Typy Beneficjentów - małe i średnie przedsiębiorstwa	- przedsiębiorstwa	Ogólna uwaga dotycząca nazewnictwa – w PO funkcjonują różne sposoby ujęcia przedsiębiorstw - w tym MŚP.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga nieuwzględniona PI 9.2. nie daje możliwości aplikowania o środki dużym przedsiębiorcom.
435.	s.95	Typy beneficjentów brak, dodać:	przedsiębiorstwa społeczne	W procesach rewitalizacyjnych dużą rolę pełnią przedsiębiorstwa społeczne (m.in. spółdzielnie socjalne)	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona Zaproponowany katalog beneficjentów obejmuje przedsiębiorstwa społeczne.
436.	s.95	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.: -wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.: -wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim (m.in. powojuskowym, przemysłowym, pokolejowym, mieszkaniowym i usługowym); -rewaloryzacja/modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych, działania związane z ochroną zabytków; -rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia	Działania związane z ochroną zabytków powinny być wyodrębnione od innych.	Starostwo Powiatowe w Ełku	Uwaga nieuwzględniona. Z treści uwagi nie wynika uzasadnienie proponowanej zmiany.

		<p>obszaram miejskim (m.in. powojkowym, poprzemysłowym, pokolejowym, mieszkaniowym i usługowym);</p> <p>- rewaloryzacja/modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków;</p> <p>- rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.</p>	<p>ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.</p>			
437.	s.95	<p>Tabela wskaźników brak, dodać:</p>	<p>- liczba partnerstw lokalnych zorientowanych na rewitalizację obszarów zdegradowanych - Liczba projektów/bo z zakresu włączenia społecznego</p>	<p>Wskaźniki w nawiązaniu do nowych proponowanych typów działań</p>	<p>Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Lista wskaźników programowych RPO WiM 2014-2020 nie ma za zadania obrazować pełnego zakresu działań przewidzianych w ramach PI, a wskazać logikę interwencji przewidzianej w ramach PI. Jako</p>

						<p>wskaźniki programowe wskazane zostały te wskaźniki, które w najlepszy sposób odzwierciedlają dany typ interwencji i jednocześnie wskazują ten typ interwencji, na którym skoncentrowane będą największe środki finansowe w ramach PI. Mając powyższe na uwadze uważamy, że w PI 9.2 wskaźniki zostały dobrane w sposób optymalny z wykorzystaniem listy common indicators KE oraz Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (MIIR). Ewentualne dopisanie dodatkowych bardziej szczegółowych wskaźników może znaleźć miejsce na poziomie uszczegółowienia do programu.</p>
438.	s. 95	(...)W ramach osi priorytetowej dofinansowane będą projekty zlokalizowane na obszarach ujętych w lokalnych	(...)W ramach osi priorytetowej dofinansowane będą projekty zlokalizowane na obszarach ujętych w lokalnych /ponadlokalnych planach rewitalizacji (...) Oprócz bezpośredniego wsparcia inwestycji w zakresie infrastruktury społecznej utworzony zostanie instrument finansowy w ramach inicjatywy	Inicjatywa Jessica jest jednym z ważniejszych instrumentów wspierających inwestycje na obszarach miejskich.	Gmina Miasto Działdowo	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>W oparciu o rekomendacje zawarte w badaniu</p>

		/ponadlokalnych planach rewitalizacji (...)	Jessica. W ramach tej inicjatywy aktywnie będą wspierane różnego rodzaju zamierzenia inwestycyjne (...)			ewaluacyjnym pt. <i>Analiza ex ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 w województwie warmińsko – mazurskim</i> doprecyzowano informacje nt. planowanego wykorzystania instrumentów finansowych innych niż dotacje.
439.	s. 95	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.: - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim (m.in. powojkowym, przemysłowym, kolejowym, mieszkaniowym i usługowym);	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: Zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in.: - wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych i gospodarczych zdegradowanym obszarom miejskim (m.in. powojkowym, przemysłowym, kolejowym, mieszkaniowym i usługowym);	Proponujemy dodanie słowa gospodarczych z uwagi na cel działania a w szczególności na terenach powojkowych czy przemysłowych takie tereny nadają się głównie z przeznaczeniem na cele gospodarcze nie zaś społeczne stąd zasadność dopisania tego słowa.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga uwzględniona
440.	s. 95	Przykładowe działania: wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim (m.in. powojkowym,	Wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim i terenom miejsc historycznych wydarzeń (m.in. powojkowym, wojennym, przemysłowym, kolejowym i usługowym);	Mimo upływu prawie 70 lat od zakończenia działań II wojny światowej, część terenów jest niezagospodarowana i niedostatecznie wykorzystana.	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga uwzględniona Nie ma potrzeby uszczegóławiania i zawężania zapisu. Wsparcie planowane jest na

		poprzemysłowym, pokolejowym, mieszkaniowym i usługowym)				zdegradowanych obszarach miejskich. Jeśli tereny miejsc historycznych wydarzeń zlokalizowane są na ww. obszarach ich również dotyczyć będzie wsparcie.
441.	s. 95	Preferowane będą projekty komplementarne do przedsięwzięć wspartych w ramach RPO Warmia i Mazury 2007-2014	Proponujemy wykreślić ten zapis.	Obszary, Miasta, które nie otrzymały dofinansowania w ramach RPO WiM 2007-2013 zostaną wykluczone z uzyskania w obecnej perspektywie.	Fundacja Wspólnego Rozwoju; Kętrzyn	Uwaga nieuwzględniona Preferowanie nie oznacza wykluczenia.
442.	s. 95	-wspieranie nadawania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim	-wspieranie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom miejskim i wiejskim (m.in. popegerowskim)	Wybudowane na nieużytkach „daleko od szosy”	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Wiśniowie Etckim	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze stanowiskiem KE interwencja w tym zakresie powinna być domeną PROW.
443.	s. 95	Ponadto, preferowane będą projekty komplementarne do przedsięwzięć wspartych w ramach RPO Warmia i Mazury 2007 – 2014, wynikające z inicjatywy społeczności lokalnych oraz powstających w regionie form współpracy miast np. sieć CITTASLOW.	Ponadto, preferowane będą projekty komplementarne do przedsięwzięć wspartych w ramach RPO Warmia i Mazury 2007 – 2013, wynikające z inicjatywy społeczności lokalnych oraz powstających w regionie form współpracy miast np. sieć CITTASLOW.	Niepoprawnie podano nazwę dokumentu programowego.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona
444.	s. 95	- rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz	- rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie ich atrakcyjności dla lokalnej społeczności oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.	Pojęcie atrakcyjności społecznej zostało opracowane na gruncie socjologicznej teorii wymiany, której reprezentantem był Georg Homans i Peter Blau. To właśnie Blau, amerykański wybitny socjolog, współtwórca teorii wymiany wprowadził do socjologii pojęcie atrakcyjności społecznej związanej z	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Nie uwzględniono Znaczenie zapisu w Programie jest takie samo jak zaproponowane.

		nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.		potencjalną nagrodą w stosunkach i systemach społecznych. W związku z powyższym zaproponowano usunięcie terminu „atrakcyjność społeczna”.		
445.	s. 96	Możliwe projekty strategiczne – tryb pozakonkursowy.	Brak opisu dotyczącego trybu pozakonkursowego. Weryfikacja zapisu.	W treści Programu przewidziano wybór projektów strategicznych w ramach dwóch odmiennych trybów naboru przedsięwzięć, tj. konkursowym oraz pozakonkursowym. O ile w tym pierwszym przypadku dokonano opisu ogólnych procedur związanych z organizacją tego trybu, to w przypadku pozakonkursowej formy naboru projektu nie podano żadnych informacji. Wątpliwości budzi również organizacja naboru projektów strategicznych w trybie konkursowym, w którym część projektów strategicznych nie uzyska dofinansowania (na czym polega zatem ich strategiczny dla regionu/danego obszaru charakter?).	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona Brak wytycznych MIIR dla trybu pozakonkursowego.
446.	s. 96	(...)Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: nie przewiduje się(...)	(...)Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: przewidywane wykorzystanie instrumentów finansowych (...)	Instrument finansowy - Inicjatywa Jessica jest jednym z ważniejszych instrumentów wspierających inwestycje na obszarach miejskich.	Gmina Miasto Działdowo	Uwaga częściowo uwzględniona W oparciu o rekomendacje zawarte w badaniu ewaluacyjnym pt. <i>Analiza ex ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 w województwie warmińsko – mazurskim</i> doprecyzowano informacje nt. planowanego wykorzystania instrumentów finansowych innych

						niż dotacje
447.	s. 96	Kierunkowe zasady wyboru projektów Możliwe projekty strategiczne/tryb konkursowy (...)	Tryb konkursowy (...)	Informacja o możliwych projektach strategicznych jest wskazana poniżej. Powtórzono informacje.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona
Sekcja 2.8 - Oś Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych						
448.	Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	Brak zapisów o doposażeniu powiatowych niespecjalistycznych szpitali.	Należy dodać- doposażenie lokalnych (powiatowych) szpitali – nie tylko specjalistyczne ośrodki.	Na poziomie powiatu szpitale powinny świadczyć podstawową, ale jak najlepszą jakość usług medycznych – od nich czasami najbardziej zależy życie ludzi bo są najbliżej i udzielają pierwszych rozpoznań i ratują życie. W takich szpitalach sprzęt ratujący życie i szybkiej diagnostyki powinien być najlepszy.	Urząd Miasta Braniewa	Uwaga nieuwzględniona. Wsparcie obejmie powiatowe, jak i wojewódzkie szpitale. Ponadto dla lepszego zrozumienia opis typów działań dla infrastruktury zdrowotnej został skorygowany.
449.	s. 98	x	Dofinansowanie 85% na budowę, przebudowę i modernizację budynków administracji samorządowej JST.	Pilne rozwiązanie nagłych problemów mieszkańców i pracowników JST.	Urząd Gminy w Łukcie	Uwaga nieuwzględniona. Fundusze strukturalne nie finansują inwestycji w budynki administracji. Wyjątek to obszar efektywności energetycznej.
450.	s. 98-99 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę	Uzasadnienie wyboru priorytetu: W województwie warmińsko-mazurskim	W województwie warmińsko-mazurskim zakłada się tworzenie nowoczesnej opieki zdrowotnej	x	Starostwo Powiatowe w Pisz	Uwaga częściowo uwzględniona Zakres wsparcia

	zdrowotną i socjalną	zakłada się tworzenie nowoczesnej opieki zdrowotnej uwzględniającej zmiany w strukturze demograficznej społeczeństwa, sytuację epidemiologiczną i zapotrzebowanie na usługi medyczne. Celem jest zapewnienie optymalnej dostępności do świadczeń zdrowotnych. Wspierane będą projekty podwyższające standardy obiektów ochrony zdrowia i wyposażenia medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem ośrodków specjalistycznych.....	uwzględniającej zmiany w strukturze demograficznej społeczeństwa, sytuację epidemiologiczną i zapotrzebowanie na usługi medyczne. Celem jest zapewnienie optymalnej dostępności do świadczeń zdrowotnych. Wspierane będą projekty podwyższające standardy obiektów ochrony zdrowia i wyposażenia medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji polityki wyrównywania istniejących głębokich różnic w infrastrukturze i wyposażeniu w sprzęt medyczny podmiotów leczniczych. Budowę obiektów ochrony zdrowia dopuszczać się będzie wyjątkowo, w sytuacji potrzeby wypełnienia luki w systemie usług zdrowotnych i braku innego rozwiązania problemu. Wsparcie ukierunkowane będzie na grupy chorób, stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności wśród mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego (choroby nowotworowe, układu krążenia, układu kostno-stawowo-mięśniowego, psychiczne, zakaźne, układu oddechowego i inne powodujące bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia).			wynika z opracowywanego dla Polski przez Ministra Zdrowia dokumentu <i>Policy Paper w obszarze zdrowia</i> . W celu wyrównywania różnic w dostępie do usług publicznych program przewiduje preferencje terytorialne.
451.	s. 98 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	Uzasadnienie wyboru priorytetu: „Wspierane będą projekty podwyższające standardy obiektów ochrony zdrowia i wyposażenia medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem ośrodków specjalistycznych”	Uzasadnienie wyboru priorytetu: „Wspierane będą projekty podwyższające standardy obiektów ochrony zdrowia i wyposażenia medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem ośrodków powiatowych”.	Diagnoza sytuacji w dostępie do odpowiedniej jakości ochrony zdrowia zawarta w tym dokumencie opisuje znaczącą nierówność i dysproporcję na terenach poza wielkimi miastami województwa w stosunku do podmiotów leczniczych w wielkich miastach województwa. W najważniejszych strategiach krajowych oraz województwa warmińsko-mazurskiego czytamy o zrównoważonym rozwoju, wyrównywaniu szans i dysproporcji w dostępie do usług publicznych, zaś zapis w obecnym brzmieniu zakłada po raz kolejny dofinansowanie projektów dla szpitali wysokospecjalistycznych. ograniczony dostęp do środków dla szpitali powiatowych pogłębi już istniejące różnice w jakości infrastruktury i wyposażenia placówek powiatowych w stosunku do szpitali specjalistycznych zamiast je zniwelować zgodnie ze strategiami.	„Olmedica” w Olecku Sp. z o.o.	Uwaga częściowo uwzględniona Zakres wsparcia wynika z opracowywanego dla Polski przez Ministra Zdrowia dokumentu <i>Policy Paper w obszarze zdrowia</i> . W celu wyrównywania różnic w dostępie do usług publicznych program przewiduje preferencje terytorialne.
452.	s. 98-100 Działanie 8.1	Inwestycje w infrastrukturę socjalną (z	Inwestycje w infrastrukturę socjalną , świadczącą usługi opiekuńcze/rehabilitacyjne osobom zależnym	Nie można wyłączyć budowy nowych obiektów. Gdzie organizacje pozarządowe mają realizować	Powiatowy Środowiskowy	Uwaga nieuwzględniona

	Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	wyłączeniem budowy nowych obiektów), świadcząca usługi opiekuńcze/rehabilitacyjne osobom zależnym tj. starszym, niepełnosprawnym, chorym psychicznie, pozwalające na aktywizację zawodową grup nieaktywnych zawodowo z powodu konieczności sprawowania opieki na tych osobach w połączeniu z działaniami finansowanymi EFS	tj. starszym, niepełnosprawnym, chorym psychicznie, pozwalające na aktywizację zawodową grup nieaktywnych zawodowo z powodu konieczności sprawowania opieki na tych osobach w połączeniu z działaniami finansowanymi EFS	długofalowe projekty. Słaba infrastruktura podmiotów, świadczących usługi aktywizacji społeczno-zawodowej to bariera do skutecznej i kompleksowej aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Dom Samopomocy w Iławie	Co do zasady brak zgody KE i MliR na budowę nowych obiektów w tym obszarze.
453.	s. 98-100 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	Inwestycje w infrastrukturę socjalną (z wyłączeniem budowy nowych obiektów), świadcząca usługi opiekuńcze/rehabilitacyjne osobom zależnym tj. starszym, niepełnosprawnym, chorym psychicznie, pozwalające na aktywizację zawodową grup nieaktywnych zawodowo z powodu konieczności sprawowania opieki na tych osobach w połączeniu z działaniami finansowanymi EFS	Inwestycje w infrastrukturę socjalną, świadcząca usługi opiekuńcze/rehabilitacyjne osobom zależnym tj. starszym, niepełnosprawnym, chorym psychicznie, pozwalające na aktywizację zawodową grup nieaktywnych zawodowo z powodu konieczności sprawowania opieki na tych osobach w połączeniu z działaniami finansowanymi EFS	Nie można wyłączyć budowy nowych obiektów. Gdzie organizacje pozarządowe mają realizować długofalowe projekty. Słaba infrastruktura podmiotów, świadczących usługi aktywizacji społeczno-zawodowej to bariera do skutecznej i kompleksowej aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Iławskiego PROMYK; Iława	Uwaga nieuwzględniona Co do zasady brak zgody KE i MliR na budowę nowych obiektów w tym obszarze.
454.	s. 98 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	Na 116 gmin województwa warmińsko-mazurskiego 68 to obszary, których mieszkańcy mają	Weryfikacja i uzupełnienie zapisu	Obecne brzmienie zapisu nie wnosi wartości informacyjnej i nie stanowi odpowiedniego uzasadnienia podejmowanych działań. Sposób prezentacji treści jest również jednostronny. Po pierwsze: nie zdefiniowano wskaźnika intensywności	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona. Brak propozycji zmiany zapisu.

		trudności z dostępem do podstawowych usług publicznych. W dwudziestu z nich (gminy wiejskie i tylko trzy gminy miejsko-wiejskie, których miasta należą do najmniejszych w regionie) intensywność problemów jest bardzo wysoka, a wśród pozostałych (grupa o wysokiej intensywności problemów) znajdują się tylko cztery gminy miejskie oraz 12 gmin miejsko-wiejskich. Skutkuje to marginalizacją niektórych obszarów a także przekłada się na jakość kapitału ludzkiego.		problemów, nie odwołano się również do opracowań i publikacji na ten temat. Po drugie: nadmiernie podkreśla się fakt, że gminy miejskie w obu grupach (o wysokiej intensywności problemów i bardzo wysokiej) stanowią nieliczną reprezentację („tylko...”). Podczas gdy ze względu na spełniane przez miasta funkcje o charakterze społecznym i publicznym powinny determinować brak jakichkolwiek barier dostęp do usług publicznych.		Zaproponowany zapis powstał w oparciu o diagnozę społeczno-gospodarczą województwa warmińsko-mazurskiego i obrazuje skalę problemu.
455.	s. 98 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	x	Weryfikacja treści zapisu uzasadnienia wyboru priorytetu.	Przedstawiona analiza dotycząca dostępu do usług zdrowotnych nie uwzględnia problematyki związanej z finansowaniem usług tego typu i barierami wynikającymi z reglamentacją usług przez NFZ (co do zakresu i liczby). Ten czynnik ma zdecydowany wpływ na dostępność (również w określonym czasie) usług zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (tj. nieodpłatnych, które mają kluczowe znaczenie ze względu na sytuację społeczno-gospodarczą województwa).	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona. Brak wskazania fragmentu dokumentu do którego odnosi się uwaga. Brak propozycji zmiany zapisu w RPO.
456.	s. 99 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	W każdym przypadku warunkiem jest posiadanie umowy na świadczenie usług opieki zdrowotnej finansowanych w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych.	Weryfikacja treści zapisu.	Przedstawiony wymóg dotyczy przede wszystkim warunków, które muszą spełniać projektodawcy. Sugeruje się zatem przeniesienie tej treści do części dot. zasad wyboru projektów. Poza tym należy zastanowić się nad zasadnością tego „kryterium” gdyż sposób finansowania usług zdrowotnych nie gwarantuje dostępności wspartej infrastruktury i sprzętu w ramach publicznego systemu finansowania (umowy mają charakter krótkoterminowy). Sytuacja ta może również ulegać zmianie w trakcie trwania	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona. Zapis powstał w oparciu o wytyczne Ministra Zdrowia dla obszaru zdrowia i jest warunkiem obligatoryjnym dla wsparcia w tym

				przedsięwzięcia.		zakresie.
457.	s. 99 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	Utrzymująca się duża liczba osób żyjących w ubóstwie oraz niska jakość życia dotyka szczególnie środowiska, w których występują takie problemy jak bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała choroba i uzależnienia.	Weryfikacja zapisu	Zaproponowany zapis opiera się najprawdopodobniej o dane statystyczne związane z realizacją zadań pomocy społecznej (powody przyznawania świadczeń). W tym również kontekście powinny być analizowane, a nie jako odrębne zjawiska. Informacja została przedstawiona w sposób, który sugeruje, że ubóstwo osób i rodzin jest wynikiem m.in. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych itd. Przyczyny te (korzystania ze świadczeń) niejednokrotnie występują łącznie jednak ich wzajemne oddziaływanie nie jest tak jednoznaczne. W zacytowanym zdaniu znajduje się również błąd, który należy poprawić.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowany zapis powstał w oparciu o diagnozę społeczno-gospodarczą województwa warmińsko-mazurskiego i obrazuje skalę problemu.
458.	s. 99 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	- tworzenie poradni specjalistycznych oraz poprawa dostępności do bazy szpitalnej w zakresie dziedzin deficytowych (np. opieka długoterminowa, opieka geriatryczna, rehabilitacja); - zakup nowoczesnej aparatury leczniczej i specjalistycznego sprzętu medycznego dla ośrodków świadczących specjalistyczne usługi zdrowotne w obrębie zidentyfikowanych obszarów deficytowych;	Weryfikacja treści proponowanych przykładowych działań/typów przedsięwzięć.	Zaproponowane typy przedsięwzięć nie odpowiadają na zawarty w uzasadnieniu opis. Nie odnoszą się do wskazanych chorób będących najczęstszą przyczyną zgonów. W treści typów przedsięwzięć podano natomiast niezdefiniowane wcześniej (i jednocześnie niejasne) pojęcia odnoszące się do „dziedzin deficytowych” oraz „obszarów deficytowych”. Równocześnie trzeci ze wskazanych w tej części typów operacji zdefiniowany został w sposób konkretny odnosząc się do chorób psychicznych, podczas gdy główne przyczyny zgonów – choroby układu krążenia, choroby nowotworowe – nie zostały bezpośrednio i jednoznacznie wskazane. Taki nierównomierny nacisk nie jest uzasadniony.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga częściowo uwzględniona. Przeredagowano tekst.
459.	s. 99 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	- inwestycje w infrastrukturę socjalną (z wyłączeniem budowy nowych obiektów), świadcząca usługi opiekuńcze/rehabilitacyjne...	- inwestycje w infrastrukturę socjalną (z wyłączeniem budowy nowych obiektów) podmiotów świadczących usługi opiekuńcze/rehabilitacyjne...	x	Firma B-Consulting Bartłomiej Gębarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona. Przeredagowano tekst.
460.	s. 99 Działanie 8.1 Inwestycje w	Uzasadnienie wyboru priorytetu: "W każdym przypadku	Uzasadnienie wyboru priorytetu: W każdym przypadku warunkiem jest posiadanie umowy na świadczenie usług opieki zdrowotnej w	Koniczność pojawienia się określonego rodzaju deficytowej usługi zdrowotnej na danym terenie np. w związku z koniecznością dostosowania do	„Olmedica” w Olecku Sp. z o.o.	Uwaga nieuwzględniona

	infrastrukturę zdrowotną i socjalną	warunkiem jest posiadanie umowy na świadczenie usług opieki zdrowotnej finansowanych w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych"	ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych albo promesy/listu intencyjnego o chęci zakupu/konieczności pojawienia się określonych usług na konkretnym obszarze wystosowanego przez publicznego płatnika usług zdrowotnych	czynników demograficznych nie może być sztywno uzależniona od posiadania umowy ponieważ brak usługi na danym obszarze jest zawsze równoznaczny z brakiem umowy z publicznym płatnikiem. uniemożliwi to aplikowanie o środki, chociaż wskaźniki demograficzne mogą wymuszać np. zmianę usług o charakterze „ostрым” (na które jest umowa z płatnikiem), na usługi o charakterze „zachowawczym” czy zwiększenie dostępności usług dla starzejącej się populacji (na które umowy z płatnikiem jeszcze nie ma). Wydaje się, że zapewnienie publicznego płatnika o konieczności pojawienia się danych usług bądź promesy ich zakupu w przyszłości umożliwi lepsze dostosowanie usług zdrowotnych i nie zamknie drogi do ubiegania się o ich sfinansowanie w ramach funduszy pomocowych UE.		Zapis powstał w oparciu o wytyczne Ministra Zdrowia dla obszaru zdrowia i jest warunkiem obligatoryjnym dla wsparcia w tym zakresie.
461.	s. 99-100 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	Brak (utworzenie nowego opisu).	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: W obszarze usług zdrowotnych: - poprawa dostępności do wielospecjalistycznej opieki medycznej dla pacjentów z chorobami sercowo-naczyniowymi, w tym stworzenie/budowa ośrodka medycznego z uwzględnieniem interdyscyplinarnego leczenia pacjentów z chorobami sercowo-naczyniowymi	– Brak regionie Warmii i Mazur ośrodka, który w sposób scentralizowany zajmuje się pacjentami z chorobami sercowo-naczyniowymi; – Utworzenie/budowa ośrodka, który pozwoli na współdziałanie wielu specjalistów w jednej lokalizacji i w jednym czasie, zapewni szybką i kompleksową diagnostykę oraz kompleksowe konsultacje (innowacyjność projektu); – Efekty utworzenia/budowy ośrodka: zmniejszenie umieralności oraz powikłań, zapewnienie bezpieczeństwa pacjentowi, szybszy powrót do aktywności zawodowej, poprawa jakości świadczonych usług, zmniejszenie kosztów leczenia, wielospecjalistyczna hospitalizacja.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Zakres wsparcia wynika z opracowywanego dla Polski przez Ministra Zdrowia dokumentu <i>Policy Paper w obszarze zdrowia</i> .
462.	s. 99-100 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	x	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć . Proponuje się dopisać typ przedsięwzięcia: - wsparcie na rzecz rozwoju mieszkalnictwa wspomaganego, chronionego i socjalnego	W priorytecie inwestycyjnym 9.1. jednym z działań jest proponowane wsparcie na rzecz rozwoju mieszkalnictwa wspomaganego, chronionego i socjalnego .Takie przedsięwzięcia są planowane do realizacji w ośrodkach subregionalnych.	Gmina Miasto Elk	Uwaga nieuwzględniona w tej części Programu. Z uwagi na szczupłość alokacji priorytetu inwestycyjnego konieczne było dokonanie

						koncentracji przedmiotu wsparcia.
463.	s. 99-100 Działanie 8.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	„Wzmocnienie dostępnej infrastruktury stwarza przestrzeń do przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnej”	„Wzmocnienie ~~dostępnej~~ infrastruktury stwarza przestrzeń do przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnej”	Zawężenie wsparcia do istniejącej Infrastruktury socjalnej ogranicza szansę pełniejszej realizacji celu: powszechnego dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych. Ocena zasadności wydatkowania środków na przebudowę, remont lub budowę nowego obiektu powinna być przesunięta na poziom konkretnych konkursów (które umożliwiają wskazanie obszarów i celów priorytetowych), ponieważ istnieją tereny gdzie przebudowa/ remont są działaniami mniej efektywnymi niż budowa nowych podmiotów, lub wręcz niemożliwymi.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Biskupcu	Uwaga nieuwzględniona Co do zasady brak zgody na budowę nowych obiektów w tym obszarze.
464.	s. 99 Działanie 8.1. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: W obszarze usług zdrowotnych: - tworzenie poradni specjalistycznych oraz poprawa dostępności do bazy szpitalnej w zakresie dziedzin deficytowych (np. opieka długoterminowa, opieka geriatryczna, rehabilitacja); - zakupy nowoczesnej aparatury leczniczej i specjalistycznego sprzętu medycznego dla ośrodków świadczących specjalistyczne usługi zdrowotne w obrębie zidentyfikowanych obszarów deficytowych; - poprawa dostępności do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki	Wnosimy o wyjaśnienie pojęcia "dziedziny deficytowe" oraz "obszary deficytowe" i wskazanie odpowiednich definicji w słowniczku dokumentu.	Używanie nie zdefiniowanych pojęć, tj. "dziedziny deficytowe" / "obszary deficytowe" może przysporzyć szereg problemów na etapie realizacji Programu. Ponadto poddając dokument pod konsultacje społeczne wskazanym jest pokazanie definicji, gdyż czytający dokument nie wiedzą co autor miał na myśli.	Elbłaska Rada Kłastrów	Uwaga częściowo uwzględniona. Przeredagowano tekst.

		zdrowotnej, w tym tworzenie sieci centrów zdrowia psychicznego z uwzględnieniem: leczenia ambulatoryjnego, w zespołach środowiskowych, w oddziałach dziennych, w oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych				
465.	s. 99 Działanie 8.1. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	„Wzmocnienie dostępnej infrastruktury stwarza przestrzeń do przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnej”	„Wzmocnienie ~~dostępnej~~ infrastruktury stwarza przestrzeń do przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnej”	Zawężenie wsparcia do istniejącej Infrastruktury socjalnej ogranicza szansę pełniejszej realizacji celu: powszechnego dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych. Ocena zasadności wydatkowania środków na przebudowę, remont lub budowę nowego obiektu powinna być przesunięta na poziom konkretnych konkursów (które umożliwiają wskazanie obszarów i celów priorytetowych), ponieważ istnieją tereny gdzie przebudowa/ remont są działaniami mniej efektywnymi niż budowa nowych podmiotów, lub wręcz niemożliwymi.	Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa	Uwaga nieuwzględniona Co do zasady brak zgody na budowę nowych obiektów w tym obszarze.
466.	s. 100 Działanie 8.1. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	- Inwestycje w infrastrukturę na rzecz integracji społecznej (z wyłączeniem budowy nowych obiektów) - inwestycje w infrastrukturę (z wyłączeniem budowy nowych obiektów) podmiotów świadczących usługi z zakresu aktywizacji - inwestycje w infrastrukturę socjalną (z wyłączeniem budowy nowych obiektów)	- Inwestycje w infrastrukturę na rzecz integracji społecznej (~~z wyłączeniem budowy nowych obiektów~~) - inwestycje w infrastrukturę (~~z wyłączeniem budowy nowych obiektów~~) podmiotów świadczących usługi z zakresu aktywizacji - inwestycje w infrastrukturę socjalną (~~z wyłączeniem budowy nowych obiektów~~)	Usunięcie zapisów wykluczających budowę nowych obiektów w ramach priorytetu 9.1 zapewni pełniejszą i bardziej elastyczną realizację założonych celów: poprawa dostępu do usług społecznych, przejście z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych. Ocena zasadności wydatkowania środków na przebudowę, remont lub budowę nowego obiektu powinna być przesunięta na poziom konkretnych konkursów (które umożliwiają wskazanie obszarów i celów priorytetowych), ponieważ istnieją tereny gdzie przebudowa/ remont są działaniami mniej efektywnymi niż budowa nowych podmiotów, lub wręcz niemożliwymi.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Biskupcu	Uwaga nieuwzględniona Co do zasady brak zgody na budowę nowych obiektów w tym obszarze.
467.	s. 100 Działanie 8.1.	- Inwestycje w infrastrukturę na rzecz	- Inwestycje w infrastrukturę na rzecz integracji społecznej (~~z wyłączeniem budowy nowych~~	Usunięcie zapisów wykluczających budowę nowych obiektów w ramach priorytetu 9.1 zapewni pełniejszą	Federacja Organizacji	Uwaga nieuwzględniona

	inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	integracji społecznej (z wyłączeniem budowy nowych obiektów) - inwestycje w infrastrukturę (z wyłączeniem budowy nowych obiektów) podmiotów świadczących usługi z zakresu aktywizacji - inwestycje w infrastrukturę socjalną (z wyłączeniem budowy nowych obiektów)	~~obiektów)~~ - inwestycje w infrastrukturę (z wyłączeniem budowy nowych obiektów) podmiotów świadczących usługi z zakresu aktywizacji - inwestycje w infrastrukturę socjalną (z wyłączeniem budowy nowych obiektów)	i bardziej elastyczną realizację założonych celów: poprawa dostępu do usług społecznych, przejście z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych. Ocena zasadności wydatkowania środków na przebudowę, remont lub budowę nowego obiektu powinna być przesunięta na poziom konkretnych konkursów (które umożliwiają wskazanie obszarów i celów priorytetowych), ponieważ istnieją tereny gdzie przebudowa/ remont są działaniami mniej efektywnymi niż budowa nowych podmiotów, lub wręcz niemożliwymi.	Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA	Co do zasady brak zgody na budowę nowych obiektów w tym obszarze.
468.	s. 100 Działanie 8.1. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	- Inwestycje w infrastrukturę socjalną (z wyłączeniem budowy nowych obiektów), świadcząca usługi opiekuńcze /rehabilitacyjne osobom zależnym tj. starszym, niepełnosprawnym, chorym psychicznie, pozwalające na aktywizację zawodową grup nieaktywnych zawodowo z powodu konieczności sprawowania opieki nad tymi osobami w połączeniu z działaniami finansowanymi z EFS	- Inwestycje w infrastrukturę socjalną (z wyłączeniem budowy nowych obiektów, <u>poza obiektami o istotnym znaczeniu dla regionu</u>), świadcząca usługi opiekuńcze /rehabilitacyjne osobom zależnym tj. starszym, niepełnosprawnym, chorym psychicznie, pozwalające na aktywizację zawodową grup nieaktywnych zawodowo z powodu konieczności sprawowania opieki nad tymi osobami w połączeniu z działaniami finansowanymi z EFS.	Zmiany demograficzne w efekcie których obserwowany jest silny trend starzenia się społeczeństwa są jednymi z największych wyzwań stojących przed społeczeństwem. Są to priorytety Unii Europejskiej i rządowych założeń programu „długofalowej polityki senioralnej w Polsce na lata 2014-2020”	Stowarzyszenie Gospodarcze w Piszcu	Uwaga nieuwzględniona Co do zasady brak zgody na budowę nowych obiektów w tym obszarze.
469.	s. 100 Działanie 8.1. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	Typy beneficjentów: – Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST) – podmioty lecznicze (zgodnie z ust. o działalności leczniczej z dn. 15 kwietnia 2011r.) – instytucje pomocy i integracji społecznej	Typy beneficjentów: – Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST) – podmioty lecznicze (zgodnie z ust. o działalności leczniczej z dn. 15 kwietnia 2011r.) – instytucje pomocy i integracji społecznej (jednostki organizacyjne pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) – jednostki zatrudnienia socjalnego (realizujące	Należy dopisać spółdzielnie mieszkaniowe, ponieważ nie są to organizacje pozarządowe ale również działają w zakresie integracji społecznej, często prowadzą ośrodki kulturalne dla aktywizacji dzieci i młodzieży lub osób starszych a także zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach prowadzonych przez nie działalności społecznej organizują różne kursy i alternatywne formy spędzania czasu w tym przygotowywania do wykonywania nowej	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga nieuwzględniona. Typ beneficjenta nie odpowiada planowanemu zakresowi interwencji.

		(jednostki organizacyjne pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) – jednostki zatrudnienia socjalnego (realizujące zadania wynikające z ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym) – organizacje pozarządowe działające na podstawie zapisów statutowych w sferze pomocy i integracji społecznej oraz inne podmioty prowadzące na podstawie zapisów statutowych działalność w sferze pomocy i integracji społecznej,	zadania wynikające z ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym) – organizacje pozarządowe działające na podstawie zapisów statutowych w sferze pomocy i integracji społecznej oraz inne podmioty prowadzące na podstawie zapisów statutowych działalność w sferze pomocy i integracji społecznej, <u>- spółdzielnie mieszkaniowe</u>	działalności. Posiadają w swych zasobach ogromne ilości mieszkańców kwalifikujących się do tego typu wsparcia.		
470.	s. 100 Działanie 8.1. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	x	Terytorialny obszar realizacji. Proponuje się dopisać do obszarów preferencyjnych OSI– Ośrodki subregionalne	Usługi zdrowotne oraz socjalne są świadczone dla osób z miasta Ełku, a także sąsiednich gmin głównie przez szpitale oraz ośrodki funkcjonujące w mieście Ełku. Miasto Ełk nie jest w preferencyjnych OSI w działaniu 8.1. to w znaczny sposób wyeliminuje potencjalnych beneficjentów z terenu miasta Ełku, które ma ogromne oddziaływanie na gminy położone w preferencyjnych OSI w tym działaniu.	Gmina Miasto Ełk	Uwaga nieuwzględniona Terytorialny obszar realizacji odnosi się do całego województwa. Natomiast preferencje dla wskazanych OSI w tym obszarze determinuje <i>Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku</i>

						2025. Preferencje nie oznaczają eliminacji.
471.	s. 100 Działanie 8.1. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną	Typy beneficjentów - Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST), - podmioty lecznicze (zgodnie z ust. o działalności leczniczej z dn.15 kwietnia 2011r.), - instytucje pomocy i integracji społecznej (jednostki organizacyjne pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej), - jednostki zatrudnienia socjalnego (realizujące zadania wynikające z ustawy z dnia 13 czerwca 2003r o zatrudnieniu socjalnym), - organizacje pozarządowe działające na podstawie zapisów statutowych w sferze pomocy i integracji społecznej oraz inne podmioty prowadzące na podstawie zapisów statutowych działalność w sferze pomocy i integracji społecznej	Przykładowe typy beneficjentów m.in.: - Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST), ich związki i stowarzyszenia, - podmioty lecznicze, - instytucje pomocy i integracji społecznej, - jednostki zatrudnienia socjalnego, - organizacje pozarządowe, - inne podmioty prowadzące na podstawie zapisów statutowych działalność w sferze pomocy i integracji społecznej	Określanie tak bardzo szczegółowych typów potencjalnych beneficjentów w RPO w oparciu o zapisy konkretnych ustaw może spowodować trudności z późniejszymi zmianami. Proponuje się szczegółowy wykaz potencjalnych beneficjentów określić w SzOOP.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona.
472.	s.101 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Tymczasem województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje najmniejsza w kraju ilość dzieci w wieku 3 -6 lat objętych wychowaniem	Poprawa językowa zapisu oraz weryfikacja błędów rzeczowych.	Sugeruje się wykorzystanie bardziej aktualnych danych, a dodatkowo należy zweryfikować pozycję województwa warmińsko-mazurskiego w porównaniu do innych województw, gdyż z danych GUS wynika, że przytoczony wskaźnik na niższym poziomie osiągnięto jeszcze w województwie	Firma B- Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona Informacja została przeredagowana (sekcja 1.1.1)

		przedszkolnym (...). Liczba przedszkoli (283 w 2011 r) plasuje region na przedostatni miejscu w kraju (mniej placówek było tylko w świętokrzyskim)		lubuskim oraz podlaskim. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że wskaźnik liczby przedszkoli nie jest wystarczający do zobrazowania problematyki dostępności miejsc wychowania przedszkolnego.		
473.	s.102 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Typy beneficjentów: - Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe - uczelnie wyższe - j.s.t. - organy prowadzące placówki szkoleniowe - podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje	Wnosimy o rozszerzenie zapisu "przedsiębiorstwa" analogicznie do wskazanego przez Państwa zapisu w ramach Działania 1.2 "grupy przedsiębiorstw (w tym m.in. porozumienia przedsiębiorstw, sieci, konsorcja, klastry)".	W zakresie bardzo trafnego działania dot. tworzenia infrastruktury dla szkolnictwa zawodowego, ważnym beneficjentem środków mogą być grupy przedsiębiorstw, którym zdecydowanie łatwiej będzie zrealizować kompleksowo dane przedsięwzięcie, np. w zakresie szkolnictwa zawodowego na potrzeby branży drzewno-meblarskiej. Grupy przedsiębiorców mogą tworzyć lub rozbudowywać swoje własne zaplecze na potrzeby podnoszenia kwalifikacji w zakresie konkretnych zawodów.	Elbląska Rada Kłastrów	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane kategorie beneficjentów nie odpowiadają zaplanowanym typom przedsięwzięć
474.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	„Przykładowe działania/typy przedsięwzięć:”	„Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: <u>- inwestycje w infrastrukturę kompleksowo przystosowaną do wsparcia osób z niepełnosprawnością</u> ”	Opis i diagnoza priorytetu 10.4 wskazują na konieczność złagodzenia skutków wykluczenia społecznego poprzez zapewnienie równego dostępu do edukacji dla osób niepełnosprawnych, ale jednocześnie nie wskazano przykładowych typów działań, których realizacja przyczyni się do zmiany sytuacji osób niepełnosprawnych. W poprzednim okresie programowania usunięto dużą ilość barier architektonicznych a nowobudowane obiekty edukacyjne dostosowywane były do potrzeb osób z niepełnosprawnością, jednak w dalszym ciągu istnieje konieczność tworzenia infrastruktury przystosowanej do kompleksowego wsparcia edukacyjnego osób z niepełnosprawnością, uwzględniającej ich indywidualne potrzeby. dodanie proponowanego typu działań jest komplementarne z działaniami zaplanowanymi w ramach priorytetu 10.1 (str. 47)	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Biskupcu	Uwaga uwzględniona Jedną z horyzontalnych zasad przyjętych dla RPO WIM jest równość szans i niedyskryminacja, która zakłada wyrównanie szans dostępu społeczeństwa do wszelkich dóbr i usług bez względu m.in. na niepełnosprawność. Przyjmuje się, iż wszystkie produkty, towary, usługi infrastruktura, które są publicznie dostępne lub zapewnione ogółowi

						społeczeństwa i które są współfinansowane w ramach RPO WiM muszą być równo dostępne dla wszystkich obywateli, w tym również dla osób z niepełnosprawnościami.
475.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	„Przykładowe działania/typy przedsięwzięć:”	„Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: <u>- inwestycje w infrastrukturę kompleksowo przystosowaną do wsparcia osób z niepełnosprawnością</u> ”	Opis i diagnoza priorytetu 10.4 wskazują na konieczność złagodzenia skutków wykluczenia społecznego poprzez zapewnienie równego dostępu do edukacji dla osób niepełnosprawnych, ale jednocześnie nie wskazano przykładowych typów działań, których realizacja przyczyni się do zmiany sytuacji osób niepełnosprawnych. W poprzednim okresie programowania usunięto dużą ilość barier architektonicznych a nowobudowane obiekty edukacyjne dostosowywane były do potrzeb osób z niepełnosprawnością, jednak w dalszym ciągu istnieje konieczność tworzenia infrastruktury przystosowanej do kompleksowego wsparcia edukacyjnego osób z niepełnosprawnością, uwzględniającej ich indywidualne potrzeby. dodanie proponowanego typu działań jest komplementarne z działaniami zaplanowanymi w ramach priorytetu 10.1 (str. 47)	Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa	Uwaga uwzględniona Jedną z horyzontalnych zasad przyjętych dla RPO WiM jest równość szans i niedyskryminacja, która zakłada wyrównanie szans dostępu społeczeństwa do wszelkich dóbr i usług bez względu m.in. na niepełnosprawność. Przyjmuje się, iż wszystkie produkty, towary, usługi infrastruktura, które są publicznie dostępne lub zapewnione ogółowi społeczeństwa i które są współfinansowane w ramach RPO WiM muszą być równo dostępne dla wszystkich obywateli, w tym również dla osób z

						niepełnosprawnościami.
476.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Typy beneficjentów – Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe ³³ – uczelnie wyższe – j.s.t. – organy prowadzące placówki szkoleniowe – podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje	Przykładowe typy beneficjentów m.in.: - Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST), ich związki i stowarzyszenia, - organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe, - uczelnie wyższe, - organy prowadzące placówki szkoleniowe, - podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje	Określanie tak bardzo szczegółowo kręgu potencjalnych beneficjentów w RPO w oparciu o zapisy konkretnych ustaw może spowodować trudności z późniejszymi zmianami typów beneficjentów. Proponuje się szczegółowy wykaz potencjalnych beneficjentów określić w SzOOP.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga uwzględniona
477.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Typy beneficjentów: \ – organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe, – uczelnie wyższe – j.s.t., – organy prowadzące placówki szkoleniowe, – podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje;	Typy beneficjentów: – organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe, – uczelnie wyższe, – JST, – organy prowadzące placówki szkoleniowe, – podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i wdrażanie innowacji, – instytucje pozarządowe, – MŚP	Kształcenie zawodowe, które jest bardzo potrzebne gospodarce i bezrobotnym, może być realizowane przez nauczanie praktyczne w MŚP oraz przez organizacje pozarządowe;	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane kategorie beneficjentów nie odpowiadają zaplanowanym typom przedsięwzięć
478.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Typy beneficjentów:	Dołączyć: -PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne	Bez takiej infrastruktury (infrastruktury edukacji przyrodniczo-leśnej) nie ochronimy przyrodniczo-unikatowego regionu PGL LP prowadzą w ramach swojej działalności szeroko pojętą edukację przyrodniczo-leśną	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Edukacja ekologiczna jest objęta wsparciem w ramach Priorytetu inwestycyjnego 6.4
479.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Typy beneficjentów: - Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe ³³ - uczelnie wyższe - j.s.t. - organy prowadzące placówki szkoleniowe - podmioty prowadzące	Typy beneficjentów: - Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe ³³ - uczelnie wyższe - j.s.t. - organy prowadzące placówki szkoleniowe - podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje (w tym przedsiębiorcy) - kluby sportowe, aerokluby	Jeśli beneficjentem będą mogli być przedsiębiorcy mogą oni tworzyć np. szkoły zawodowe w zakresie inteligentnych specjalizacji uzyskując akredytację men, co może potrwać szybciej niż uzyskanie akredytacji przez jednostkę już istniejącą która często nie ma wystarczających środków na uruchomienie nowego kierunku. Ponadto kluby sportowe i aerokluby mogły by skorzystać z inwestycji w infrastrukturę szkolnictwa zawodowego	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane kategorie beneficjentów nie odpowiadają zaplanowanym typom przedsięwzięć

		instytucje popularyzujące naukę i innowacje		np. często uruchamiane są nowe kierunki za zasadzie współpracy z daną szkołą i nauczyciele z klubów sportowych czy też aeroklubów potrzebują zakupić niezbędne urządzenia i środki trwałe do prowadzenia zajęć praktycznych, stąd konieczność ich dopisania.		
480.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Typy beneficjentów: – Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe – uczelnie wyższe – j.s.t. – organy prowadzące placówki szkoleniowe – podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje	Typy beneficjentów: – Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe – uczelnie wyższe – j.s.t. i ich jednostki organizacyjne – organy prowadzące placówki szkoleniowe – podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje	Działalność edukacyjną prowadzą jednostki organizacyjne j.s.t. Jeżeli będą mogły samodzielnie wnioskować o środki na inwestycje w infrastrukturę służącą do szkoleń zawodowych i uczenia się przez całe życie – koszty takich inwestycji będą mniejsze. Logistyka tych inwestycji będzie prostsza, bardziej przejrzysta i tańsza.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie	Uwaga uwzględniona
481.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	x	Terytorialny obszar realizacji. Proponuje się dopisać do obszarów preferencyjnych OSI– Ośrodki subregionalne	Infrastruktura popularyzująca naukę będzie głównie tworzona przez parki naukowo – technologiczne, znajdujące się w ośrodkach subregionalnych, których oddziaływanie jest na cały ośrodek subregionalny i jego obszar funkcjonalny. Szkoły zawodowe znajdują się w rdzeniu ośrodka subregionalnego i mają oddziaływanie na cały obszar funkcjonalny oraz gminy należące do osi preferowanych w działaniu 8.2.	Gmina Miasto Elk	Uwaga uwzględniona
482.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Beneficjenci działania, - Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe - uczelnie wyższe - j.s.t. - organy prowadzące placówki szkoleniowe - podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje	- Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe 33 - uczelnie wyższe - j.s.t. - organy prowadzące placówki szkoleniowe - podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje -organizacje pozarządowe działające na podstawie zapisów statutowych w sferze popularyzacji nauki i innowacji	Organizacje pozarządowe działające w sferze popularyzacji nauki powinny zostać wpisane do katalogu beneficjentów ze względu na bogaty dorobek w tym zakresie, dotychczasowe doświadczenie w realizowanych projektach, niekonwencjonalne podejście do realizowanych projektów. Działania w zakresie popularyzacji nauki podejmują wszystkie organizacje, które składają niniejsze uwagi (Fundacja Nicolaus Copernicus, Stowarzyszenie Instytut Ekoprussia, Polska Fundacja Paraolimpijska). Podobne zapisy w zakresie organizacji pozarządowych znalazły się w działaniu 8.1	Robert Szaj reprezentujący: Stowarzyszenie „Instytut Ekoprussia”, Fundację Nicolaus Copernicus, Polską Fundację Paraolimpijską, Polski Komitet Paraolimpijski, własną jednoosobową działalność gospodarczą	Uwaga nieuwzględniona Zaproponowane kategorie beneficjentów nie odpowiadają zaplanowanym typom przedsięwzięć

483.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć:	Dołączyć: -budowa, modernizacja infrastruktury edukacji przyrodniczo-leśnej	Bez takiej infrastruktury nie ochronimy przyrodniczo-unikatowego regionu PGL LP prowadzi w ramach swojej działalności szeroko pojętą edukację przyrodniczo-leśną	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Edukacja ekologiczna jest objęta wsparciem w ramach Priorytetu inwestycyjnego 6.4
484.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć brak zapisu	- inwestycje w infrastrukturę szkolną w zakresie rozwoju sportu i turystyki dostępnej dla mieszkańców regionu	Brakuje zapisu o rozwoju infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form wypoczynku mieszkańców i turystów	Starostwo Powiatowe w Pisz	Uwaga nieuwzględniona W ramach polityki spójności w latach 2014-2020 nie przewiduje się w Polsce wsparcia tego typu przedsięwzięć.
485.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Typy beneficjentów: - Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe ³³ - uczelnie wyższe - j.s.t. - organy prowadzące placówki szkoleniowe - podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje	Typy beneficjentów: - Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe ³³ - uczelnie wyższe - j.s.t. - organy prowadzące placówki szkoleniowe - podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje - administracja rządowa	KW PSP w Olsztynie dysponuje niewystarczającą infrastrukturą służącą do szkoleń zawodowych i uczenia się przez całe życie. Zapis komplementarny z celami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 oraz innymi dokumentami strategicznymi wymienionymi w uzasadnieniu komponentu inwestycyjnego (str.18 i 19)	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona Co do zasady wsparcie wszelkich służb typu: państwowa straż pożarna, policja, służby więzienne, realizowane będzie a poziomie krajowym
486.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego, z preferencjami dla obszarów strategicznej interwencji: - OSI – Obszary o słabym dostępie do usług publicznych - OSI – Obszary peryferyzacji społeczno-gospodarczej	Terytorialny obszar realizacji: cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego, z preferencjami dla obszarów strategicznej interwencji: - OSI – Obszary o słabym dostępie do usług publicznych - OSI – Obszary peryferyzacji społeczno-gospodarczej - OSI Ośrodki subregionalne;	Konieczność preferencji dla Ełku, który chce rozwijać szkolnictwo zawodowe	Starostwo Powiatowe w Pisz	Uwaga uwzględniona

487.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - inwestycje w infrastrukturę przedszkolną – wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, dla wyrównania dostępu do ww. usług (w tym uwzględniając komplementarność wsparcia EFS, przy czym budowa nowych obiektów jedynie przy udokumentowanym braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków); - tworzenie infrastruktury popularyzującej naukę i innowacje; - inwestycje w szkolnictwo zawodowe – zgodnie z krajowymi priorytetami polityki szkolnictwa zawodowego, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby regionalnego rynku pracy i inteligentnych specjalizacji; - inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa wyższego zawodowego dla potrzeb regionalnych inteligentnych specjalizacji pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii MNiSzW;	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: - inwestycje w infrastrukturę przedszkolną – wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, dla wyrównania dostępu do ww. usług (w tym uwzględniając komplementarność wsparcia EFS, przy czym budowa nowych obiektów jedynie przy udokumentowanym braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków); - tworzenie infrastruktury popularyzującej naukę i innowacje; - inwestycje w szkolnictwo zawodowe – zgodnie z krajowymi priorytetami polityki szkolnictwa zawodowego, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby regionalnego rynku pracy i inteligentnych specjalizacji, - inwestycje w infrastrukturę szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe (w tym centra kształcenia zawodowego i ustawicznego) - inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa wyższego zawodowego dla potrzeb regionalnych inteligentnych specjalizacji pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii MNiSzW; - inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną szkół wyższych wyłącznie w obrębie inteligentnych specjalizacji gospodarczych województwa; - inwestycje w infrastrukturę służącą do szkoleń zawodowych i uczenia się przez całe życie według jasno określonych potrzeb (w przypadku uczenia się przez całe życie, przede wszystkim przystosowanie istniejących placówek).	Brak zapisów o możliwości budowy, przebudowy, modernizacji szkół zawodowych nie ukierunkowanych na „inteligentne specjalizacje”	Starostwo Powiatowe w Elku	Uwaga uwzględniona W latach 2014-2020 niezbędna będzie koncentracja środków na obszarach zidentyfikowanych regionalnych specjalizacji, również w zakresie przygotowania kadr dla potrzeb gospodarki.
------	--	--	---	---	----------------------------	---

		<p>- inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną szkół wyższych wyłącznie w obrębie inteligentnych specjalizacji gospodarczych województwa;</p> <p>- komplementarne i zintegrowane inwestycje w infrastrukturę służącą do szkoleń zawodowych i uczenia się przez całe życie według jasno określonych potrzeb (w przypadku uczenia się przez całe życie, przede wszystkim przystosowanie istniejących placówek).</p>				
488.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	<p>Przykładowe działania/typy przedsięwzięć:</p> <p>- tworzenie infrastruktury popularyzującej naukę i innowacje;</p> <p>Typy beneficjentów:</p> <p>- podmioty prowadzące instytucje popularyzujące naukę i innowacje</p>	<p>Proponuję usnąć to działanie jako nie gwarantujące osiągnięcia wymienionego celu: <i>Podniesienie jakości i dostępności oferty edukacyjnej i szkoleniowej poprzez rozwój niezbędnej infrastruktury</i></p>	<p>Podstawowym instrumentem realizacji polityki oświatowej jest istniejący system oświaty publicznej obejmujący ponad 95% dzieci i młodzieży. Właściwie zorganizowany, dobrze wyposażony, angażujący właściwie przygotowaną kadrę, system oświaty jest najpewniejszym narzędziem realizacji zadań polityki oświatowej.</p> <p>Wszelkiego rodzaju – nawet najlepiej reklamujące się -instytucje poza formalne, nie są w stanie zapewnić znaczącej części efektów porównywalnych z publicznym sys. oświaty.</p> <p>W działaniach popularyzatorskich punktem odniesienia jest CN Kopernik (wg statutu będący instytucją kultury a nie nauki), prowadzący wielostronną aktywność głównie popularyzatorską i dydaktyczno-rozrywkową. Mimo imponujących liczb osób odwiedzających brak badań efektów tych działań. Rozwiązanie to, ze względu na koszty, jest raczej niemożliwe do powielenia innych regionach kraju. Każdy z regionów posiada sieć instytucji</p>	EDUKA-FRSK Sp. z o.o.; Lesznowola	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Instytucje popularyzujące naukę są ważnym elementem budowania „kultury uczenia się przez całe życie”. Objęte są również projektem Mandatu Negocjacyjnego do Kontraktu Terytorialnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego</p>

				<p>popularyzujących naukę, zwykle na bazie wiodących w regionie uczelni. Mimo, że funkcjonują nieraz od 50 lat, również nie przyczyniły się istotnie do popularyzacji nauki i innowacji.</p> <p>W 2012 r. Instytut Badań Edukacyjnych prowadził badania (Raport Dobre praktyki w przyrodniczej edukacji pozaformalnej) przydatności oferty zajęć przyrodniczych pozaformalnych ośrodków edukacji do kształtowania i rozwijania umiejętności rozumowania naukowe-go. Zbadano 348 ośrodków na terenie kraju. Ich cechą charakterystyczną jest ogromna różnorodność organizacyjna i dydaktyczna. Oferta jest kierowana głównie dla nauczycieli przyrody i biologii a prawie w ogóle dla fizyków i chemików (trudniejsze i bardziej złożone działanie). Stosowane metody tylko częściowo były metodami praktycznymi. Wśród środków dydaktycznych udostępnianych zna zajęciach przeważają materiały drukowane. Wśród placówek dominują ośrodki lasów państwowych i związane z edukacją przyrodniczo-leśną, zwykle utrzymujące się ze środków własnych. Szczegółowe dane dotyczące badań są dostępne w ww. raporcie. Ogólnie można stwierdzić, że w tym stanie nie są wniosą one istotnej zmiany w poziomie nauczania ani nie spopularyzują efektywnie nauki. Nawet jeśli uzyskają wsparcie unijne na działalność problemem pozostanie zalewnienie środków na rozwój i utrzymanie po okresie wsparcia.</p> <p><u>Innym rozwiązaniem jest (zorganizowane m.in. w MBP w Olsztynie) sporadycznie występujące ze względu na cenę, multimedialne centrum edukacyjne. Jest to pojęcie raczej handlowe</u>, którego celem jest zapewnienie – przez eliminację potencjalnych konkurentów - przede wszystkim efektów sprzedaży zestawów sprzętowo-programowych danego oferenta (lub rzadziej producenta). Uzasadnieniem do konkretnego wyboru ma być szeroka ideologia pedagogiczna, bazująca na modnych pojęciach jak multimedialny, TIK, itp. Przy głębszej analizie zakresu i koncepcji łatwo można odkryć, że centrum takie proponuje niewiele</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>korzyści. W części badawczej pilotażu Cyfrowej szkoły stwierdzono, że 92% badanych uczniów ma w domu dostęp do internetu i niezbędny do tego sprzęt. Jaką nowością będą dla takich uczniów multimedia w centrum? Takich porównań można wykonać względem wielu aspektów, propagowanych pod tym hasłem .</p> <p>Na rynku znane jest tzw. <u>Multicentrum</u> oferowane jako „pedagogiczna unikalność” przez Izraelską firmę Degem (jeśli jeszcze tak się nazywa), będące rzekomo cudownym środkiem na uzdrowienie znacznej części wyżej opisanych problemów</p> <p>Oceńm – na podstawie dostępnych mi materiałów, wizytacji jednego z już zorganizowanych centrów w Polsce oraz ocen osób mających Kon-takt z tym zjawiskiem – że zakup tego, lub podobnych zestawów jest zbędny, gdyż nie wpłynie w żaden znaczący sposób, na żaden ważny aspekt funkcjonowania oświaty w danym mieście czy regionie.</p> <p>Uwagi ogólne::</p> <p>1/ Jest to zamierzenie sklecone bez głębszej koncepcji organizacyjnej i dydaktycznej jakkolwiek operujące modnymi, chwytliwymi pojęciami jak multi oraz licznymi wtrętami cudzoziemskimi dla uatrakcyjnienia ogólnej oferty</p> <p>2/ Koncepcja wpisuje się w panującą modę na wyprowadzanie zajęć z przedmiotów przyrodniczych na rozrywkowe imprezy poza- szkolne typu pikniki, festiwale, „<u>multicentra</u>”, wizyty w muzeach, szkołach wyższych, itp., które choć organizowane w różnym wymiarze od ponad 20 lat, poziomu nauczania nie poprawiły.</p> <p>3/ Trudno w pełni ocenić zakres i możliwości funkcjonalne, gdyż w dostępnych materiałach informacyjnych występują różnice w zestawieniach i opisach, i nie wiadomo czy to pomyłki drukarskie czy następstwo Ewolucji koncepcji</p> <p>4/ Całość multicentrum ma charakter raczej rozrywkowy (w środowisku mówi się popularyzatorski) , w większości działań dość luźno</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>związany ze standardowymi programami szkolnymi a więc wsparcie dla normalnego procesu dydaktycznego jest niewielkie</p> <p>5/ Zakres tematyczny i znaczny zakres wiekowy grup docelowych użytkowników multicentrum będzie stwarzał znaczne wymagania względem pomieszczeń, gdyż zajęcia dla przedszkolaków raczej nie mogą odbywać się wraz z uczniami szkół ponadgimnazjalnych a muzyka razem z techniką</p> <p>6/ Potrzeby w zakresie pomieszczeń mogą spowodować dalsze potrzeby odnośnie niektórych elementów wyposażenia dodatkowego jak multimedia, komputery, itp.</p> <p>7/ W jednym z dokumentów informacyjnych proponuje się semestralne lub trymestralne ujęcie treści nauczania co w proponowanym kształcie organizacyjnym jest zupełnie niemożliwe, bądź możliwe dla bardzo niewielkiej ilości szkół, gdyż nie sądzę aby udało się zapewnić dostępność multicentrum w wymiarze większym niż 50 h tygodniowo</p> <p>8/ Biorąc pod uwagę fragmentaryczne do-pasowanie multicentrum do standardowych programów nauczania nawet przy intensywnym korzystaniu z nie zapewnia ono należytej realizacji programów nauczania na poziomie szkół do maturalnych</p> <p>9/ Nawet w proponowanym kształcie multicentrum wygeneruje dodatkowe koszty personalne, gdyż bez dodatkowego, prze-szkolonego i zatrudnionego na stałe personelu nie będzie ono funkcjonować</p> <p>10/ Uwagi odnośnie wycen stosowanych w kalkulacji wskazują, że podobne rozwiązanie można zorganizować znacznie mniejszym kosztem i z mniejszymi kosztami Generowanymi na przyszłość (dodatkowy personel, koszty pomieszczeń)</p> <p>11/ W rozbiciu na poszczególne działy tematyczne, jest to wyposażenie dydaktyczne powszechnie spotykane na rynku krajowym i w jakimś wymiarze – niestety zbyt małym - szkoły zw. zawodowe –nabywają je indywidualnie, jako wyposażenie poszczególnych pracowni przedmiotowych</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>12/ Wyposażenie do działów charakteru technicznego jak MultiTechnika jest dobrane dość reprezentatywnie dla średnich szkół technicznych, ale zbliżone zakresem zestawu znajdują się na wyposażeniu (choć w niewystarczającej ilości) większości szkół zawodowych w województwach i ich sprzęt w pierwszej chwili należałoby uzupełnić i ewentualnie wykorzystać w sposób „między-szkolny”</p> <p>13/ Poza samą nazwą trudno w multicentrum dopatrzeć się czegoś nadzwyczajnego, co jest niepowtarzalne a przez to zwolnione z obowiązku przeprowadzania postępowania przetargowego.</p> <p>14/ Posiadana przez oferenta kopia zezwolenia UZP na zakup multicentrum z wolnej ręki przez m. Wrocław jest nieaktualne po ostatniej nowelizacji ustawy o zam. publ.</p> <p>15/ <u>Informacje Cenowe o tym tworze wskazują, że jest to przedsięwzięcie zupełnie nieuzasadnione ekonomicznie, gdyż za podawaną kwotę można w pełni wyposażyc kompletne pracownie przyrodnicze w 8-10 szkołach.</u></p> <p><u>16/ Najefektywniejszym sposobem podniesienia poziomu nauczania prz. przyrodniczych a zarazem wykorzystania dostępnych środków zamiast Multicentrum są pracownie przedmiotowe, których za tę kwotę można dostarczyć znacznie więcej (ok.10 pracowni fizycznych lub po 14 pracowni chemicznych lub biologicznych dla gimnazjum bądź liceum, ewentualnie szkół zawodowych), ponadto bez dodatkowych kosztów osobowych i eksploatacyjnych związanych z dodatkowymi pomieszczeniami i personelem</u></p> <p>17/ Multicentra odznaczają się incydentalnym oddziaływaniem na dzieci, gdyż nie jest możliwe czasowe i organizacyjne zalewnienie nauczania uczniów z kilku szkół tylko w multicentrum, zwłaszcza w warunkach gdy znaczna część uczniów i tak musi dojeżdżać do macierzystej szkoły.</p> <p>18/ Wyjazdy do multicentrow powodują dodatkowe problemy w planowym funkcjonowaniu szkół jak konieczność zmian w planach, zastępstwa</p>	
--	--	--	--	---	--

				nauczycieli, transport , itp. 19/ Brak gwarancji, że beneficjenci wsparcia znajdą środki na utrzymywanie centrów po zakończeniu wsparcia unijnego. Dotychczas same do ponoszenia takich kosztów się nie kwapią Sądzę, że nawet ta pobieżna analiza pozwala należycie oszacować zyski i straty z organizacji multicentrow i uzasadnia zgłoszoną uwagę		
489.	s.103 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	przykładowe działania - inwestycję w infrastrukturę przedszkolną- wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, dla wyrównania dostępu do ww. usług (...)	- inwestycję w infrastrukturę przedszkolną- wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, dla wyrównania standardów do ww. usług (...)	umożliwienie podnoszenia standardów istniejącej już infrastruktury	Urząd Gminy Kurzętnik	Uwaga nieuwzględniona Umowa Partnerstwa przyjęta przez Radę Ministrów w8 stycznia 2014 r. wskazuje, iż w zakresie edukacji przedszkolnej wsparcie ukierunkowane zostanie na zmniejszenie dysproporcji w upowszechnianiu edukacji przedszkolnej na słabiej rozwiniętych obszarach, w tym obszarach wiejskich, oraz wspieranie dostępności w aglomeracjach i na obszarach miejskich. Stąd wsparcie w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 10.4 skupia się na wyrównaniu dostępu a nie podniesieniu standardów.

490.	s.104 Działanie 8.2 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową	(...)Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: nie przewiduje się(...)	(...)Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: przewidywane wykorzystanie instrumentów finansowych (...)	Zakres wsparcia w ramach Instrumentu finansowego -inicjatywy Jessica obejmuje edukację.	Gmina Miasto Działdowo	Uwaga nieuwzględniona Zakres wsparcia instrumentami finansowymi wynika z badania ex ante.
Sekcja 2.9. - Oś Regionalny rynek pracy						
491.	s. 107 Działanie 9.1 Zwiększenie zatrudnienia	Powyższe dane świadczą o potrzebie podjęcia działań mających na celu poprawę dostępu do zatrudnienia osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo. Działania te powinny być realizowane m.in. w inteligentnych specjalizacjach określonych w Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2025 , którymi są: ekonomia wody, żywność wysokiej jakości oraz drewno i meblarstwo	Powyższe dane świadczą o potrzebie podjęcia działań mających na celu poprawę dostępu do zatrudnienia osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo.	Proponujemy nie zawężyć grupy podmiotów w których może być zwiększone zatrudnienie. celem jest poprawa dostępu do zatrudnienia, nie należy zawężyć obszaru realizacji działań, gdyż tylko duże miasta i ośrodki będą mogły z nich skorzystać. Pomimo, że z zapisu wynika, że m.in. w inteligentnych specjalizacjach określonych w strategii rozwoju.	Starostwo Powiatowe w Pisz	Uwaga uwzględniona
492.	s. 108 Działanie 9.1 Zwiększenie zatrudnienia	Typy beneficjentów: Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	Typy beneficjentów: Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	Jeśli zapis wszystkie podmioty oznacza przedsiębiorców i izby gospodarcze to może zostać.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga uwzględniona. Typy beneficjentów określono na dużym stopniu ogólności.
493.	s. 108 Działanie 9.1 Zwiększenie zatrudnienia	- inne działania określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, realizowane w ramach projektów	Usunięcie zapisu.	Zapis ten nie określa typu operacji/działania, a jedynie wskazuje, że oprócz przedstawionych wyżej są jeszcze inne, które nie zostały doprecyzowane.	Firma B- Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona częściowo. Celem zapisu jest umożliwienie

		pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy.				realizacji wszystkich ustawowo określonych działań mających na celu poprawę dostępu do zatrudnienia osobom pozostającym bez pracy.
494.	s. 108 Działanie 9.1 Zwiększenie zatrudnienia	x	Dodanie opisu dot. systemowego/pozakonkursowego trybu wyboru projektów.	Z opisu zawartego w tej części Programu wynika, że będą realizowane również projekty w trybie pozakonkursowym, jednak nie przedstawiono tego trybu wyboru projektów.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona. W ramach PI 8.5 nie przewiduje się aktualnie trybu pozakonkursowego.
495.	s. 108 Działanie 9.1 Zwiększenie zatrudnienia	Typy beneficjentów brak zapisu	- organizacje pozarządowe	Organizacje pozarządowe odgrywają coraz większą rolę w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona. Typy beneficjentów określono na dużym stopniu ogólności.
496.	s. 108 Działanie 9.1 Zwiększenie zatrudnienia	Przykładowe działania/ typy przedsięwzięć brak zapisu	dodanie: wsparcia zatrudnienia wspomaganego	Zatrudnienie wspomagane jest jednym z najlepszych instrumentów aktywizacji zawodowej stosowanych na świecie, ale także przez niektóre podmioty w Polsce. charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem efektywności zatrudnienia	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona.
497.	s. 108 Działanie 9.1 Zwiększenie zatrudnienia	Liczba osób w wieku 25-30 lat objętych wsparciem w programie	Liczba osób w wieku 18-30 lat objętych wsparciem w programie	Nie należy zawęźać grupy osób objętych wsparciem.	Starostwo Powiatowe w Piszcu	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z linią demarkacyjną wsparcie usług skierowanych do osób poniżej 25 roku życia przewidziano na poziomie krajowym w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój

						2014-2020.
498.	s. 110 Działanie 9.2. Nowe miejsca pracy	Według danych GUS w 2012 roku zatrudnił on 78,9% ogółu pracujących w regionie.	Weryfikacja poprawności przytoczonych danych.	Zgodnie z opracowaniem Pracujący w gospodarce narodowej w 2012 roku przedstawione dane odnoszą się do ogółu podmiotów gospodarczych, a nie jedynie do sektora przedsiębiorstw (MMŚP). W sektorze prywatnym odsetek pracujących wyniósł 80%.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona. Dane prawidłowe.
499.	s. 111 Działanie 9.2. Nowe miejsca pracy	- Dotacje na spłatę odsetek	Usunięcie zapisu	Z treści uzasadnienia nie wynika potrzeba podejmowania tego typu przedsięwzięć.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona częściowo. Typ przedsięwzięcia „dotacje na spłatę odsetek” został połączony z działaniem „preferencyjne pożyczki dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej”.
500.	s. 111 Działanie 9.2. Nowe miejsca pracy	Typy przedsięwzięć	Proponujemy dodać jako typ przedsięwzięcia bezzwrotna dotacja na utworzenie miejsca pracy absolwenta szkoły wyższej	Obecna sytuacja na rynku pracy wyklucza osoby młode (absolwentów studiów wyższych), brak doświadczenia i brak możliwości zdobycia doświadczenia w wyuczonym zawodzie powoduje wieloletnie szukanie pracy lub wyjazd do pracy zagranicę.	Fundacja Wspólnego Rozwoju; Kętrzyn	Uwaga bezzasadna Celem PI 8.9 jest stworzenie warunków do powstawania nowych firm, co przekłada się na powstawanie nowych miejsc pracy. W ramach PI 8.9 przewidziano typ przedsięwzięcia, umożliwiający otrzymywanie przez absolwentów szkół wyższych i doktorantów bezzwrotnych dotacji

						na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
501.	s. 111 Działanie 9.2. Nowe miejsca pracy	Podejmowane działania mające na celu wspieranie inicjatyw zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy, powinny obejmować m.in. inteligentne specjalizacje określone w Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, którymi są ekonomia wody, żywność wysokiej jakości oraz drewno i meblarstwo	Podejmowane działania mające na celu wspieranie inicjatyw zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy.	Proponujemy nie zawężyć grupy podmiotów zamierzających zwiększenie zatrudnienia. Na obszarach objętych bardzo wysoką stopą bezrobocia, każda inicjatywa jest niezbędna.	Starostwo Powiatowe w Pisz	Uwaga uwzględniona
502.	s. 111 Działanie 9.2. Nowe miejsca pracy	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: – preferencyjne pożyczki dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć: – preferencyjne pożyczki dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz dla MŚP rozszerzających działalność powiązaną z dodatkowym zatrudnieniem;	Aktywność małych i średnich przedsiębiorstw będzie odgrywała zasadniczą rolę w rozwoju gospodarczym województwa.	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Uwaga nieuwzględniona. PI 8.7 odnosi się do pracy na własny rachunek, a nie wspierania sektora MŚP. Wsparcie rozwój przedsiębiorstw i przedsiębiorczości przewidziano w Osi I <i>Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur</i> .
503.	s. 114 Działanie 9.3 Godzenie pracy i życia prywatnego	- wdrożenie elastycznych form zatrudnienia, w tym: work sharing (okresowej redukcji wymiaru czasu pracy oraz wynagradzania pracownika), telepraca, elastyczne godziny pracy,	- wsparcie dla pracodawców w zakresie wdrożenia elastycznych form zatrudnienia	Pomimo tego, że katalog możliwych do dofinansowania w ramach tego typu operacji EFZ jest otwarty (tj. podano tylko przykłady) postuluje się by nie wykazywać konkretnych form uelastyczniania zatrudnienia. W praktyce występuje znacznie więcej możliwości, a dodatkowo dziedziną tą jest rozwojowa, o czym świadczy powstawanie nowych	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona częściowo. Wymienione zostały przykładowe elastyczne formy zatrudnienia – nie

		wypożyczenia pracowników.		form i ich popularyzacja. Zaproponowano również, by dookreślić odbiorcę tego typu projektów, gdyż to w znacznej mierze (przede wszystkim) wdrożenie EFZ zależy od pracodawcy i wymaga niejednokrotnie reorganizacji funkcjonowania podmiotu.		jest to katalog zamknięty. Uwaga odnośnie zastosowania wsparcia dla pracodawców w zakresie wdrożenia elastycznych form zatrudnienia zawiera się w dotychczas zaprezentowanym typie przedsięwzięcia, który umożliwia pracodawcom, jako potencjalnym beneficjentom, wdrożenie elastycznych form zatrudnienia
504.	s. 117 Działanie 9.4 Rozwój oraz adaptacja do zmian	x	- opracowanie i wdrażanie strategii zarządzania różnorodnością , w tym wiekiem.	Proponuje się w obliczu wyzwań demograficznych związanych ze starzeniem się społeczeństwa regionu, aby RPO umożliwiło wdrożenie w przedsiębiorstwach strategii związanych z podejściem do pracowników 50+ oraz innych grup, które należą do osób defaworyzowanych na rynku pracy (w szczególnej sytuacji, w tym także osób niepełnosprawnych).	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona W ramach PI 8.9 przewidziano m.in. wsparcie usług rozwojowych dla przedsiębiorstw sektora MŚP w oparciu o podejście popytowe, co zawiera opracowani i wdrożenie strategii zarządzania różnorodnością, w tym wiekiem. Bardzo szczegółowe sformułowanie typów operacji nastąpi na etapie

						tworzenia dokumentów wdrożeniowych.
505.	s. 121 Działanie 9.5. Zdrowie i aktywność	Przykładowe działania/typy przedsięwzięć...	Prosimy ująć dodatkowy typ działania jakim jest przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym poprzez aktywność fizyczną.	Wcześniejsze wykrywanie chorób cywilizacyjnych jest działaniem ex post. Należy skupić się na przeciwdziałaniu powstawaniu tych chorób głównie przez aktywność fizyczną. Aktywność fizyczna jest najlepszą profilaktyką zdrowia w długim okresie czasu co zostało udowodnione naukowo. Wcześniejsze wykrywanie raka nie ograniczy skali jego występowania. Należy skupić się na identyfikacji i przeciwdziałaniu powstawania tych schorzeń. Edukacja społeczeństwa w zakresie zdrowego stylu życia, aktywnych form wypoczynku, dbania o swoje zdrowie i kondycję fizyczną.	Instytut Edukacji i Sportu, Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona. Celem PI 8.10 jest zmniejszenie poziomu dezaktywacji zawodowej ze względu na chorobę lub niepełnosprawność. Wsparcie aktywności fizycznej nie jest kwalifikowane.
Sekcja 2.10. – Oś Włączenie społeczne						
506.	s. 123 Uwaga ogólna	x	Dofinansowanie 85% na budowę, przebudowę, adaptację i modernizację placówek wychowania przedszkolnego i żłobków.	Pilne rozwiązanie naglących problemów mieszkańców zapobieganie długotrwałemu wykluczeniu zawodowemu, zapobieganie zapaści demograficznej, zapobieganie emigracji i wyludnieniu regionu, stworzenie miejsc pracy, wyrównanie szans edukacyjnych.	Urząd Gminy w Łukcie	Uwaga nieuwzględniona. Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną przewidziano w PI 10.4
507.	s. 123 Tabela	Brak	Priorytet Inwestycyjny 9.3: wspieranie przedsiębiorstw społecznych Cel: Wzmocnienie przedsiębiorstw społecznych oraz ich roli w dostarczaniu usług społecznych poprzez rozwój infrastruktury tych podmiotów	Umowa partnerstwa w ramach celu tematycznego: 'promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją' założyła możliwość realizacji priorytetu 9.3: wspieranie przedsiębiorczości społecznej (Umowa Partnerstwa str 99). Rozwój przedsiębiorczości społecznej na Warmii i Mazurach jest w ostatnim okresie bardzo intensywny, ale jednocześnie widać trudności wielu podmiotów ekonomii społecznej w realizacji założonych działań i ograniczonym rozwoju. jednym z ważnych powodów takiego stanu jest słabe	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Biskupcu	Uwaga nieuwzględniona. Wsparcie inwestycyjne podmiotów ekonomii społecznej (modernizacja lub adaptacja obiektu do prowadzenia działalności przez

				<p>zaplecze infrastrukturalne i ograniczone zasoby przedsiębiorczości społecznej. realizacja zaplanowanych w RPO działań na rzecz „włączenia społecznego” stała by się komplementarna, gdyby możliwe byłoby zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem poprzez dofinansowanie przedsiębiorczości społecznej nie tylko ze środków EFS ale również EFRR.</p> <p>Korzyści:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej - rozwój klastrów i innych form zrzeszających przedsiębiorców społecznych - rozwój i unowocześnienie wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej. 		<p>podmioty ekonomii społecznej, zakup środków trwałych, wyposażenie) przewidziano w ramach PI 9.8 finansowanego z EFS.</p>
508.	s. 123	Brak	<p>Priorytet Inwestycyjny 9.3: wspieranie przedsiębiorstw społecznych Cel: Wzmocnienie przedsiębiorstw społecznych oraz ich roli w dostarczaniu usług społecznych poprzez rozwój infrastruktury tych podmiotów</p>	<p>Umowa partnerstwa w ramach celu tematycznego: ‘promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją’ założyła możliwość realizacji priorytetu 9.3: wspieranie przedsiębiorczości społecznej (Umowa Partnerstwa str 99). Rozwój przedsiębiorczości społecznej na Warmii i Mazurach jest w ostatnim okresie bardzo intensywny, ale jednocześnie widać trudności wielu podmiotów ekonomii społecznej w realizacji założonych działań i ograniczonym rozwoju. jednym z ważnych powodów takiego stanu jest słabe zaplecze infrastrukturalne i ograniczone zasoby przedsiębiorczości społecznej. realizacja zaplanowanych w RPO działań na rzecz „włączenia społecznego” stała by się komplementarna, gdyby możliwe byłoby zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem poprzez dofinansowanie przedsiębiorczości społecznej nie tylko ze środków EFS ale również EFRR.</p> <p>Korzyści:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy 	<p>Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wsparcie inwestycyjne podmiotów ekonomii społecznej (modernizacja lub adaptacja obiektu do prowadzenia działalności przez podmioty ekonomii społecznej, zakup środków trwałych, wyposażenie) przewidziano w ramach PI 9.8 finansowanego z EFS.</p>

				społecznej - rozwój klastrów i innych form zrzeszających przedsiębiorców społecznych - rozwój i unowocześnienie wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej.		
509.	uwaga ogólna Działanie 10.1 Integracja zawodowa	x	Uwzględnienie w RPO założeń realizacji polityki społecznej i ukierunkowanie wsparcia przede wszystkim na integrację społeczną, a dopiero w dalszej kolejności na integrację z rynkiem pracy.	Realizacja zadań projektowych przez jednostki sektora pomocy i integracji społecznej jest ściśle powiązana z zapisami zawartymi w ustawie o pomocy społecznej. Zadaniem państwa w sferze integracji społecznej jest: (art. 1 ust. 1 uops) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Art. 3 ust. 2 uops stanowi zaś, że kluczowym zadaniem jednostek sektora jest: podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Tym samym od jednostek sektora pomocy społecznej wymagać należy przede wszystkim realizacji projektów skoncentrowanych na procesie usamodzielniania osób i rodzin i ich integracji ze środowiskiem (integracja społeczna). Stawianie OPS wymagań ściśle wiążących ich działania z rynkiem pracy (praktyki, staże itd.) wykracza daleko poza zakres zadań OPS i skutkuje realizacją działań, do których pracownicy OPS nie są profesjonalnie przygotowani. Ponadto proces usamodzielnienia osób i rodzin jest kluczowym (bazowym) procesem społecznym, który powinien być skoncentrowany na wywołaniu trwałej, a nie pozornej zmianę społeczną. Często działania z tego zakresu (aktywizacji zdrowotnej, społecznej) mają długotrwały charakter i wykraczają poza okres roku budżetowego. Tylko w przypadku gdy OPS realizują zadania zgodne z ustawą - projekt zgodnie z metodologią projektową - stanowi narzędzie wykonania zadań. Z ustaleń raportu metaewaluacyjnego MRR wynika, że „warto, by OPSy i PCPRy koncentrowały się bardziej na integracji społecznej swoich beneficjentów, wspierały osoby	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona. Zgodnie z Umową Partnerstwa realizacja CT 9 ma poprawić zdolność do zatrudnienia. Niemniej jednak w celu szczegółowym PI 9.4, a także w opisie typów i przykładach przedsięwzięć bardziej uwypuklono aspekt społeczny.

				wykluczone społecznie i wzmacniały ich potencjał – natomiast aktywizacja zawodowa powinna następować przez wyspecjalizowane do tego instytucje rynku pracy” (str. 60). Jednocześnie wskazuje się na dobre efekty stosowania instrumentów aktywnej integracji społecznej, które powinny być szerzej stosowane i promowane wśród jednostek pomocy społecznej.		
510.	s. 123 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Działanie 10.1 Integracja społeczna i zawodowa	Pomimo tego, że docelowym efektem podejmowanych z EFS działań jest integracja z rynkiem pracy, w przypadku problematyki wykluczenia społecznego i przeciwdziałania ubóstwu należy pamiętać, że dla aktywizacji zawodowej kluczowe znaczenie ma uprzednia aktywizacja zdrowotna, społeczna i edukacyjna, a więc OPS i inne instytucje pomocy i integracji społecznej powinny zajmować się przygotowaniem osób do podejmowania aktywności związanej z rynkiem pracy, usług i instrumentów rynku pracy dostępnych w publicznych i niepublicznych instytucjach rynku pracy. Należy więc tworzyć odpowiednie warunki do współpracy różnego rodzaju instytucji zajmujących się wykluczeniem społecznym z instytucjami rynku pracy w zakresie realizacji zadań na włączenie społeczne i integrację z rynkiem pracy wspólnych klientów. Wskazują na to także ustalenia metaewaluacji działań OPS i PCPR przeprowadzonej przez MRR (str. 26 i 29). Takie podejście jest zgodne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 (Nowy wymiar aktywnej integracji).	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z europejskim wzorem Programu Operacyjnego należy posługiwać się nazwą Priorytetu Inwestycyjnego, a więc nazwy działań w aktualnej wersji programu nie pojawiają się.
511.	s. 123 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Cel szczegółowy: Rozwój form aktywnej integracji prowadzących do wejścia na rynek pracy	Weryfikacja treści celu	Cel w obecnym brzmieniu kładzie nacisk na narzędzia, środki, formy wsparcia, które stosowane są w ramach integracji społecznej i zawodowej. Sam rozwój form aktywnej integracji nie stanowi wartości samej w sobie. Konieczne jest zdefiniowanie celu o bardziej adekwatnym brzmieniu, zorientowanego na rozwiązywanie problemów społecznych województwa.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona
512.	s. 124 Działanie 10.1	Jedną z grup najbardziej narażonych na	Weryfikacja treści zapisu.	Z jednej strony wskazuje się na potrzebę wsparcia osób 50+, z drugiej poparto tę tezę informacją o	Firma B-Consulting	Uwaga uwzględniona

	Integracja zawodowa	wykluczenie społeczne ze względu na relatywnie niski status ekonomiczny (zagrożenie ubóstwem) oraz niską aktywność społeczną są osoby w wieku 50+. Z danych GUS wynika...		odsetku żyjących w ubóstwie seniorów (w Polsce). Dane te nie są adekwatne do opisu problemu. Następnie wskazano, że grupę tą (nie wiadomo, czy seniorów, czy osób 50+) charakteryzuje „niski poziome doświadczenia zawodowe”. Informacje te wymagają zweryfikowania. O ile można się zgodzić, że osoby 50+ w znacznej większości charakteryzuje wykształcenie zawodowe i często zdezaktualizowane do potrzeb rynku pracy kwalifikacje zawodowe, to trudno odnieść się do wskazanego w treści Programu poziomu doświadczenia zawodowego. Należy również pamiętać, że zgodnie z prowadzonymi badaniami (np. w ramach PARP) jednocześnie występują problemy ze strony pracodawców z wykorzystaniem potencjałów tkwiących w doświadczonych pracownikach 50+.	Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	
513.	s. 125 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Jedną z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym jest młodzież (...) dzieci i młodzież z rodzin korzystających z pomocy społecznej cechują się trudnościami adaptacyjnymi, w tym nieśmiałością lub arogancją, co może zwiększać ryzyko wykluczenia społecznego.	Weryfikacja treści zapisu	Przedstawione wnioski są wyrwane z szerszego kontekstu badania. Dodatkowo ich wartość budzi wątpliwości, jeżeli wynika z nich, że nieśmiałość lub arogancja (związana z nadmiernie śmiałym zachowaniem) prowadzić może do wykluczenia społecznego. W tym kontekście jakiegokolwiek inne czynniki również „mogą” zwiększać ryzyko wykluczenia społecznego (np. otyłość, niedowaga, zbyt długie włosy).	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona.
514.	s. 125 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Treść uzasadnienia	Integracja treści, całościowa prezentacja wyzwań związanych z wykluczeniem społecznym i ubóstwem.	Obecne zapisy traktują poszczególne aspekty polityki społecznej oddzielnie, w rzeczywistości są one jednak ściśle ze sobą powiązane i w taki sposób należy je przedstawiać. System wsparcia dot. wykluczenia społecznego związany jest zarówno z odpowiednią diagnozą problemów, jak i instytucjonalnym wsparciem, przy czym nie powinno się ono ograniczać jedynie do zwiększenia kompetencji personelu pomocy społecznej, ale również inwestowania w realizowane przez nie (a bez wsparcia EFS nieodpowiednio dofinansowane) działania z zakresu aktywnej integracji. Jednocześnie	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona. W PI 9.4 założono kompleksowość wsparcia, a także zindywidualizowane podejście do aktywizacji osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem

				<p>instytucje publiczne powinny prowadzić swoje działania w powiązaniu z inicjatywami oddolnymi po stronie podmiotów ekonomii społecznej i instytucji trzeciego sektora. Działania te powinny się zająć. Uzasadnienie wyboru priorytetów powinno uwzględniać całość systemu wsparcia.</p> <p>Inkluzja społeczna jest procesem. Nie może być traktowana jako działania doraźne. Obecnie tak została potraktowana – skutkiem tego jest wiele mało efektywnych projektów - zakładających, że proces społecznej zmiany odbędzie się np. poprzez 2miesięczny cykl doradztwa i kursów zawodowych. W przypadku osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 60 – 70 % przypadków mamy do czynienia ze środowiskami, w których dysfunkcje są sprzężone, a uzależnienie jest dziedziczne w 2 lub 3 pokoleniu tworząc swoisty model funkcjonowania społecznego oparty o bezpieczeństwo socjalne uzyskane kosztem minimalizacji potrzeb. W takim przypadku konieczne jest odwrócenie tego negatywnego procesu - ma to jednak charakter długotrwałego procesu. Wymaga to kompleksowego i zindywidualizowanego podejścia opartego o ścieżki integracji (opisane poniżej). Przy czym należy umożliwić realizację wieloletnich projektów skierowanych do tej samej grupy osób (i ich środowiska). Proponuje się zatem przyjęcie założenia 6 letnich umów ramowych, w ramach których elastycznie ustalane będą cele, produkty i rezultaty udzielanego wsparcia.</p>		<p>społecznym.</p> <p>Kwestie związane z możliwością zastosowania umów ramowych zostaną rozstrzygnięte na etapie wdrażania.</p>
515.	s. 126 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	x	<p>Wprowadzenie nowego przykładowego typu operacji/przedsięwzięcia: - opracowanie i wdrażanie indywidualnych ścieżek reintegracji społecznej i zawodowej;</p>	<p>Proponujemy w szerszym zakresie wykorzystanie ścieżki reintegracji – jako modelu pracy socjalnej. Postuluje się wprowadzenie zestandaryzowanego narzędzia diagnozowania (w oparciu o pracę socjalną oraz specjalistyczne usługi np. psychologiczne, zdrowotne) i realizacji ścieżki wsparcia ukierunkowanej na włączenie społeczne. Przy czym ścieżka ta nie powinna być narzędziem jednorazowym (w jednym projekcie), ale powinna należeć do dokumentacji klienta OPS (całej rodziny) i niejako za nim podążać za nim, jeżeli uczestniczy w</p>	<p>Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Proponowany w uwadze typ operacji/przedsięwzięcia zawiera się w typach przedsięwzięć zaprezentowanych w PI 9.4 projektu RPO WiM 2014-2020.</p>

				<p>kilku projektach bądź w działaniach rozciągniętych w dłuższym okresie trwania. Ścieżka może być weryfikowana i zmieniana wg opracowanego standardu. Ścieżka ma na celu ustalenie takiej kombinacji form wsparcia (instrumentów aktywnej integracji oraz wsparcia towarzyszącego), które powinny być ułożone w logiczny ciąg prowadzący do uzyskania samodzielności na otwartym rynku pracy. Nie wystarczy tu indywidualna diagnoza potrzeb - bowiem często w obecnych projektach zamieniała się ona w listę życzeń, ponadto potrzeby BO wymagają weryfikacji z wiedzą o jego środowisku i rynku pracy. Tą wiedzą dysponują właśnie JOPS. Stosowane obecnie diagnozy psychologiczne i psychospołeczne nie powinny występować jako jedyne instrumenty służące rozwiązaniu sytuacji, gdyż istotna jest wiedza o środowisku, która skumulowana jest w JOPS (np. poprzez ciągłą pracę z klientem przez dłuższy okres czasu).</p>		<p>Szczegółowe kwestie wdrożeniowe zostaną podane analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegółwiających RPO WiM 2014-2020.</p>
516.	s. 126 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Grupy docelowe: -osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	Grupy docelowe: -osoby wykluczone społecznie -osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	<p>Możliwość objęcia wsparciem także osoby odbywające karę pozbawienia wolności i zaproponowanie innych form pomocy np. kluby pracy, doradztwo (w ramach programu operacyjnego POWER będzie realizowany duży projekt systemowy i jedyną formą wsparcia będą szkolenia zawodowe dla skazanych).</p>	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Olsztynie	Uwaga uwzględniona.
517.	s. 126 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Grupy docelowe: -osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	Grupy docelowe: -osoby wykluczone społecznie -osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	<p>Możliwość objęcia wsparciem także osoby odbywające karę pozbawienia wolności i zaproponowanie innych form pomocy np. kluby pracy, doradztwo (w ramach programu operacyjnego POWER będzie realizowany duży projekt systemowy i jedyną formą wsparcia będą szkolenia zawodowe dla skazanych).</p>	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Białymstoku	Uwaga uwzględniona.
518.	s. 126 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Typy beneficjentów: -jst -OHP, -ROPS -podmioty (...)	Typy beneficjentów: -jst -OHP, -ROPS -podmioty (...) -państwowe jednostki budżetowe	<p>Rozszerzenie zakresu typu beneficjentów pozwoli na realizowanie przez służbę więzienną projektów oferujących inne formy wsparcia poza szkoleniami oraz możliwość realizacji projektów w partnerstwie z innymi instytucjami działającymi w obszarze pomocy osobom wykluczonym społ. i zagrożonym wykluczeniem społecznym.</p>	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Olsztynie	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Typy beneficjentów określono na dużym stopniu ogólności.</p> <p>Jednocześnie należy</p>

						mieć na uwadze Linie Demarkacyjną zgodnie z którą, Służba Więzienna może aplikować wyłącznie na poziomie krajowym w ramach Projektu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.
519.	s. 126 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Typy beneficjentów: -jst -OHP, -ROPS -podmioty (...)	Typy beneficjentów: -jst -OHP, -ROPS -podmioty (...) -państwowe jednostki budżetowe	Rozszerzenie zakresu typu beneficjentów pozwoli na realizowanie przez służbę więzienną projektów oferujących inne formy wsparcia poza szkoleniami oraz możliwość realizacji projektów w partnerstwie z innymi instytucjami działającymi w obszarze pomocy osobom wykluczonym społ. i zagrożonym wykluczeniem społecznym.	Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Białymstoku	Uwaga uwzględniona. Typy beneficjentów określono na dużym stopniu ogólności. Jednocześnie należy mieć na uwadze Linie Demarkacyjną zgodnie z którą, Służba Więzienna może aplikować wyłącznie na poziomie krajowym w ramach Projektu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.
520.	s. 126 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Przykładowe działania zapewnienie kompleksowego wsparcia umożliwiającego nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych i naukę zawodu, zdobywania doświadczenia	zapewnienie kompleksowego wsparcia umożliwiającego nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych i naukę zawodu, zdobywania doświadczenia zawodowego, rozwoju umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy wśród osób w wieku 15-25 oraz 50+ zagrożonych wykluczeniem społecznym;	Wsparcie nie powinno być ograniczone tylko do jednej z grup szczególnie defaworyzowanych, tym bardziej, że przewidywane typy operacji w dużej mierze są odpowiedzią na specyficzne problemy dotyczące osób młodych mających problemy z zaistnieniem na rynku pracy	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona. Zrezygnowano z uszczegółowienia grup docelowych w przykładowych typach przedsięwzięć, aby nie ograniczać możliwości wsparcia.

		kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy wśród osób w wieku 50+ zagrożonych wykluczeniem społecznym;				Oznacza to, że wsparcie będzie skierowane do wszystkich grup docelowych określonych w PI 9.4.
521.	s. 126 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Przykładowe działania brak zapisu	- JST - instytucje otoczenia biznesu - OPS, PCPR, PUP - instytucje rynku pracy i pomocy społecznej	Wymienione grupy beneficjentów docelowych stanowią ważną grupę interesariuszy w kontekście planowanych w ramach osi działań na rzecz tworzenia i rozwoju sieci, paktów i partnerstw mających na celu rozwój ekonomii społecznej	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona. Typy beneficjentów określono na dużym stopniu ogólności.
522.	s. 126 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	Przykładowe działania brak zapisu	zapewnienie kompleksowego wsparcia umożliwiającego samodzielne funkcjonowanie, obejmujące w uzasadnionych przypadkach mieszkalnictwo treningowe i chronione, oraz nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych i naukę zawodu, zdobywania doświadczenia zawodowego, rozwoju umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy wśród osób niepełnosprawnych	Osoby niepełnosprawne w tym intelektualnie, wymagają szczególnego wsparcia, obejmującego także wykształcenia umiejętności i postaw umożliwiających samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona. Zgłoszone w uwagach typy operacji zawierają się w przykładowych działaniach/typach przedsięwzięć przedstawionych w PI 9.4 projektu RPO WiM 2014-2020, tj. aktywizacja osób i rodzin wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym społeczna, zawodowa, edukacyjna, zdrowotna. Bardzo szczegółowe sformułowanie typów operacji

						nastąpi na etapie tworzenia dokumentów wdrożeniowych.
523.	s. 128 Działanie 10.1 Integracja zawodowa	x	Wprowadzenie trybu pozakonkursowego dla ośrodków pomocy	<p>Utrzymanie systemowego charakteru wsparcia w ramach działań związanych z zagrożeniem wykluczeniem społecznym i wykluczeniem społecznym oraz walki z ubóstwem realizowanych przez wyspecjalizowane jednostki, jakimi są ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie. Podjęcie decyzji o zaangażowaniu jednostek pomocy społecznej w realizację projektów w ramach EFS z perspektywy czasu uznać trzeba za rozwiązanie o charakterze pozytywnym, tym bardziej, że dzięki temu procesowi następuje zmiana z podejścia biernego opartego tylko i wyłącznie o instrumenty finansowe do aktywnych działań zorientowanych na integrację klientów pomocy społecznej z rynkiem pracy. Ten kierunek zmian powinien być podtrzymany, a zebrane doświadczenia wykorzystane w następnym okresie programowania.</p> <p>O pozytywnym wpływie zaangażowania JOPS w realizację projektów PO KL świadczą także dane pochodzące z ewaluacji (np. województwa pomorskiego, podkarpackiego), a problemy napotymane przez beneficjentów systemowych są zbliżone do problemów beneficjentów konkursowych (dotyczą np. informacji o możliwości dofinansowania przedsięwzięcia, procedur ubiegania się o środki i rozliczania projektów oraz komunikacji i nadzoru ze strony IP). Zgodnie z wynikami metaewaluacji projektów systemowych OPS i PCPR w ramach Priorytetu VII PO KL (MRR, maj 2011) potencjał JOPS jest zróżnicowany i w znacznej mierze uzależniony od wielkości jednostki. Jednak wnioski wskazują na to, że potencjał jest „zapewniony”. Działania aktywne wymagają natomiast wzmocnienia kadrowego JOPS i umożliwienia korzystania ze strumienia finansowego na pracę socjalną, chociażby poprzez „odpisy”</p>	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona. W tym obszarze wsparcia przewidziano tylko tryb konkursowy.

				<p>odsetka wykorzystywanych na formy aktywne środków (w ramach projektów EFS) na wzór rozwiązań zastosowanych w powiatowych urzędach pracy (możliwość finansowania wynagrodzenia osób zaangażowanych w działania o charakterze proaktywnym).</p> <p>Rezygnacja z systemowego sposobu wdrażania projektów pozbawi te podmioty istotnego źródła finansowania działalności, a także będzie podstawą dowolności realizowanych działań i ich zakresu. W schematach systemowych występuje znacznie większa możliwość standaryzacji usług świadczonych przez JOPS i realizacja spójnej polityki włączenia społecznego na poziomie regionalnym, dla której Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej są inicjatorami i wykonawcami. Projekty są więc narzędziem realizacji polityki regionalnej. Z naszych doświadczeń wynika, że przy rezygnacji z systemowych schematów maksymalnie 30% najbardziej zaangażowanych ośrodków przystąpi do konkursów.</p> <p>Argumentem za realizacją projektów w sposób systemowy są również aktualne doświadczenia inicjowania projektów partnerskich na styku OPS – PCPR. Formuła partnerskiego podejścia do rozwiązywania problemów społecznych jest wartością ważną i należy tego typu działania podtrzymywać i upowszechniać. Istnieje zagrożenie, że doświadczenia tego typu zostaną zaprzepaszczone.</p> <p>Kolejnym argumentem jest działanie JOPS na najniższym poziomie samorządu terytorialnego w oparciu o społeczność lokalną. Umożliwia to z jednej strony najbardziej adekwatne rozpoznanie potrzeb, a z drugiej dostosowanie wsparcia do ich zaspokojenia. W chwili obecnej nawet beneficjenci realizujący projekty w trybie konkursowym skierowane do osób wykluczonych społecznie bardzo często korzystają z tego powodu ze wsparcia właśnie JOPS (dane w oparciu o bieżącą ewaluację wsparcia dla osób niepełnosprawnych).</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				Systemowy sposób wdrażania projektów to wreszcie większe prawdopodobieństwo realizacji budżetu państwa z poszanowaniem zasad zawartych w ustawie o finansach publicznych. Służyć temu mają przede wszystkim zamówienia publiczne, których standardy są stale podnoszone.		
524.	s.131 Działanie 10.2 Dostęp do usług społecznych	Przykładowe działania/ typy przedsięwzięć zwiększenie dostępności do usług umożliwiających aktywizację społeczno-zawodową skierowanych do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	zwiększenie dostępności do usług umożliwiających aktywizację społeczno-zawodową i integrację społeczną, skierowanych do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Istotne jest, by usługi społeczne dostępne były nie tylko w obszarze aktywizacji społecznej, ale również integracji społecznej, jako pierwszego kroku do aktywizacji. Zwiększenie dostępności powinno również obejmować wsparcie podmiotów prowadzących integrację społeczną	Warmińsko-Mazurskiego FOSa	Uwaga uwzględniona.
525.	s. 131 Działanie 10.2 Dostęp do usług społecznych	x	Uwzględnienie w typach przedsięwzięć form wsparcia rodziny.	W uzasadnieniu wyboru priorytetu wiele uwagi poświęcono zagadnieniom funkcjonowania rodzin i ich oddziaływania w środowisku lokalnym, zarówno w odniesieniu do problematyki ubóstwa, społecznego wykluczenia, jak i funkcjonowania osób niepełnosprawnych. Umowa partnerstwa również zakłada znaczny nacisk na wsparcie skierowane do rodzin – proponujemy zatem by w przykładowych typach przedsięwzięć, które będą mogły być dofinansowane w ramach Programu uwzględnić formy wsparcia rodzin, np. „systemową aktywizacją rodzin”. Instrument ten powstał z dążenia do wsparcia rodziny w jej naturalnym środowisku i oparty jest na systemowej koncepcji rodziny jako całości, realizującej szereg kompleksowych i komplementarnych wobec siebie funkcji związanych z niemal wszystkim aspektami życia oraz funkcjonowania w społeczeństwie. Odwołuje się do koncepcji argentyńskiego psychologa, twórcy szkoły terapii strukturalnej - Salvatora Minuchina „rodzinny system ma integralną strukturę, która nie jest prostą sumą elementów składowych, jest to całość, która może być porównywana z żywym organizmem”. Ten	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona. W przykładowych typach przedsięwzięć uwzględniono m.in. świadczenie usług specjalistycznego poradnictwa rodzinnego oraz usług asystenta rodziny. Zastosowanie zaproponowanego instrumentu, którym jest systemowa aktywizacja rodzin (SAR) zostanie rozstrzygnięte na etapie wdrażania.

				<p>cytat obrazuje podejście SAR, które zakłada, że każdy element tego organizmu może mieć wpływ na jego ogólne i szczególne funkcjonowanie (w tym także innych elementów). Stąd osoba zagrożona i wykluczona społecznie nie działa w oderwaniu od najbliższego otoczenia, a całe to otoczenie wymaga wsparcia, gdyż niejednokrotnie kumuluje w sobie, inicjuje bądź przyjmuje skutki związane z oderwaniem od społeczeństwa jej członka. Odbiorcami SAR są całe rodziny – rodzice i opiekunowie oraz ich dzieci, a w rodzinach wielopokoleniowych również pozostali członkowie. Dodatkowo SAR jest skierowany do osób wspierających rodzinę. SAR zakłada współwystępowanie różnego rodzaju instrumentów, które oddziałują na integrację emocjonalną, relacje międzyludzkie, kompetencje rodzicielskie, rozwój psychospołeczny i rozwiązywanie bieżących problemów. Tak sporządzone narzędzie może być wykorzystywane w stosunku do rodzin z dysfunkcjami, z niezaradnością w kwestiach opiekuńczo wychowawczych, ale także i rodzin, których członkowie doświadczeni zostali niepełnosprawnością. Postuluje się również by rodziny (jako takie) zostały uwzględnione w odbiorcach wsparcia.</p>		
526.	s. 131 Działanie 10.2 Dostęp do usług społecznych	x	Wprowadzenie przykładowego typu przedsięwzięć ukierunkowanego na rozwiązywanie problemów funkcjonowania rodzin zastępczych.	<p>Nawiązując do zagadnień związanych z funkcjonowaniem rodzin, proponujemy również uwzględnienie na szerszą skalę zagadnień funkcjonowania rodzin zastępczych i ich relacji z rodzinami biologicznymi, które, co wynika z doświadczeń, wymagają wsparcia, szczególnie skierowanego do dzieci korzystających z pieczy zastępczej, które niejednokrotnie w naturalny sposób dążą do kontaktu z rodzinami biologicznymi, a co ze z różnych względów, natury prawnej, psychologicznej jest niesamowicie trudne i problemowe. Uwzględnienie tego obszaru w RPO związane jest z niedoinwestowaniem instytucji i infrastruktury służącej rozwiązywaniu problemów rodzin zastępczych (np. dotyczących koordynatorów pieczy</p>	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga uwzględniona.

				zastępczej), a także wzrostem statystyk dotyczących liczby dzieci objętych pieczęcią zastępczą i przebywających poza rodziną biologiczną.		
527.	s. 132 Działanie 10.2 Dostęp do usług społecznych	x	Wprowadzenie trybu pozakonkursowego dla PCPR.	Argumentacja dotycząca utrzymania systemowego (poza konkursowego) sposobu wyboru i realizacji projektów w ramach RPO została przedstawiona w odniesieniu do OPS PI 9.4. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na analogię i kontekst realizacji polityki krajowej, który jest podobny, jak ma to miejsce w przypadku Powiatowych Urzędów Pracy w ramach polityki zatrudnienia, co zostało uwzględnione w Programie.	Firma B-Consulting Bartłomiej Gembarowski, Rzeszów	Uwaga nieuwzględniona. W tym obszarze wsparcia przewidziano tylko tryb konkursowy.
528.	s.134-135 Działanie 10.3 Rozwój gospodarki społecznej	Przykładowe działania Brak zapisu	Dotacje i wsparcia pomostowe dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, które podejmują zatrudnienie w podmiotach ekonomii społecznej – organizacjach pozarządowych	Organizacje pozarządowe, podobnie jak spółdzielnie socjalne mogą i powinny tworzyć nowe miejsca pracy w ramach rozwoju swojej działalności statutowej, statutowej odpłatnej oraz gospodarczej. Stabilność tego zatrudnienia często jest dużo większa niż w spółdzielniach socjalnych np. ze względu na realizację wieloletnich kontraktów na zadania publiczne zleczanych przez samorządy lokalne	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	Uwaga uwzględniona częściowo. PI 9.8 dotyczy wspierania przedsiębiorczości społecznej, a nie rozwoju organizacji pozarządowych. Wsparcie może dotyczyć organizacji pozarządowej, jeżeli jest ona przedsiębiorstwem społecznym, zgodnie z definicją zaproponowaną w założeniach Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Dlatego też nie przewiduje się wsparcia na tworzenie miejsc pracy w ramach rozwoju działalności statutowej i statutowej odpłatnej.
529.	s.134-135	Przykładowe działania	Możliwość remontów i adaptacji pomieszczeń na	Rozwój instytucji wsparcia ekonomii społecznej oraz	Elbląskie	Uwaga

	Działanie 10.3 Rozwój gospodarki społecznej	Brak zapisu	potrzeby tworzenia i rozwoju instytucji wsparcia sektora ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych	przedsiębiorstw społecznych jest ograniczony ze względu na niedostosowaną infrastrukturę, która umożliwiła by zwiększenie jakości i ilości świadczonych usług, co bezpośrednio przełoży się na wzrost ich konkurencyjności	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg	niewzględniona. Celem działania nie jest gotowość do świadczenia usług przez instytucje wsparcia sektora ekonomii społecznej, do czego przyczynia się m.in. remont i adaptacja pomieszczeń. Celem działania jest natomiast poprawa dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym poprzez rozwój ekonomii społecznej.
530.	s.136 Działanie 10.3 Rozwój gospodarki społecznej	Typy beneficjentów: - Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST) - Organizacje pozarządowe (NGO) - Podmioty Ekonomii Społecznej (PES) - Instytucje rynku pracy (zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)	Typy beneficjentów: - Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST) - Organizacje pozarządowe (NGO) - Podmioty Ekonomii Społecznej (PES) - Instytucje rynku pracy (zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) - izby gospodarcze	Z uwagi na jeden z celów działania izby gospodarcze mogą realizować projekty polegające na tworzeniu sieci współpracy na rzecz rozwoju innych podmiotów czy grup podmiotów stąd zasadne jest wpisanie tej grupy beneficjentów.	Elbląska Izba Gospodarcza Oddział Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Elbląg	Uwaga uwzględniona. Typy beneficjentów określono na dużym stopniu ogólności.
531.	s.136 Działanie 10.3 Rozwój gospodarki społecznej	Typy beneficjentów Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST)	Proponuje się zapis: Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST) i ich jednostki organizacyjne	W działaniu dotyczącym Ekonomii społecznej wskazany jest jak najszerszy wachlarz podmiotów zaangażowanych w jego realizację	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga uwzględniona. Typy beneficjentów określono na dużym stopniu ogólności.
Sekcja 3 – Plan finansowy programu						

Sekcja 3.2 – Plan finansowy określający całkowitą kwotę środków finansowych przewidzianych jako wkład każdego z funduszy do programu oraz współfinansowanie krajowe, dla całego okresu programowania i każdej osi priorytetowej						
532.	s. 142	Podział alokacji programu między osie priorytetowe, fundusze, kategorie regionów oraz cele tematyczne dla EFRR, EFS i FS (mln EUR) Wsparcie UE 58,10 Wkład krajowy 10,25 Finansowanie ogółem 68,35	Wsparcie UE 60,43 Wkład krajowy 10,66 Finansowanie ogółem 71,09	Umowa partnerstwa pozwala na maksymalny udział pomocy technicznej w całości alokacji RPO w wysokości 3,5%.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego	Uwaga nieuwzględniona W zakresie pomocy technicznej alokacja została ustalona jako konkretna kwota indywidualnie przez MliR.
Sekcja 4 – Zintegrowane podejście terytorialne						
533.	s.143 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego	x	x	Nie ma konieczności zastosowania obszarów strategicznej interwencji ze Strategii województwa. Dlaczego nie uwzględniono takich obszarów jakie zauważają krajowe dokumenty – Żuławy i Strefa Przybrzeżna – marginalizuje się przez to zachodnią część województwa. Jak powstawała Strategia województwa mały ruch graniczny dopiero się rozpoczynał, teraz jest to bardzo duża szansa na ożywienie gospodarcze. Rosjanie wykorzystują S22 i jadą do Trójmiasta dlatego tak ważne jest zatrzymanie ich w rejonie Zalewu Wiślanego, Elbląga. Dwa najbardziej oblegane przez nich przejścia graniczne to Gronowo i Grzechotki, a z nich połączenie drogowe z Olsztynem jest fatalne (droga 507) łatwiejsze jest połączenie z Trójmiastem.	Urząd Miasta Braniewa	Brak uwagi Komentarz właściwy do planowania strategicznego. Regionalny program operacyjny według ustawy o samorządzie województwa jest narzędziem do realizacji Strategii rozwoju województwa, a zatem zidentyfikowany w niej wymiar terytorialny interwencji publicznej musi znaleźć przełożenie w dokumencie wykonawczym jakim jest RPO.
534.	s. 143 Obszary Strategicznej Interwencji –	OSI Miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne Brak zapisu	OSI Miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne Gospodarka niskoemisyjna (działanie 4.3 efektywność energetyczna i odnawialne źródła	Dla miast dużym problem obecnie są emisje gazów cieplarnianych oraz benzopirenow. W związku z tym należy prowadzić działania zmierzające do	Gmina Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona.

	<p>podstawa podejścia terytorialnego;</p> <p>pkt. 1 OSI Miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne</p>		<p>energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowych, P.I. 4.3; działanie 4.4 wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji P.I. 4.7; zrównoważony transport miejski P.I. 4.5)</p>	<p>wykorzystywania odnawialnych źródeł energii oraz rozwijania transportu miejskiego, co pozwoli poprawić jakość powietrza w mieście</p>		<p>Zapisy w tej sekcji zostały przeformułowane.</p> <p>Zaznaczamy, że proponowany zakres interwencji w ramach poszczególnych ZIT zostanie uzupełniony po negocjacjach ze związkami ZIT.</p>
535.	<p>s. 143 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego;</p> <p>pkt. 1 OSI Miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne</p>	<p>Wsparcie odbywać się będzie szczególnie przy pomocy instrumentu ZIT dla Olsztyna i jego obszaru funkcjonalnego. Ponadto przewidziana jest interwencja w ramach poszczególnych osi priorytetowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur P.I.1.1.1 - Infrastruktura transportowa P.I. 7.2 - Obszary wymagające rewitalizacji P.I. 9.2 - Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych P.I.10.4 	<p>Wsparcie odbywać się będzie m.in. przy pomocy instrumentu ZIT dla Olsztyna i jego obszaru funkcjonalnego. Ponadto przewidziana jest interwencja w ramach poszczególnych osi priorytetowych, m.in. w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur P.I.1.1.1 - Infrastruktura transportowa P.I. 7.2 - Obszary wymagające rewitalizacji P.I. 9.2 - Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych P.I.10.4 	<p>Obecne zapisy sugerują, że Olsztyn będzie mógł ubiegać się o dofinansowanie w ramach RPO WiM tylko poprzez ZIT oraz w ściśle określonych priorytetach. Przy zapisach dotyczących wykluczeń dotyczących realizacji ZIT ogranicza się dostęp wszystkich podmiotów stolicy regionu do wsparcia z Unii Europejskiej.</p>	Gmina Olsztyn	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zapisy w tej sekcji zostały przeformułowane.</p> <p>Zaznaczamy, że proponowany zakres interwencji w ramach poszczególnych ZIT zostanie uzupełniony po negocjacjach ze związkami ZIT.</p>
536.	<p>s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego;</p> <p>pkt. 2 OSI Miast i dzielnic miast wymagające rewitalizacji</p>	<p>Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców</p>	<p>Interwencja obejmować będzie miasta.</p>	<p>Próg 5000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia w ramach RPO część miast członkowskich Stowarzyszenia Miast Cittaslow</p>	Igor M. Hutnikiewicz – Dyrektor Departamentu Polityki Jakości UM WWM	<p>Uwaga nieuwzględniona ponieważ jest bezzasadna.</p> <p>W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI.</p>

						Zdanie jest jak najbardziej prawdziwe. Wynika ze strategii rozwoju województwa, ale nie dotyczy całościowej interwencji RPO. Opis wymiaru terytorialnego interwencji znajduje się w osi obszary wymagające rewitalizacji, gdzie mówi się „cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji”, a zatem błędnie zrozumiano treść sekcji 4.
537.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców	Interwencja obejmować będzie miasta.	Próg 5000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia w ramach RPO część miast członkowskich Stowarzyszenia Miast Cittaslow	Urząd Miejski w Bisztyнку	Uwaga nieuwzględniona ponieważ jest bezzasadna. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI.

						Zdanie jest jak najbardziej prawdziwe. Wynika ze strategii rozwoju województwa, ale nie dotyczy całościowej interwencji RPO. Opis wymiaru terytorialnego interwencji znajduje się w osi obszary wymagające rewitalizacji, gdzie mówi się „cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji”, a zatem błędnie zrozumiano treść sekcji 4.
538.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców	Interwencja obejmować będzie miasta.	Próg 5000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia w ramach RPO część miast członkowskich Stowarzyszenia Miast Cittaslow	Urząd Miejski w Dobrym Mieście	Uwaga nieuwzględniona ponieważ jest bezzasadna. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI.

						Zdanie jest jak najbardziej prawdziwe. Wynika ze strategii rozwoju województwa, ale nie dotyczy całościowej interwencji RPO. Opis wymiaru terytorialnego interwencji znajduje się w osi obszary wymagające rewitalizacji, gdzie mówi się „cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji”, a zatem błędnie zrozumiano treść sekcji 4.
539.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców	Interwencja obejmować będzie miasta.	Próg 5000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia w ramach RPO część miast członkowskich Stowarzyszenia Miast Cittaslow	Urząd Miejski w Gołdapi	Uwaga nieuwzględniona ponieważ jest bezzasadna. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI.

						Zdanie jest jak najbardziej prawdziwe. Wynika ze strategii rozwoju województwa, ale nie dotyczy całościowej interwencji RPO. Opis wymiaru terytorialnego interwencji znajduje się w osi obszary wymagające rewitalizacji, gdzie mówi się „cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji”, a zatem błędnie zrozumiano treść sekcji 4.
540.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców	Interwencja obejmować będzie miasta.	Próg 5000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia w ramach RPO część miast członkowskich Stowarzyszenia Miast Cittaslow	Urząd Miejski w Biskupcu	Uwaga nieuwzględniona ponieważ jest bezzasadna. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI.

						Zdanie jest jak najbardziej prawdziwe. Wynika ze strategii rozwoju województwa, ale nie dotyczy całościowej interwencji RPO. Opis wymiaru terytorialnego interwencji znajduje się w osi obszary wymagające rewitalizacji, gdzie mówi się „cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji”, a zatem błędnie zrozumiano treść sekcji 4.
541.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców	Zakończyć zapis na .....oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich.	Eliminacja miast powyżej 5000 mieszkańców. Miasto Ryn posiada niecałe 3000 mieszkańców	Urząd Miasta i Gminy Ryn	Uwaga nieuwzględniona ponieważ jest bezzasadna. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI.

						Zdanie jest jak najbardziej prawdziwe. Wynika ze strategii rozwoju województwa, ale nie dotyczy całościowej interwencji RPO. Opis wymiaru terytorialnego interwencji znajduje się w osi obszary wymagające rewitalizacji, gdzie mówi się „cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji”, a zatem błędnie zrozumiano treść sekcji 4.
542.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców .	Należy wykreślić wskazany zapis.	Określenie dolnej wielkości gmin eliminuje ze wsparcia część miast członkowskich Sieci Miast Cittaslow	Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie	Uwaga nieuwzględniona ponieważ jest bezzasadna. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI.

						Zdanie jest jak najbardziej prawdziwe. Wynika ze strategii rozwoju województwa, ale nie dotyczy całościowej interwencji RPO. Opis wymiaru terytorialnego interwencji znajduje się w osi obszary wymagające rewitalizacji, gdzie mówi się „cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji”, a zatem błędnie zrozumiano treść sekcji 4.
543.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt.. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców	x	Należy wykreślić dolną granicę liczby mieszkańców miast, które obejmować będzie interwencja. Liczba 5 000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia miasta członkowskie Sieci Miast Cittaslow.	Urząd Miejski w Nidzicy	Uwaga nieuwzględniona ponieważ jest bezzasadna. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI.

						Zdanie jest jak najbardziej prawdziwe. Wynika ze strategii rozwoju województwa, ale nie dotyczy całościowej interwencji RPO. Opis wymiaru terytorialnego interwencji znajduje się w osi obszary wymagające rewitalizacji, gdzie mówi się „cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji”, a zatem błędnie zrozumiano treść sekcji 4.
544.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt.. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	x	Należy wykreślić dolną granicę liczby mieszkańców miast, które obejmować będzie interwencja. II akapit powinien otrzymać brzmienie: „Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2).	Liczba 5 000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia miasta członkowskie Sieci Miast Cittaslow.	Gmina Barczewo	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedynymi miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców

						jest Olsztyn i dwa ośrodki subregionalne, Elbląg i Elk. Miasta Cittaslow nie SA jedynymi beneficjentami tego Programu.
545.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt.. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Należy wykreślić dolną granicę liczby mieszkańców miast, które obejmować będzie interwencja. Liczba 5 000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia miasta członkowskie Sieci Miast Cittaslow.	„Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2).		Gmina Miejska Lubawa	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedynymi miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa ośrodki subregionalne, Elbląg i Elk. Miasta Cittaslow nie SA jedynymi beneficjentami tego Programu.
546.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji		Należy wykreślić dolną granicę liczby mieszkańców miast, które obejmować będzie interwencja.	Liczba 5 000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia miasta członkowskie Sieci Miast Cittaslow.	Urząd Miasta i Gminy w Pasymiu	Uwaga nieuwzględniona ponieważ jest bezzasadna. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI. Zdanie jest jak

						najbardziej prawdziwe. Wynika ze strategii rozwoju województwa, ale nie dotyczy całościowej interwencji RPO. Opis wymiaru terytorialnego interwencji znajduje się w osi obszary wymagające rewitalizacji, gdzie mówi się „cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego z preferencjami dla OSI – Aglomeracja Olsztyna, OSI – Ośrodki subregionalne, OSI – Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji”, a zatem błędnie zrozumiano treść sekcji 4.
547.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Próg 50 000 mieszkańców wynika z górnej granicy liczby mieszkańców dla miast Cittaslow	Igor M. Hutnikiewicz – Dyrektor Departamentu Polityki Jakości UM WWM	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedynymi miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa

						ośrodki subregionalne, Elbląg i Ełk. Miasta Cittaslow nie są jedynymi beneficjentami tego Programu.
548.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców. Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2).	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich. II akapit powinien otrzymać brzmienie: <i>„Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2).</i>	Należy wykreślić dolną granicę liczby mieszkańców miast, które obejmować będzie interwencja. Liczba 5 000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia miasta członkowskie Sieci Miast Cittaslow. Wg kryterium miast Cittaslow do tej sieci należeć mogą miasta do 50 tys. mieszkańców. Jako przykład podam, że poniżej 5000 mieszkańców, a należące lub pretendujące do sieci miast Cittaslow na obszarze województwa Warmińsko-Mazurskiego są m.in. takie miasta jak: Górowo Iławeckie, Bisztynek, Reszel, Ryn, Pasym.	Gmina Miejska Górowo Iławeckie	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedynymi miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa ośrodki subregionalne, Elbląg i Ełk. Miasta Cittaslow nie są jedynymi beneficjentami tego Programu.
549.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Próg 50 000 mieszkańców wynika z górnej granicy liczby mieszkańców dla miast Cittaslow	Urząd Miejski w Bisztyнку	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedynymi miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa ośrodki

						subregionalne, Elbląg i Ełk. Miasta Cittaslow nie są jedyne beneficjentami tego Programu.
550.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Próg 50 000 mieszkańców wynika z górnej granicy liczby mieszkańców dla miast Cittaslow	Urząd Miejski w Dobrym Mieście	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedyne miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa ośrodki subregionalne, Elbląg i Ełk. Miasta Cittaslow nie są jedyne beneficjentami tego Programu.
551.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Próg 50 000 mieszkańców wynika z górnej granicy liczby mieszkańców dla miast Cittaslow	Urząd Miejski w Gołdapi	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedyne miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa ośrodki subregionalne, Elbląg

						i Elk. Miasta Cittaslow nie SA jedynymi beneficjentami tego Programu.
552.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w osi Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2.).	Próg 50 000 mieszkańców wynika z górnej granicy liczby mieszkańców dla miast Cittaslow	Urząd Miejski w Biskupcu	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedynymi miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa ośrodki subregionalne, Elbląg i Elk. Miasta Cittaslow nie są jedynymi beneficjentami tego Programu.
553.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	II akapit brzmi: Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2).	II akapit powinien otrzymać brzmienie: „Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2).			Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedynymi miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa ośrodki subregionalne, Elbląg i Elk. Miasta

						Cittaslow nie są jedynymi beneficjentami tego Programu.
554.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt.2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	II akapit: „Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2).	II akapit powinien otrzymać brzmienie: „Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2).		Urząd Miasta i Gminy w Pasymiu	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedynymi miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa ośrodki subregionalne, Elbląg i Ełk. Miasta Cittaslow nie są jedynymi beneficjentami tego Programu.
555.	s.144 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 2 OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji	Interwencja obejmować będzie gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich liczące powyżej 5000 mieszkańców. Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki	W punkcie 2. „OSI Miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji” II akapit powinien otrzymać brzmienie: Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie przede wszystkim w ramach osi priorytetowej Obszary wymagające rewitalizacji (PI 9.2) dla miast do 50 000 mieszkańców oraz przy pomocy instrumentu ZIT (w OSI Aglomeracja Olsztyna i OSI Ośrodki Subregionalne – patrz sekcja 4.2)	Należy wykreślić dolną granicę liczby mieszkańców miast, które obejmować będzie interwencja. Liczba 5 000 mieszkańców eliminuje z programu wsparcia miasta członkowskie Sieci Miast Cittaslow.	Urząd Gminy w Reszlu	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma podstaw ani potrzeby wprowadzania tego typu ograniczenia, ponieważ jedynymi miastami w województwie przekraczającymi tę liczbę mieszkańców jest Olsztyn i dwa ośrodki subregionalne, Elbląg i Ełk. Miasta Cittaslow nie są

		Subregionalne – patrz sekcja 4.2).				jedynymi beneficjentami tego Programu.
556.	s.146 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 5 Miasta subregionalne	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie szczególnie przy pomocy instrumentu ZIT dla Elbląga i Ełku oraz ich obszarów funkcjonalnych. Ponadto przewidziana jest interwencja w ramach poszczególnych osi priorytetowych, w tym: .... Efektywność energetyczna (działanie 4.5. Zrównoważony transport miejski, PI 4.5),	Uwzględnienie miast subregionalnych w działaniu 4.5, z warunkiem nie otrzymania dofinansowania z PO IŚ, uwzględnienie transportu szynowego	Miasta subregionalne nie są przewidziane do wsparcia ramach działania 4.5 Zrównoważony transport miejski, zapis sprzeczny z opisem działania 4.5	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga nieuwzględniona. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI. Treść została przededagowana.
557.	s. 146 Obszary Strategicznej Interwencji – podstawa podejścia terytorialnego; pkt. 5 Miasta subregionalne	Wsparcie w tym OSI odbywać się będzie szczególnie przy pomocy instrumentu ZIT dla Elbląga i Ełku oraz ich obszarów funkcjonalnych. Ponadto przewidziana jest interwencja w ramach poszczególnych osi priorytetowych, w tym: .... Efektywność energetyczna (działanie 4.5. Zrównoważony transport miejski, PI 4.5),	Uwzględnienie miast subregionalnych w działaniu 4.5, z warunkiem nie otrzymania dofinansowania z PO IŚ, uwzględnienie transportu szynowego	Miasta subregionalne, zgodnie z informacjami uzyskanymi na spotkaniu konsultacyjnym w Elblągu, nie są przewidziane do wsparcia ramach działania 4.5 Zrównoważony transport miejski, zapis sprzeczny z opisem działania 4.5	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga nieuwzględniona. W tej sekcji Programu opisujemy zintegrowane podejście do rozwoju terytorialnego na obszarach miejskich, tzn. trzy rodzaje OSI. Treść została przededagowana.
558.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	Instrumenty podejścia terytorialnego Zintegrowane podejście terytorialne będzie realizowane przede wszystkim poprzez:	Instrumenty podejścia terytorialnego Zintegrowane podejście terytorialne będzie realizowane przede wszystkim poprzez: - koncentrację wsparcia na Obszarach Strategicznej Interwencji (OSI) – w odniesieniu do wielu działań/poddziałań wskazano odpowiedni OSI, na	Samorządy Subregionu EGO działające w ramach Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana podejmują od lat inicjatywy na rzecz kooperacyjnego planowania rozwoju z wykorzystaniem dostępnych środków pomocowych. Kolejna perspektywa finansowa UE 2014-2020, w szczególności środki planowane na	Stowarzyszenie EGO Kraina Bociana	Uwaga uwzględniona.

		<p>- koncentrację wsparcia na Obszarach Strategicznej Interwencji (OSI) – w odniesieniu do wielu działań/poddziałań wskazano odpowiedni OSI, na którego terenie będzie można realizować przedsięwzięcia.</p> <p>- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne realizowane na obszarach funkcjonalnych miasta wojewódzkiego (Olsztyna) i dwóch miast subregionalnych (Elbląga i Ełku).</p> <p>- wsparcie obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (sieć „Mazurskich Pereł”), dla którego samorzady lokalne skupione wokół idei rozwoju i promocji krainy WJM przygotowały dokument pt. Wielkie Jeziora Mazurskie – Strategia.</p> <p>W ramach niektórych priorytetów inwestycyjnych na etapie wdrażania stosowane będą preferencje dla projektów z określonych typów OSI lub innego rodzaju preferencje terytorialne.</p>	<p>którego terenie będzie można realizować przedsięwzięcia.</p> <p>- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne realizowane na obszarach funkcjonalnych miasta wojewódzkiego (Olsztyna) i dwóch miast subregionalnych (Elbląga i Ełku).</p> <p>- wsparcie obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (sieć „Mazurskich Pereł”), dla którego samorzady lokalne skupione wokół idei rozwoju i promocji krainy WJM przygotowały dokument pt. Wielkie Jeziora Mazurskie – Strategia.</p> <p>- wsparcie obszaru funkcjonalnego Subregionu EGO , dla którego samorzady szczebla gminnego i powiatowego działające na rzecz rozwoju lokalnego w ramach Stowarzyszenia EGO Kraina Bociana opracowały dokument: „Pro EGO `2014-2020” Program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno-gospodarczej i integracji obszaru funkcjonalnego Subregionu EGO położonego we wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego .</p> <p>W ramach niektórych priorytetów inwestycyjnych na etapie wdrażania stosowane będą preferencje dla projektów z określonych typów OSI lub innego rodzaju preferencje terytorialne.</p>	<p>rozwój w ramach RPO Warmia-Mazury 2014-2020 są wielką szansą na skuteczny rozwój, wpisujący się w Obszary Strategicznej Interwencji na poziomie wojewódzkim. Projekty ujęte w „Pro EGO 2014-2020” są kompleksową propozycją rozwoju Subregionu, który jest trzecim co do wielkości ośrodkiem subregionalnym Warmii i Mazur, ważnym dla rozwoju całego województwa, z planowanym przebiegiem transeuropejskich korytarzy komunikacyjnych (VIA i RAIL Baltica), Subregionem przygranicznym, tranzytowym, turystycznym z jednoczesnymi deficytami rozwojowymi w każdej z tych dziedzin.</p>		
559.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	Instrumenty podejścia terytorialnego Zintegrowane podejście terytorialne będzie	Instrumenty podejścia terytorialnego Zintegrowane podejście terytorialne będzie realizowane przede wszystkim poprzez: - koncentrację wsparcia na Obszarach Strategicznej	x	Urząd Gminy w Reszlu	Uwaga uwzględniona.

		<p>realizowane przede wszystkim poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncentrację wsparcia na Obszarach Strategicznej Interwencji (OSI) – w odniesieniu do wielu działań/poddziałań wskazano odpowiedni OSI, na którego terenie będzie można realizować przedsięwzięcia. - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne realizowane na obszarach funkcjonalnych miasta wojewódzkiego (Olsztyna) i dwóch miast subregionalnych (Elbląga i Ełku). 148 - wsparcie obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (sieć „Mazurskich Pereł”), dla którego samorządy lokalne skupione wokół idei rozwoju i promocji krainy WJM przygotowały dokument pt. Wielkie Jeziora Mazurskie – Strategia. 	<p>Interwencji (OSI) – w odniesieniu do wielu działań/poddziałań wskazano odpowiedni OSI, na którego terenie będzie można realizować przedsięwzięcia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne realizowane na obszarach funkcjonalnych miasta wojewódzkiego (Olsztyna) i dwóch miast subregionalnych (Elbląga i Ełku). - wsparcie obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (sieć „Mazurskich Pereł”), dla którego samorządy lokalne skupione wokół idei rozwoju i promocji krainy WJM przygotowały dokument pt. Wielkie Jeziora Mazurskie – Strategia. - Sieć Miast Cittaslow 			
560.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	x	Należałoby dopisać program PRO EGO – program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części województwa warmińsko - mazurskiego	Na terenie 3 powiatów: ełckiego, oleckiego oraz gołdapskiego zostało zawiązane stowarzyszenie samorządów – Stowarzyszenie EGO Kraina Bociana. Stowarzyszenie od lat działa na rzecz rozwoju społeczno – gospodarczego subregionu EGO. Posiada od lat strategię rozwoju społeczno – gospodarczego a także program rozwoju pro – EGO. w strategii rozwoju społeczno – gospodarczego woj. warmińsko – mazurskiego do 2025 r. mówi się o	Gmina Miasto Ełk	Uwaga uwzględniona.

				wspieraniu subregionu ego i jego rozwoju.		
561.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	brak	Dodać kolejny punkt: - sieć miast Cittaslow	Pozostałe instrumenty podejścia terytorialnego dot. osi – obszarów strategicznej interwencji, ZIT – zintegrowanych inwestycji terytorialnych realizowanych na obszarach miast Olsztyna, Elbląga i Ełku oraz wsparcia obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (Mazurskich Pereł). Brak innych powiązań sieciowych miast jak np. sieci miast Cittaslow.	Igor M. Hutnikiewicz – Dyrektor Departamentu Polityki Jakości UM WWM	Uwaga uwzględniona.
562.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	nie dotyczy	Należy wskazać nowy instrument do realizacji zintegrowanego podejścia terytorialnego tj. wsparcie sieć miast Cittaslow	Wprowadzenie wskazanego zapisu umożliwi skierowanie wsparcia finansowego na ważne dla rozwoju województwa działania w ramach sieci miast Cittaslow.	Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie	Uwaga uwzględniona.
563.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	x	Należy dodać kolejny punkt o brzemieniu: <i>Sieć Miast Cittaslow</i>	Uwzględnienie sieci Miast należących do Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Cittaslow, umożliwi objęcie ewentualnym wsparciem miejscowości, które stanowią ważny element tradycyjnej dla naszego województwa sieci małych miejscowości, lokowanych na prawie chełmińskim, co ok. 25 kilometrów od siebie. To w nich właśnie zachowały się kultura oraz klimat starej Warmii i Mazur. Stanowią one podstawę oferty turystycznej naszego regionu.	Gmina Miejska Górowo Iławeckie	Uwaga uwzględniona.
564.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	brak	Dodać kolejny punkt: - sieć miast Cittaslow	Pozostałe instrumenty podejścia terytorialnego dot. osi – obszarów strategicznej interwencji, ZIT – zintegrowanych inwestycji terytorialnych realizowanych na obszarach miast Olsztyna, Elbląga i Ełku oraz wsparcia obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (Mazurskich Pereł). Brak innych powiązań sieciowych miast jak np. sieci miast Cittaslow.	Urząd Miejski w Bisztyнку	Uwaga uwzględniona.
565.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	brak	Dodać kolejny punkt: - sieć miast Cittaslow	Pozostałe instrumenty podejścia terytorialnego dot. osi – obszarów strategicznej interwencji, ZIT – zintegrowanych inwestycji terytorialnych realizowanych na obszarach miast Olsztyna, Elbląga i Ełku oraz wsparcia obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (Mazurskich Pereł). Brak innych powiązań sieciowych miast jak np. sieci miast Cittaslow.	Urząd Miejski w Dobrym Mieście	Uwaga uwzględniona.
566.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	x	Dodać kolejny punkt o brzmieniu: - sieć miast Cittaslow	Konkretne wskazanie w tej sekcji w tym punkcie sieci miast Cittaslow będzie mogło w bezpośredni sposób wpłynąć na identyfikowanie projektów przeznaczonych dla tej sieci.	Gmina Barczewo	Uwaga uwzględniona.

567.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	brak	Dodać kolejny punkt: - sieć miast Cittaslow	Pozostałe instrumenty podejścia terytorialnego dot. osi – obszarów strategicznej interwencji, ZIT – zintegrowanych inwestycji terytorialnych realizowanych na obszarach miast Olsztyna, Elbląga i Ełku oraz wsparcia obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (Mazurskich Pereł). Brak innych powiązań sieciowych miast jak np. sieci miast Cittaslow.	Urząd Gminy Reszel	Uwaga uwzględniona.
568.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	brak	Dodać kolejny punkt: - sieć miast Cittaslow	Pozostałe instrumenty podejścia terytorialnego dot. osi – obszarów strategicznej interwencji, ZIT – zintegrowanych inwestycji terytorialnych realizowanych na obszarach miast Olsztyna, Elbląga i Ełku oraz wsparcia obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (Mazurskich Pereł). Brak innych powiązań sieciowych miast jak np. sieci miast Cittaslow.	Urząd Miejski w Biskupcu	Uwaga uwzględniona.
569.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	x	W punkcie 7. Instrumenty podejścia terytorialnego należy dodać kolejny punkt o brzemieniu: Sieć Miast Cittaslow	x	Gmina Miejska Lubawa	Uwaga uwzględniona.
570.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	Zintegrowane podejście terytorialne będzie realizowane przede wszystkim poprzez:(...)	x	W punkcie 7. Instrumenty podejścia terytorialnego należy dodać kolejny punkt o brzemieniu: - Sieć Miast Cittaslow	Urząd Miejski w Nidzicy	Uwaga uwzględniona.
571.	s. 147 Instrumenty podejścia terytorialnego	x	Należy dodać kolejny punkt o brzemieniu: Sieć Miast Cittaslow	x	Urząd Miasta i Gminy w Pasymiu	Uwaga uwzględniona.
572.	s. 148 Instrumenty podejścia terytorialnego	Tabela: Działania objęte szczególnymi preferencjami Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny (<i>Priorytet inwestycyjny 7.3</i>) system Wielkich Jezior Mazurskich	Działanie 6.2. Komunikacja i transport wodny (<i>Priorytet inwestycyjny 7.3</i>) system Wielkich Jezior Mazurskich, Kanał Elbląski	Zapisy eliminują możliwość realizacji inwestycji na Kanale Elbląskim	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Uwaga nieaktualna. Przeredagowano tekst.
Sekcja 4.1 – Ramy realizacji RLKS						
573.	s. 148	Brak zapisu	Wprowadzenie mechanizmu RLKS do RPO i wskazanie sposobu jego realizacji.	Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) proponowany przez Komisję Europejską, który rozszerza możliwości, jakie dawał LEADER. Po	Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania	Uwaga częściowo uwzględniona

				<p>pierwsze umożliwi korzystanie z wszystkich funduszy nowej perspektywy. Po drugie, można go stosować zarówno na terenach miejskich, jak i wiejskich. Po trzecie, kierowany jest nie tylko do Lokalnych Grup Działania.</p> <p>Komisja Europejska formułuje następujące zasady CLLD (które są w znacznym stopniu powtórzeniem zasad zidentyfikowanych jako kluczowe przy ewaluacji podejścia Leader):</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania kierowane do konkretnego obszaru (a nie do poszczególnych sektorów czy indywidualnych beneficjentów), zdefiniowanego na poziomie subregionalnym, - stworzenie lokalnego partnerstwa (lokalnej grupy działania) obejmującego przedstawicieli sektora publicznego, prywatnego i społecznego - uwzględnienie lokalnych potrzeb i potencjału, a także takich elementów jak innowacja (w kontekście lokalnym), sieciowanie i współpraca między obszarami. 	<p>Inicjatyw Pozarządowych; Elbląg</p>	<p>Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa stosowanie instrumentu RLKS jest dobrowolne dla polityki spójności (EFS i EFRR) i WPRyb (EFMiR), a obligatoryjne dla WPR (min. 5% środków EFRROW). Dopuszcza się Lokalne Grupy Działania (LGD) do aplikowania o środki RPO WiM 2014-2020. Ponadto, zgodnie z opinią strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego projekty przygotowywane przez LGD powinny być dofinansowywane jedynie, gdy będą zapewniały partnerstwo z samorządami lokalnymi.</p>
574.	s. 148	Sekcja 4.1 – Ramy realizacji RLKS	<p>SEKCJA 4.1 RAMY REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZAKRESU ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I MIEJSKICH Z UŻYCIEM INSTRUMENTU ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANEGO PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (RLKS), SZACUNKOWA KWOTA WSPARCIA Z EFRR ORAZ SZACUNKOWA ALOKACJA EFS</p> <p>Podejście Leader w okresie 2014-2020 w ramach RPO</p>	<p>Zgodnie z zapisami WRS WE dla pięciu funduszy europejskich, oparty na doświadczeniach wdrażania programu LEADER w ramach rozwoju obszarów wiejskich, rozwój lokalny kierowany przez społeczność może zgodnie z ww. ramami strategicznymi uzupełnić i poprawić realizację polityki publicznej w przypadku wszystkich funduszy objętych WRS. Należy zauważyć, że jego celem jest zwiększenie skuteczności i wydajności strategii</p>	<p>Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka i Lokalna Grupa Działania Warmii i Mazur</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa stosowanie instrumentu RLKS jest dobrowolne dla polityki spójności</p>

			<p>Warmia i Mazury będzie realizowane w koncepcji tzw. Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (RLKS) z zastosowaniem dotychczas stosowanego podejścia Leader. Główne zasady podejścia nie ulegają zmianie. Leader i szerzej RLKS mają być podejściem partnerskim (w formie lokalnych grup działania - LGD), oddolnym (decyzje o wyborze operacji powinny zapadać na poziomie LGD), terytorialnym (skupionym na rozwoju konkretnego, dobrze zdefiniowanego i spójnego obszaru w oparciu o przygotowaną z udziałem lokalnych społeczności lokalną strategią rozwoju - LSR), zintegrowanym, wykorzystującym różne formy współpracy i sieciowania oraz innowacyjnym. W ramach RPO Warmia i Mazury przewiduje się wykorzystanie podejścia RLKS w rozumieniu Rozporządzenia Ogólnego WE oraz Umowy Partnerstwa.</p> <p>Stopień wykorzystania wielofunduszowego podejścia do rozwoju lokalnego w postaci rozwoju kierowanego przez lokalną społeczność został opisany w umowie partnerskiej. Zasadą jest dopuszczenie realizowania zarówno mono jak i wielofunduszowych strategii przy zachowaniu zasady jeden obszar – jedna strategia – jedna LGD. Jednakże w przypadku zastosowania na obszarze regionu instrumentu RLKS do interwencji EFRR dopuszczalne jest wdrażanie jedynie wielofunduszowych LSR.</p> <p>4.1.1 Obszar kwalifikujący się do wsparcia Podejście Leader będzie realizowane na następujących obszarach: 1) Gminy wiejskie 2) Gminy miejsko-wiejskie i gminy miejskie z wyłączeniem miejscowości powyżej 40 000 mieszkańców.</p> <p>Jedna lokalna strategia rozwoju będzie realizowana na obszarze zamieszkanym przez minimum 10 000 mieszkańców i maksimum 150 000 mieszkańców i obejmować obszar minimum 1 gminy. Powyższe założenia ułatwią zapewnienie</p>	<p>rozwoju terytorialnego poprzez delegowanie podejmowania decyzji i ich realizacji lokalnemu partnerstwu podmiotów publicznych, prywatnych i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego (LGD). Nie należy zapominać, że zadania w ramach RLKS powinny być realizowane tak aby zagwarantować, że w „oddolnym” określeniu lokalnych potrzeb uwzględniono priorytety określone na wyższym poziomie.</p> <p>W tym miejscu należy podkreślić, że instrument RLKS różni się zasadniczo od instrumentu ZIT zakresem interwencji, beneficjentami, jak i strukturą zarządzania. Zasadnicza różnica polega na tym, że ZIT jest mechanizmem top-down, który będzie realizowany przez władze samorządowe, natomiast RLKS jest mechanizmem bottom-up inicjowanym i realizowanym przez trójsektorowe partnerstwa lokalne (lokalni partnerzy społeczni i gospodarczy, mieszkańcy i przedstawiciele władz publicznych). Jednak zakresy wsparcia LSR i Strategii ZIT na terytoriach należących jednocześnie do obszaru realizacji obu instrumentów powinny być ze sobą spójne i skoordynowane.</p> <p>Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ogólnego WE str. pkt . 5.1.5. oraz art. 28 i 29 jak i Umowy Partnerstwa, w kontekście zapisów art. 174 TFUE (Traktat o Funkcjonowaniu UE) zastosowanie RLKS jest rekomendowanym i ważnym wzmocnieniem inicjatyw kierowanych przez lokalną społeczność, ułatwiającym realizację zintegrowanych strategii rozwoju lokalnego oraz utworzenie lokalnych grup działania, w oparciu o doświadczenie płynące z podejścia LEADER.</p> <p>Powyższe wiąże się z koniecznością spełnienia trzech koniecznych warunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przygotowania w uspołecznionej procedurze LSR - Zawiązania się i ukonstytuowania lokalnego partnerstwa trójsektorowego. - Wyłonienia w procedurze konkursowej przez instytucję zarządzającą funduszem LSR i podmiotu do 	<p>(EFS i EFRR) i WPRyb (EFMiR), a obligatoryjne dla WPR (min. 5% środków EFRROW). Dopuszcza się Lokalne Grupy Działania (LGD) do aplikowania o środki RPO WiM 2014-2020. Ponadto, zgodnie z opinią strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego projekty przygotowywane przez LGD powinny być dofinansowywane jedynie, gdy będą zapewniały partnerstwo z samorządami lokalnymi.</p>
--	--	--	---	---	---

			<p>wystarczającej skali terytorialnej koniecznej do realizacji LSR w efektywny sposób przy spełnieniu wszystkich kryteriów i zapewni realizację przedsięwzięć i umożliwi składanie wniosków do konkursu PROW 2014-2020 dla LGD które istnieją i były wybrane w konkursie PROW na lata 2007-2013.</p> <p>4.1.2 Procedura i harmonogram wyboru lokalnych strategii rozwoju Wybór LGD i LSR będzie dokonywany przez komitet wybierający na poziomie regionalnym powołany przez samorząd województwa jako instytucję odpowiedzialną za wybór LSR. Wsparcie w ocenie strategii rozwoju lokalnego zapewnia panel ekspertów – 3 ekspertów na strategię. Komitet wybierający składał się będzie z przedstawicieli jednostek samorządu województwa, a także przedstawicieli sektora społecznego i gospodarczego wybranych zgodnie z procedurą opracowaną przez podmiot odpowiedzialny za wybór. Ogłoszenie konkursu na wybór LGD nastąpi w terminie jednakowym w całym regionie w oparciu o jednolite kryteria dostępu i wyboru LGD, w terminie do 6 miesięcy od terminu przyjęcia do realizacji RPO Warmia i Mazury. Wyboru dokonuje się do wysokości dostępnych środków. Wsparcie przygotowawcze zostanie uruchomione najpóźniej w 4 kwartale 2014 roku. Opublikowanie zaproszenia dla LGD do składania lokalnych strategii rozwoju nastąpi nie później niż 9 miesięcy przed ostateczną datą przewidzianą w legislacji krajowej na wybór LSR.</p> <p>4.1.3 Kryteria dostępu i wyboru lokalnych strategii rozwoju Kryteria dostępu zostały określone w art. 28–30 rozporządzenia WRS. Kryteria wyboru dotyczą oceny potencjału i doświadczenia LGD oraz jakości strategii (wynika z wytycznych KE do RLKS). Premiowane będą kryteria oceny operacji opracowane przez LGD, które są powiązane z celami horyzontalnymi. Podczas</p>	<p>jej wdrażania, wraz z zapewnieniem dostępności środków niezbędnych na jej wdrożenie. Umowa ramowa (projekt) stwierdza że typami działań szczególnie predysponowanych do włączenia w ramy RLKS są: (1) odbudowa zdolności do rozwoju poprzez zintegrowaną rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich; (2) wsparcie dla procesów rozwojowych i restrukturyzacyjnych wobec obszarów wiejskich i miejskich; (3) poprawa dostępu mieszkańców do podstawowych dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe; (4) działania z zakresu rynku pracy oraz stymulacja wewnętrznego potencjału gospodarczego; (5) zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym; (6) wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego na rzecz lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego; (7) wspieranie rozwijania połączeń na linii miasto-wieś. Przy czym władze regionu mogą przeznaczyć na realizację zadań w ramach RLKS max 10% alokacji komponentu regionalnego EFS w danym regionie oraz max 5% alokacji EFRR w danym regionie. Umowa Ramowa zakłada także, że dla realizacji LSR dostępne byłyby następujące sposoby realizacji projektów: (1) projekty realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny LGD (2) projekty parasolowe, w ramach, których LGD jako beneficjent organizuje konkursy na realizację mikroprojektów, a beneficjentami ostatecznymi są „wykonawcy” poszczególnych mikroprojektów wyłonieni w tym konkursie.</p>		
--	--	--	---	--	--	--

			<p>opracowywania kryteriów zostaną wykorzystane wyniki badania nt. kryteriów wyboru LGD i LSR, będą one także podlegały konsultacjom z podmiotami zaangażowanymi w podejście Leader. Kryteria zostaną przyjęte przez Komitet Monitorujący Program.</p> <p>4.1.4 Planowana liczba lokalnych grup działania i planowany procent obszarów wiejskich i miejskich – miasta do 40 tys. ludności objętych LSR Planowana liczba LGD działających w formie stowarzyszenia działającego w oparciu o przepisy ustawy o Stowarzyszeniach. – 12. Odsetek ludności kwalifikującej się do podejścia Leader objętej LSR – 70%.</p> <p>4.1.5 Koordynacja z innymi funduszami WRS w zakresie podejścia RKLS W związku z możliwością finansowania RKLS w ramach innych niż EFRR funduszy w celu zapewnienie koordynacji wsparcia przewiduje się następujące mechanizmy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zastosowanie wsparcia EFS i EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury dotyczy także obszarów kwalifikujących się do wsparcia z EFFROW i EFMR jako uzupełnienie wsparcia tych funduszy. 2) Skoordinowane wsparcie przygotowawcze przy założeniu oddzielnych konkursów dla LGD z uwagi na możliwy różny stopień zaawansowania obszarów w zakresie realizacji podejścia RKLS/Leader. 3) Wspólne określenie procedur i kryteriów wyboru LSR. 4) Wspólne ogłoszenie i przeprowadzenie konkursu na wybór LSR. 5) Powołanie przez właściwe instytucje zarządzające wspólnego komitetu wybierającego. 6) Jedna instytucja zatwierdzająca wybór w przypadku wielofunduszowych LSR – samorząd województwa <p>4.1.6 Zaliczki</p>	<p>Przedstawiona propozycja zapisu sekcji 4.1 wypełnia rekomendacje zawarte zarówno w legislacji krajowej jak i wspólnotowej. Ponadto jest w swoim układzie jak i treści zharmonizowana z zapisami na temat RLKS PROW 2014-1020 oraz PO Rybactwo i morze 2014-2020.</p>		
--	--	--	---	---	--	--

			<p>LGD mogą ubiegać się o otrzymanie zaliczki nie przekraczającej 50% wsparcia publicznego związanego z kosztami bieżącymi i kosztami aktywizacji...</p> <p>Beneficjenci realizujący operacje inwestycyjne mogą ubiegać się o zaliczkę zgodnie z (<i>do uzgodnienia</i>)... Przewiduje się również możliwość uzyskania przez LGD zaliczki na realizację projektu parasolowego.</p> <p>4.1.7 Zadania LGD:</p> <p>1. Podstawowy zakres zadań realizowanych przez LGD skupia się na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijaniu potencjału podmiotów lokalnych do opracowywania i realizowania operacji, - opracowaniu niedyskryminującej i przejrzystej procedury i kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50% głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów spoza sektora publicznego, przewidują możliwość odwołania się od decyzji w sprawie wyboru i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej, - zapewnianie spójności ze strategią rozwoju regionalnego podczas wyboru operacji poprzez uszeregowanie ich pod względem ważności w zależności od ich wkładu w realizację celów strategii, - opracowanie i publikowanie zaproszeń do składania wniosków lub trwającą procedurą składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru, - przyjmowanie wniosków o wsparcie i dokonywanie ich oceny, - wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach przedkładanie wniosków do organu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed zatwierdzeniem, - monitorowanie realizacji strategii rozwoju lokalnego i operacji będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzanie szczegółowych działań w zakresie oceny przedsięwzięć związanych ze strategią rozwoju lokalnego. <p>2. W ramach zadania rozwijanie potencjału</p>			
--	--	--	---	--	--	--

		<p>podmiotów lokalnych do opracowywania i realizowania operacji, LGD zobowiązana będzie do przygotowania strategii komunikacyjnej określającej m.in. metody współpracy ze społecznością lokalną, wskazując konkretne grupy docelowe, wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania oraz powiązanie ich z celami i wskaźnikami LSR.</p> <p>3. W ramach zadania polegającego na wyborze operacji i ustaleniu kwoty wsparcia większość czynności zmierzających do ustalenia czy należna jest pomoc proponuje się przewidzieć jako zadanie LGD, tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podjęcie decyzji o wyborze projektu do realizacji LSR, a więc także ocena jego zgodności z tą LSR. Przy założeniu, że operacja jest zgodna z LSR jeżeli realizuje część opisanego w LSR przedsięwzięcia i w sposób bezpośredni przyczynia się do osiągnięcia konkretnych wskaźników produktu i rezultatu określonych w LSR. - wskazywanie wnioskodawcom braków/nieprawidłowości w złożonych wnioskach, - weryfikacja uzupełnień przekazanych przez wnioskodawców, - odmowa wyboru projektu, który: <ul style="list-style-type: none"> a) nie został uzupełniony zgodnie ze wskazaniami LGD, b) nie jest zgodny z LSR, c) nie otrzymał wystarczającej ilości punktów w ramach oceny zgodnie z kryteriami wyboru, - LGD przekazuje do podmiotu wdrażającego (samorządu województwa) do ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności jedynie wnioski możliwe do akceptacji w niezmiennym kształcie (brak możliwości wzywania beneficjenta do uzupełnień przez podmiot wdrażający), - w przypadku braku możliwości zatwierdzenia wniosku w kształcie przekazanym przez LGD, samorząd województwa zwróci wniosek do LGD w celu dalszej pracy nad projektem. <p>4. Dodatkowo LGD będzie miała możliwość realizacji</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>projektów „parasolowych”, w ramach zakresu dostępnego dla podejścia Leader. Jest to projekt, gdzie beneficjentem ubiegającym się o wsparcie przed podmiotem wdrażającym jest LGD, i to LGD jest wskazywana w systemie jako beneficjent. Projekt taki (o maksymalnej wartości 400 000 zł) składa się z szeregu „mikro-projektów” (o maksymalnej wartości całkowitej do 50 000 zł), gdzie beneficjentami są podmioty działające na obszarze objętym LSR. Poza koniecznością poddania się ewentualnej kontroli beneficjent „mikro-projektu” nie ma styczności z podmiotem wdrażającym a jedynie z LGD, co znacznie zmniejszy obciążenia administracyjne tych podmiotów, bowiem czynności zmierzające do udzielenia wsparcia tym podmiotom przez LGD będą mogły być prowadzone w bardziej elastyczny sposób.</p> <p>LGD określa warunki dostępu i wyboru dla projektu parasolowego i przedstawia je do weryfikacji przez podmiot wdrażający przed rozpoczęciem konkursu. Z realizacji mikroprojektów w ramach projektu parasolowego wyłączone będą podmioty sektora publicznego w tym: samorzady gmin, miast i powiatów oraz instytucji dla których ww. samorzady są organem założycielskim.</p> <p>5. ZADANIA PODMIOTU WDRAŻAJĄCEGO (samorząd województwa):</p> <ul style="list-style-type: none"> - wybór i zatwierdzenie LSR, zatwierdzanie zmian LSR - kontrola i monitorowanie realizacji LSR i działalności LGD, - nadzór nad przestrzeganiem zasady unikania konfliktu interesów w LGD, - uchylanie uchwał LGD w zakresie realizacji LSR, - ostateczna weryfikacja kwalifikowalności operacji - inne zadania delegowane przez IZ lub AP w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy. <p>6. ZADANIA AGENCJI PŁATNICZEJ (do uzupełnienia.....).</p> <p>4.1.8 Cele i priorytety inwestycyjne realizowane w ramach zastosowania instrumentu RLKS</p>			
--	--	--	--	--	--

			<p>W związku z tym, że zastosowanie instrumentu RLKS ma na celu lokalny rozwój obszarów wiejskich i miejskich (miasta do 40 tys. mieszkańców), przyczynia się do osiągnięcia:</p> <p>Celu tematycznego 3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP</p> <p>Priorytet inwestycyjny:</p> <p>3.3. Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.</p> <p>3.4. Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji.</p> <p>Celu tematycznego 6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania Zasobami – w pełnym zakresie inwestycyjnym</p> <p>Celu tematycznego 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników – w pełnym zakresie inwestycyjnym</p> <p>Celu tematycznego 9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją – w pełnym zakresie inwestycyjnym</p> <p>Zastosowanie instrumentu RLKS ma miejsce w ramach realizacji zadań następujących osi priorytetowych RPO Warmia i Mazury:</p> <p>2.5. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.</p> <p>DZIAŁANIE 5.2 GOSPODARKA WODNA (Priorytet inwestycyjny 6.2)</p> <p>DZIAŁANIE 5.3 DZIEDZICTWO KULTUROWE (Priorytet inwestycyjny 6.3)</p> <p>DZIAŁANIE 5.4 RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW (Priorytet inwestycyjny 6.4)</p> <p>2.7. OBSZARY WYMAGAJĄCE REWITALIZACJI.</p> <p>2.8 DOSTĘP DO WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH.</p> <p>DZIAŁANIE 8.1 INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>ZDROWOTNĄ I SOCJALNĄ (Priorytet inwestycyjny 9.1)</p> <p>2.9 REGIONALNY RYNEK PRACY</p> <p>DZIAŁANIE 9.2 NOWE MIEJSCA PRACY (Priorytet inwestycyjny 8.7)</p> <p>DZIAŁANIE 9.4 ROZWÓJ ORAZ ADAPTACJA DO ZMIAN (Priorytet inwestycyjny 8.9)</p> <p>2.10 WŁĄCZENIE SPOŁECZNE.</p> <p>DZIAŁANIE 10.3 ROZWÓJ GOSPODARKI SPOŁECZNEJ (Priorytet inwestycyjny 9.8)</p> <p>Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich i miejskich (miasta do 40 tys. mieszkańców) uzależniony jest od zasobów i efektywności ich wykorzystania. Analiza SWOT wskazuje na potrzebę rozwoju gospodarczego obszarów poprzez tworzenie alternatywnych źródeł dochodu dla ich mieszkańców, co wiąże się również z podniesieniem kwalifikacji i podniesieniem poziomu aktywności i mobilności lokalnej społeczności, dążenie do tworzenia miejsc pracy w celu zmniejszenia wysokiego poziomu bezrobocia w tym tzw. ukrytego bezrobocia oraz poprawę i wykorzystanie miejscowej infrastruktury do poprawy jakości życia oraz podniesienia poziomu atrakcyjności obszaru.</p> <p>Mając na uwadze powyższe, zastosowanie instrumentu RLKS ma na celu sprostanie następującym wyzwaniom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i wzmocnienie kapitału społecznego, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie inicjatyw lokalnych, - tworzeniu warunków umożliwiających powstawanie trwałych miejsc pracy, a także kreowanie korzystnych warunków do tworzenia nowych firm, sprzyjających zatrudnieniu osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy, - wykorzystaniu dla celów rozwojowych lokalnych zasobów: surowców, miejscowej infrastruktury, lokalizacji (położenia geograficznego), dziedzictwa kulturowego, historycznego (tradycji), 			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>przyrodniczego, potencjału mieszkańców, itp.</p> <p>4.1.8 Opis mechanizmów koordynacji i komplementarności z innymi działaniami RPO Warmia i Mazury <i>Do uzupełnienia</i></p> <p>4.1.9 Powiązania z innymi aktami ustawodawczymi Art. 28-31 oraz art. 55-61 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszy Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie (WR) nr 1083/2006</p> <p>4.1.10 Weryfikowalność i możliwość kontrolowania Weryfikowalność i możliwość kontrolowania realizacji LSR oraz działalności LGD zostanie zapewniona poprzez prawidłowo skonstruowane kryteria wyboru LSR przygotowane w oparciu o zewnętrzną ekspertyzę. Ponadto w proces oceny zostaną zaangażowani eksperci wybrani na poziomie regionalnych zgodnie z wytycznymi wydanymi przez instytucję zarządzającą. W ramach oceny LGD będą miały możliwość korekty tych elementów strategii, które zostaną wskazane przez ekspertów jako wymagające poprawy. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na obiektywność, przejrzystość i mierzalność kryteriów wyboru zastosowanych przez LGD. W przypadku kryteriów jakościowych (np. związanych z innowacyjnością) wymagany będzie szczegółowy opis podejścia do oceny tego kryterium. Dodatkowo w przypadku wniosku LGD o zmianę kryteriów, ponownie będą podlegały one takiej samej analizie jak podczas oceny LSR w ramach konkursu na</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>wybór. Jednocześnie podmiot wdrażający będzie odpowiedzialny za kontrolę i monitorowanie realizacji LSR i działalności LGD, w tym zostanie ustawowo wyposażony w prawo uchylanie uchwał LGD w sprawie wybrania lub niewybrania operacji.</p> <p>LGD zobowiązana również będzie do zawarcia w LSR przejrzystej procedury aktualizacji LSR. Każda zmiana LSR wymagać będzie uzasadnienia i będzie zatwierdzana przez podmiot wdrażający. LGD zobowiązana będzie do przedstawienia przejrzystej procedury postępowania w przypadku wystąpienia konfliktu interesów. Wytyczne w tym zakresie zostaną sformułowane przez instytucję zarządzającą i będą wymagały wyłączenia co najmniej w przypadku gdy członek organu LGD wybierającego operacje jest wnioskodawcą, reprezentuje wnioskodawcę lub jest z nim spokrewniony lub powiązany służbowo i w wyniku zawartych umów. Dodatkowo zostanie sformułowany obowiązek publikowania deklaracji o bezstronności.</p> <p>Przewiduje się okresową weryfikację osiągania przez LGD założonych wskaźników (tzw. kamieni milowych). W przypadku nieosiągnięcia ich oczekiwanego poziomu w danym okresie czasu możliwa będzie redukcja budżetu LSR. Powstające w ten sposób oszczędności mogłyby być wykorzystane na dodatkowe wsparcie najbardziej efektywnych LGD na realizację dodatkowych zadań.</p> <p>4.1.11 Szczegółowy opis rodzajów operacji wdrażanych w ramach lokalnej strategii rozwoju (do uzgodnienia)</p> <p>4.1.12 Finansowanie RLKS Do uzupełnienia w korelacji do środków na jednego mieszkańca w przypadku ZIT (252,44 euro)</p> <p>4.1.13 Szacunkowa alokacja środków na RLKS Do</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<i>uzupełnienia</i>			
575.	s. 148	Sekcja 4.1 – Ramy realizacji RLKS	jw.	jw.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa „Razem Silniejsi”; Etk	Uwaga częściowo uwzględniona Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa stosowanie instrumentu RLKS jest dobrowolne dla polityki spójności (EFS i EFRR) i WPRyb (EFMiR), a obligatoryjne dla WPR (min. 5% środków EFRROW). Dopuszcza się Lokalne Grupy Działania (LGD) do aplikowania o środki RPO WiM 2014-2020. Ponadto, zgodnie z opinią strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego projekty przygotowywane przez LGD powinny być dofinansowywane jedynie, gdy będą zapewniały partnerstwo z samorządami lokalnymi.
Sekcja 4.2.2 Warunki realizacji ZIT						
576.	s. 150	W obrębie tego samego priorytetu inwestycyjnego zakłada się wyłączenie	Skreśla się	Obecny zapis jest sprzeczny z zamiarami Komisji Europejskiej, która wydzielając 5 % środków EFRR dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych chciała	Powiat Olsztyński	Uwaga nieuwzględniona.

		typów projektów realizowanych na ściśle określonym obszarze w formule zit z możliwości ubiegania się o środki z budżetu RPO w trybie konkursowym poza formułą ZIT. Wyłączenie dotyczy wszystkich podmiotów z danego obszaru.		zapewnić zintegrowane działania w tych obszarach, natomiast uznanie, że Olsztyn i gminy tworzące obszar funkcjonalny ZIT-u Olsztyna nie będą miały dostępu do innych środków EFRR w ramach RPO wyklucza zainteresowane gminy związku ZIT Olsztyna i wszystkich beneficjentów o ubieganie się o środki na inne priorytety EFRR. Dla rozwoju MOF-u Olsztyna takie zapisy są niezbędne, aby zapobiec wykluczeniu i wykorzystaniu w pełni środków EFRR w nowym programowaniu.		Zapis powstał na podstawie Modelu ZIT przyjętego przez Zarząd Województwa, którego treść ustalono na spotkaniu związków ZIT miast Olsztyna, Elbląga i Ełku w dniu 20.12.2013r. Nie oznacza on pozbawienia możliwości ubiegania się o inne środki przez Gminy w obszarze ZIT. Błędne rozumienie zapisu.
577.	s. 150	W obrębie tego samego priorytetu inwestycyjnego zakłada się wyłączenie typów projektów realizowanych na ściśle określonym obszarze w formule zit z możliwości ubiegania się o środki z budżetu RPO w trybie konkursowym poza formułą ZIT. Wyłączenie dotyczy wszystkich podmiotów z danego obszaru.	W obrębie tego samego priorytetu inwestycyjnego zakłada się wyłączenie typów projektów realizowanych na ściśle określonym obszarze w formule zit z możliwości ubiegania się o środki z budżetu RPO w trybie konkursowym poza formułą ZIT. Wyłączenie dotyczy wszystkich podmiotów z danego obszaru wskazanych w typach beneficjentów w strategii ZIT	Perspektywa finansowa trwa 6 lat, to bardzo długi okres czasu i obecnie możemy nie być w stanie zidentyfikować wszystkich działań w obrębie jednego typu projektów dla wszystkich potencjalnych beneficjentów w szczególności w zakresie włączenia społecznego gdzie ciągle powstają nowe organizacje. Należałoby jedynie wykluczyć typy beneficjentów wskazanych w strategii ZIT przy danym typie projektu.	Gmina Miasto Ełk	Uwaga nieuwzględniona. Zapis powstał na podstawie Modelu ZIT przyjętego przez Zarząd Województwa, którego treść ustalono na spotkaniu związków ZIT miast Olsztyna, Elbląga i Ełku w dniu 20.12.2013r. Nie oznacza on pozbawienia możliwości ubiegania się o inne środki przez Gminy w obszarze ZIT. Błędne rozumienie zapisu.
578.	s. 150	W obrębie tego samego priorytetu inwestycyjnego	Całkowite zniesienie zapisu. Fakultatywnie zniesienie zapisu wyłączenie dotyczy wszystkich podmiotów z	Zgodnie z nowelizowaną ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ZIT to instrument	Gmina Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona.

		zakłada się wyłączenie typów projektów realizowanych na ściśle określonym obszarze w formule ZIT. Wyłączenie Dotyczy wszystkich podmiotów z danego obszaru.	danego obszaru.	rozwoju terytorialnego, za pomocą którego związku ZIT reprezentujące miasta i obszary powiązane z nimi funkcjonalnie posiadają wspólną strategię ZIT, realizują projekty przyczyniające się do ich rozwoju. Nie ma tu mowy o realizacji projektów przez inne podmioty nie będące w związku ZIT. <u>Dlatego też niedopuszczalnym jest wyeliminowanie z konkursów w ramach RPO WiM wszystkich podmiotów z danego obszaru.</u> Ponadto w regionie warmińsko-mazurskim – jednym z najbiedniejszych w kraju winno się wspierać silne ośrodki wzrostu. Natomiast przy tak niskiej alokacji ZIT ośrodki te są eliminowane z możliwości zrównoważonego rozwoju.		Zapis powstał na podstawie Modelu ZIT przyjętego przez Zarząd Województwa, którego treść ustalono na spotkaniu związków ZIT miast Olsztyna, Elbląga i Ełku w dniu 20.12.2013r. Nie oznacza on pozbawienia możliwości ubiegania się o inne środki przez Gminy w obszarze ZIT. Błędne rozumienie zapisu.
579.	s. 150	W obrębie tego samego priorytetu inwestycyjnego zakłada się wyłączenie typów projektów realizowanych na ściśle określonym obszarze w formule ZIT z możliwości ubiegania się o środki z budżetu RPO w trybie konkursowym poza formułą ZIT. Wyłączenie dotyczy wszystkich podmiotów z danego obszaru.	Proponuje się usunięcie wyłączeń.	W związku z opinią prawną zleconą przez Unię Metropolii Polskich wykluczenie takie nie znajduje podstaw prawnych w prawodawstwie polskim oraz unijnym.	Gmina Miasto Elbląg	Uwaga nieuwzględniona. Zapis powstał na podstawie Modelu ZIT przyjętego przez Zarząd Województwa, którego treść ustalono na spotkaniu związków ZIT miast Olsztyna, Elbląga i Ełku w dniu 20.12.2013r. Nie oznacza on pozbawienia możliwości ubiegania się o inne środki przez Gminy w obszarze ZIT. Błędne rozumienie zapisu.
580.	s. 150	W obrębie tego samego	Usunięcie zapisu	Zapis ten pozbawia gminę, wchodzącą w skład	Gmina Dywity	Uwaga

		priorytetu inwestycyjnego zakłada się wyłączenie typów projektów realizowanych na ściśle określonym obszarze w formule ZIT z możliwości ubiegania się ośrodki z budżetu RPO w trybie konkursowym poza formułą ZIT. Wyłączenie dotyczy wszystkich podmiotów z danego obszaru.		Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego miasta Olsztyn korzystającego ze środków ZIT, możliwości ubiegania się o inne środki, które mogą stanowić jedyne źródło finansowania rozwoju gminy ponad to zgodnie z zasadą zakazu podwójnego finansowania niedozwolone jest zrefundowanie/rozliczenie, całkowite lub częściowe danego kosztu dwa razy ze środków publicznych europejskich lub krajowych.		niewuzględniona. Zapis powstał na podstawie Modelu ZIT przyjętego przez Zarząd Województwa, którego treść ustalono na spotkaniu związków ZIT miast Olsztyna, Elbląga i Ełku w dniu 20.12.2013r. Nie oznacza on pozbawienia możliwości ubiegania się o inne środki przez Gminy w obszarze ZIT. Błędne rozumienie zapisu.
Sekcja 5 Ukierunkowanie wsparcia na zjawiska ubóstwa, dyskryminacji oraz wykluczenia społecznego						
Sekcja 5.1 Wykaz obszarów najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych zagrożonych dyskryminacją						
581.	s. 154	RPO WiM 2014-2020, które będą współfinansowane środkami EFS, będzie obejmowało obszar całego województwa.	RPO WiM 2014-2020, które będą współfinansowane środkami EFS, będzie obejmowało obszar całego województwa, a szczególnie obszary o najwyższej stopie bezrobocia i ubóstwa.	Pomoc powinna być kierowana szczególnie do osób zamieszkujących obszary o najwyższej stopie bezrobocia.	Starostwo Powiatowe w Pisz	Uwaga niewuzględniona. Zakłada się, że preferencje będą dotyczyć OSI (Obszarów Strategicznej Interwencji) wskazanych w opisie poszczególnych PI, a nie obszarów o najwyższej stopie bezrobocia i ubóstwa.
Sekcja 5.2 Wkład strategii określonej w programie na rzecz obszarów najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych zagrożonych dyskryminacją przyczyni się do rozwiązania ich szczególnych problemów						

582.	s. 157	Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Osoby bezrobotne	Nie ma potrzeby zawężania pomocy do osób w szczególnej sytuacji, pomoc w postaci środków na rozpoczęcie działalności powinna być kierowana do przedsiębiorczych osób bezrobotnych.	Starostwo Powiatowe w Pisz	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z założeniami Umowy Partnerstwa typ przedsięwzięcia „bezwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej” w PI 8.7 przeznaczony jest dla osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
Sekcja 7 System Instytucjonalny						
Sekcja 7.1 Identyfikacja Instytucji zaangażowanych w realizację programu						
583.	s. 161	Wykaz IZ, IC, IA, IP oraz dane kontaktowe (do uzupełnienia w późniejszym terminie)	Do ujęcia w ramach Instytucji Pośredniczącej <u>WFOŚiGW w Olsztynie.</u>	Zgodnie z przekazanym stanowiskiem Rady Nadzorczej oraz Zarządu WFOŚiGW w Olsztynie do Zarządu Województwa, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, działając jako Instytucja Pośrednicząca w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 oraz biorąc pod uwagę prace nad dokumentami programowymi dotyczącymi Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, potwierdza swoją gotowość do dalszej współpracy z Samorządem Województwa we wdrażaniu działań z zakresu ochrony środowiska i energetyki w nowej perspektywie finansowej.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MIIIR.
584.	s. 162	Instytucje pośredniczące Zgodnie z [art. 123 ust. 6] rozporządzenia ramowego	Dla osi priorytetowej 4 „Efektywność energetyczna” oraz osi priorytetowej 5 „Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów” realizowanych w	Na podstawie naszego doświadczenia nabytego w trakcie realizacji projektów środowiskowych w ramach osi 6 RPO WiM 2007-2013, jako JST wysoko	Gmina Kisielice	Uwaga nieuwzględniona.

		<p>IZ może powierzyć realizację części zadań Związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowanie M programu, na poziomie osi priorytetowej, Jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących. Rolę instytucji pośredniczącej w ramach RPO Wim 2014-2020 pełni będzie podmiot publiczny albo podmiot prywatny. Delegacja uprawnień Odbywa się na drodze porozumienia, zawieranego pomiędzy IZ a daną instytucją pośredniczącą. Porozumienie to określa Szczegółowo zakres zadań instytucji pośredniczącej Oraz prawa i obowiązki Obu stron porozumienia. Delegacja uprawnień nie może dotyczyć zagadnień związanych z certyfikacją Wydatków do Komisji Europejskiej. Dokonując delegacji, IZ zachowuje całkowitą odpowiedzialność za całość realizacji programu. W przypadku gdy IP będzie podmiot prywatny, delegowanie zadań będzie Odbywać się na drodze umowy, analogicznie jak w przypadku IW będącej</p>	<p>ramach RPO WiM 2014-2020 rolę instytucji pośredniczącej pełnić będzie WFOŚ i GW w Olsztynie</p>	<p>oceniamy współpracę z WFOŚ w Olsztynie jako IP. Naszym zdaniem profesjonalizm oraz potencjał kadrowy WFOŚ w Olsztynie może odegrać kluczową rolę w celu prawidłowego i efektywnego wdrożenia nowych osi priorytetowych 4 i 5 tematycznie spokrewnionych z dotychczasowa osią 6.</p>		<p>O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW.</p> <p>Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MliR.</p>
--	--	--	--	--	--	--

		podmiotem prywatnym.				
585.	s. 162	IZ może powierzyć realizację części zadań związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowaniem programu, na poziomie osi priorytetowej, jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących.	Należy przeanalizować czy na danym etapie nie wskazać pełnej struktury instytucjonalnej. Propozycja wskazania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie jako IP.	Dotychczasowe doświadczenie we współpracy z WFOŚiGW w Olsztynie jako IP potwierdza sprawność w obsłudze wniosków, Szybkie przeprowadzanie konkursów, pełny przepływ informacji, kompetentność pracowników posiadający wiedzę specjalistyczną.	Fundacja Wspólnego Rozwoju; Kętrzyn	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MliR.
586.	s. 162	Instytucje pośredniczące Zgodnie z [art. 123 ust. 6] rozporządzenia ramowego IZ może powierzyć realizację części zadań związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowaniem programu, na poziomie osi priorytetowej, jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących. Rolę instytucji pośredniczącej w ramach RPO WiM 2014-2020 pełni będzie podmiot publiczny albo podmiot prywatny.	Zgodnie z [art. 123 ust. 6] rozporządzenia ramowego IZ może powierzyć realizację części zadań związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowaniem programu, na poziomie osi priorytetowej, jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących. Role instytucji pośredniczącej w ramach RPO WiM 2014 – 2020 pełni będzie dla osi Środowiskowych m.in. priorytetowej 4 „Efektywność energetyczna” oraz osi priorytetowej 5 „Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów” pełnić będzie WFOŚiGW w Olsztynie.	WfośiGW w Olsztynie posiada wieloletnie doświadczenie we wdrażaniu projektów środowiskowych. Jako podmiot aplikujący o różnego rodzaju dotację (w tym związane z ochroną środowiska mamy pozytywne doświadczenia dot. wskazanego podmiotu. szybkie procedury konkursowe, jasność kryteriów wyboru projektów a także ich koordynacja ze strony specjalistów WFOŚiGW w Olsztynie powinna stanowić pierwowzór profesjonalnego podejścia do beneficjentów. W związku z powyższym uważamy, iż projekty środowiskowe powinny być objęte opieką WFOŚiGW w Olsztynie.	Ochotnicza Straż Pożarna w Skolitach	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MliR.
587.	s. 162	Instytucje pośredniczące Zgodnie z [art. 123 ust. 6] rozporządzenia ramowego IZ może powierzyć	Role instytucji pośredniczącej w ramach RPO WiM 2014 – 2020 pełni będzie dla osi priorytetowej 4 „Efektywność energetyczna” oraz osi priorytetowej 5 „Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie	WFOŚiGW w Olsztynie jako Instytucja Pośrednicząca i Wdrażająca odpowiednio w RPO i PIOŚ w perspektywie 2007-2013 zdobyła duże doświadczenie w zakresie, które zostało przypisane z racji pełnionej	Zakład Utylizacji Odpadów sp. z o.o.; Elbląg	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji

		<p>realizację części zadań Związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowanie M programu, na poziomie osi priorytetowej, Jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących. Rolę instytucji pośredniczącej w ramach RPO Wim 2014-2020 pełni będzie podmiot publiczny albo podmiot prywatny. Delegacja uprawnień Odbywa się na drodze porozumienia, zawieranego pomiędzy IZ a daną instytucją pośredniczącą. Porozumienie to określa Szczegółowo zakres zadań instytucji pośredniczącej Oraz prawa i obowiązki Obu stron porozumienia. Delegacja uprawnień nie może dotyczyć zagadnień związanych z certyfikacją Wydatków do Komisji Europejskiej. Dokonując delegacji, IZ zachowuje całkowitą odpowiedzialność za całość realizacji programu. W przypadku gdy IP będzie podmiot prywatny, delegowanie zadań będzie Odbywać się na drodze umowy, analogicznie jak w przypadku IW będącej podmiotem prywatnym.</p>	<p>zasobów” pełnić będzie WFOSiGW w Olsztynie.</p>	<p>funkcji. Jako Beneficjent obu tych programów z całą odpowiedzialnością możemy stwierdzić, że posiadana wiedza i zdobyte doświadczenie stanowią dobry materiał do wykorzystania w ramach nowej perspektywy. Profesjonalizm funduszu, doświadczenie w finansowaniu zwrotnym oraz bezzwrotnym, wiedza w zakresie Środowiska oraz nabyte doświadczenie powinno zostać wykorzystane.</p>		<p>RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MIIR.</p>
--	--	--	--	--	--	---

588.	s. 162	„Rolę instytucji pośredniczącej w ramach RPO WiM 2014-2020 pełni będzie podmiot publiczny albo podmiot prywatny”.	Rolę instytucji pośredniczącej w ramach RPO WiM 2014 – 2020 pełni będzie dla osi priorytetowej nr 4 „Efektywność energetyczna” , a także dla osi priorytetowej nr 5 „Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów” - WFOSiGW w Olsztynie.	Dobra współpraca z WFOSiGW w Olsztynie przy realizacji naszego projektu. Prosimy o zachowanie tej instytucji jako IP dla się 4 i 5 nowego RPO. Liczymy na realizację kolejnych projektów i zależy nam na współpracy z Funduszem jako instytucją, która wspiera beneficjentów w zakresie kredytów na wkład własny. W ramach jednej instytucji mamy zagwarantowane dofinansowanie zwrotne i bezzwrotne na projekt (kredyt oraz dotację).	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o.; Nidzica	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MIiR.
589.	s. 162	Instytucje pośredniczące Zgodnie z [art. 123 ust. 6] rozporządzenia ramowego IZ może powierzyć realizację części zadań związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowanie programu, na poziomie osi priorytetowej, Jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących. Rolę instytucji pośredniczącej w ramach RPO WiM 2014-2020 pełni będzie podmiot publiczny albo podmiot prywatny. Delegacja uprawnień Odbyya się na drodze porozumienia, zawieranego pomiędzy IZ a daną instytucją	Rolę instytucji pośredniczącej w ramach RPO WiM 2014 – 2020 pełni będzie dla osi priorytetowej 4 „Efektywność energetyczna” oraz osi priorytetowej 5 „Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów” pełni będzie WFOŚiGW w Olsztynie.	WFOŚiGW w Olsztynie posiada wieloletnie doświadczenie we wdrażaniu osi Środowiskowej. Jako podmiot realizujący projekt kluczowy jesteśmy zainteresowani realizacją projektów komplementarnych do już zrealizowanego. Profesjonalizm Funduszu, doświadczenie w finansowaniu zwrotnym oraz bezzwrotnym, wiedza w zakresie środowiska oraz nabyte doświadczenie jako Instytucja pośrednicząca w obecnej perspektywie powinny zostać wykorzystane przy nowym RPO.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o.	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MIiR.

		<p>pośredniczącą. Porozumienie to określa szczegółowo zakres zadań instytucji pośredniczącej oraz prawa i obowiązki obu stron porozumienia. Delegacja uprawnień nie może dotyczyć zagadnień związanych z certyfikacją wydatków do Komisji Europejskiej. Dokonując delegacji, IZ zachowuje całkowitą odpowiedzialność za całość realizacji programu. W przypadku gdy IP będzie podmiot prywatny, delegowanie zadań będzie odbywać się na drodze umowy, analogicznie jak w przypadku IW będącej podmiotem prywatnym.</p>				
590.	s. 162	<p>Instytucje pośredniczące Zgodnie z [art. 123 ust. 6] rozporządzenia ramowego IZ może powierzyć realizację części zadań Związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowanie M programu, na poziomie osi priorytetowej, Jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących. Role instytucji pośredniczącej w ramach RPO Wim 2014-2020 pełni będzie podmiot publiczny albo podmiot prywatny.</p>	<p>Role instytucji pośredniczącej w ramach rpo wim 2014 – 2020 pełni będzie dla osi priorytetowej 4 „Efektywność energetyczna” oraz osi priorytetowej 5 „Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów „ze szczególnym uwzględnieniem odpadów opakowaniowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego” pełni będzie WFOŚiGW w Olsztynie.</p>	<p>WFOŚiGW w Olsztynie posiada wieloletnie doświadczenie we wdrażaniu osi Środowiskowej. Jesteśmy zainteresowani realizacją projektów komplementarnych z już zrealizowanymi z uwzględnieniem budowy kompleksowego systemu zagospodarowania frakcji energetycznej pochodzącej z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w sortowni na terenie naszego województwa. Profesjonalizm Funduszu, doświadczenie w finansowaniu, wiedza w zakresie Środowiska, doświadczenie jako Instytucji pośredniczącej w obecnej perspektywie powinny zostać wykorzystane przy nowym RPO.</p>	<p>Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna”, Działdowo</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MIIR.</p>

		<p>Delegacja uprawnień Odbywa się na drodze porozumienia, zawieranego pomiędzy IZ a daną instytucją pośredniczącą. Porozumienie to określa Szczegółowo zakres zadań instytucji pośredniczącej Oraz prawa i obowiązki Obu stron porozumienia. Delegacja uprawnień nie może dotyczyć zagadnień związanych z certyfikacją Wydatków do Komisji Europejskiej. Dokonując delegacji, IZ zachowuje całkowitą odpowiedzialność za całość realizacji programu. W przypadku gdy IP będzie podmiot prywatny, delegowanie zadań będzie Odbywać się na drodze umowy, analogicznie jak w przypadku IW będącej podmiotem prywatnym.</p>				
591.	s. 162	<p>IZ może powierzyć realizację części zadań związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowaniem programu, na poziomie osi priorytetowej, jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących.</p>	<p>Proponuję wskazanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie jako IP i/ lub IW dla osi 4 i 5 w nowej perspektywie finansowej 2014-2020</p>	<p>Wielokrotnie korzystała ze środków w ramach osi 6 Środowisko przyrodnicze, współpraca z WFOŚiGW w Olsztynie jako IP przebiegała sprawnie i kompetentnie. Szybka ocena wniosków o dofinansowanie oraz o płatność. pracownicy wykazywali się wiedzę specjalistyczną oraz pomocą przy napotkanych problemach we wdrażaniu projektów.</p>	Gmina Dywity	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono</p>

						według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MliR.
592.	s. 162	„Rolę instytucji pośredniczącej w ramach RPO WiM 2014-2020 pełni będzie podmiot publiczny albo podmiot prywatny”.	Role instytucji pośredniczącej w ramach RPO WiM 2014 – 2020 pełnić będzie dla osi priorytetowej nr 4 „Efektywność energetyczna” oraz osi priorytetowej nr 5 „Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów” pełnić będzie WFOŚiGW w Olsztynie.	Bardzo dobra i sprawna współpraca z Funduszem przy realizacji naszego projektu. Wnioskujemy o zachowanie tej instytucji jako IP lub IW dla osi 4 i 5 nowego RPO.	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Biała Piska	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MliR.
593.	s. 162	x	Rekomendujemy udział jako partnera Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Duże doświadczenie uzyskane w perspektywie finansowej 2007-2013. Bardzo dobre rozeznanie o brakach w infrastrukturze dotyczącej gospodarki odpadami komunalnymi i gospodarki wodno-Ściekowej	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MliR.
594.	s. 162	IZ może powierzyć realizację części zadań związanych z	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie będzie pełnił rolę Instytucji pośredniczącej.	WITD w Olsztynie korzystał ze środków w ramach osi 6 Środowisko przyrodnicze, współpracę z WFOŚiGW w Olsztynie jako IP ocenia bardzo dobrze.	Wojewódzki Inspektorat Transportu	Uwaga nieuwzględniona.

		zarządzaniem, kontrolą i monitorowaniem programu, na poziomie osi priorytetowej, jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących.		Dostępność, porady oraz kompetencje pracowników w trakcie oceny i wdrażaniu projektu rokują na nową perspektywę finansową kolejnymi projektami, których realizacja zakończy się sukcesem.	Drogowego w Olsztynie	O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MliR.
595.	s. 162	IZ może powierzyć realizację części zadań związanych z zarządzaniem, kontrolą i monitorowaniem programu, na poziomie osi priorytetowej, jednej albo większej liczbie instytucji pośredniczących.	Proponuję wskazanie wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Olsztynie jako IP i/ lub IW dla osi 4 i 5 w nowej perspektywie finansowej 2014-2020	Gmina Prostki wielokrotnie korzystała ze środków w ramach osi 6 Środowisko przyrodnicze, współpraca z WFOŚiGW w Olsztynie jako IP przebiegała sprawnie i kompetentnie. Szybka ocena wniosków o dofinansowanie oraz o płatność. pracownicy wykazywali się wiedzę specjalistyczną oraz pomocą przy napotkanych problemach we wdrażaniu projektów.	Gmina Prostki	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa oraz rekomendacji MliR.
Sekcja 7.2 Działania angażujące stosownych partnerów w proces przygotowania programu oraz rola partnerów zaangażowanych we wdrażanie, monitorowanie i ewaluację programu						
Sekcja 7.2.1 Rola partnerów w procesach przygotowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji programu						
596.	s. 167	"Ponadto Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą nr 9/114/13/IV z dnia 19 lutego 2013 r. powołał Grupę Roboczą ds. Programu	Prosimy o informację czy wskazana Grupa Robocza zatwierdziła (dokonał akceptacji) przez konsultacjami społecznymi Projekt RPO W-M, który jest przedmiotem niniejszych konsultacji	Brak komentarza.	Elbląska Rada Kłastrów	Grupa Robocza ds. RPO to zespół osób wspomagających przygotowanie RPO, czyli ciało doradcze. Nie ma uprawnień do zatwierdzania

		Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020. Podstawowymi zadaniami Grupy by wsparcie procesu przygotowania zintegrowanego dwufunduszowego programu operacyjnego dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2014-2020 oraz zaprogramowanie komplementarnie środków EFRR i EFS. Członkami Grupy są przedstawiciele:..."				projektów RPO.
597.	s. 166	Schemat struktury instytucjonalnej	Rekomendujemy udział jako partnera Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	Duże doświadczenie uzyskane w perspektywie finansowej 2007-2013. Bardzo dobre rozeznanie o brakach w infrastrukturze dotyczącej gospodarki odpadami komunalnymi i gospodarki wodno-Ściekowej	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie	Uwaga nieuwzględniona. O systemie realizacji RPO WiM przesądza Zarząd Województwa nie w treści Programu, a na etapie szczegółowego określania ewentualnych IP/IW. Sekcje wypełniono według zapisów w Umowie Partnerstwa.
Inne uwagi						
598.	Uwaga do całego dokumentu	Typy beneficjentów - jednostki samorządu terytorialnego - Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST) - jst - j.s.t.	Postuluje się ujednolicenie zapisów	Uwaga techniczna	Starostwo Powiatowe w Elblągu	Uwaga uwzględniona.

599.	Uwaga do całego dokumentu	Całość projektu RPO zwłaszcza w punktach Grupy docelowe i Typy beneficjentów . Wszędzie gdzie mowa o małych i średnich przedsiębiorstwach (MPS) lub przedsiębiorcach	Proponujemy dopisać za każdym razem przedsiębiorstwa stanowiące własność gminy lub zastosować inny zapis umożliwiający wykorzystanie środków przez te podmioty	Przedsiębiorstwa komunalne powinny również mieć umożliwiony dostęp do środków unijnych na modernizację i rozwój swojego potencjału gospodarczego z korzyścią dla lokalnych społeczności. Ponadto z mocy prawa przedsiębiorstwa komunalne nie spełniają wymogów stawianym ¹ MPS	Elbląskie Przedsiębiorstw o Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.; Elbląg	Uwaga uwzględniona.
600.	Obszary, z których można ewentualnie zrezygnować lub zmniejszyć dofinansowanie.	x	x	Ograniczyć do minimum wydatki na kursy i wszelkie opracowania - efekt ich jest mizerny a największe korzyści mają tylko firmy często z poza naszego województwa; nie wolno zrezygnować i ograniczać wydatków na ochronę zabytków, a nawet uznać ich priorytetowość – nie wiele ich pozostało na Warmii i Mazurach i dużo jeszcze jest nie odbudowanych. Wiele innych priorytetów może poczekać na realizację a zabytki szybko niszczej, a renowacja jest bardzo kosztowna; można ograniczyć wydatki na dostęp do e-usług czy e-urzędów, gdyż ten postęp wymusza się „sam” i będzie postępował niezależnie od środków unijnych w to zaangażowanych.	Urząd Miasta Braniewa	Uwaga nieuwzględniona. Wydatki to etap wdrażania projektów, a nie programowania.
601.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r.	& 4 pkt. F w przypadku podmiotów innych niż podmioty podejmujące lub wykonujące działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, ma miejsce zamieszkania w miejscowości należącej do gminy: - wiejskiej itd..	Miejsce działalności gospodarczej prowadzona na terenach wiejskich (adres w dowodzie osobistym może być na terenach miejskich)	W 2013 roku został odrzucony wniosek przez ARiMR w Olsztynie mojego klienta, który prowadzi działalność gospodarczą na terenach wiejskich od 2003 roku a od dwóch lat ma meldunek w dowodzie osobistym w mieście(dodam, że ma 4 dzieci i przeprowadził rodzinę do miasta aby rodzinie było lżej).	Beata Kielak; Pośrednictwo Ubezpieczeniowe, Pełnomocnik Beneficjentów Dotacji Unijnych	Uwaga niezrozumiała, prawdopodobnie odnosi się do Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r., ewentualnie PROW, ale nie do RPO.
602.	Konkursy o dotację unijną	x	Proponuję konkurs, gdzie będą mogła starać się o dotację na uruchomienie krematorium na terenie Warmii i Mazur.	Każdy region posiada krematorium oprócz naszego.	Beata Kielak; Pośrednictwo Ubezpieczeniowe, Pełnomocnik	Uwaga niezrozumiała, nie odnosi się do treści RPO WiM.

¹ załącznik I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 9.08.2008, str. 3)

					Beneficjentów Dotacji Unijnych	
603.	Uwaga ogólna	x	x	Chciałbym zasugerować aby w ostatecznej redakcji RPO (rozumiejąc koniczność limitowania ilością znaków) wpisywać nazwy, określenia, pojęcia o jak najszerszym znaczeniu, by w trakcie już w przyszłości przygotowywania konkretnych projektów były możliwości zamieszczenia się z zamiarami różnych pomysłów, z których Zarząd Województwa będzie mógł wybierać najważniejsze – najbardziej potrzebne gospodarczo i społecznie.	Aeroklub Krainy Jezior; Giżycko	Komentarz przyjęty do wiadomości.
604.	Wdrażanie RPO WiM	Brak zapisów	Wdrażanie RPO WiM – możliwość zagospodarowania oszczędności przetargowych.	W okresie programowania 2007-2013 nie można było przesunąć oszczędności pomiędzy przetargami. W PO IIŚ oraz PO RPW działanie takie było możliwe. W związku z tym postulujemy, aby w obecnym okresie programowania zagospodarowanie oszczędności przetargowych było możliwe, co ułatwi realizację projektów w sposób kompleksowy.	Gmina Olsztyn	Uwaga nieuwzględniona. Do rozważenia na dalszym etapie prac – uwaga dotyczy szczegółowych kwestii i zostanie poddana analizie na etapie tworzenia dokumentów uszczegóławiających RPO WiM.
605.	x	x	x	uwzględnienie programu rozwoju Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, który przesyłam w załączeniu	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Centrum Innowacji i Transferu Technologii	Uwaga nieuwzględniona. Dotyczy raczej poziomu projektów. Proponuje się przeanalizowanie treści nie tylko RPO, ale także programów krajowych i przygotowanie aplikacji projektowych do stosownych programów.
606.	x	x	x	wsparcie działalności operacyjnej spółek celowych utworzonych przez państwowe jednostki badawcze (publiczne szkoły wyższe instytuty badawcze i instytuty naukowe PAN) w celu komercjalizacji wyników badań i prac rozwojowych cele szczegółowe: inwentaryzacja oferty komercyjnej państwowych jednostek badawczych prowadzących badania stosowane	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Centrum Innowacji i Transferu Technologii	Uwaga nieuwzględniona. Dotyczy raczej poziomu projektów. Proponuje się przeanalizowanie treści nie tylko RPO, ale także programów krajowych i przygotowanie aplikacji projektowych do stosownych programów.

				<p>wzrost efektywności komercjalizacji wyników badań państwowych jednostek badawczych</p> <p>wsparcie finansowe spółek celowych utworzonych przez państwowe jednostki badawcze</p> <p>wzmocnienie roli nowotworzonych spółek celowych jako pośredników pomiędzy państwowymi jednostkami badawczymi a otoczeniem biznesowych</p> <p>obsługa transferu technologii w tym wycena wartości praw własności intelektualnej, sprzedaż prac lub ich licencjonowania</p> <p>zakładanie spółek spin-off z udziałami spółki celowej</p> <p>wsparcie doradcze dla spółek spin-off wykorzystujących prawa własności intelektualnej</p> <p>wniesionych aportem do spółki cywilnej</p> <p>opracowanie procedur działania i biznes planu spółki cywilnej</p>		
607.	x	x	x	<p>w związku z wdrażaną zmianą ustawy o szkolnictwie wyższym wprowadzającą „uwłaszczenie” wynalazców, którzy będą właścicielami swoich pomysłów (zamiast państwowych jednostek badawczych, które były właścicielami opracowanych wyników prac B+R), proponuje się wprowadzenie możliwości wsparcia organizacyjnego, szkoleniowego i finansowego autorów i twórców rozwiązań innowacyjnych w procesie komercjalizacji ich wynalazków.</p>	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Centrum Innowacji i Transferu Technologii	
608.	x	x	x	<p>stworzenie form wsparcia spółek celowych na przykład klastra lub wspólnego podmiotu gospodarczego państwowych jednostek badawczych województwa warmińsko-mazurskiego, np. UWM i IRZiBŻ PAN</p>	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Centrum Innowacji i Transferu Technologii	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W tym okresie programowania nie wspiera się instytucji a ich działalność.</p>
609.	<p>Sekcja 1.1.1 - strona 4</p> <p>Sekcja 1.2.1 - strona 20</p> <p>Sekcja 2 - strona 25</p> <p>Sekcja 4.1 - strona 148</p>	- / brak zapisów / -	---	<p>Niezrozumiałym jest przedstawianie projektu dokumentu, który posiada braki w opisach. Powyższe uniemożliwia obiektywną oceną społeczną, która winna być elementem rzetelnie przeprowadzonych konsultacji społecznych. Tak przedstawiony dokument doprowadza do sytuacji, w której konsultacjom społecznym nie jest poddany Projekt</p>	Elblaska Rada Kłastrów	Uwaga uwzględniona.

	Sekcja 4.4 - strona 151 Sekcja 6 - strona 160 Sekcja 7.2.2 i 7.2.3 - strona 169 Sekcja 8 - strona 170 Sekcja 9 - strona 171 Sekcja 12 - strona 179			RPO W-M, tylko jego część. Konsultacje społeczne nie powinny sprowadzać się jedynie do skonsultowania Osi Priorytetowych.		
--	---	--	--	---	--	--